

STEVE MURPHY și JAVIER F. PEÑA

VÂNĂTORII DE OAMENI

CUM L-AM RĂPUS PE
PABLO ESCOBAR

Povestea
adevărată
a agenților DEA
din serialul
original NETFLIX
NARCOS

LITERA

Table of Contents

[Cover Page](#)

[Vanatorii de oameni](#)

[INTRODUCERE](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Partea întâi](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Partea a doua](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Partea a treia](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Partea a patra](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Concluzie](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Epilog](#)

[Steve](#)

[Mulumiri](#)

FOTOGRAFII

STEVE MURPHY și JAVIER F. PEÑA

VÂNĂTORII DE OAMENI

Javier F. Peña a fost angajat de DEA în 1984 ca agent special și și-a petrecut patru ani căutându-l pe Pablo Escobar împreună cu partenerul său, Steve Murphy.

Steve Murphy a lucrat în operațiuni sub acoperire în Miami și a fost, în cele din urmă, detașat în Columbia unde a colaborat cu partenerul său, Javier Peña, pentru a-l găsi pe Escobar.

Manhunters
How We Took Down Pablo Escobar
Steve Murphy and Javier F. Peña

Copyright © 2019 Steve Murphy și Javier F. Peña

Ediție publicată prin înțelegere cu St. Martin's Press
Toate drepturile rezervate

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 90; 031 425 16 19; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

Vânătorii de oameni
Cum l-am răpus pe Pablo Escobar
Steve Murphy și Javier F. Peña

Copyright © 2019 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză: Alexandru Maniu

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactori: Aloma Ciomâzgă-Mărgărit, Georgiana Harghel

Corector: Olimpia Băloi

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Ana Vârtosu

ISBN 978-606-33-4567-8

ISBN EPUB 978-606-33-8741-8

*Fericiți făcătorii de pace, că aceia
fiii lui Dumnezeu se vor chema.*

—Matei 5:9

*Pentru Connie, pentru dragostea
și sprijinul ei nesfârșite.*

—Steve Murphy

*Pentru adevărații eroi:
Poliția Națională Columbiană.
Și în amintirea tuturor oamenilor
nevinovați uciși de Pablo Escobar.*

—Javier F. Peña

INTRODUCERE

Javier

Știam că ceva era cât se poate de greșit când am răspuns la telefon în noul meu apartament din Bogotá.

– Javier?

Am recunoscut vocea supervisorului meu de grupă, Bruce Stock, de cealaltă parte a firului, dar am simțit un tremur în voce, o oarecare șovăială, în momentul în care mi-a pronunțat numele.

Bruce era trecut de 50 de ani și lucrase ca agent al Administrației de Control al Drogurilor (DEA) peste tot în lume, pentru cea mai mare parte a carierei sale. Era un bărbat masiv, avea 1,93 metri înălțime și era printre cei mai plăcuți oameni dintre câți cunoscusem – un uriaș blând și imperturbabil. Trebuia să fie așa; conducea una dintre cele mai periculoase misiuni din istoria DEA. Prioritatea lui Bruce era capturarea lui Pablo Escobar, liderul miliardar al Cartelului Medellín, responsabil pentru numeroase atentate cu mașini capcană care explodaseră peste tot pe teritoriul Columbiei, fără a mai pune la socoteală tonele de cocaină care fuseseră traficate în America de Nord și Europa. Escobar și brutalii săi sicarios – majoritatea asasini adolescenți racolați din favelele care înconjoară orașul Medellín – omorau pe oricine le stătea în cale. Îl împușcaseră deja pe ministrul justiției din Columbia, masacraseră majoritatea judecătorilor Curții Supreme din țară și omorâseră un cunoscut editor al unui ziar care avusese curajul să denunțe puterea cartelului. Toate aceste asasinate avuseseră loc înainte să ajung în Columbia, dar puteam simți tensiunea pretutindeni. La aeroport erau tancuri, iar pe străzi, soldați cu priviri feroase, înarmați cu mitraliere.

La începutul anului 1989, când m-a sunat Bruce, eram deja în Columbia de 8 luni și, la fel ca toți cei din sediul DEA din clădirea ambasadei SUA, eram complet obsedat de noua mea misiune – capturarea lui Escobar. Era sarcina mea să-l prind și să-l urc într-un avion spre Statele Unite, unde urma să fie judecat pentru toate crimele sale. Frica de extrădare condusese la războiul lui Escobar – domnia terorii sale – îndreptat împotriva guvernului columbian și a agenților americani.

Ajunsesem în Columbia din Austin, Texas, unde fusesem repartizat la începutul carierei mele și unde mă ocupasem în principal de traficanti

mexicani anonimi care vindeau cocaină și metamfetamină. Eram conștient de faptul că detașarea în Columbia însemna cea mai grea încercare a carierei mele, dar mă simțeam pregătit. Intrasem deja în Bloque de Búsqueda – așa-numitul Bloc de Căutare compus din polițiști de elită și agenți columbieni ai serviciilor de informații, o echipă de 600 de oameni care-l căuta pe Escobar 24 de ore din 24. Blocul de Căutare își avea sediul într-o garnizoană a poliției în orașul Medellín și petreceam o bună parte a fiecărei săptămâni acolo, alături de Poliția Națională Colombiană (PNC), care îl vâna pe sângerosul gangster în orașul lui. Mi se spusese că unii membri ai echipei erau corupți, plătiți de Escobar, așa că eram destul de precaut când venea vorba de persoanele alături de care îmi petreceam timpul sau cu care vorbeam.

În weekenduri, dacă nu lucram, petreceam ore bune în apartamentul meu din Bogotá. Îmi iubeam locuința de 370 de metri pătrați, situată într-o intersecție aglomerată din centrul orașului. Aveam într-o parte o priveliște minunată asupra orașului și a uriașilor Anzi. De la fereastra de vreo zece metri a sufrageriei mele, simțeam că pot întinde mâna ca să ating acei munți maiestuoși. Adevărul e că mă simțeam pe acoperișul lumii în acel palat cu patru dormitoare și apartament separat pentru menajeră, în inima vieții de noapte a Bogotei. Totul era prea mare și maiestuos pentru un burlac din Texas ca mine, dar era un loc grozav în care puteam invita doamnele cu care ieșeam în oraș. Fără excepție, erau uluite de priveliște, lucru care, sincer să fiu, îmi ușura destul de mult treaba. Eram la ani lumină de garsoniera mea din Austin, care nu impresiona pe absolut nimeni – nici măcar pe mine.

Habar n-aveam că viața mea de huzur avea să se încheie în acea sâmbătă după-amiază, când am auzit la telefon vocea tremurândă a lui Bruce.

Nu mi-a zis multe, dar simțeam din felul în care respira că încerca să-și liniștească vocea, să-și păstreze calmul pe cât de mult posibil. În acel moment am înțeles că viața mea era în mare pericol.

– Javier, ascultă-mă: ia-ți pistolul, lasă restul și cară-te dracului de-acolo, mi-a zis. Îmi pare rău, dar nu am timp pentru explicații. E vorba de Escobar. Știe unde ești.

E vorba de Escobar. Știe unde ești.

Mi-am căutat arma – un pistol semiautomat de 9 mm – și m-am îndreptat spre lift, scrutând cu atenție culoarele, asemeni unui fugar speriat, atent ca nimeni să nu aștepte pe la colțuri sau după vreo ușă. Îmi tremurau mâinile când am apăsat butonul liftului și la fiecare câteva

secunde îmi verificam teaca de la șold, să mă asigur că pistolul era acolo. Într-un fel, mă liniștea atingerea metalului rece.

Calma, calma, Javier! Tranquilo, hombre.

Am auzit vocea abuelei, cea mai dură persoană pe care o cunoscusem. Odată a înfruntat niște hoți care intraseră prin efracție în casa noastră din Laredo și de multe ori m-a scăpat și pe mine din situații dificile.

Tranquilo, tranquilo!

Am străbătut rapid garajul, privind în jur pentru a fi sigur că nu sunt urmărit. Mi-am pipăit pistolul și am descuiat portiera Vehiculului Guvernamental Oficial (ÖGV) – care, în cazul meu, era un Ford Bronco blindat. În momentul în care motorul a pornit urlând, mi-am dat seama că nu verificasem sub mașină, să văd dacă nu-mi plantase cineva explozibil. Din fericire, mașina nu a sărit în aer, am ieșit din garajul subteran cu anvelopele scârțâind și am pornit glonț spre ambasada SUA, care era la doar câțiva kilometri.

M-am gândit la bunica mea și mi-am impus să respir adânc în timp ce mă blocasem în ceea ce părea a fi ambuteiajul fără sfârșit al Bogotei. Am ales să folosesc cea mai congestionată rută pentru a ajunge la ambasadă, deoarece am calculat că mi-ar fi fost cel mai ușor să nu ies în evidență în mijlocul unui ambuteiaj, acesta ajutându-mă să mă pierd în mulțime. Am răsuflat ușurat în momentul în care am văzut porțile de oțel ale ambasadei construite ca o fortăreață. Bruce m-a întâmpinat la birourile DEA de lângă garajul ambasadei.

N-am aflat niciodată dacă Escobar plănuise să mă omoare ori doar să mă răpească – un pion american important pe care-l putea folosi în bătălia sa împotriva extrădării. Rapoartele noastre informative ne dădeau de înțeles că le ordonase sicarios să-l găsească pe „mexicanul” de la DEA, ceea ce însemna că doar despre mine putea să fie vorba, din moment ce eram singurul american de origine mexicană angajat acolo. Oamenii lui Escobar nu cunoșteau exact adresa mea, dar știau că locuiesc la intersecția dintre bulevardele 7 cu 72 și în câteva zile ar fi găsit clădirea în care stăteam, unde eram unul dintre puținii locatari gringos. Experții în spionaj din PNC și DEA au încercat să descopere sursa amenințării, dar n-au putut găsi mare lucru.

În acea noapte m-am mutat într-o casă conspirativă pe care ambasada o amenajase tocmai pentru a servi cazurilor urgente cum era al meu. După ce au trecut mai multe săptămâni fără să mai apară noi amenințări din partea oamenilor lui Escobar, Bruce mi-a găsit un apartament în Los Rosales, aproape de reședința ambasadorului

american. Era o zonă mult mai elegantă a orașului, plină de garduri vii frumos întreținute, cu conace luxoase și gărzi de corp private, îmbrăcate în negru, înarmate până în dinți și purtând stații de emisie-recepție. Îmi era dor de cuibul meu mansardat din centru.

Nu chiar atât de dor, totuși. Să știi că cel mai mare traficant de droguri din lume e pe urmele tale e un sentiment cel puțin înfricoșător. Săptămâni bune după ce promisem atenționarea și fugisem din iubitul meu apartament, n-am fost în stare să mă relaxez. Îmi era foarte greu să dorm.

Dar, dacă vreți să știți adevărul, cea mai mare frică a mea era aceea că DEA avea să mă trimită acasă. Pentru a mă proteja.

Așa că am minimalizat amenințarea, ignorând-o de fiecare dată când ieșeam la băut cu ceilalți agenți. Cu toate astea, verificam în mod repetat rapoartele informative, ca să aflu dacă cei din cartel încă mă mai căutau. Mă prefăceam că nu am nici o problemă cu toată situația. Acum pot să recunosc: îmi era atât de frică, încât credeam că o să mor.

Dar știți ce? Nu aveam să mă las până când nu-l voi fi văzut pe Escobar înfrânt. Și nici de-al naibii nu m-aș fi întors acasă când lucram la un caz pe care-l prinzi o dată în viață.

M-am gândit din nou la abuelita mea, după care am mers hotărât mai departe.

Steve

Renaultul albastru ne-a tăiat calea, forțându-ne să ieșim în decor, aruncându-ne pe mine și pe Connie în cel mai groaznic coșmar.

Conduceam unul dintre vehiculele mai vechi ale ambasadei, destinate angajaților guvernamentali. Era un SUV cu oglinzi retrovizoare mari, specifice coastei de vest a Statelor Unite. Dacă am fi fost în California, am fi putut părea niște surferi în drum spre o plajă pustie. Dar noi eram în Columbia, iar SUV-ul pe care-l conduceam era echipat asemenea unui tanc, dintr-un motiv bine întemeiat. Glumeam cu Connie despre faptul că mașina ar fi fost în stare să supraviețuiască unui schimb de focuri și chiar și apocalipsei. Erau plăci de oțel în fiecare portieră, sub vehicul și în plafonul mașinii. Toate geamurile erau antiglonț, confecționate din sticlă extrem de groasă, lucru care le făcea imposibil de deschis. Fața și spatele mașinii erau echipate cu bare cromate de oțel, cunoscute drept „gărzi contra vitelor“. Cu toate măsurile de siguranță instalate, vehiculul cântărea aproape dublu față de un model normal.

Eu și Connie ne îndreptam spre casă, venind dinspre ambasadă, și decisesem să o luăm pe drumurile lăturalnice din apropierea unei baze militare, pentru a evita traficul infernal, îndreptându-ne spre restaurantul nostru preferat, unde voiam să comandăm pui la rotisor la pachet. Fusese o zi lungă pentru amândoi și abia așteptam să ne relaxăm în fața televizorului cu niște pui picant, cartofi copti și un pahar de merlot. Deoarece eu eram în Medellín multe săptămâni la rând, rareori aveam ocazia să ne bucurăm doar noi doi de o noapte și de-abia așteptam să fim împreună în apartamentul nostru din nordul orașului.

Când Renaultul mi-a tăiat calea, am călcat frâna și am blocat și cutia de viteze, încercând să opresc înainte de a lovi mașina minuscule care ne apăruse în față. Având în vedere greutatea SUV-ului, nu era deloc greu să pierd controlul vehiculului, știind că dacă loveam Renaultul aveam să-i rănesc grav pasagerii. Sau chiar să-i omor. Am reușit să opresc vehiculul la câțiva centimetri de mașina mult mai mică.

După ce am verificat cum se simțea Connie, m-am înfuriat și am dat să cobor ca să mă cert cu șoferul celeilalte mașini. Doar că, în momentul în care m-am uitat în direcția aceea, am observat că cei trei ocupanți ai celeilalte mașini se îndreptau în mod amenințător spre noi. Erau

îmbrăcați în jachete subțiri și blugi, iar când s-au apropiat am văzut că fiecare avea un pistol vârât în pantaloni.

De când sosisem în Columbia ca să lucrez la cazul Pablo Escobar, cu mai bine de un an în urmă, îmi făcusem o grămadă de dușmani. Cel mai căutat răufăcător din lume cunoștea numele meu și pe acela al partenerului meu, Javier Peña. Știam asta deoarece serviciile de informații columbiene interceptaseră o convorbire a traficantului, care îi povestea unuia dintre oamenii săi despre „cei doi gringos” de la baza Carlos Holguin din Medellín. În timpul unei convorbiri vorbise chiar despre „Peña și Murphy”.

Așadar, în momentul în care cei trei bărbați s-au apropiat de ușa de pe partea șoferului a vehiculului nostru și au început să urle în spaniolă la noi să coborâm, m-am gândit că nu aveam de-a face cu un caz banal de furie în trafic. Era o capcană și eram depășiți numeric. Pe lângă asta, persoana pe care o iubeam cel mai mult în lume era chiar lângă mine. Trebuia să o protejez pe Connie indiferent de ce avea să mi se întâmple.

La început am refuzat să deschid portiera și mi-am scos legitimația de la poliția columbiană, sperând că aceasta avea să îi sperie. Dar indivizii nici nu s-au clintit, moment în care am încercat cu disperare să chem prin stație întăriri de la ambasadă. Fiecare vehicul al ambasadei era echipat cu un radio portabil pentru urgențe, prin care puteam să apelăm pușcașii marini în cazul în care eram în pericol. Speram că aceștia aveau să trimită o patrulă care să-i sperie pe glumeții care ne țineau ostatici în propria mașină.

Am apelat o dată. De două ori. De trei ori. Nu a răspuns nimeni.

Deja cei trei bărbați începuseră să lovească anvelopele mașinii și să tragă de uși. M-am uitat la Connie care încerca să-și păstreze calmul, deși vedeam că era speriată. Adevărul e că și eu eram speriat.

La scurt timp după ce încercasem să contactez ambasada, soția unui agent DEA ne-a sunat de pe radioul ei portabil ca să ne întrebe dacă eram bine. I-am spus unde ne aflam și am rugat-o să ceară imediat ajutor prin stație. După câteva minute, supervizorul nostru DEA era pe recepție. I-am spus să se grăbească și să aducă „margarita” cu el – numele nostru de cod pentru un mini-Uzi pe care-l țineam la birou tocmai pentru astfel de ocazii.

În timp ce așteptam neputincioși, iar indivizii continuau să ne provoace și să lovească ușile mașinii, draga mea soție m-a surprins ca de fiecare dată când ne confruntam cu ceea ce păreau a fi situații fără ieșire.

– Nu-s așa mari, mi-a zis ea arătând spre bărbați. Pot eu să-l dobor pe ăla, dacă te ocupi tu de ceilalți doi.

Aș fi fost de acord dacă nu aș fi știut că bărbații erau înarmați, iar dacă deschideam ușa aș fi expus-o pe Connie la riscul de a fi împușcată sau poate mai rău.

În momentul în care supervizorul DEA s-a plasat în spatele nostru cu margarita, m-am pregătit să cobor din mașină și să-i înfrunt pe cei trei. Eu și supervizorul meu eram țintași buni, așa că eram convins că dacă ar fi încercat ceva, am fi putut să-i omorâm. Dar nici unul dintre noi nu voia să omoare pe nimeni. Voiam să ajungem acasă și să ne mâncăm puiul!

Chiar când deschideam portiera, o patrulă pe motociclete a Poliției Naționale Columbiene s-a apropiat de noi. Am observat că ne-au privit, dar nu au dat nici un semn că ar vrea să oprească. Am început să claxonez pentru a le atrage atenția, lucru care i-a făcut pe polițiști să se întoarcă. Cu coada ochiului l-am observat pe supervizorul nostru, care ținea margarita strâns în mâini.

Apucându-mi pistolul și vârându-l sub curea, m-am îndreptat spre polițiști și le-am arătat insigna, spunându-le că eram agent DEA și participam la operațiunea de capturare a celui mai căutat criminal din Columbia. Le-am spus că cei trei bărbați cu Renaultul îmi tăiaseră calea și că bănuiam că sunt sicarios care lucrau pentru Escobar. În fond, cu doar câțiva ani în urmă, un coleg din DEA, agentul special Enrique „Kiki” Camarena Salazar, fusese răpit de către ofițeri de poliție corupți din Mexic, după care fusese torturat și omorât din ordinul traficantului de droguri Miguel Ángel Félix Gallardo. După moartea lui Kiki, toți agenții DEA care lucrau în America Latină se temeau să nu sufere o moarte asemănătoare.

Le-am spus polițiștilor că bărbații cu Renaultul erau înarmați. Când au auzit vorbindu-se de arme, polițiștii i-au înconjurat pe cei trei și și-au îndreptat pistoalele spre ei.

Le-a luat ceva timp polițiștilor până când au înțeles cine eram și mai ales că aveam contacte la cele mai înalte niveluri ale poliției columbiene. Au început să-și ceară scuze față de Connie și de mine. Cât despre cei trei bărbați care aproape provocaseră un accident urât, aceștia erau subofițeri ai armatei columbiene care luaseră o mașină și pleaseră la plimbare. Până la urmă, chiar fusese un caz banal de furie în trafic, iar cei trei nu voiau decât să ne intimideze. Încă nu au habar cât de puțin le-a lipsit să moară în noaptea aceea.

I-am blestemat în cea mai bună spaniolă de cartier de care am fost în stare, amenințându-i că îl sun pe comandantul lor. Au început toți să-și ceară scuze și m-au implorat să nu sun pe nimeni. Cred că știau că ar fi urmat să petreacă ceva timp în închisoarea militară din pricina faptelor lor, iar ce-și doreau dintr-odată cu ardoare era să plece cât mai repede de lângă noi.

După ce le-am mulțumit polițiștilor, eu și Connie ne-am îndreptat spre casă, destul de afectați de întregul episod. În timp ce ne așezam în sufrageria noastră, cu caserolele cu pui și cartofi, iar Connie turna vin în pahare, mă gândeam cu îngrijorare la următorul incident care s-ar fi putut întâmpla oricând.

Iar de data asta știam că vehiculul ambasadei nu avea cum să mă protejeze. Nici împotriva apocalipsei, darămite împotriva lui Pablo Escobar.

Partea întâi

Steve

Când eram mic, eram obsedat de polițiști. Le invidiam uniformele apretate și mașinile rapide, cu semnale luminoase și sirene asurzitoare.

Visam să mă fac polițist, să-i prind pe răufăcători, mai ales pe cei care încercau să profite de pe urma celor nevinovați. Pentru mine ofițerii de poliție erau niște supereroi. Știam că legea avea să fie chemarea mea, chiar dacă eram un băiețel crescut în Tennessee.

M-am născut în Memphis, dar pe când aveam trei ani, părinții mei, sora mea mai mare și cu mine ne-am mutat în Murfreesboro, un orașel mic cu peluze late și plantații ofilite de dinaintea Războiului Civil American, aflate la sud de Nashville, în mijlocul adânc și umed al statului. Nimic spectaculos nu se mai întâmplase pe acolo de la Războiul Civil încoace. La școală învățam despre bătălia de la râul Stone, care durase trei zile și avusese loc lângă Memphis între sfârșitul anului 1862 și începutul anului 1863 – una dintre cele mai sângeroase înclăștări ale războiului, în care Confederația și Unioniștii au înregistrat împreună peste 23 000 de victime.

La 11 ani am dat propria bătălie într-o curte din spatele unei case din suburbii. Amintindu-mi acum, n-a fost atât de mult o luptă, cât clipa definitorie a vieții mele fragede. Atunci am fost prins în flagrant, cu ochii mijiți în lumina reflectoarelor poliției – prima mea întâlnire cu legea.

Vara, eu și prietenii mei campam în curțile din spatele caselor noastre, întinși pe iarbă în sacii de dormit, privind stelele sau înghesuindu-ne toți într-un cort pentru copii, speriindu-ne reciproc, inventând povești cu fantome, zombi și crime sângeroase, adormind în scârțâitul greierilor și orăcăitul brotacilor. Verile în Tennessee erau toride, iar serile nu erau mai răcoroase, astfel că în cele mai multe nopți ne scoteam sacii de dormit din corturi și ne trezeam dimineța acoperiți de rouă.

Într-o noapte, a fost atât de cald și aerul atât de lipicios încât n-am putut adormi nici unul, motiv pentru care câțiva au decis să se furișeze în casa unuia dintre noi. Nu știu sigur de ce-am făcut-o, deși parcă îmi amintesc că voiam să luăm ceva care pe moment ni se părea important. În timp ce ne certam, făcând gălăgie, deși credeam că vorbim în șoaptă,

încercând să deschidem o fereastră de la dormitor, am auzit deodată roțile unei mașini apropiindu-se prin întuneric și am știut că dădusem de bucluc. Era o mașină de poliție. Probabil că cineva chemase poliția din cauza gălăgiei pe care o făcusem. Am înghețat toți, prea speriați și pentru a ne mai întoarce. Abia i-am distins pe cei doi ofițeri de poliție care au coborât din mașina de patrulare, orbit fiind de farurile acesteia. Ne-au ordonat să stăm locului, chiar dacă nu era nevoie s-o facă, pentru că eram și așa prea speriați pentru a ne mai putea mișca. Picuri de transpirație mi se scurgeau pe obraji în timp ce-mi ridicam mâinile deasupra capului. După ce ochii mi s-au obișnuit cu lumina farurilor, am putut observa că polițiștii erau înalți și musculoși. Mi se păreau și mai mari în uniformele lor și cu bocancii negri lustruiți. Când ne-au întrebat dacă vrem să ne ducă la Biroul Șerifului Comitatului Rutherford, în arest, sau preferăm să ajungem la părinții noștri, am răspuns toți odată. Știam ce ar fi urmat să se întâmple dacă părinții noștri ar fi fost implicați, astfel că am optat în mod unanim să mergem în arest. Polițiștii s-au prăpădit de râs. Îngroziți și rușinați, am stat drepti în fața lor, iar ei ne-au notat numele și adresele, apoi ne-au escortat înapoi acasă, unde i-au trezit pe părinți. Până la urmă am supraviețuit acelei nopți oribile, dar ne pierise gustul de stat la cort. Cel puțin pentru restul acelei veri.

M-am tot gândit la acea primă întâlnire cu oamenii legii și la admirația pe care o simțisem pentru acei ofițeri, pentru că apelaseră la bun simț ca să pună la punct un grup de copii puși pe trăsnaie.

Mi-am dorit mai mult decât orice să ajung ofițer de poliție, dar la mulți ani după am aflat că părinții mei aveau în gând alte planuri.

Am crescut într-o familie baptistă strictă, cel mai mic dintre cei trei copii. Sau, mai bine zis, cel mai mic din doi. Fratele meu mai mare murise când avea doar trei ani, înainte să mă nasc eu. Sora mea era cu opt ani mai mare decât mine, iar mare parte a copilăriei ne-am petrecut-o certându-ne.

Tatăl meu avea 1,93 metri înălțime și era cea mai puternică și deșteaptă persoană pe care o cunoșteam. Unchii mei îmi povesteau că, în vremea tinereții sale, tatălui meu îi plăcea la nebunie să se bată și nu pierduse niciodată o luptă. Nu-i era frică de nimeni și de nimic, și odată a fost invitat să dea probe pentru Washington Redskins – oportunitate pe care a refuzat-o politicos deoarece nu i se părea că în fotbalul american puteai face o carieră serioasă.

Când a devenit major, tata s-a înrolat voluntar în Armata Statelor Unite, cu toate că a fost nevoit să trișeze la examenul medical pentru a putea fi

admis. Tatăl meu nu vedea bine cu ochiul stâng. La examinarea oftalmologică, doctorul l-a rugat să-și acopere ochiul stâng cu mâna stângă și să citească de pe tabel. Nici o problemă. Când a fost rugat să-și acopere ochiul drept, și-a acoperit tot ochiul stâng, dar cu mâna dreaptă, și a trecut examenul!

Tata a început ca infanterist și a fost trimis în Europa după atacul de la Pearl Harbor, care a aruncat Statele Unite în cel de-al Doilea Război Mondial, în 1941. Datorită fizicului și forței sale, a lucrat cu sanitarii în Franța și Belgia, cărând răniții la adăpost și imobilizându-i când era nevoie pentru proceduri medicale.

Când s-a întors din Europa, s-a hotărât să se înscrie la Bob Jones University din Greenville, Carolina de Sud, pentru a deveni pastor baptist. A fost primul din familia sa care a făcut facultatea, iar după absolvire s-a mutat împreună cu mama și sora mea la prima sa biserică, în Memphis, acolo unde m-am născut. Mai târziu, în Murfreesboro, a trecut pe la mai multe biserici mici și a luat diverse slujbe mărunte pentru a câștiga niște bani în plus. Îmi aduc aminte că a vândut inclusiv aspiratoare din ușă-n ușă. Se pricepea foarte bine la vânzări și spunea adesea că Dumnezeu îl ghida, spunându-i unde să meargă și ce să zică pentru a-și face treaba.

Până la urmă Dumnezeu l-a condus pe tatăl meu departe de preoție și spre afacerile cu covoare. După ce s-a angajat la un magazin de pardoseli din Nashville, și-a convins fratele, care se retrăsese din forțele aeriene, să se asocieze într-o afacere împreună cu el. Le-a mers bine cu primul lor magazin de covoare, în Nashville, dar aveau prea multă concurență în oraș pentru a se putea extinde, așa că au decis să caute un alt loc.

La doi ani după prima mea întâlnire cu poliția, am plecat din Tennessee și ne-am mutat în nord, în statul natal al părinților mei, Virginia de Vest, acolo unde tatăl meu și fratele lui aveau să pună bazele unui imperiu al covoarelor. Ne-am stabilit în Princeton, un orașel feroviar liniștit de 6 000 de locuitori, înconjurat de câmpuri carbonifere și cuibărit între Munții Apalași. Aveam rădăcini puternice în Virginia de Vest, unde bunicii mei materni se stabiliseră după ce emigraseră din Anglia. Bunicul meu lucrase în câmpurile carbonifere toată viața sa de adult.

Nu eram bucuros de mutare. Fiind adolescent, eram supărat pentru că-mi părăsisem prietenii într-un loc în care fusesem unul dintre copiii populari. Când am început școala la Princeton, am mers la gimnaziul local, dar nu-mi amintesc momentul ca pe unul plăcut. Copiii își băteau

joc de accentul meu de Tennessee, care mă dădea de gol că veneam din Sudul cel mai îndepărtat. Am încercat în fel și chip să mă integrez și am învățat să-mi ascund accentul pentru a vorbi ca ceilalți copii din Princeton. Pe lângă sport și mersul la biserică, noul oraș în care locuiam nu avea prea multe de oferit copiilor, deși primăria a deschis până la urmă un centru pentru tineret în vechea sală de bowling, și a instalat mese de ping-pong, un bar cu gustări și un ring de dans unde am dansat pentru prima oară cu o fată.

În Princeton, tata și unchiul meu au început să transforme magazinul lor într-o afacere de familie înfloritoare, iar noi am fost chemați toți în ajutor. Mama făcea contabilitatea și ajuta clienții care intrau în magazin, programa montajul la domiciliu, comanda materialele pentru magazin, în timp ce tata și unchiul meu vindeau linoleum și covoare clienților. Adevărul e că mama era de fapt inima afacerii, care ar fi putut să dea foarte bine greș dacă n-ar fi beneficiat de entuziasmul și de munca ei. Sora mea lucra și ea cu jumătate de normă la magazin. Când am împlinit 14 ani am început și eu să lucrez acolo. Tata spera că aveam să preiau afacerea și credea că pentru asta trebuie să încep de jos. Primele mele sarcini au fost măturatul, datul cu mopul, curățarea băilor și dusul gunoiului. Într-un final, am fost promovat la întâmpinarea clienților și ghidarea lor printre sutele de mostre de covoare și de linoleum.

Până și în prezent, covoarele și linoleumul îmi provoacă claustrofobie.

La finalul anilor 1960, începutul anilor 1970, în timp ce alți adolescenți își lăseau părul lung, fumau iarbă, protestau împotriva Războiului din Vietnam și jeleau despărțirea de Beatles, eu trăiam o viață ferită și conservatoare într-un orașel din Munții Apalași. Și deși se lăsase de meseria de pastor, tata rămăsese un adept al disciplinei stricte. Nu am avut voie să merg la cinematograful până când nu am împlinit 18 ani, nu aveam voie să jucăm cărți – nici măcar Popa Prostul – în casă. Părinții mei îi interziceau surorii mele să poarte pantaloni scurți sau pantaloni în general, iar rochiile ei trebuia să fie cu mult mai jos de genunchi. Tata ne bătea la fund cu cureaua dacă făceam vreo boacăna. Pentru unii, toate acestea pot părea dure, iar în societatea permisivă de astăzi se prea poate ca părinții mei să fi fost acuzați de abuz. Dar așa am crescut – cu limite foarte stricte. Știam ce aveam și ce nu aveam voie să facem și care erau așteptările.

La fel ca în Tennessee, familia noastră frecventa Prima Biserică Baptistă din Princeton. Nu m-a prea interesat mai nimic legat de religie sau evenimentele sociale organizate de biserică, până când am văzut o reprezentație a corului de copii al bisericii. Corul se numea Sunetele Credinței, Sunetele pe scurt. Am fost atât de impresionat de scenografie,

de lumini și de cântat încât m-am alăturat grupului și nu l-am părăsit decât după ultimul an de liceu. Nu străluceam, dar iubeam grupul de copii și faptul că făceam parte dintr-o echipă. Am călătorit peste tot în Virginia de Vest și Virginia și am cântat în școli și biserici. Spectacolul nostru era atât de popular încât numărul copiilor din cor a crescut de la 40, câți erau când m-am alăturat eu, la peste 140 când am plecat.

După liceu, am plecat la West Virginia University, în Morgantown, entuziasmat de faptul că eram pe cont propriu și trăiam într-un cămin cu alți puști de vârsta mea. La sfatul părinților, mi-am ales o specializare în administrarea afacerilor, dar nu eram deloc interesat să învăț despre economie și finanțe. Dacă stau să mă gândesc, primul semestru n-a fost altceva decât o petrecere continuă. Când mi-au văzut notele, părinții mei au decis că nu avea rost să-și arunce banii pe fereastră pentru o cauză pierdută. Cine i-ar fi putut învinui? În vacanța de iarnă mi-am făcut bagajele și m-am retras de la universitate, întorcându-mă acasă.

Mostrele de mochetă deveniseră viitorul meu.

Totuși, dornic să-mi urmez drumul pe calea legii, m-am înscris la Colegiul de Stat Bluefield în proaspătul creat program de administrare a dreptului penal, fără ca părinții mei să știe. Mi-a plăcut la nebunie! În semestrul de primăvară din 1975 am fost primul student de la Colegiul Bluefield care s-a înscris voluntar într-un program de stagiatură la Biroul Șerifului Comitatului Mercer și la Departamentul de Poliție din Bluefield (BPD). Am cunoscut adjuncți de șerif și ofițeri din ambele agenții care m-au încurajat să-mi dau examenul de funcționar public pentru a mă califica drept polițist. Am învățat pe ascuns și am dat testul fără ca părinții mei să știe nimic. Când s-au anunțat rezultatele, am aflat că promisem cea mai mare notă, iar numele meu se afla în capul listei de viitori candidați la angajare, atât pentru biroul șerifului, cât și pentru departamentul de poliție.

Cei din BPD au fost primii care au sunat și m-au chemat la interviu. Atunci le-am mărturisit părinților despre specializarea mea și faptul că dădusem în secret testul pentru a intra în poliție. Părinții mei însă erau mai deștepți decât îi crezusem și își dăduseră seama ce pusesem la cale. După ce am trecut examenul medical, am depus jurământul ca polițist de patrulă al BPD în noiembrie 1975. Aveam doar 19 ani.

În ziua în care am mers să-mi probez noua uniformă eram în culmea fericirii, chiar dacă mi se spusese că eram prea tânăr pentru a-mi putea achiziționa o armă. Vârsta minimă permisă la care cineva avea voie să cumpere o armă în acel stat era 21 de ani, ceea ce însemna că trebuia să conving pe unul dintre polițiștii mai în vârstă să vină cu mine și să-mi

cumpere primul pistol – un revolver Colt Python de calibru .357, albastru metalic.

Nu mă așteptam ca tatăl meu să fie mulțumit de realizările mele, dar pe undeva era mândru de mine, pentru că el a fost cel care mi-a cumpărat muniția.

Ca ofițer începător, patrulam o parte din oraș, iar restul timpului mi-l petreceam întocmind rapoarte. Eu însă eram atras de traficanții de droguri. Era în 1976 și mi se părea că drogurile ilegale se găseau peste tot. Chiar și pe atunci știam cât de periculoase sunt pentru societate, și cum traficul și dependența pot distruge viețile tinerilor. Pe la mijlocul anilor 1970, cocaina avusese un reviriment, devenind drogul preferat de celebrități în discoteci și la petreceri selecte pe întinsul întregii țări, mai ales în Studio 54 din New York. În alte părți, „vaporizarea”, sau inhalarea vaporilor de cocaină adusă prin încălzire la punctul de topire, ducea drogații pe culmi nemaîntâlnite. Chimisti ilegali experimentau cu cocaină cristalizată, amestecând praf de copt și alte substanțe pentru a produce „crack”, o substanță ce avea să aibă consecințe devastatoare în cartierele orașelor americane din anii 1980. Și, odată cu încheierea Războiului din Vietnam în 1975, sute de soldați se întorceau acasă dependenți de heroină.

Marijuana era însă un flagel destul de serios pentru mine ca tânăr polițist, iar în timpul meu liber urmăream vânzători de droguri. În 1976 am cunoscut un „sifon” care mi-a spus despre un traficant care vindea marijuana la kilogram. În acea perioadă, 500 de grame de marijuana valorau peste 1 300 de dolari. L-am sunat pe Jack Walters, un alt polițist începător care-mi era cel mai bun prieten din poliție, și am pus la cale un plan prin care să-l arestăm pe traficant în timpul nostru liber. I-am spus informatorului nostru să-l sune.

În acea seară „sifonul” a sunat ținta pentru a întreba de prețul pentru jumătate de kilogram de iarbă. În mai puțin de 20 de minute ne-am dat întâlnire la o benzinărie locală pentru a face tranzacția. Eu și Jack ne-am ascuns în spatele benzinăriei, în timp ce „sifonul” făcea tranzacția cu ținta.

De cum am văzut ținta scoțând un săculeț din mașină, ne-am aruncat pe el să-l arestăm.

Suspectul s-a dovedit a fi un licean de 17 ani, care provenea dintr-o familie bună din clasa mijlocie. Nici măcar nu avea nevoie de bani, dar văzuse prea multe filme cu gangsteri și crezuse că poate scăpa nedetectat cu mica sa afacere interlopă, într-un orașel în care considera că polițiștii habar nu au ce se întâmplă.

Eu și Jack l-am încătușat pe adolescentul speriat și am chemat un detectiv. Acesta a rămas uimit de faptul că doi polițiști începători reușiseră să facă o arestare legată de droguri în timpul lor liber.

Puștiului i s-a deschis dosar penal și apoi a fost trimis acasă la părinți. Din fericire pentru el s-a ajuns la o înțelegere la tribunal și s-a ales doar cu o perioadă de supraveghere. Deoarece era minor, cazierul său a fost radiat în momentul în care a atins vârsta majoratului și perioada de probațiune s-a încheiat.

În ciuda succesului de care mă bucuram, simțeam că tatăl meu nu era chiar fericit cu cariera pe care mi-o alesesem, fiind vizibil dezamăgit că nu-l urmasem în afacerea familiei. După ce am petrecut 18 luni în departamentul de poliție, vina m-a copleșit și în 1977 mi-am luat un concediu fără plată de 90 de zile pentru a mă întoarce la magazinul tatălui meu, ca să mai acord o șansă covoarelor. N-am rezistat mai mult de două luni printre țesături și mostre de linoleum. Eram evident nefericit și m-am întors în poliție după ce mi-am încheiat concediul.

Abia după 5 ani în poliție mi-a spus tata că era mândru de mine. Acest lucru a contat enorm și mi-a dat puterea să merg mai departe.

Nu am mai privit niciodată înapoi.

Javier

Am plâns pe tot drumul de 5 ore dintre Hebbronville și Huntsville – prima treaptă importantă a carierei mele în poliție.

Studiam sociologia la A&I Texas în Kingsville și fusesem acceptat într-un stagiu de trei luni la Departamentul corecțional al statului. Urma să primesc credite universitare și un mic salariu pentru timpul petrecut muncind în închisoarea unde statul își încarcera cei mai notorii deținuți, toți în așteptarea executării sentinței capitale.

Eram încântat.

Părinții mei, în schimb, erau îngrijorați și au încercat să mă convingă să nu mă duc. Cu siguranță erau lucruri care m-ar fi putut reține în orașul meu din sudul Texasului. Familia mea trecea printr-o perioadă grea deoarece mama, Alicia, tocmai fusese diagnosticată cu cancer la sân. Era o soartă crudă pentru o femeie care trăise o viață curată, cu frică de Dumnezeu, o femeie care nu băuse nici strop de alcool și nu fumase o țigară în viața ei. Mergea la biserică în fiecare duminică și tot timpul avea masa gata pentru fratele meu mai mare, Jorge, pentru tata și pentru mine. Viața era grea în Hebbronville. Familia mea avea o mică fermă care nu producea prea mulți bani, iar eu și fratele meu îl ajutam pe tata să repare garduri și să îngrijească vitele toată vara. Mama a rămas superoptimistă chiar și în anii în care am dus-o cel mai rău, chiar și după ce și-a pierdut ambii sâni în lupta cu cancerul. Iubea să meargă la serile de bingo la biserică în fiecare vineri. Se întorcea mereu spunând că fusese la un singur număr de premiul cel mare, cu toate că n-a câștigat niciodată nici măcar un bănuț.

Tinându-și lacrimile în frâu, mama m-a implorat să rămân. Tata, pe care îl chema Jesus, dar toată lumea îi spunea Chucho, m-a avertizat că fac o greșală. Se temea că stagiatura mea, care presupunea muncă printre cei mai periculoși deținuți ai statului, nu era o idee prea strălucită. E prea periculos, îmi tot spunea. Asta venind de la tata, care era cowboy și-și făcuse un renume în capitala vaquero a Texasului! Nu-i era frică de nimeni. Dar eu visam la mai mult decât ferma familiei, moștenită de tata de la bunicul, locul în care ne chinuiam să ne facem un rost. Trebuia să părăsesc micuțul meu oraș texan de la marginea căii ferate. Nu aveam cum să dau cu piciorul ocaziei de a avea prima slujbă în sistemul de justiție penală.

Mi-am pus în bagaj doar câteva haine pentru a le arăta alor mei că aveam să mă întorc, că mutarea nu era permanentă. Aveam să-mi păstrez promisiunea față de mama, aveam să-i fiu alături în timpul sedințelor de chimioterapie pe care urma să le facă în Laredo. Dar părinții mei mi-au întors spatele și au refuzat să-mi mai vorbească.

Așa mi-am părăsit casa la 18 ani, cu inima grea și întrebându-mă dacă aveam să o mai văd pe mama în viață. Privind acum înapoi, după atâția ani, îmi dau seama că părinții mei au fost la fel de triști ca mine.

Lacrimile au început să curgă imediat ce am întors cheia în contact și am pus mâinile pe volanul mașinii, un Chevy Nova din 1974. Cumpărasem acea mașină sport cu două uși, zveltă și maro, cu banii pe care-i economisiseam din culesul pepenilor în vacanțele de vară din Hebbronville – probabil capitala mondială a pepenilor, înconjurat cum e de câmpuri nesfârșite unde cresc doar pepeni. Făcusem acest gen de muncă istovitoare încă de pe la 15 ani, aplecat printre vrejuri prăfuite în fiecare vară, sub soarele fierbinte. Camionul muncitorilor apărea în fața casei la ora 6 dimineața și mă lăsa împreună cu restul echipei de lucru, formată în marea sa majoritate din migranți mexicani, la fermele din împrejurimi, aducându-mă înapoi la 8 seara. Pepenii cântăreau în medie între 5 și 7,5 kilograme bucata și până la finalul verii aveam brațele ca Popeye Marinarul. De multe ori am dat peste șerpi cu clopoței cărora le plăcea să se ascundă sub pepeni pentru a se răcori. N-am fost mușcat niciodată, dar am fost destul de aproape. Până în ziua de azi nu pot mânca pepene roșu și am o adevărată fobie la șerpi.

Până la 17 ani devenisem atât de bun încât fusesem promovat de la culegător la tăietor – parte dintr-o echipă de recunoaștere formată din muncitori mai în vârstă care căutau cei mai copti pepeni din câmp. Ulterior, am lucrat ca încărcător, urcând pepenii într-o remorcă – o formă de artă, deoarece fiecare încărcătură trebuia să conțină straturi de pepeni aliniați orizontal de pe podeaua remorcii până la o înălțime de 3 metri. Câștigam 300 de dolari pentru fiecare remorcă încărcată și încărcam, de obicei, două remorci pe zi, astfel că primeam sume uriase. Mare parte a banilor i-am dat mamei, iar pe restul i-am economisit ca să-mi cumpăr mașina.

Pe parcursul aceluia drum lung, părăsind locul pe care-l știam, am plâns pentru că știam pe undeva că îmi lăsam în urmă tinerețea în vreme ce treceam pe lângă câmpurile de pepeni, școala primară, gimnaziul și liceul unde jucasem fotbal american și baseball sau cârciuma unde băusem prima mea bere. În timp ce rulam cu viteză spre nord, pe US 59, lacrimile îmi șiroiau pe obraji și-mi încețoșau vederea. Kilometri de ferme punctate din loc în loc de vaqueros călare acoperiți de praf,

conducând vite de-a lungul direcției mele de mers, se derulau asemenea filmului unei vieți demult trecute.

Am trecut de Houston și m-am îndreptat spre nord, spre Huntsville, sediul Departamentului de Justiție al Texasului, care administra toate închisorile pentru adulți ale statului. Cineva – nu-mi mai amintesc cine – îl numise odată un oraș blindat împotriva recesiunii, deoarece principala activitate economică era încarcerarea infractorilor.

Într-adevăr, din cei 38 000 de locuitori care trăiau în oraș, 7 000 lucrau în sistemul corecțional. Alte câteva mii lucrau la universitatea locală. Sunt 7 închisori în Huntsville, cu peste 13 000 de deținuți. Localnicilor le place să glumească despre cum „jumătate din populația din Huntsville e la răcoare și cealaltă jumătate e plătită s-o păzească”. Face parte din umorul negru local, dar denotă mândria de a trăi și lucra într-un loc care a devenit un fel de monument dedicat sistemului de justiție penală, de oricare parte a dezbaterii legate de pedeapsa cu moartea te-ai afla. În Huntsville există un Muzeu al Penitenciarelor din Texas, unde este expus pistolul pe care îl avea Bonnie Parker când a fost împușcată de potera șerifului în Louisiana, în 1934. Atracția principală este însă Moș Sfârâilă, scaunul electric pe care au fost executați 361 de deținuți între 1924 și 1964. Înainte de Moș Sfârâilă prizonierii erau spânzurați în diverse comitate ale Texasului.

Nu știam la ce să mă aștept când am plecat spre Huntsville. Eram încă afectat și aveam ochii înroșiți de plâns când am ajuns pe strada principală a orașului. Era un oraș texan destul de frumos, nu foarte diferit de cele prin care trecusem în copilărie – întins pe orizontală, cu camionete ruginite parcate în fața magazinului de feronerie și cu automatul de sucuri. Am parcat și am ieșit să-mi dezmoțesc picioarele, trecând pe lângă Vechiul Teatru Orășenesc de pe Strada 12, închis de mult, pe lângă stația Greyhound, unde mai târziu aveam să privesc deținuții eliberați așteptând ezitant autobuzele, ținând în mână doza de bere învelită în punga de hârtie – prima gură de libertate după ispășirea pedepsei.

Când am sosit, în acea după-amiază de duminică, câteva restaurante erau ocupate de studenții Universității de Stat Sam Houston. Prin geamuri, vedeam cum stăteau la o cafea cu plăcintă, învățând asiduu sau pălăvrăgind. Am știut totuși că mă aflu în cel mai sinistru loc în care fusesem vreodată în momentul în care am ajuns în fața intrării noului meu loc de muncă, o clădire impunătoare din cărămidă roșie, care domina centrul orașului. Construită în 1849, Unitatea Huntsville, cu 225 de celule, deținea distincția de a fi cea mai veche închisoare a statului Texas. Din 1982, când Texasul a reinstituit pedeapsa cu

moartea, închisoarea, cunoscută cel mai bine după poreclă – Unitatea Zidurilor – găzduia cea mai activă cameră de execuții din țară.

Nu aveam unde să stau, așa că m-am cazat în cea mai ieftină cameră de hotel pe care am găsit-o. A doua zi dimineață m-am prezentat un pic prea devreme la muncă și am fost repartizat la Unitatea Ellis, o închisoare aflată la 12 mile nord de Huntsville, în care erau încarcerati cei mai duri deținuți condamnați la moarte. Mergând spre hotel după ce completasem toate formularele, am găsit o rulotă dărăpănată la o stradă distanță de Unitatea Zidurilor. Avea aproape 9 metri lungime și era o căzătură. Arăta de parcă nu fusese curățată de ani și ani de zile. Cu toate astea, am închiriat-o pe loc de la bătrâna care o deținea. Poate că-mi observase ochii roșii de plâns. Poate că obrajii încă îmi erau umezi de lacrimi. Nu știu de ce a avut încredere în mine pe loc, cerându-mi jenantă o chirie de 100 de dolari pe lună. În zilele mele libere mergeam pe jos de la rulotă până la închisoarea principală, unde îmi foloseam tichetele de masă ca să mănânc gratis prânzul și cina.

În prima mea zi de muncă am mers cu mașina până la Unitatea Ellis și am fost însărcinat cu apelul deținuților condamnați la moarte. Nu am avut parte de nici un fel de antrenament și nici nu am fost avertizat în vreun fel despre ce presupunea sarcina pe care urma să o îndeplinesc, și nu-mi e rușine să recunosc că eram speriat de moarte în timp ce pășeam șovăitor pe pasarela metalică lată de 1,20 metri care separa celulele deținuților dispuse de o parte și de cealaltă. Aveam palmele transpirate și inima îmi bătea prea repede în timp ce înaintam printre celule, lipsindu-mi curajul să privesc în interiorul vreuneia. Aveam privirea fixată pe lista cu nume pe care trebuia să le strig. Eram sigur de faptul că deținuții îmi puteau mirosi frica și puteau să-mi audă ezitarea din voce când am început apelul, atent să pronunț corect toate numele. Probabil că știau că eram tipul nou, complet depășit de situație, pentru că în momentul în care am ajuns la al treilea nume s-a lăsat o tăcere asurzitoare, iar cineva a strigat dintr-o dată „Bau!“.

Acel „Bau“ mi-a pus capac și am luat-o la fugă de-a lungul pasarelei cât de repede m-au ținut picioarele.

Când mi-am revenit în fire, toți – gardienii și ceilalți deținuți – se prăpădeau de râs pe seama mea.

Am răsuflat ușurat, dar nu puteam scăpa de sentimentul incomod care mă cuprinsese. Nu era nimic comic când venea vorba de brutalitatea crimelor comise de respectivii deținuți.

Pericolele erau la tot pasul în acea închisoare. Am ajuns în Huntsville la câțiva ani după luarea de ostatici din iulie 1974 – cel mai lung asediu

din istoria închisorilor americane –, când Fred Gómez Carrasco, notoriu traficant de droguri din San Antonio, cunoscut ca El Señor, a luat 16 ostatici în biblioteca Unității Zidurilor. Carrasco, pe atunci în vârstă de 34 de ani, era unul dintre cei mai cunoscuți traficanți de heroină, responsabil pentru moartea a 57 de persoane în Texas și în părți ale Mexicului. Acesta, împreună cu deținuții Rodolfo Dominguez și Ignacio Cuevas, mituise angajații închisorii ca să introducă trei pistoale Magnum .357 în închisoare, într-o conservă de șuncă. Peste 300 de gloanțe au fost introduse ilegal în închisoare, în conserve de piersici.

Răpitorii au negociat cu oficialii închisorii timp de 11 zile, amenințând să omoare ostaticii care includeau alți deținuți, bibliotecare și pe preotul închisorii. Carrasco le-a cerut autorităților să le pună la dispoziție lui și celor doi complici ai săi veste antiglonț, costume și, bizar, pantofi marca Nunn Bush pentru evadarea lor îndrăznească. Pe data de 3 august au părăsit închisoarea protejați de un scut improvizat din două table de școală pe roți, blindate cu volume groase de drept și carton lipit la exterior pentru a oferi protecție suplimentară. Botezaseră cele două invenții „Piñata” și „Tacoul Troian”. Deținuții s-au legat cu cătușe de trei femei – bibliotecara Julia Standley și profesoarele Yvonne „Von” Beseda și Novella Pollard – pe care le-au luat cu ei în fortăreața formată din table, alături preotul închisorii, părintele O’Brien. În jurul Piñatei au legat o frânghie de care au legat cu cătușe patru ostatici care serveau drept scut uman în cazul în care autoritățile texane aveau de gând să deschidă focul. Planul era să ajungă în curte, unde îi aștepta mașina blindată cerută de Carrasco.

Dar în timp ce ciudata caravană cobora la adăpostul întunericului rampa bibliotecii aflate la etajul 3, poliția a lovit cu un jet de apă de mare presiune, care i-a dispersat pe ostaticii din exterior. Imediat, cei de după scut au început să tragă, în timp ce poliția le cerea să se predea. Timp de 15 minute foarte intense, schimbul de focuri a continuat. Dominguez a împușcat-o pe Standley în spate de patru ori. Aceasta a murit pe loc, înainte ca Dominguez să fie la rândul său secerat de gloanțele polițiștilor. Carrasco a omorât-o pe Beseda și apoi s-a împușcat. Cuevas l-a împușcat pe părintele O’Brien, rănindu-l, înainte de a leșina, căzând peste Pollard. Cuevas, fiul analfabet al unui țaran mexican, care ispășea o sentință de 45 de ani pentru crimă, a fost singurul dintre inițiatorii luării de ostatici care a supraviețuit evadării dramatice. A primit o condamnare triplă pentru crimă cu premeditare în cazul morții lui Standley, 43 de ani, mamă a cinci copii. Deși două dintre condamnări au fost anulate la apel, Cuevas a fost judecat pentru moartea lui Standley conform legilor din Texas, care consideră un complice responsabil în egală măsură pentru toate crimele comise în

același incident. Pe 23 mai 1991, Cuevas a fost executat prin injecție letală la câțiva metri de locul în care se petrecuse dramatica evadare.

Stagiatura mea a coincis cu încarcerarea unui bărbat alb și gras pe care toți îl cunoșteau ca „Omul cu bomboane”. Am aflat apoi că presa îl botezase „omul care a omorât Halloweenul” deoarece își otrăvise propriul fiu cu bomboane înmuiate în cianură pentru a încasa o primă de asigurare foarte grasă.

Numele său era Ronald Clark O'Bryan și era un oftalmolog din Deer Park, o suburbie a Houstonului. După ce a fost condamnat, părinții de pe teritoriul întregii țări au intrat în panică, gândindu-se bine înainte să-și lase copiii să accepte bomboane de la oricine – fie că era vorba de străini sau de rude.

Într-o noapte ploioasă de Halloween, în 1974, O'Bryan și un alt părinte din cartier și-au însoțit copiii, conform obiceiului, din ușă în ușă ca să ceară bomboane prin suburbiile din Pasadena. O'Bryan, care pe atunci avea 30 de ani, a rămas în urmă, revenind după un timp ținând în mână mai multe dulciuri pe care a spus că le primise dintr-o casă pe lângă care trecuseră, care avea obloanele trase când sunaseră la ușă. O'Bryan a împărțit dulciurile – Pixy-Stix – atât celor doi copii ai săi – Timothy, care avea 8 ani, și Elizabeth de 5 ani –, cât și celor trei copii ai însoțitorului său. Ajuns acasă, O'Bryan și-a îndemnat fiul să încerce dulciurile Pixy-Stix înmuiate în otravă. După ce a înghițit o mână de dulciuri otrăvite, micuțul Timothy s-a plâns că sunt amare, moment în care a început să vomite. A murit în scurt timp.

O'Bryan a declarat poliției că primise dulciurile din casa întunecată. A susținut că sunase la ușă, aceasta se deschisese, și că nu văzuse decât un braț păros întinzându-i bomboanele. Alibiul său a fost desființat rapid în momentul în care proprietarul casei a prezentat fișa de pontaj a postului său de controlor de trafic aerian. Persoana respectivă lucrase în noaptea de Halloween și mai mulți martori puteau să-i susțină afirmația.

Polițiștii l-au arestat după câteva zile pe O'Bryan, după ce au aflat că încheiase polițe de asigurare de zeci de mii de dolari pe numele copiilor săi. Bărbatul avea datorii de 100 000 dolari și era pe cale să-și piardă casa și mașina. De asemenea, urma să fie concediat după ce angajatorii săi îl prinseseră furând. Moartea lui Timothy valora 31 000 dolari.

N-am fost acolo când l-au executat pe O'Bryan. După ce reușise să obțină două amânări ale execuției, O'Bryan a fost condamnat la moarte în 1984, la câțiva ani după ce eu îmi încheiasem stagiul în Huntsville. A

continuat să susțină că e nevinovat chiar și în momentul în care era legat de targa pe care avea să primească injecția letală. Avea 39 de ani.

– Noi ca ființe umane comitem greșeli și erori, a spus el în declarația sa finală. Această execuție este una dintre aceste erori. Dar asta nu înseamnă că întreg sistemul de justiție este greșit. Astfel că îi iert pe toți – și chiar vorbesc despre toți – cei implicați în moartea mea.

Pe cât de mult deplângeam crimele săvârșite de condamnați, după acea experiență am rămas cu gândul că O.Bryan avea dreptate într-un singur sens: toți deținuții – chiar și cei mai brutali dintre ei – continuă să fie ființe umane. E una din lecțiile cele mai prețioase pe care le-am primit în cariera de polițist și am învățat-o de la un colaborator al închisorii Huntsville – un deținut desemnat să ajute gardienii în schimbul unor drepturi speciale, cum ar fi acces suplimentar la telefon și mâncare în plus.

– Fii strict cu ei, da, dar nu uita de compasiune, mi-a spus acesta.

Până la urmă, compasiunea nu m-a încercat cât timp am stat la Huntsville. Chiar înainte de finalul celor trei luni de stagiatură după care trebuia să mă întorc la studii, am fost ținta unui atac rasist urât care aproape mi-a curmat cariera înainte să fi început. A fost atât de brutal și neașteptat că încă îmi mai amintesc incidentul după ani de zile.

Acasă în Hebbbronville, singura mea verișoară se căsătorea, iar nunta pica în ultima zi a turei mele. Mi-am făcut curaj să-l rog pe comandantul închisorii să-mi acorde o zi liberă. „Căpitanul”, cum i se spunea, era un bărbat alb solid, o prezență intimidantă. La Huntsville, era o anomalie deoarece majoritatea oamenilor cu care lucrasem acolo erau cumsecade și sufletești, mulți dintre ei se specializaseră în drept penal și învățau să își ia licența la Universitatea Sam Houston. În biroul directorului închisorii, în timp ce bâlbâiam detalii despre situația mea familială, rugându-l să-mi permită să compensez timpul pierdut lucrând ore suplimentare – i-am propus să lucrez nouă zile consecutive în locul turelor obișnuite de șapte zile pentru a compensa ziua liberă –, „Căpitanul” a luat-o razna. A început să țipe la mine făcându-mă „mexican puturos” printre multe alte injurii pe care am ales să mi le șterg din memorie. Mi-a ordonat să dispar din biroul său, spunându-mi că avea să-mi întocmească o recomandare negativă care mi-ar fi spulberat oportunitățile de a lucra în forțele de ordine pe viitor.

Și gata! După trei luni de muncă grea, în care simțisem că învățasem atâtea lucruri care urmau să-mi ajute cariera, brusc, soarta mea se găsea în mâinile unui rasist care nu-și putea controla nervii. Crezusem că fac ceea ce trebuie informându-l despre situația mea personală, dar

am părăsit biroul tremurând. Am terminat tură de șapte zile și apoi, fără să vorbesc cu nimeni, m-am urcat în Chevyul meu și m-am întors la Hebbbronville. Am ajuns la nunta verișoarei mele și apoi m-am întors la școală.

Aveam abia 19 ani și simțeam că șansele mele să am o carieră în poliție se terminaseră. Ulterior, când am aplicat pentru un post în biroul șerifului din Laredo și când am candidat pentru un post de agent special DEA, nu am menționat experiența din Huntsville.

Steve

Am văzut farurile mașinii care intra în viteză pe banda mea. Eram încă boboc în Departamentul de Poliție Bluefield. În acea noapte patrulam, conducând pe străzile acoperite de frunze ale unui cartier rezidențial din orașul feroviar istoric aflat în inima Munților Apalași, la 20 de minute de Princeton, unde încă locuiam cu părinții mei.

Cu o populație de puțin peste 20 000 de locuitori, Bluefield era cel mai mare oraș din sudul Virginiei de Vest și din vestul Virginiei. Industria principală era reprezentată de Compania Feroviară Norfolk and Western, care a devenit mai apoi Căile Ferate Norfolk Southern. Principala marfă care trecea prin oraș pe calea ferată era cărbunile care se îndrepta spre Norfolk, Virginia, de unde era apoi trimis în diverse colțuri ale lumii. Oamenii din orașele și satele apropiate veneau în Bluefield pentru cumpărături și divertisment; în fiecare sâmbătă se dansa pe muzica unei trupe de western și country în Amfiteatrul Orașului Bluefield.

De obicei, numărul polițiștilor care supravegheau în afara programului de lucru aceste evenimente varia între trei și cinci și nu era nimic neobișnuit să fie arestați câțiva oameni săptămânal – majoritatea pentru că încercau să se încaiere sau, beți fiind, spărgeau mașini parcate. Acelea erau, de obicei, momentele în care lucrurile riscau s-o ia razna în Bluefield. Mulți dintre cei care vizitau Bluefield proveneau din zone unde nu prea existau forțe de poliție. Nu erau obișnuiți să respecte regulile sau ca un polițist să le spună ce au voie să facă și ce nu. Pe vremea aceea, mare parte dintre acești străini lucrau din greu în timpul săptămânii și plănuiau chefuri serioase în weekend. Pentru mulți dintre ei, bătaile făceau parte din modul lor de viață, așa că nu era ieșit din comun să se opună arestării când erau confrunțați de polițiști. A doua zi dimineață, după ce se trezeau mahmuri în celula bețivilor din secția de poliție, își cereau scuze pentru comportamentul lor sau spuneau ceva de genul:

– Mamă ce bătaie grozavă a fost aseară, așa-i? Abia aștept să mă întorc în weekendul care vine pentru runda următoare.

Când nu patrulam în parcare amfiteatrului, sarcinile mele erau, în mare, să conduc pe străzile principale din Bluefield căutând să observ

infracțiuni în curs de derulare și să verific ușile și vitrinele spațiilor comerciale, căutând urme de intrare prin efracție.

Îmi iubeam meseria și simțeam că îndeplineam o funcție importantă în comunitate. Într-o noapte rece de iarnă, am fost convins că am salvat trei copii mici de la îngheț. I-am găsit în spatele unei camionete. Părinții îi lăsaseră în rabla fără geamuri și plecaseră să danseze. Am fost îngrozit când i-am găsit pe cei trei copii tremurând. După ce i-am pus pe bancheta din spate a mașinii noastre de patrulă, care era încălzită, am intrat în amfiteatru. Am urcat pe scenă, am luat microfonul din fața cântărețului chiar în mijlocul melodiei și am cerut ca părinții celor trei copii să iasă în față, altfel chem Protecția Copilului. După câteva momente tensionate părinții au apărut, huiduiți de mulțime. Erau săraci lipiți pământului și voiau să se bucure și ei de câteva dansuri. Când i-am reunit pe copii cu părinții, mi-am dat seama că erau părinți buni, care greșiseră pe moment din dorința de a se bucura de câteva clipe pe ringul de dans. I-am lăsat să plece nepedepsiți, muștruluindu-i sever și amenințându-i că la următoarea abatere vom anunța autoritățile, care aveau să le ia copiii.

Într-o altă noapte friguroasă de iarnă, în timp ce un reporter care mă însoțea în patrulare aștepta afară, eu și ofițerul Dave Gaither am intrat într-o casă cuprinsă de flăcări, mergând din cameră în cameră până când am găsit o mamă și pe fata ei mică. Dave a ajutat-o pe mamă, iar eu am luat copilul în brațe și am zbughit-o afară. Credeam cu adevărat, așa cum cred și astăzi, că un ofițer de poliție e un servitor public, titlu pe care îl voi purta întotdeauna ca pe o medalie de onoare. Ca funcționar public, un ofițer trebuie să ajute și să slujească publicul. Meseria nu se rezumă la vânarea tipilor răi, la amenzi rutiere și accidente de muncă.

Dar, după ce făceam câte o faptă bună, ne întorceam la rutina și la patrulele noastre monotone de la miezul nopții.

Într-o tură de noapte obișnuită, am observat Cadillacul care venea spre mine – un accident evitat la limită, care avea să-mi deschidă ochii despre munca polițistului într-un oraș mic.

Veteranul care le văzuse pe toate și care se afla lângă mine, în scaunul din dreapta mașinii, a prins instinctiv volanul și a înjurat tare când am deviat pe trotuar pentru a evita o ciocnire frontală. Șoferul din spatele nostru nu a fost atât de norocos ca noi. Am văzut în oglinda retrovizoare cum Cadillacul a trecut în viteză de noi, lovind în lateral mașina din spatele nostru înainte de a dispărea în noapte.

Am aprins sirena, am întors precipitat și am plecat în urmărire.

Când am reușit să opresc mașina pe care o urmăream, am descoperit cu surprindere că era condusă de o femeie de vârstă mijlocie, bine îmbrăcată. De asemenea, beată criță. Am arestat-o și i-am ridicat mașina. Purta pantofi cu toc și o haină de blană, abia mergea și nu putea sta dreaptă. Nu știa de ce o opresc și susținea că nu-și aduce aminte să fi lovit o altă mașină. Nu era deloc recalcitrantă sau certărească, dar ația un aer de persoană înstărită și importantă la fel de subtil ca mirosul dulceag al alcoolului amestecat cu parfumul ei franțuzesc. Când i-am spus că este arestată pentru conducerea unui vehicul sub influența alcoolului și pentru fugă de la locul accidentului, a părut că-și îndreaptă spatele, privindu-ne de sus pe mine și pe partenerul meu.

– Aveți idee cine este soțul meu? ne-a întrebat ea împleticit.

Pe drum spre secția de poliție pentru a-i măsura alcoolemia, partenerul meu mi-a spus că aveam să mă ocup singur de caz, ca să vadă cum mă descurc. Mi s-a părut ciudat, dar n-am înțeles semnificația gestului său decât mult mai târziu. Apoi, în șoaptă, m-a informat că doamna de pe bancheta din spate a mașinii noastre de poliție era extrem de bogată, fiind căsătorită cu un avocat important din oraș. Printre membrii familiei sale se mai găsea și un judecător local. Apoi a început să râdă singur.

Eram atât de naiv și de lipsit de experiență încât nu m-am prins despre ce vorbea. Pentru mine, nimeni nu era deasupra legii.

Când am ajuns la secție am început procedura, așa cum făceam cu fiecare arestat. Dar lucrurile stăteau dintr-odată un pic altfel – comandantul de tură, un locotenent, a ajuns la secție pentru a superviza procesul și am observat că și sergentul de serviciu se comporta diferit cu femeia arestată. M-au privit în tăcere în timp ce i-am pus alcooltestul. Rezultatele arătau o alcoolemie de 0,2mg/l, dublul limitei legale în acea perioadă. Când m-am pregătit să o escortez spre celule, locotenentul și sergentul mi-au spus să aștept cu ea în zona de înregistrare. În același moment a sosit și șeful poliției orașului – eveniment extrem de rar. Era însoțit de un avocat foarte cunoscut. După un scurt schimb de replici, femeia a plecat cu avocatul. Nu-mi venea să-mi cred ochilor.

Câteva zile mai târziu, la tribunal, mi-am prezentat cazul. În mod normal, pentru că era vorba de tribunalul orașului, șeful poliției lua parte la audieri ca să vadă cum ne descurcăm în sala de tribunal. De data asta însă nu a fost prezent, desemnând un detectiv să-l suplinească. Când l-am întrebat pe detectiv ce se întâmplă, acesta a început să râdă și a vrut să știe dacă sunt gata să aflăm cum merge treaba

de fapt la tribunal. Neștiind la ce să mă aștept, m-am îndreptat spre masa unde stătea de obicei procurorul nostru, dar nici acesta nu era în sală. Când m-am uitat spre masa apărării, l-am recunoscut pe avocatul pe care-l văzusem în noaptea arestării. Dar acesta era singur, fără acuzată.

Când a sosit judecătorul, acuzata încă nu-și făcuse apariția. Judecătorul, alt avocat local, a citit numărul cazului și mi-a cerut să-mi prezint dovezile. I-am descris emoționat felul în care femeia intrase pe sensul nostru de mers, forțându-ne să ieșim cu mașina pe trotuar. Apoi am descris felul în care lovise mașina din spatele nostru, felul în care părăsise locul accidentului și cum m-am întors după ea ca să o prind. Am povestit instanței despre felul în care se comportase și că nu reușise să treacă testul de alcoolemie. Am citit rezultatele testului și i-am spus judecătorului că acestea sunt toate informațiile de care dispun.

Am așteptat ca avocatul apărării să conteste dovezile sau să-mi pună întrebări, dar nu s-a întâmplat absolut nimic. Judecătorul a decis că dovezile nu sunt suficiente pentru o condamnare pentru conducerea unui autovehicul sub influența băuturilor alcoolice. A redus apoi acuzațiile la „ebrietate în public și conducere neglijentă“, acuzații pentru care a găsit acuzata vinovată. Avocatul apărării și-a închis caietul cu ceea ce a sunat ca aplauze de felicitare și a zâmbit către judecător fără să spună nimic. Cazul era închis.

Expresia de pe fața mea trebuie să fi fost una care reda perfect faptul că nu-mi venea să cred ce se-ntâmplase, pentru că judecătorul a venit la mine și a ținut să-mi strângă mâna, spunându-mi că m-am descurcat de minune și că am în față un viitor strălucit. Mi-a făcut cunoștință cu avocatul apărării.

După ce toți au părăsit sala de ședințe, am rămas singur cu partenerul meu, polițistul veteran care fusese pe scaunul din dreapta în noaptea în care făcusem un gest nobil și bun – scosesem un șofer periculos de pe străzile din Bluefield.

Mamă! Mă simțeam ca ultimul prost.

– Bine-ai venit în lumea politicii orășelelor de provincie, mi-a spus partenerul meu în timp ce ieșea în fața mea din sala de tribunal.

Javier

Am mutat-o pe mama de la ferma din Hebronville în casa bunicii mele, la o oră distanță de Laredo, după ce m-am angajat la biroul șerifului de acolo. Cancerul revenise în forță, răspândindu-se de la sâni și invadându-i întregul corp, astfel că mama trebuia să fie aproape de spitalul în care primea tratamentul.

Mergeam cu ea la întâlnirile cu oncologul și la ședințele de chimioterapie cât de des puteam, și făceam cu schimbul cu bunica pentru a o îngriji.

Nimic nu funcționa. Mama a murit la doar 50 de ani. M-am bucurat că reușise să mă vadă absolvind facultatea și angajat la primul meu loc de muncă, în biroul șerifului din Laredo. Mi-a spus că e foarte mândră de toate realizările mele.

Moartea ei a fost cel mai greu lucru prin care am trecut, pe de o parte pentru că eram foarte apropiați și pe de altă parte pentru că le privisem pe femeile din familia mea ca pe surse de forță incredibilă.

Eram foarte apropiat de mama și de bunica, cea care nu ratase nici un meci de-al meu de baseball sau de fotbal american din liceu. Bunica mea era cea mai rezistentă femeie din câte cunoșteam – stânca familiei noastre. Vorbea numai spaniolă și cunoștea doar câteva cuvinte în engleză, dar se descurca întotdeauna. Numele ei era Petra, dar toată lumea îi spunea Pete, inclusiv bunicul meu. Era o fumătoare înrăită și măsura 1,72 metri înălțime, cântărind mai mult de 90 de kilograme. N-am văzut-o niciodată fără pachetul de Winston, chiar și după ce a început să aibă probleme respiratorii, iar doctorul i-a spus că fumatul avea să o omoare. Sustinea că nu trage niciodată în piept, dar știam toți că nu era adevărat. Întreaga mea familie mă implora să nu-i mai cumpăr țigări, dar ea se ruga de mine și eu capitulam de fiecare dată. Nu puteam să o refuz pe abuelita mea.

Așa îi spuneam eu și fratele meu – bunicuța. Și când venea vorba de noi doi, era cea mai blândă femeie, cu inima cea mai bună. Primeam cele mai frumoase cadouri de Crăciun de la ea. La șapte ani, mi-a cumpărat prima bicicletă – un Texas Ranger roșu, cu două faruri.

Eram foarte apropiați și de bunicul nostru, care avea ochii de un albastru închis și o constituție firavă – opusul abuelitei mele aprige. Numele bunicului meu era Francisco, dar toată lumea îi spunea Pancho. În comparație cu bunica, el era un intelectual, un evaluator de titluri de proprietate, care lucra pentru o companie locală. Nu a băut și nu a fumat niciodată, fiind obsedat de sănătate chiar înainte să fie un subiect la modă. La masa de seară mânca un măr fiert alături de un bol de lapte cu musli. Mă întrebam cum ajunseseră să se îndrăgostească unul de celălalt din moment ce aveau personalități atât de opuse. Când casa lor din Laredo a fost jefuită, bunicul a închis toate ușile și ferestrele și s-a ascuns. Bunica i-a atacat pe hoți cu un ciocan.

În Laredo, bunica mea, care era o persoană foarte credincioasă, își puneau casa la dispoziție pentru diverse evenimente sociale ale bisericii și devenise o confidentă a preotului spaniol din parohia locală. În fiecare duminică după-amiază, mergea negreșit la ea acasă pentru a gusta vestitele-i tamales – pernuțe de aluat fraged umplute cu carne de vită și porc, care scoteau aburi când le scoteai din învelișul de pănuși de porumb.

Bunica era o bucătăreasă excelentă și nu folosea niciodată o carte de bucate. În copilărie, obișnuiam să facem călătoria de o oră cu mașina din Hebronville până în Laredo în fiecare duminică, ca s-o vizităm pe bunica și să ne bucurăm de bunătățile pe care le gătise. Mai ales mama iubea acele vizite și petrecea ore întregi în bucătărie, gătind alături de bunica. Specialitatea lor era cabrito en su sangre (ieduț în sânge). Mama, mătușa și bunica treceau des granița până în Nuevo Laredo și aduceau un ied proaspăt tăiat. Insistau să asiste la sacrificarea animalului, pentru a se asigura că sângele acestuia era pus într-o pungă separată astfel încât să nu contamineze carnea sau să se amestece cu sângele altui ied, lucru care din nou ar fi putut altera carnea. Ulterior, sângele se amesteca într-un sos plăcut mirositor, cu ancho și ardei iuți verzi, usturoi, chimion și oregano. Mirosul umplea bucătăria bunicii și, după ore de fiert la foc mic, tocana întunecată era răsturnată în farfurii de pământ ars, peste un pat de orez mexican. Mâncarea era însoțită invariabil de tortillas de porumb făcute în casă.

M-am mutat fericit înapoi în casa bunicilor, când am fost angajat în primul meu post de la Biroul Șerifului Comitatului Webb din Laredo. Bunicii mei erau atât de fericiți că am hotărât să mă mut cu ei încât mi-au construit o anexă separată, cu dormitor și baie proprie.

Bunica le-a povestit tuturor cu mândrie despre noua mea slujbă la biroul șerifului, chiar dacă nu-mi petreceam prea mult timp vânând răufăcători într-una din zonele de frontieră cele mai permeabile și

animate ale țării, unde pe atunci traficanții puteau să treacă droguri cu ușurință din Mexic folosind remorci de tractor care blocau podurile de peste Rio Grande. Îndatoririle mele principale erau limitate și în mare parte presupuneau supravegherea deținuților din închisoarea locală. Aceștia erau de la hoți de rând la traficanți aroganți și politicieni obișnuiți să li se facă voia.

Frații Aranda erau cei mai răi dintre toți. Arturo Daniel Aranda și fratele său Juan José au fost probabil primii traficanți de droguri pe care i-am întâlnit și tot timpul îmi făceau probleme. Erau extrem de violenți și nu le păsa de nimic, pentru că mai mult ca sigur aveau să-și petreacă restul vieții în închisoare. Trebuie să recunosc faptul că aproape toată lumea care lucra în Biroul Șerifului din Comitatul Webb îi ura, deoarece împușcaseră și omorâseră un tânăr polițist din Departamentul de Poliție Laredo. Pablo Albidrez Jr. răspunsese unui apel imediat după miezul nopții în 31 iulie 1976, apel care venea din partea unui ofițer antidrog sub acoperire, pe nume Candelario Viera. Acesta urmărea o dubă cu numere de înmatriculare din afara orașului, care se îndrepta spre malul Rio Grande, un loc de trecere cunoscut pentru drogurile care soseau din Mexic. Viera primise sarcina să ajute un grup operativ DEA și îi văzuse pe frații Aranda încărcând saci de pânză în spatele dubei. Sacii conțineau mai mult de 250 de kilograme de marijuana.

Conducând o mașină nemarcată, Viera urmărise duba și a chemat prin radio ajutoare. La o intersecție din oraș, mașina de poliție a lui Albidrez s-a oprit scrâșnind în fața dubei. Viera a tras în spate.

– Poliția! Coborâți din vehicul! Ieșiți din mașină! a strigat Viera, strângând pistolul Browning de 9 mm.

Din dubă nu se auzea însă nici un sunet, iar cei doi ofițeri au decis să se apropie cu grijă. Acela a fost momentul în care frații Aranda au început să tragă sălbatic. Gloanțele ricoșau de pe toate suprafețele, în toate direcțiile.

Când schimbul de focuri s-a potolit și ofițerii veniți în ajutor i-au arestat pe cei doi frați – Arturo fusese rănit în umărul stâng și la mână – Viera s-a uitat în spate, unde Albidrez se chircise în fața mașinii sale și se ținea de piept. Fusese împușcat chiar prin insigna de polițist. Albidrez, 28 de ani, a murit în drum spre Spitalul Mercy. A lăsat în urmă o soție tânără și două fete care erau încă foarte mici.

Un alt deținut în acea perioadă era puternicul lider politic din Laredo, J.C. „Pepe” Martin. Pepe Martin era o legendă. Tatăl său, J.C. Martin Sr., era un latifundiar bogat care fusese ales șerif al Comitatului Webb. J.C. Jr. și-a urmat tatăl în viața publică și a devenit „patronul” total – un lider

politic democrat care promitea slujbe în schimbul voturilor și avea o putere cvasiabsolută în funcție. A câștigat șase mandate de câte patru ani ca primar, conducând orașul din 1954 până în 1978, când a decis că s-a săturat de politică și a refuzat să mai candideze pentru încă un mandat. Pepe deținea mai multe ferme întinse pe foarte multe hectare și nu avea nici o problemă să folosească muncitori și utilaje ale municipalității pentru a și le întreține. La o lună după ce candidatul reformator Aldo Tatangelo a fost ales primar, Martin a fost pus sub acuzare de un mare juriu federal pentru fraudă prin corespondență. A pledat vinovat și a plătit 1 000 de dolari amendă, pe lângă 200 000 de dolari plătiți administrației orașului. De asemenea, a fost nevoit să ispășească o „pedeapsă cu închisoarea” de 30 de weekenduri în care avea să piardă vremea prin închisoare.

În ciuda condamnării, Pepe Martin avea încă foarte multă putere în sudul Texasului. Sarcina mea era să-l bag într-o celulă de la parter în fiecare weekend, după ce era adus vinerea seara la ora 6. Aveam ordine stricte să-l las să stea singur în celulă și să nu-l încui niciodată. Era un gentleman mai în vârstă, plăcut și charismatic; obișnuia să iasă din celulă și să stea de vorbă cu noi în timpul zilei. De fapt, îi era permis cam orice în închisoare și venea să pălăvrăgească, comportându-se ca un tip oarecare. În fiecare duminică dimineața la ora 7, apărea un Suburban negru care aștepta cu motorul pornit în fața închisorii, iar eu îl predam șoferului. Așa se făcea politica la vârf!

Când nu eram de serviciu, treceam Rio Grande spre Nuevo Laredo, unde mergeam prin barurile fără limită legală de vârstă pentru consumul de alcool, prețurile fiind mult mai mici decât în America. N-aveai nevoie de pașaport ca să treci granița în anii 1970 și 1980, iar orașul era încă relativ pașnic. 10 ani mai târziu, din pricina violenței asociate traficului de droguri, multe dintre barurile și restaurantele din Nuevo Laredo aveau să se închidă. Violența era alimentată de gruparea Los Zetas, o bandă formată din dezertori din trupele speciale ale armatei mexicane. Gruparea avea să devină brațul armat al Cartelului Golfului în anii 1990, omorându-și cu brutalitate rivalii într-un război teritorial sângeros și implicându-se în traficul de carne vie și în răpiri. În câțiva ani, Los Zetas au transformat Nuevo Laredo într-o zonă de război pe măsură ce gruparea devenea din ce în ce mai puternică și se lupta pentru controlul profitabilelor rute ale traficului de droguri. Până la jumătatea anilor 1990, Zetas preluaseră controlul majorității magazinelor și localurilor mexicane din oraș. Și mai multe se închiseseră din cauza „taxei” impuse de Zetas. După o serie de masacre care au avut loc în oraș, multe dintre afacerile mexicane s-au relocat peste graniță, în Laredo și San Antonio.

Dar când lucram în biroul șerifului, cei mai mulți dintre noi treceau în Mexic pentru bere și fajitas, eu însumi pierzând vremea mai mult prin baruri și discoteci. Îmi amintesc localul Bârlogul Leului, unde bețigașele aurii cu care amestecam băutura aveau în partea de sus capul imperial al unui leu. Discoteca avea o clientelă compusă din copii de bani gata din Texasul de Sud. Alături, în barul Cadillac, se cânta muzică live și meniul era mai select. Restaurantul fusese fondat inițial în New Orleans, dar proprietarii îl mutaseră în Nuevo Laredo la începutul Prohibiției, în 1920. Traficanții de droguri plini de bani și politicienii din Laredo care frecventau localul aveau un faimos pot de pariuri pentru Super Bowl. Ca să-ți poți cumpăra locul în pot trebuia să plătești 1 000 de dolari. Chiar și la acest preț, biletele se epuizau repede. Era un loc prea scump pentru mine și, de obicei, eu și colegii mei mergeam spre Orașul Băieților, cartierul roșu, unde cantinele și bordelurile aveau cea mai ieftină bere.

Ani mai târziu, când un interlop mi-a pus țeava unui pistol la tâmplă, faptul că știam la perfecție barurile și bordelurile din Orașul Băieților mi-a salvat viața.

Pe când lucram în biroul șerifului, cel mai bun prieten al meu era Poncho Mendiola. Era mai în vârstă decât mine și se pensionase din Departamentul pentru Siguranță Publică al Statului Texas. Ca și mine, preda la Colegiul Seral Laredo, unde era șeful de catedră al Departamentului forțelor de ordine. Am petrecut mult timp la bere și grătare împreună. Oamenii din Laredo se plângeau constant că nu se descurcă cu banii, dar toată lumea avea cumva o geantă frigorifică plină cu bere și o mulțime de fajitas sfârâind pe grătar. De fapt, berea și carnea pentru grătar erau adesea valută forte la graniță, unde exista un adevărat simț al comunității. De fiecare dată când îmi îndoiam caroseria mașinii de patrulă, Poncho mă ajuta să o repar fără ca superiorii mei să afle. Eu și Poncho mergeam la un service vechi, unde se adunau polițiștii din Laredo. Proprietarul, pe nume Nando, repara mașini ale poliției și ale angajaților statului în schimbul berii și al grătarelor de vită care se făceau pe loc, chiar în timp ce erau reparate mașinile. Nando avea și clienți obișnuiți pe care îi ajuta suprataxând lucrarea, o parte din banii pe care-i primea de la companiile de asigurări restituindu-i proprietarului mașinii. Service-ul nu mai există. S-a închis după moartea lui Nando.

Pentru o vreme, cel puțin, am crezut că am dat lovitura în Laredo. Aveam unde să stau fără să plătesc chirie. Veneam și plecam când doream, iar bunica îmi făcea toate poftele și îmi gătea mâncărurile preferate. Era și paznicul meu, iar când m-am despărțit de fata cu care mă vedeam, abuelita s-a dovedit a fi o gardă de corp pe cinste. Știu

acum că am fost laș și că nu așa te porți cu femeile, dar în cultura macho a unui cowboy din Texasul de Sud de atunci n-am stat prea mult pe gânduri.

Bunica însă n-a putut să-mi rezolve toate problemele sentimentale. Poate că dacă ar fi reușit n-aș fi ajuns niciodată să candidez pentru un post în DEA.

De fapt, am ajuns în DEA doar datorită unei femei. Eram pe cale să fac „ceea ce trebuie” și să mă căsătoresc cu prietena mea de atunci din Laredo în 1982, când mi-a spus că e însărcinată. Dar în ziua dinaintea nunții, când m-a sunat și mi-a spus că-i venise menstruația, mi-am strâns catrafusele și am zbughit-o din Laredo!

M-am aruncat în Chevyul meu și am plecat în zori ca un fugar, îngrozit la gândul că frații ei ar fi putut veni după mine. Am așteptat până când eram la patru ore de mers cu mașina distanță de oraș, înainte să o sun ca să o anunț despre decizia pe care o luasem.

– O să mă părăsești?! m-a întrebat, nevenindu-i să creadă.

– Păi, de fapt, deja am plecat, i-am spus.

Mă jucase pe degete atât de bine. Mă dusesese până și la o clinică, acolo unde o soră medicală venise să mă anunțe că prietena mea era însărcinată.

După ce am părăsit-o în fața altarului am devenit persona non grata în Laredo, unde familia ei avea foarte multe relații. Prietenul fostei mele logodnice era administrator al Colegiului Seral Laredo, unde încă predam în cadrul programului de drept penal. După incident, mi-a spus că ar fi fost mai bine să-mi dau demisia și să plec din Laredo, deoarece nu eram un exemplu bun pentru studenții mei și nici pentru comunitate.

Am înțeles mesajul și am încercat să caut alternative.

Câteva luni mai târziu, am aplicat pentru un post în DEA.

Steve

Mă cam săturasem de munca de polițist într-un oraș mic, iar în zorii noului deceniu mă chinuiam și să-mi cresc cei doi băieți mici care îmi rămăseseră după o căsnicie eșuată.

În noiembrie 1981, la doar câteva luni după nașterea celui de-al doilea fiu al meu, Zach, și după finalul căsniciei mele, m-am angajat ca agent special la compania feroviară Norfolk and Western, mutându-mă în Norfolk, la peste 5 ore cu mașina de casa mea din Princeton.

Eram plătit de două ori mai mult decât pentru munca de polițist din Bluefield. Trebuia să-mi reamintesc constant salariul pe care-l câștigam, deoarece, după câteva luni în noua mea slujbă de polițist feroviar, eram cât se poate de nefericit.

De când mă știu, am visat să fiu polițist, să intru sub acoperire în grupările criminale și să prind traficanți și alți răufăcători. Acum mă simțeam ca un agent de pază la intrarea unui debarcader în valoare de mai multe milioane de dolari, unde era încărcat cărbunile pe vapoare. Eram recunoscător pentru slujbă, dar nu era ce-mi doream cu adevărat.

Peste toate astea, tocmai o cunoscusem pe femeia visurilor mele în Bluefield – o asistentă medicală pasionată de motociclete și de mașini de viteză – și nu puteam să petrecem mai deloc timp împreună, pentru că eu eram foarte departe.

Chiar înainte de a mă angaja în Norfolk, am cunoscut-o pe Connie, care mi-a fost prezentată de un prieten comun. Apăruse la secție cu un grup de femei în timp ce eu eram în una din ultimele mele ture de noapte la Departamentul de Poliție Bluefield. Eram în sala de întruniri a secției așteptând să se facă apelul, când sergentul de la intrare a strigat spre locotenentul nostru:

– Murphy e așteptat pe rampă de o mașină plină de gagici.

Nu mai țin minte poantele făcute de ceilalți ofițeri, dar când am ajuns la rampă am înțeles de ce erau geloși. Mi-am verificat reflexia într-o ușa de sticlă și am încercat mersul unui tip dur în timp ce mă îndreptam spre mașină – un Chevy SS albastru deschis, cu jante grozave, care avea la volan cea mai frumoasă femeie pe care o văzusem vreodată. Connie,

asistentă medicală, avea părul foarte lung și era bronzată. La fel ca mine, divorțase recent și lucra în tura de noapte – în cazul ei, la camera de gardă și în secția de traumatologie a spitalului Myrtle Beach – după care își petrecea majoritatea timpului pe plajă ca să se relaxeze. Tocmai de aceea mi se părea o zeiță din bronz.

După ce am început să ieșim împreună, mi-am dat seama că e incredibil de îndemânică cu mașinile și motocicletele. Aveam pe atunci o motocicletă, și când am aflat că și ea are una, m-am simțit și mai atras de ea. Fiind un tip care iubea aventura și adrenalina, n-aveam cum să nu mă îndrăgostesc de o femeie care avea propria motocicletă.

Fascinația ei pentru mașini și motoare se datora faptului că avea doi frați mai mari, iar tatăl ei era mecanic. Conducea mereu o mașină sport sau alta foarte frumoasă – mașini cărora mulți le-ar spune „aspiratoare de femei“, cum ar fi un Chevy SS sau un Chevy IROC. Știa cum se mânuiește o cheie pentru prezoane, ceea ce o făcea incredibil de emancipată și de sexy! Într-o zi am găsit-o acasă instalând niște boxe noi în mașina ei, un Camaro zvelt Z/28. Ambițiosul proiect presupunea demontarea bordului, operațiune pe care eu nu aș fi avut niciodată curajul să o fac de unul singur.

Am observat de la început devotamentul lui Connie pentru meseria ei, fapt care a ajutat-o să înțeleagă pasiunea mea pentru munca de polițist. Încă de la începutul relației noastre i-am dezvăluit că îmi doresc să fac o treabă serioasă în poliție, să dezvolt relații cu informatori și să lucrez sub acoperire ca să prind răufăcători, mai ales pe cei care făceau trafic de droguri. Visam să fiu agent special DEA înainte să știu că există posibilitatea să devin așa ceva.

Înainte să-mi încep cariera, am citit multe cărți și articole despre ofițeri sub acoperire care se infiltrau în diverse grupuri și organizații. Îmi părea ceva provocator și cu siguranță interesant.

Văzusem pericolul și distrugerile provocate de narcotice – felul în care drogurile înghițeau viețile consumatorilor și le transformau personalitățile, felul în care unii treceau de la o viață cu perspective la agonie și disperare pură. La fel de important era și modul negativ în care le afectau familiile, prietenii și pe cei din jurul lor.

Narcoticele erau de mult o problemă în Statele Unite, dar abia în anii 1970 au decis autoritățile să ia atitudine și să creeze o agenție cu singurul scop de a anula amenințarea prinzând traficanții.

Drogurile ilegale nu erau un fenomen nou în Statele Unite. În anii 1930, heroina a început să intre în țară adusă din sudul Franței. Materia

primă erau semințele de opiu provenite din maci cultivați în Turcia și Extremul Orientul, care ajungeau pe nave ce ancorau în Marsilia, unul dintre cele mai aglomerate porturi din Mediterană. Heroina era produsă în laboratoare clandestine și traficată de gangsteri corsicani și de mafioți sicilieni, care formau așa-numita Filieră Franceză. Heroina era expediată din Marsilia spre New York în cantități care astăzi par relativ modeste. Prima mare captură de heroină a avut loc la New York pe 5 februarie 1947, când polițiștii au descoperit 3,5 kilograme de la un marinar corsican.

Ani mai târziu, un congressman republican din Connecticut a tras semnalul de alarmă în privința faptului că heroina devenise un flagel și conducea la rate ridicate de dependență și infracțiuni în Statele Unite. În aprilie 1971, congressmanul Robert Steele a început să studieze rapoartele legate de creșterea ratei de dependență în rândul soldaților americani întorși din Vietnam. Rapoartele sugerau că între 10% și 15% dintre soldații americani erau dependenți de heroină.

Aceste descoperiri, corelate cu folosirea exagerată a marijuanei de către hipioți, i-au alarmat pe mulți dintre membrii forțelor de ordine, care estimau că toate acestea reprezentau semnele incipiente ale unei epidemii ce stătea să erupă. Într-adevăr, consumul de droguri explodase odată cu traficantul din Statele Unite și America de Sud, care o lua pe urmele omologilor corsicani și sicilieni, pentru a acoperi creșterea nevoii de marijuana, cocaină și heroină.

În acest climat tensionat, președintele Richard Nixon a declarat „un război global total împotriva amenințării drogurilor” și a pus bazele procesului pentru crearea unei agenții care avea să fie devotată exclusiv aplicării legilor federale legate de narcotice. În trecut, guvernul federal se bazase pe mii de agenții diferite care nu ar fi fost în stare să poarte războiul total dorit de Nixon.

– Momentan, guvernul federal poartă acest război împotriva abuzului de droguri având un handicap semnificativ, deoarece eforturile sale sunt cele ale unei alianțe confederate dezlânate, care se luptă cu un inamic global extrem de alunecos și ingenios, declara Nixon. Evident, rețelele interlope care trafichează cu sânge rece narcoticele furnizorilor din toată lumea nu au de respectat genul de limite birocratice care ne complică nouă eforturile în această luptă împotriva drogurilor.

Nixon a cerut crearea unui centru de comandă centralizat care să poată opri flagelul. În acest scop, a fost creată Administrația de Control al Drogurilor (DEA) prin ordonanță executivă, în data de 1 iulie 1973, o agenție al cărei scop era să împiedice consumul de droguri și să

oprească traficul acestora. Cu siguranță au existat și alte motive pentru care s-a concentrat Nixon pe droguri, în încercarea de a distra atenția presei de la scandalul care avea, până la urmă, să-i încheie mandatul. Dar, pentru moment, crearea unei agenții federale care avea să acționeze ca o forță puternic ofensivă părea o idee bună.

Când nu lucram, mi se făcea dor de Connie. Am început o relație de la distanță după ce m-am mutat în Norfolk și nu reușeam să ne vedem decât o dată pe lună. Până la urmă, Connie s-a angajat ca asistentă într-un spital din Virginia Beach, pentru a putea locui împreună. A fost prima dintre numeroasele ocazii în care avea să-și sacrifice cariera pentru mine.

După vreo doi ani în poliția feroviară, am decis să mă întorc la rădăcini și am fost transferat înapoi în Bluefield. Și eu, și Connie ne doream să fim mai aproape de familiile noastre. Dar schimbarea de peisaj nu m-a făcut mai fericit la muncă, nici măcar după ce Connie a reușit să se angajeze la Spitalul Princeton din apropiere. Chiar dacă îmi plăcuse cu adevărat să lucrez alături de ceilalți ofițeri feroviar, care erau investigatori talentați, eu continuam să lucrez în ceea ce consideram a fi o poziție fără viitor.

Am auzit pentru prima dată acronimul DEA într-un restaurant nonstop în timp ce mâncam ouă și beam cești nesfârșite de cafea neagră, la finalul unei ture de noapte în Bluefield. Printre îmbucăturile de ouă jumări cu ketchup, Pete Ramey, un coleg din poliția feroviară, mi-a povestit despre munca de polițist sub acoperire printre traficanții de droguri. Pete era un tip uriaș, impunător, cu o fire relaxată. Fusese polițist statal în Virginia și lucrase în diverse departamente antidrog pe întinsul statului și ca ofițer operativ DEA în Roanoke. După ce se angajase în poliția feroviară, l-am luat sub aripă, și de fiecare dată când eram în aceeași tură de noapte, după ce ieșeam de la lucru, mergeam la un local Hardee's din apropiere, unde începeam să-l bombardez cu întrebări despre trecutul său în agenția antidrog. Cred că îi puneam de zeci de ori aceleași întrebări, dar el îmi răspundea de fiecare dată.

Pete știa mai bine ca oricine cât eram de nefericit ca agent feroviar și a început să mă încurajeze să aplic pentru un post în DEA. La început, nu am crezut că am vreo șansă. Mai aplicasem de două ori pentru un post într-o agenție federală, dar renunțasem pe parcurs pentru că procesul era dureros de lent. De fiecare dată am fost mai descurajat. Dar Pete a insistat, încurajându-mă să-mi susțin licența la facultate pentru a putea fi eligibil pentru un post în DEA.

În primăvara anului 1984, lucrurile au luat o întorsătură spre bine. M-am căsătorit cu Connie într-o ceremonie discretă, înconjurați de familia apropiată și de prieteni. După recepție, am plecat în luna de miere într-o croazieră în Caraibe, cu punctul de plecare în Miami. Era pentru prima oară când zburam cu un avion care avea mai mult de un motor.

Când ne-am întors din luna de miere și am început să-mi preiau noile sarcini, inspectând trenurile de marfă în Bluefield, un incident la limita dintre viață și moarte m-a determinat să mă gândesc foarte serios la viitorul carierei mele. Avea să fie brânciul de pe cărarea bătută spre necunoscutul periculos, dar și captivant.

Patrulam o proprietate Norfolk and Western în centrul orașului într-o sâmbătă noapte, verificând clădirile și vehiculele pentru a mă asigura că nu fuseseră sparte, când am auzit pocnetele unor focuri de armă și țipete vagi undeva în depărtare. Când m-am apropiat, am observat un polițist din Bluefield care se ascundea în spatele unei mașini de patrulă. Țintea spre etajul al treilea al clădirii din fața sa, de unde cineva trăgea în el cu o armă care suna ca un tun. Am recunoscut bufniturile unui Magnum .44 și am văzut gloanțele care ricoșau din mașina de poliție, trecând la câțiva centrimetri de tânărul polițist. Țipetele erau mai aproape acum și veneau de la un bărbat întins pe trotuar. Sub trupul bărbatului se întindea o baltă întunecată de sânge, care creștea acoperind cimentul din jurul său.

Am fugit spre polițist și l-am întrebat dacă urmau să sosească întăriri, dar el era atât de nou în poliție încât nici nu se gândise să folosească radioul pentru a-și comunica poziția și situația. I-am spus să ia legătura cu centrala și am fugit să ajut rănitul. L-am târât la adăpostul unui intrând într-o clădire, în afara razei trăgătorului de la etaj. Apoi am început un schimb de focuri cu cel de la etaj.

După ce au sosit întăririle, ofițerul de poliție a reușit să-l convingă pe trăgător să se predea fără să mai existe alte victime. Apoi i-am ajutat pe detectivii ajunși la locul incidentului, luând declarații de la martori. Am aflat destul de repede că trăgătorul se întorsese acasă și dăduse peste soția sa în brațele unui bărbat. Înnebunit de gelozie, soțul îl împușcase în fund pe amant în timp ce acesta o zbughea din apartamentul de la etajul al treilea.

M-am întors la sediul central al poliției feroviare în jurul orei 6.30 dimineața, convins că procedasem corect ajutând un alt polițist care se găsisse într-o situație potențial mortală. Eram mândru de faptele mele și am informat șeful de divizie că fusesem implicat în schimbul de focuri.

– Ce treabă avea acel schimb de focuri cu însărcinările tale de la calea ferată? m-a întrebat acesta, devenind din ce în ce mai ostil în timp ce încercam să-i explic că era de datoria mea să vin în ajutorul unui coleg polițist. Era o regulă nescrisă: polițiștii de patrulare se ajutau între ei, mai ales dacă unul dintre ei se afla în pericol de moarte. Comunitatea forțelor de ordine este una închisă – o frăție strânsă care sare imediat să-și apere membrii.

Șeful de divizie însă era un birocrat care nu lucrase niciodată pe teren. Furios, nu-l interesa nici o explicație. A venit la noi la birou și mi-a cerut să-i predau arma – un Smith & Wesson Model 15 calibrul 38/.357. Înainte de a-i înmâna revolverul, am scos gloanțele din tambur, procedura uzuală în mânuirea oricărei arme de foc.

Șeful și-a pierdut complet cumpătul. A început să urle la mine că nu ar fi trebuit să golesc tamburul armei pentru că acum nu mai putea stabili cu exactitate câte cartușe trăsese. L-am întrebat dacă își imagina că nu mi-aș fi reîncărcat arma după ce fusesem implicat într-un schimb de focuri. I-am înmânat apoi cartușele folosite din buzunar, ca să poată număra exact câte focuri trăsese.

M-a făcut cu ou și cu oțet pentru 15 minute extrem de jenante. Dar mi-am menținut poziția și i-am spus că aș fi reacționat la fel în circumstanțe asemănătoare și că nu mi-aș lăsa niciodată un coleg în pericol. Lucru valabil pentru orice polițist feroviar din Bluefield sau de oriunde din țară.

M-a amenințat că „mă lasă fără post“.

Deja hotărâsem că perioada mea la căile ferate se încheiase. Mai târziu am fost interogat de detectivi BPD și pe scară ierarhică de șefii poliției Northern and Western în legătură cu implicarea mea în schimbul de focuri. Din fericire, superiorii mei fuseseră la rândul lor polițiști de patrulă înainte să devină polițiști feroviari, așa că au înțeles. Departamentul de Poliție Bluefield a fost atât de mulțumit de acțiunile mele încât m-a citat pentru curajul demonstrat și pentru ajutorul acordat unui coleg polițist.

Desigur, șeful meu de divizie nu a fost prea încântat de felul cum se rezolvase tot incidentul.

După schimbul de focuri, am decis că mă săturasem de munca de polițist într-un oraș mic – din nou. Mi-am continuat studiile pe care le întrerupsesem pe perioada primei mele căsătorii și după nașterea celor doi fii ai mei. Mi-am luat licența în mai 1985 și am trimis imediat

cererea pentru postul de agent special în Administrația de Control al Drogurilor.

Am tot așteptat un răspuns, dar nu-mi imaginasem că procesul avea să dureze doi ani.

M-am smiorcăit, am depus plângeri. Am sunat la sediul central DEA de nenumărate ori. Și mă întâlneam cu Pete. Mă asculta și continua să mă încurajeze, rămânând entuziast, știind că eram foarte aproape de cariera pe care mi-o doream.

Am aflat că un fost coleg de facultate, Dave Williams, lucra în Miami ca agent DEA. Eu și Dave dădusem împreună primul test de intrare în poliție în 1975. Eu am mers la poliția din oraș, în vreme ce Dave a optat să lucreze în departamentul șerifului. După câțiva ani în acel post, Dave s-a mutat în Charleston, Carolina de Sud, unde a devenit ofițer de poliție foarte apreciat. L-am sunat în Miami, să văd dacă mă poate ajuta cu vreun sfat legat de felul în care trebuia să procedez. Fiind un prieten vechi, Dave m-a încurajat, dar nu se afla într-o poziție în care m-ar fi putut ajuta cu urgentarea procesării cererii mele.

Am intrat în panică. Și după ce așteptasem mai bine de 18 luni, am decis să merg la biroul diviziei DEA din Washington, D.C., hotărât să vorbesc personal cu cel care se ocupa de recrutări.

Agentul special Charlie West m-a primit în zona recepției cu o expresie amuzată pe chip.

– Ai programată o întâlnire? m-a întrebat acesta.

M-am precipitat, spunându-i că îmi doream foarte mult o slujbă în DEA și m-am gândit că-l pot prinde la birou deoarece nu primisem nici o veste din partea agenției. Charlie era evident șocat. Își închipuia probabil că eram vreun idiot care venise cu mașina la o distanță apreciabilă – erau peste 5 ore de mers între Bluefield și Washington – în speranța că aveam să-l găsim în clădire.

Lucru de apreciat, Charlie a verificat stadiul cererii și m-a anunțat că aceasta încă se procesa. Mi-a spus că o să vadă ce poate face pentru a urgenta procesul, după care am plecat.

În câteva săptămâni, am primit un telefon de la Charlie, care mi-a spus să vin înapoi în Washington pentru a susține un interviu de angajare. Eram în al nouălea cer, dar cred că Pete era și mai bucuros pentru mine. Interviul a decurs bine și Charlie a demarat procesul de evaluare, unul

dintre primele hopuri în drumul spre a fi acceptat de o agenție federală de elită.

După câteva luni, am primit o scrisoare șocantă din partea DEA, prin care eram anunțat că cererea mea fusese respinsă din motive medicale.

În urmă cu câțiva ani, mă sâcâise un ulcer la stomac. Deși trecuse mult timp de când mai avusesem vreo problemă, genul acesta de lucruri era suficient pentru a mă descalifica. Nu trebuie să vă mai spun cât de distrus am fost, dar Pete mi-a sărit din nou în ajutor. Mă gândeam și la tata și la dorința lui de a intra în armată – motiv pentru care trișase la examenul oftalmologic. Preț de o fracțiune de secundă m-am gândit să fac la fel, dar până la urmă nu am fost nevoit să recurg la astfel de gesturi.

Pete mi-a explicat că DEA are o procedură prin care mi se permite să contest evaluarea. După ce am discutat cu un medic DEA la sediul central al agenției, am fost la alți doi medici și am fost consultat, după care am depus analizele, cerându-le să-mi reevalueze cazul.

În mai 1987, m-am transferat din Bluefield înapoi la Norfolk. Nu petrecusem mai mult de câteva săptămâni acolo când, în prima parte a lunii iunie a anului 1987, am primit în sfârșit un telefon de la biroul de recrutări DEA, în care eram felicitat și înștiințat că fusesem acceptat și admis drept candidat pentru programul de instruire a agenților speciali, fiind așteptat să mă prezint la biroul DEA din Charleston, Virginia de Vest. Peste o săptămână, trebuia să mă prezint la Academia de Instruire DEA, din baza pușcașilor marini de la Quantico, Virginia. N-am ezitat o clipă. Când am primit telefonul, am acceptat pe loc și am fost de acord să mă prezint în Charleston săptămâna următoare. După ce am sunat-o pe Connie, mi-am depus demisia din poliția feroviară, mi-am împachetat toate lucrurile din apartamentul pe care-l închiriasem temporar în Norfolk și m-am întors în Bluefield. Din fericire, aveam trei săptămâni de concediu rămase și am folosit perioada respectivă drept preaviz.

Până la urmă, am fost atât de sigur că aveam să intru în DEA, încât am refuzat să semnez contractul de închiriere pentru apartament.

Javier

Mi-am făcut instrucția DEA la Centrele de Instruire pentru Agențiile Federale din Glynco – un campus de 1 600 de acri situat în sud-estul Georgiei, undeva între Savannah și Jacksonville, Florida. Era primăvara anului 1984, iar epidemia de crack făcea ravagii în Statele Unite. Peste noapte, părea că drogurile sunt peste tot.

Nu puteam să nu mă gândesc la asta când am început cursul intensiv de 18 săptămâni care avea să mă transforme într-un soldat de elită în războiul Americii împotriva drogurilor.

Acele săptămâni de instrucție au fost cele mai grele prin care am trecut, mult mai solicitante decât perioada de instrucție pentru Biroul Șerifului Comitatului Webb din Laredo. În primul rând, instructorii Centrelor de Instruire pentru Agențiile Federale (FLETC) erau agenți veterani, aleși din FBI și DEA. Erau genul de oameni care nu știau de glumă. Dacă picai două teste erai eliminat din program.

Trăiam într-un fel de bloc, câte patru într-un apartament. Noi, cei din apartamentul nostru, ne-am împrietenit repede. Ne ajutam unul pe altul să învățăm seara, lucru care cerea destulă disciplină după o zi intensă de exerciții fizice și „practice” – scenariile conduse de actori profesioniști care trebuiau să ne învețe deprinderile de bază ale muncii de supraveghere. Exercițiile acestea au început destul de lejer, dar apoi au avansat la cazuri complexe. Fiecare era practic altfel și fiecare agent era desemnat pe rând ca agent principal, pregătindu-ne astfel pentru situații din lumea reală. Eram tot timpul sub presiune pentru că instructorii te puteau elimina oricând dacă greșeai.

Unul dintre colegii noștri de apartament – un avocat dintr-o familie bogată din New York – a început cu stângul relația sa cu unul dintre instructori. Acesta l-a antipatizat de la început și i-a făcut viața un calvar. L-am încurajat să nu renunțe și, până la urmă, a absolvit cursul. Dar ajuns înapoi în New York, după câteva luni în DEA, și-a dat seama că agenția nu era pentru el.

În timpul instrucției nu am părăsit niciodată baza. Aveam tot timpul emoții din cauza testelor teoretice și din cauza „practicelor” care țineau până aproape de 10 seara în fiecare zi, după care ne întorceam în cameră, unde învățam pentru a doua zi. Pentru prima oară în viață mi-a

fost frică de faptul că nu sunt pregătit pentru acest gen de muncă într-o agenție federală. În clasa noastră, au absolvit cursul 30 din 45 de oameni. Mulți au picat sau au părăsit programul de bunăvoie când a devenit prea dificil. Eu am învățat din greu și am încercat să-mi mențin o atitudine pozitivă, deoarece instructorii ne supravegheau cu atenție mișcările și stările emoționale.

În fiecare duminică îl sunam pe tata în Hebbbronville, să-i povestesc despre ce făcusem în săptămâna care tocmai trecuse. Vorbind cu el despre instrucție și despre ce se mai întâmpla la ferma familiei noastre mă calma suficient și îmi dădea destulă încredere pentru a înfrunta o nouă săptămână chinuitoare de teste și de exerciții fizice.

Îmi plăcea foarte mult sala de mese, care era deschisă cadeților din diverse agenții federale. Nu văzusem atâta mâncare în toată viața mea – mese pline cu salate, tăvi aburinde de cartofi piure, legume, pui fript și carne de vită. Și totuși, în ciuda abundenței, am reușit să slăbesc. Am intrat în Academie cu 100 de kilograme și am ieșit cu 90.

În ultima săptămână, știam deja că fusesem admis și îmi amintesc că am fost felicitat de coordonatorul promoției mele, care mi-a spus că mă clasasem în treimea superioară a absolvenților.

Nu a venit nimeni să mă vadă la ceremonia de absolvire. Mulți dintre colegi erau împreună cu familiile și cu soțiile, dar eu eram burlac, iar pentru familia mea era prea complicat să facă drumul tocmai din Texas. A fost totuși în culmea fericirii când mi-au dat noua legitimație și arma și de-abia așteptam să mă dau mare cu ele.

Mi-am scos noua mea legitimație DEA la micuțul aeroport din Brunswick, Georgia, în timp ce mă îmbarcam pentru zborul de întoarcere spre Texas. Însă probabil nu fusesem primul căruia îi trecuse această idee prin cap. Probabil că de-a lungul anilor personalul aeroportului avusese de-a face cu sute de recruți DEA și FBI care se întorceau acasă după instrucție.

Oricum, am fost extrem de dezamăgit când mi-am prezentat insigna la ghișeu și nimeni nu a catadicsit să se uite la ea.

Steve

După ce am trecut prin formalitățile birocratice în Charleston, m-am îndreptat spre Quantico în costum și cravată. Mai exact, costumul era într-o geantă în portbagaul mașinii pe care am condus-o preț de 300 de mile până la Academia de Instrucție DEA. Nu urăsc nimic mai mult decât fiu nevoit să mă îmbrac la costum și cu cravată. Sacoul îmi aduce aminte de o cămașă de forță deoarece mă împiedică să-mi mișc lejer brațele. Cămașa apretată se simte ca o bucată de carton care-mi zgârie pielea, iar cravata mă sufocă.

Dar acum eram un agent de bază în instrucție (BAT) nou-nouț, iar manualul ne cerea să ne prezentăm în ținută business. Înainte de ultima ieșire spre Quantico, am oprit la un restaurant McDonald's ca să-mi schimb hainele și să îmbrac costumul, după care am parcurs ultimele câteva mile până la academie. Când am ajuns la baza Pușcașilor Marini care urma să-mi fie casă pentru următoarele 13 săptămâni, am observat mai mulți BAT îmbrăcați în blugi sau pantaloni scurți. Li s-a cerut imediat să iasă și să revină îmbrăcați corespunzător.

Intrasem pe orbita DEA și intenționeam să urmez fiecare regulă, chiar dacă îmi era dor de Connie foarte tare și nu mă înțelegeam strălucit cu unul dintre cei trei consilieri la care eram repartizat. După a doua săptămână, am primit un telefon de la Connie care m-a anunțat că tatăl meu suferise un infarct, iar prognosticul nu suna bine. Doctorul sugerase ca membrii familiei care mai voiau să-l vadă o dată pe tata s-o facă cât mai repede. În primele cinci săptămâni de instrucție DEA, BAT nu au voie să părăsească academia, nici măcar în weekenduri. Pentru a pleca, aveam nevoie de aprobarea consilierilor noștri și a administrației academiei. Singurul consilier disponibil în acea seară de vineri era cel pe care obișnuiam să-l evit din cauza personalității sale caustice. Când i-am prezentat situația mea familială, acesta s-a dovedit a fi dificil.

– Am un boboc care nu-și poate rezolva singur problemele, deci, ce-ai vrea să fac? m-a întrebat.

Răspunsul său m-a șocat, deoarece crezusem că intrasem în elita forțelor polițienești – frăția model, unde ofițerii erau duri, dar blânzi și se ajutau unii pe alții.

Nici după ce i-am explicat starea gravă în care se găsea tatăl meu, consilierul nu și-a schimbat atitudinea, dar până la urmă mi-a dat permisia pentru a pleca la Princeton. A doua zi, chiar înainte de a pleca la spital să-l văd pe tata, am primit un telefon de la consilierul care se ocupa de mine în mod regulat, care m-a întrebat cum se simte tatăl meu și dacă aveam nevoie de ceva. După cum am aflat mai târziu, genul acesta de comportament era mai aproape de modelul de frăție pe care-l visasem la DEA. Tatăl meu a supraviețuit infarctului și a mai trăit câțiva ani înainte să fie răpus de un altul.

Zilele petrecute în sala de clasă constau în studierea codului penal federal al Statelor Unite în privința infracțiunilor legate de droguri și spălare de bani, întocmirea rapoartelor și testarea și coordonarea informatorilor. Aveam cursuri pentru studierea armelor de foc și antrenamente fizice – ambele luate foarte în serios la academie. Învățam mânuirea armelor și ne concentrăm pe creșterea abilității noastre de țintași și pe metodele de atacare a țintelor multiple. Am învățat cum să folosim diverse obiecte pe care le aveam la dispoziție pentru a ne proteja într-o situație de schimb de focuri și cum să folosim arme care funcționau greșit.

După aproape 12 ani de muncă în poliție, eram un țintaș destul de bun. Câștigasem premii la competiții naționale și în academie instructorii m-au rugat să lucrez cu acei BAT care aveau probleme în a atinge standardele DEA de operare a armelor de foc.

În fiecare miercuri era Seara de cultivare a agenților DEA, care presupunea ca toți BAT să poarte ținută business la cină, și care era întotdeauna urmată de un discurs al unui invitat în amfiteatru. Era o seară unde se servea friptură de vită și vin, lucru care făcea costumul mai suportabil. Singura problemă era faptul că sala de mese era localizată deasupra camerei de curățare a armelor, iar mâncarea lua mirosul înecăcios și dulceag de alcool al solventului Hoppe's.

Chiar înainte de absolvire, BAT trebuie să participe la o ceremonie unde li se anunță repartizările. Ceremonia are loc într-o sală de clasă, iar fiecare BAT este chemat în față și întrebat unde ar vrea să fie repartizat și unde crede că va ajunge de fapt, după care unul dintre instructori îi înmânează un plic închis. Plicul este deschis de față cu toată lumea. Din păcate, este încă o ocazie unde trebuie să vii îmbrăcat la costum.

La începutul perioadei de pregătire, fiecărui recrut i se cere să facă o listă cu cinci birouri naționale unde ar dori să lucreze. Pe lista mea am trecut Norfolk, Virginia; Wilmington, Carolina de Nord; Charleston, Carolina de Sud; Jacksonville și Miami, Florida. Recruții trebuie să

semneze un acord de mobilitate prin care declară că sunt dispuși să fie staționați oriunde pe teritoriul Statelor Unite, la discreția DEA.

Când mi-a venit rândul, m-am ridicat și am spus că mi-ar plăcea să fiu repartizat în Norfolk, dar că probabil voi ajunge în Jacksonville.

Transpirând abundent, cu inima încercând să-mi sară din piept prin cămașa apretată, am deschis plicul și am citit:

– Miami.

Mai târziu, în aceeași zi, am sunat-o pe Connie și i-am spus despre repartitie. Nu pot spune că am fost entuziasmați. Nu la început, cel puțin. Ne gândeam amândoi că aveam să fim foarte departe de familie, dar nu aveam altă opțiune. Încă o dată, Connie era nevoită să-și părăsească slujba pentru a mă urma. Habar nu aveam că era un sacrificiu care avea să continue timp de 26 de ani.

Se poate ca mutarea în diverse colțuri ale țării să fie o mișcare de rutină pentru mulți dintre cei cu slujbe care necesită relocare frecventă, dar, după cum aveam să aflu repede, meseria de agent DEA nu e o simplă slujbă, ci un mod de viață. Necesită ore lungi petrecute la muncă, departe de casă, cu zile care se întind adesea între 12 și 20 de ore sau chiar mai mult. Agenții fac nenumărate sacrificii pentru a-și face meseria, lucru care cere sacrificii și mai mari din partea familiilor. E nevoie de un partener puternic, unul care să tolereze perioadele de timp îndelungate în care agentul este plecat, un partener care să aibă grijă de casă, de copii și să mai aibă și propria carieră. Știam deja că multe căsnicii ale agenților se terminaseră cu un divorț din cauza stresului și a uzurii la care fuseseră supuse familiile de cerințele impuse unui agent de succes. Stresul venea și din grija pentru siguranța fizică a unui agent care are una dintre cele mai solicitante ocupații din câmpul agențiilor de aplicare a legii. Știam că urma să fiu plecat de acasă pentru lungi perioade de timp și că urma să o las pe Connie singură cu o grămadă de probleme pe cap.

Dar în timp ce vorbeam la telefon despre aventura care ne aștepta, nici unul dintre noi nu-și imagina cu adevărat în ce ne băgam. Acel cuvânt – Miami – ne-a atins ca briza blândă a oceanului. Aveam să ne mutăm în Miami și urma să ne descurcăm noi cumva.

Tata era prea bolnav ca să poată fi prezent la ceremonia mea de absolvire a Academiei de Instrucție DEA, dar Connie a venit împreună cu părinții ei. La ceremonie, după discursuri și glume, am jurat să apăr Constituția, să aplic legile antidrog și să protejerez Statele Unite împotriva inamicilor externi sau interni.

În costumul meu de lână și cămașa albă apretată, am observat că reușeam să ridic brațul drept cu dexteritate și o proaspăt descoperită libertate de mișcare. După 13 săptămâni de antrenament extraordinar de intens slăbisem peste 12 kilograme și acum singurul meu costum îmi era mult prea mare. Strângând în mână noua mea insignă strălucitoare, trebuie să spun însă că mă simțeam mai bine ca niciodată în propria piele.

Javier

Mă îndreptam spre biroul DEA din Austin, Texas, dar înainte de asta trebuia să închei niște treburi nerezolvate pe care le lăsasem în Laredo, unde revenisem după pregătirea DEA.

Am avut prima misiune legată de droguri pe frontiera internațională pe care ajunsesem să o cunosc atât de bine ca polițist. Intrând însă în lumea interlopă, în contact cu traficanții de droguri și informatorii, devenisem destul de confuz. Câteodată îți era greu să-ți dai seama care erau răufăcătorii și cine era de partea ta.

De exemplu, Guillermo González Calderoni, șeful Poliției Judiciare Federale mexicane – un fel de echivalent al FBI. Calderoni era cunoscut drept El Comandante și era probabil cel mai puternic polițist din Mexic. Dar parte din succesul pe care îl avea în capturarea unora dintre cei mai importanți membri ai cartelurilor de droguri mexicane se datora relației strânse pe care o avea cu lumea interlopă. Lui El Comandante îi plăcea să joace la două capete, învrăjbind taberele în folos propriu. Copilărise cu José Garcia Ábrego, fratele lui Juan Garcia Ábrego, șeful Cartelului Golfului, pe care-l considera prieten. Evident, acest lucru s-a aflat mult mai târziu, când agenții federali americani au descoperit că, în vreme ce vâna cei mai mari traficanți ai momentului și lucra ca informator pentru DEA, Calderoni îi proteja pe alții, primind milioane pentru asasinarea traficanților rivali.

M-am întâlnit cu Calderoni de mai multe ori ca tânăr polițist și apoi ca agent DEA și nu am avut niciodată încredere în el. Dar în 1993 a fost concediat în urma acuzațiilor de înlesnire a unor transporturi de droguri către SUA. Calderoni a fugit peste graniță, unde a convins un judecător federal să refuze cererea de extrădare a Mexicului, care-l acuza de tortură, corupție și abuz în serviciu. Calderoni, care s-a stabilit în final într-un cartier rezidențial privat din orașul de frontieră McAllen, Texas, i-a acuzat pe fostul președinte mexican Carlos Salinas de Gortari și pe fratele acestuia, Raúl, că aveau relații apropiate cu cei mai mari traficanți de droguri. L-a acuzat pe Salinas că ordonase asasinarea a doi politicieni rivali în campania prezidențială din 1988. Fostul polițist de 54 de ani a devenit o țintă, iar în 2003 a fost ucis cu un singur glonț în timp ce aștepta într-un Mercedes-Benz argintiu în fața biroului avocatului său din McAllen.

După cum spuneam, n-am avut niciodată încredere în Calderoni și instinctul mi-a spus să îl evit, chiar dacă era cel mai important polițist din Mexic. Dar în prima mea misiune sub acoperire n-am avut de ales. Cel puțin partenerii mei din acea vreme aveau nevoie de ajutorul lui pentru a prinde un traficant de heroină din Nuevo Laredo. În acea primă misiune, partenerii mei au fost Raúl Perez și Candelario Viera – sau Candy (Bomboană), cum îi ziceam noi. Erau aceiași tipi care fuseseră implicați în schimbul de focuri cu frații Aranda când m-am angajat la Biroul Șerifului Comitatului Webb. Candy și Perez erau niște tipi hotărâți, polițiști serioși care ajunseseră să instrumenteze unele dintre cele mai importante cazuri de captură de droguri de pe graniță. Lucrând în DEA mai bine de un deceniu, cunoșteau identitatea fiecărui traficant care opera pe graniță și care dintre ei coopera cu polițiștii federali mexicani. Se poate să fi știut și despre legăturile dubioase ale lui Calderoni, dar nu voiau să-l dea în gât deocamdată, deoarece știau că aveau nevoie de ajutorul său dacă doreau să realizeze ceva.

Nu mi-e rușine să recunosc că eram foarte agitat în timp ce treceam granița spre Nuevo Laredo, acolo unde trebuia să mă întâlnesc cu ținta. Deși plecasem de puțin timp din biroul șerifului, situația se schimbase, iar orașul de pe granița mexicană intrase pe un traseu periculos. În câțiva ani violența generată de traficul de droguri transformase practic Nuevo Laredo într-un oraș-fantomă. Los Zetas își consolidau controlul, iar șeful lor de cartel, Heriberto Lazcano, se răfuia violent cu rivalii săi. La un moment dat, l-a trimis pe Miguel Treviño Morales, cunoscut de noi ca Z-40, un informator federal și unul dintre cei mai brutali membri ai grupării, să-i șteargă pe rivalii din Guatemala ai lui Lazcano de pe fața pământului. În Mexic, Z-40 fusese responsabil pentru masacrarea a sute de oameni. În unele cazuri își forțase victimele să se lupte între ele până la moarte. Pe alții îi supunea la guiso sau „tocănița” – îi arunca în cazane cu ulei, turnând apoi peste ei benzină înainte să le dea foc.

În această lume dubioasă în care trăiam acum, nu era loc de formalități și de respect pentru reguli. Am fost șocat, pentru că aparent încălcăm legea traversând granița cu Mexicul – altă țară! – fără autorizațiile necesare! Candy, Perez și cu mine am trecut pur și simplu pe podul spre Nuevo Laredo, fără să avem nici o aprobare din partea autorităților federale din Mexico City, lucru care în vremea aceea presupunea transmiterea unei telegrame și așteptarea confirmării – proces care lua de obicei câteva zile. Dar Candy și Raúl aveau prieteni printre polițiștii federali mexicani din oraș și se coordonau ușor cu aceștia. Și, pentru că eram nou în DEA și o față necunoscută pentru traficanții de droguri din partea mexicană a frontierei, eram agentul perfect care să conducă operațiunea. Flagrantul presupunea să mă dau drept cumpărător de heroină. Informatorul îi spusese traficantului că aveam bani gheață

pentru a face tranzacția. Chiar înainte de flagrant, ne-am întâlnit cu comandantul Poliției Federale Mexicane pentru a-l pune la curent cu operațiunea noastră. Apoi, am mers la un fast-food Church's Chicken, acolo unde mi-am așteptat ținta. La 5 minute după ce m-am așezat într-un separeu, un domn chipeș și foarte cordial, pe la vreo 60 de ani, a apărut la masa mea. M-a întrebat dacă sunt Juan – numele meu sub acoperire – și când am spus că da mi-a făcut semn să-l urmez afară, unde mi-a arătat o bilă ca de catran. Am luat bucata de heroină și i-am spus că am banii la mașină. În acel moment, șase agenți ai Poliției Federale Mexicane au sărit pe el și l-au arestat fără probleme. Îmi părea rău pentru bătrânel. Cum ajunsese un bărbat demn și bine educat să vândă heroină la un fast-food de pe granița mexicană?

Când ne-am întors în Laredo am primit un telefon de la agenții federali mexicani care ne-au spus că heroina confiscată era heroină pură, felicitându-mă pentru că-mi făcusem bine treaba.

Desigur, eram bucuros că totul mersese ca uns, dar, dacă vreți să știți adevărul, eram destul de speriat.

În timp mă îndreptam spre Austin și spre noua mea viață de agent special DEA, simțeam că începusem o călătorie care ducea prin întuneric spre o țară nouă și ciudată, populată cu agenți sub acoperire, informatori și o supă alfabet de acronime pe care aveam să le învăț pe parcurs.

Nu exista vreo hartă care să-mi arate drumul și nu știam de partea cui erau cei cu care mă întâlneam.

Partea a doua

Steve

Majoritatea lucrurilor pe care le știam despre Miami le aflasem urmărind episoadele serialului Miami Vice.

De cum am auzit că DEA mă trimite în Florida de sud pentru prima mea repartitie, am început să glumesc cu alți prieteni polițiști că aveam să devin noul Sonny Crockett, detectivul Departamentului de Poliție Metro-Dade jucat de spilcuitul Don Johnson.

Cu jachetele lui de in și superbul Ferrari Daytona Spyder negru, model 1972, Crockett lucra sub acoperire, vânând traficanți de droguri columbieni. Miami Vice urmărea aventurile lui Crockett și ale partenerului său, un fost polițist din New York pe nume Ricardo „Rico” Tubbs, jucat de Phillip Michael Thomas. Evident, eram conștient că mare parte a serialului era ficțiune, dar mă atrăgea acțiunea, conflictul dintre personaje și aerul tropical al orașului. Visasem în secret să ajung polițist antidrog sub acoperire în Florida de sud și să mă confrunt cu provocările luptei cu cei mai mai traficanți de droguri din lume. Sincer, nu credeam ca visul să devină vreodată realitate.

Când a debutat Miami Vice în 1984, cocaina era un mare succes în Statele Unite, iar dependența se transforma într-o epidemie națională. Cu doi ani înainte, apreciatul actor și comediant John Belushi murise după ce își injectase o combinație de heroină și cocaină într-un apartament de la Chateau Marmont din Los Angeles. Avea 33 de ani.

Cocaina nu era însă doar pentru vedete și bogătași. În perioada în care a murit Belushi, cocaina crack – variantă ieftină a drogului, consumabilă prin inhalarea fumului – începea să bântuie ghetourile americane, ducând la infracționalitate ridicată și la morți provocate de supradoze. Făcută din reziduuri de cocaină, apă și bicarbonat de sodiu, prețul de stradă al unei doze era de 2,50 dolari. Crackul a distrus comunități întregi. Conform statisticilor DEA, numărul spitalizărilor de urgență în urma consumului de cocaină a crescut cu 110% în anul 1986, de la 26 300 la 55 200 de cazuri în toată țara.

La începutul anilor 1980, producția de cocaină explodase. Conform Estimării informative privind narcoticele a DEA, producția și distribuția de cocaină crescuseră cu 11%. La începutul anului 1984, oferta de cocaină de pe piața americană era atât de bogată încât prețurile

scăzuseră semnificativ. Prețul pe kilogram în prima parte a acelui an fusese de 16 000 de dolari în Florida de sud și de 30 000 de dolari în New York.

Dar prețurile au crescut când aprovizionarea a fost sistată temporar după una dintre cele mai mari razii din istoria DEA. În martie 1984, Poliția Națională Columbiană, cu ajutorul DEA, a dat o lovitură istorică producției și distribuției de cocaină din Columbia prin distrugerea Tranquilandia, un complex de 19 laboratoare de cocaină și opt piste de aterizare ascunse adânc în jungla de lângă Caquetá. Tabăra imensă, dotată cu apartamente luxoase și săli de mese pentru sute de muncitori, era rezultatul colaborării dintre Jose Gonzalo Rodriguez Gacha, familia Ochoa și Pablo Escobar – nume pe care le-am auzit pronunțate pentru prima oară în Miami. Nu știam la acea vreme că aveam să devin obsedat de acei indivizi.

Agenții PNC și DEA sub acoperire au descoperit instalația din junglă, care era păzită de o miliție înarmată până în dinți, după ce au atașat dispozitive de urmărire prin satelit de rezervoarele de eter achiziționate prin intermediul unui distribuitor de produse chimice din New Jersey, în 1983. Eterul este un ingredient chimic important în transformarea frunzelor de coca în cocaină, iar traficanții cumpărau cantități enorme și le transportau adânc în jungla columbiană. În timpul raziei de la Tranquilandia, forțele de ordine au arestat sute de muncitori și au confiscat o cantitate uluitoare de 13,8 tone de cocaină, cu o valoare de piață de peste 1,2 miliarde de dolari. În ciuda capturii enorme, razia abia dacă a avut vreun impact asupra profiturilor Cartelului Medellín, estimate la mai mult de 25 miliarde de dolari la mijlocul anilor 1980.

Nu am fost informat în prealabil în nici un fel despre Miami de șefii mei din DEA înainte să-mi încep misiunea de acolo, în noiembrie 1987. În mod normal, toți agenții trec prin același proces de pregătire și pot opera oriunde pe teritoriul Statelor Unite. Înainte de a ajunge pe un post nou, agenții și analiștii nu știu exact la ce cazuri vor lucra. Când ajungi într-un oraș nou, încerci să te orientezi și să-ți ajuți familia să se stabilească. După care trebuie să prinzi lucrurile din mers. Chiar dacă eram destul de naiv când venea vorba despre alte culturi și nu știam prea multe despre Statele Unite în afară de orașul meu de baștină, eram experimentat în domeniul aplicării legii.

Cu toate acestea, pentru mine Miami era un loc exotic, cu un iz de mister. Văzusem doar zonele turistice, cu casele lor în culori pastel și palmierii imperiali, în luna de miere, și am petrecut o dată câteva zile în Fort Lauderdale, în timpul vacanței de primăvară, cu un grup de colegi

din frăția de la facultate. Cele mai multe lucruri pe care le cunoșteam despre Miami – un centru al traficului de cocaină și de marijuana venite din America de Sud și Marea Caraibilor – le știam din ziare și de la televizor. Ca mulți americani, eu și Connie urmăream sângerosul spectacol al traficantilor columbieni și cubanezi care se împoșcau cu gloanțe de mitralieră pe străzile din Miami în filmele și seriile TV. Înainte de a ajunge în Miami ne întrebam adesea dacă toate întâmplările acelea erau adevărate sau pur ficționale.

Oare chiar își amenințau traficanții rivalii cu drujbe însângerate ca în Scarface al lui Brian De Palma? Filmul, care apăruse în anul 1983, urmărea aventurile sângeroase ale unui refugiat cubanez, fost pușcăriaș, pe nume Tony Montana, care ajunge în Miami ca parte a infamului transfer naval Mariel, prin care 125 000 de cubanezi au migrat spre Florida de sud între aprilie și septembrie 1980. Exodul a început după ce un șofer de autobuz a dărâmat porțile ambasadei peruvienne din Havana, iar sute de oameni care voiau să fugă din Cuba au invadat teritoriul ambasadei cerând azil politic din cauza sistemului comunist represiv al lui Fidel Castro. În fața unei revolte, Castro i-a manipulat pe toți și a anunțat că acei cubanezi care doresc să părăsească insula se pot aduna în portul Mariel, la 20 de mile de Havana. Bărcile pline cu refugiați au navigat spre Key West și au invadat Florida de sud. Printre refugiați se găseau și infractori condamnați care fuseseră eliberați de Castro din pușcării. Mai erau și pacienți ai azilurilor de nebuni, atât de sedați când au ajuns în Key West încât nu și-au dat seama că se află într-o altă țară.

Refugiații au adăugat aproximativ 10 000 de criminali și hoți Floridei de sud, conform oficialilor Biroului Omucideri al Departamentului de Poliție Miami. Între ianuarie și mai 1980, biroul a documentat 75 de omucideri. Odată cu sosirea Marielitos, s-au înregistrat 169 de omoruri în ultimele șapte luni ale acelui an, conform statisticilor poliției. Până în 1981, Miami avea cea mai mare rată de omucideri din lume, și toată lumea din Statele Unite știa cât de periculoasă devenise Florida de sud. Erau atât de multe cadavre în oraș din cauza războiului cocainei, încât morga din Miami nu mai făcea față, iar medicii legiști au fost nevoiți să închirieze un camion frigorific. În scene de viață reală care păreau scoase din Miami Vice sau Scarface, traficanții columbieni și cubanezi își opreau mașinile în plină stradă unii în dreptul celorlalți și se împoșcau cu arme automate.

În ciuda violențelor, eu și Connie eram foarte încântați de noua oportunitate. Ciudat, nu ne prea gândeam la siguranța noastră. Eram îngrijorați doar de faptul că eram departe de familii. Crescusem în orașele de provincie și eram conștienți de faptul că mutarea într-un

oraș mare avea să fie un șoc cultural. Connie avea un unchi și o mătușă care locuiau în Plantation, la 30 de mile de Miami, așa că am închiriat acolo un apartament cu două dormitoare ca să fim aproape de ei. Ne permitea să ne simțim ca și cum familia ar fi fost undeva mai în josul străzii și ne ajuta să aflăm mai multe despre acest loc exotic și nebun numit Florida de sud.

La început, traficul ni s-a părut problematic! Pe de altă parte, oamenii păreau foarte prietenoși și totul era frumos pe parcursul întregului an. Iernile reci și sumbre din Virginia de Vest erau o amintire îndepărtată în timp ce treceam în viteză pe lângă panorame scoase ca din cărțile poștale, cu palmieri care se mișcau în vânt pe fundalul unui cer albastru care era de-acum cadrul noii noastre vieți.

Și, desigur, plaja! Kilometri întregi de plaje punctate de umbrele colorate și tonete cu mâncare pe marginea drumului unde ne îmbuibam cu pește oceanic la grătar, frigărui de scoici și creveți prăjiți.

În timpul liber, exploram vecinătățile în căutarea unei case mai aproape de ocean, în care să stăm pe termen lung. Dar ocupația noastră preferată era să privim pur și simplu oamenii. Când se făcea prea cald, ne petreceam după-amiezile privind oamenii la Broward Mall. Imensul complex comercial din Plantation nu ne dezamăgea niciodată și am văzut acolo niște lucruri de-a dreptul ciudate. Venind din orașele de provincie, eram fascinați de felul în care se îmbrăcau și interacționau oamenii. Erau femei îmbrăcate elegant, cu fețele întinse nenatural de prea multe operații estetice, plimbând cățeluși în lese încrustate cu bijuterii. Erau tipi supraponderali în cămăși guayabera, fumând trabucuri groase, și turiști din America Latină care treceau cu valizele burdușite de haine noi de la Gap sau Old Navy sau cu electronice care erau extrem de scumpe în țările lor din cauza taxelor vamale.

La început, am avut impresia că aterizasem într-un alt univers, dar, cu timpul, ne-am dat seama că oamenii din Florida de sud erau la fel ca noi – veniți de altundeva. Foarte puțini din cei pe care i-am cunoscut se născuseră în zonă.

În vremurile acelea aveam un buget foarte strict. Nu prea mâncam în oraș. Dacă era un film bun la mall, atunci mergeam la matineu, pentru că era mai ieftin. Eram întotdeauna cei mai tineri din public, înconjurați de cupluri de pensionari cărora lumea le spunea „testoase” și care era evident că trăiau dintr-un venit fix. Când se stingeau luminile în sală îi auzeam pe ceilalți căutând prin genți și rucsacuri, scoțând de acolo popcorn făcut acasă și doze de suc pe care le aduseseră cu ei ca să facă economie.

Într-o seară, eu și Connie am mers să mâncăm la Pizza Hut, când un cuplu de vârstnici s-a așezat la o masă alăturată. După ce s-au uitat în meniu, i-am auzit discutând despre ce să comande. Am auzit-o pe ea spunându-i soțului că nu-și permit să adauge extra toppinguri pe pizza din cauza costurilor și că vor lua o singură salată și apă, ca să economisească bani. Ți se rupea inima auzindu-i, așa încât când ne-a venit nota am rugat-o pe chelneriță să ne aducă și nota cuplului de lângă noi. Chelneriței i-am spus să nu dezvăluie nimic cuplului de bătrânei înainte să plecăm. Acesteia i-au dat lacrimile și ne-a încasat plata pentru ambele note. În timp ce ieșeam din parcare am văzut-o pe chelneriță la fereastră cu cei doi bătrânei, făcându-ne cu mâna. Zâmbetele lor de mulțumire reprezintă un moment de care ne aducem aminte până în ziua de azi. Chiar dacă nu eram nici noi prea înstăriți, am simțit că facem o faptă bună pentru niște oameni care o duceau mult mai greu ca noi.

Nu m-am considerat niciodată o persoană cu prejudecăți, dar, cu toată jena, trebuie să recunosc că în acele prime luni în Miami toleram destul de greu viața într-un oraș cu o populație formată în proporție de peste 70% din latino-americani. Îmi amintesc că ieșeam la prânz cu agenți DEA mai vechi și mă enervam că meniurile erau în totalitate în limba spaniolă. Nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce citeam acolo în meniu. Ca să fiu sincer, am fost oripilat când am aflat că existau firme în Statele Unite care angajau oameni care nu cunoșteau limba engleză și că existau restaurante unde nimeni nu se obosea să traducă meniurile. Mult timp am refuzat să învăț spaniola, fiind de părere că e responsabilitatea lor să ne învețe limba. Dar, pe măsură ce am continuat să lucrez și să trăiesc în Miami, am început să tolerez și să înțeleg lucrurile. După cum spuneam, majoritatea oamenilor care trăiau în Florida de sud veniseră din alte părți, și în multe cazuri fugiseră de sărăcie lucie și de dictaturile brutale din Cuba, Haiti sau din alte părți ale Americii Latine, căutând să construiască o viață mai bună pentru ei și familiile lor. Poate nu știau destulă engleză cât să compună un meniu de restaurant, dar, asemenea nouă, încercau să-și câștige în mod cinstit existența.

La muncă, nu prea semănam cu Sonny Crockett – în primul rând, nu aveam un Ferrari –, dar tot îmi trăiam visul de a fi un agent antidrog aflat în epicentrul războaielor cocainei. M-am scufundat în cultura drogurilor: urmăream traficanți de droguri, citeam cărți și rapoarte despre traficanții de droguri columbieni și despre rutele de distribuție și eram mândru să fiu atașat Grupului 10 – una dintre echipele de elită ale DEA. Cazurile rezolvate în Miami au inclus unele dintre cele mai mari capturi de cocaină din toate timpurile. Prima captură la care am participat a fost de 400 de kilograme de cocaină. Trebuie să subliniez

cantitatea enormă. 400 de kilograme de cocaină! Un avion bimotor plin-ochi! Era noua mea normalitate. Nu mai vorbeam despre capturi în uncii sau grame. Noua normă se măsura în kilograme și tone.

În acea perioadă de început în Miami, cantitățile de cocaină creșteau constant. În alt caz, am confiscat 300 de kilograme de cocaină parașutate de unul dintre informatorii noștri undeva în apele de lângă coasta statului Puerto Rico, urmate de alte 440 de kilograme. Când volumul de muncă scădea, noi, agenții mai tineri, ne ofeream voluntar să ajutăm alte birouri DEA.

Dar viața în epicentrul traficului de cocaină nu era una fără riscuri, și la primul caz în care am fost investigator principal am început să primesc amenințări cu moartea.

În august 1988, colaboram cu investigatorii Vămile SUA pentru a captura sute de kilograme de cocaină care soseau din Haiti. Unul dintre informatorii noștri deținea un cargobot de coastă – Dieu Plus Grand – care transporta regulat marfă legală și ilegală provenită din țara din Marea Caraibilor. Ne-a spus că urma să transporte aproape 500 de kilograme de cocaină până la docurile de marfă din centrul orașului Miami. Am descoperit drogurile ascunse în cutii cu ulei vegetal și în rezervoarele de balast din partea din față a cargobotului, dar nu ne-am atins de nimic, așteptând ca traficanții să vină și să descarce vasul. Cu ajutorul celor de la Vamă, am ținut cargobotul sub supraveghere constantă până când am observat un grup de bărbați transferând cutii de pe vas într-o dubă parcată pe debarcader, într-o noapte de sâmbătă. Am urmărit duba până la un duplex din partea de nord-vest a orașului, unde doi dintre bărbați au descărcat câteva cutii și le-au dus înăuntru. Grupul a schimbat șoferul și la scurt timp duba a plecat, ceea ce a însemnat că a trebuit să împărțim echipa de supraveghere în două pentru a putea urmări atât duplexul, cât și duba care se afla în mișcare. Când duba s-a oprit în dreptul unui bloc din Miami și din ea au coborât mai mulți indivizi ca să descarce cutiile, am început să-i arestăm. Am prins șapte contrabandiști și am confiscat 491 de kilograme de cocaină. Printre cei șapte erau și Jean Joseph Deeb, un haitian, împreună cu complicele său Serge Biamby, fratele generalului de brigadă haitian Philippe Biamby. Trei ani mai târziu, generalul, care era șeful armatei, a ajutat la punerea în practică a unei lovituri de stat care avea să-l dea jos pe președintele Jean-Bertrand Aristide.

Când l-am arestat pe Biamby, am găsit în servieta acestuia foarte multe documente despre HIV și am aflat mai apoi că se afla într-un stadiu avansat al bolii. Cu toate acestea, a fost de acord să depună mărturie împotriva lui Deeb, în schimbul unei sentințe reduse. Deeb fusese

eliberat pe cauțiune, dar fugise. A fost arestat ulterior în Republica Dominicană.

Am zburat alături de procurorul general adjunct al Statelor Unite, Ken Noto, la Atlanta, unde Biamby era în custodie federală. Planul era să-l interogăm, dar am rămas șocați când am ajuns la tribunalul federal; era desfigurat, iar brațele îi erau acoperite de răni deschise. Șerifii federali erau furioși pentru că trebuiseră să îl transfere pe Biamby până la tribunal într-un stadiu atât de avansat al bolii. La finalul anilor 1980, HIV încă mai aducea cu sine un stigmat enorm și mulți credeau că simpla apropiere de un bolnav putea duce instantaneu la infectare.

Biamby se simțea atât de rău, încât nu am reușit să-l interogăm, așa că am revenit în Atlanta peste încă două luni, pentru a conduce interogatoriul înregistrat video în penitenciarul federal unde era încarcerat. Avocatul lui Deeb a fost de asemenea prezent. Biamby era atât de bolnav încât a fost eliberat într-un final din închisoare, murind la scurt timp după aceea. Când Deeb a fost judecat în sfârșit în 1990, mărturia filmată a lui Biamby a fost admisă drept probă – prima oară când s-a întâmplat așa ceva într-un tribunal federal. Ca urmare, Deeb a fost condamnat și trimis la închisoare.

N-am aflat niciodată de unde am primit amenințarea cu moartea. Cineva cu accent de Caraibe a sunat la biroul DEA Miami în timpul procesului lui Deeb și a spus că un grup de haitieni plănuiau să mă omoare la tribunalul federal din oraș. Recunosc, fiind un agent nou în lupta cu unul dintre cele mai mari sindicate de crimă organizată din lume, am fost destul de speriat.

Am ajuns în Florida chiar când agențiile federale descopereau dimensiunea cartelurilor cocainei din Columbia. În timp ce eu și Connie ne instalăm în noua noastră casă din Plantation, cazul procurorului general al SUA împotriva contrabandistului de droguri Carlos Lehder Riva ajungea la tribunal, oferind o primă impresie despre magnitudinea și puterea Cartelului Medellín.

Lehder, un fost hoț de mașini, a fost acuzat în 1981 pentru introducerea clandestină a 3,3 tone de cocaină din Columbia în Norman's Cay din Bahamas, de unde a distribuit-o apoi spre aeroporturi din sudul Statelor Unite. Lehder, ai cărui eroi formau un triumvirat neobișnuit, alcătuit din Adolf Hitler, Che Guevara și John Lennon, visa să devină regele transportului de cocaină. Planurile sale fuseseră elaborate pe când ispășea o sentință de doi ani pentru trafic de marijuana într-o închisoare federală din Connecticut, în 1974. În închisoare l-a cunoscut pe George Jung, condamnat la rândul său și traficant neînsemnat de

marijuana, individ care avea să devină foarte important, ajutându-l pe Lehder să-și construiască un imperiu în Bahamas, după eliberarea lor din închisoare.

Pentru început, cei doi parteneri au recrutat tinere femei care să scoată din Columbia câteva kilograme de cocaină odată, în valize. Și-au dat seama rapid că pot transporta sute de kilograme cu avioane de mici dimensiuni, transformând Bahamas într-un punct de transbordare a mărfii și realimentare în ruta spre Miami.

Spre finalul anilor 1970, Lehder reușise în mare parte să pună bazele vastei sale rețele de distribuție din Norman's Cay, o insulă micuță aflată la vreo 200 de mile de Florida de sud, cu un port, un club de yahting și câteva zeci de reședințe private pe plajă. Lehder a început să cumpere casele ca să poată deveni proprietarul întregii insule. A construit o pistă de aterizare de 1 000 de metri, păzită de câini de atac și de o armată privată. A devenit atât de bogat încât s-a oferit nu o dată să plătească datoria externă a Columbiei. Înainte să fie prins în 1987, suma se învârtea în jurul a 14,6 miliarde de dolari.

Căderea lui Lehder a început după ce un reportaj-bombă a dezvăluit cum mituise oficiali locali printre care și Lynden Pindling, prim-ministrul statului Bahamas. Dintr-odată, Lehder era fugar și fără bani, nemaiputând să se întoarcă în Bahamas după ce guvernul de acolo îi înghețase toate conturile. A fost găsit ascunzându-se în Columbia în 1987, după ce vecinii l-au dat pe mâna poliției, fiind extrădat în Statele Unite cu câteva luni înainte să ajung eu în Miami.

În noiembrie era la numai 5 ore distanță, în Jacksonville, judecat într-o sală a tribunalului federal înghețată de aerul condiționat care te făcea să te simți ca în frigiderul cu carne al unui supermarket. Patru ani mai târziu, Lehder avea să colaboreze cu guvernul american și să ofere dovezi și mărturii împotriva fostului lider panamez Manuel Noriega și a altor persoane implicate în importul și distribuția cocainei în Statele Unite. Ca parte a înțelegerii, guvernul american a fost de acord cu relocarea familiei sale în Statele Unite pentru a fi protejată de ceilalți traficanți de droguri. Eu am fost însărcinat cu relocarea familiei sale. Dar am luat-o prea mult înainte cu povestea. Nu m-am intersectat cu Lehder până când am fost detașat în Columbia, în 1991.

Pe când eram încă în Miami, Lehder a fost condamnat pentru unsprezece capete de acuzare de trafic de droguri și condamnat la închisoare pe viață fără drept de eliberare condiționată, plus încă 135 de ani – condamnare urmărită îndeaproape de puternicii lideri de cartel columbieni aflați la mii de mile depărtare. Extrădarea în Statele

Unite era un punct dureros, iar ei începuseră deja să ducă un război civil sângeros în Columbia pentru a presa guvernul să schimbe legea.

La fel ca toți ceilalți din biroul DEA din Miami, am citit memorandumurile secrete despre Lehder și am urmărit procesul, dar nu mi-aș fi imaginat niciodată că o sentință a unui judecător federal american avea să influențeze următorii ani ai istoriei columbiene și avea să-mi domine viața.

Javier

Abia așteptam să lucrez ca ofițer antidrog sub acoperire.

Eram hotărât să fac impresie bună și să pornesc cu dreptul când am ajuns în Austin ca proaspăt agent special DEA, în 1984. Îmi petreceam timpul în cele mai dubioase baruri pescuind traficanți și sperând să-i pot racola ca informatori. Citeam rapoarte DEA despre fabricarea metamfetaminei și despre creșterea constantă a traficului de cocaină făcut de cartelurile mexicane care începeau să folosească Texasul drept centru important de distribuție.

Pe atunci eram foarte dornic să impresionez – mă ofeream voluntar pentru cele mai nebunești misiuni și îmi asumam o grămadă de riscuri. De foarte multe ori am fost nesăbuit.

Acel sentiment de renunțare combinat cu prea multă ambiție era să mă coste slujba. Era cât pe-acți să mă omoare.

Eram singurul hispanic din birou, așa că eram folosit des pentru misiunile sub acoperire. Fiind tânăr și singur nu aveam nici o problemă să muncesc nonstop. Divizia antidrog a Departamentului de Poliție din Austin a început să mă cheme să lucrez pentru ei în weekend și pe timpul nopții, ca să-i ajut cu propriile investigații legate de droguri.

În timpul liber, mergeam prin baruri în partea rău famată din estul orașului Austin. Beam destul de mult și mă băgam în situații pe care aș prefera să nu mi le mai amintesc. Într-o noapte, după prea multe beri și shoturi de whisky, m-am luat la bătaie cu un tip care stătea lângă mine. Am fost salvat de Joe Regalado, un polițist local care avea să-mi devină cel mai bun prieten. Joe era un tip îndesat și chipeș, cu mustață și păr negru, creț. La fel ca mine, avea 28 de ani, era singur și hispanic. Aveam cam același gen de personalitate și ne plăcea să mergem prin barurile din Austin, să bem bere și să agățăm fete. Am ajuns și să lucrăm destul de des sub acoperire împreună. Avea școala vieții pentru că crescuse sărac lipit în partea de est a orașului Austin, într-o perioadă în care zona era populată mai ales de dependenți de droguri și de prostituate. Tatăl îi murise când el era mic, iar mama lui se chinuise să-și câștige existența în timp ce-și întreținea familia. Joe mai avea opt frați și, după câțiva ani în Austin, am ajuns să-i cunosc destul de bine. Imediat după ce a început să muncească pentru Departamentul de Poliție din Austin,

i-a cumpărat mamei sale o casă. Era veche și dărăpănată, dar am petrecut multe clipe fericite acolo, la bere și grătare. După ce s-a construit o sală de expoziție în apropiere, valoarea casei a sărit la aproape 2 milioane de dolari!

Eram apropiat de el și de Lupe Trevino, un sergent de poliție dur, cu ambiții mari. Lupe era un tip arătos, cu o mustață deasă și neagră. Ni se părea un moș, pentru că era trecut de 40 de ani și conducea una dintre echipele antidrog din Departamentul de Poliție Austin. Era tupeist și arogant, iar toți șefii poliției îl urau. Noi îl veneram, pentru că știa străzile și îi cunoștea pe infractori. Gândindu-mă mai bine, cred că-i știa un pic prea bine.

Cu toate acestea, cei din echipa lui îl iubeau chiar dacă le cerea loialitate totală și muncă pe brânci. Dacă reușeau o captură importantă de droguri, Lupe sărbătorea cumpărând bere și sandvișuri pentru toată echipa. Era foarte ambițios și încerca întotdeauna să depășească cealaltă echipă antidrog, condusă de rivalul său, sergentul Roger Huckabee. Lupe mă suna cerându-mi ajutorul în diverse investigații și am învățat multe de la el, chiar dacă știam că avea și alte motive pentru care mă chema să-l ajut. Prezența unui ofițer federal în echipă îi permitea să opereze în afara limitelor orașului Austin. Dar nu m-am plâns niciodată. Știam că pot să profit și eu de pe urma situației, pentru că participam la o grămadă de cazuri, lucru care se reflecta în rezultatele înregistrate. Lupe m-a ajutat să devin o mică vedetă a DEA.

Exista și multă gelozie meschină în comunitatea forțelor de ordine, iar relația mea cu Joe și Lupe nu era apreciată de prea mulți polițiști din Austin. Odată, eu și Joe am mers să bem ceva într-unul dintre barurile noastre obișnuite, când am fost implicat într-o altercație. Joe a sărit pe tipul care mă împinsese și toată situația s-a transformat în curând într-un meu la care nu ne așteptasem. Barmanul s-a panicat și a sunat la poliție. Până la urmă nu a fost rănit nimeni și nimic nu a fost distrus, dar polițistul care a preluat apelul – un ofițer pe nume Mark, care părea că ne purta sâmbetele – a început să ne aresteze. Am fost duși la secție și stăteam negri de supărare în arest când Lupe a venit să ne elibereze. Era furios și ne-a luat într-o sală de conferințe unde ne-a muștruluit serios. Ne-a dus cu mașina acasă fără să scoată o vorbă. Mi-a fost teamă că o să fiu dat afară înainte să am ocazia să demonstrez că pot să fac cu adevărat muncă sub acoperire.

A doua zi, când i-am povestit cele întâmplate șefului meu din DEA, acesta a râs și mi-a spus să-mi văd de treabă. N-a fost la fel de simplu pentru Joe, care a fost suspendat pentru două zile. Ceea ce era complet aiurea, deoarece eu începusem scandalul. Atitudinea lui Lupe față de

incident m-a scos din sărite, pentru că de obicei știam că nu se ținea cu strictețe de reguli când aveam treabă de făcut. Nu l-am văzut niciodată făcând ceva ilegal, dar știa să-și apere spatele și încerca din greu să aibă cele mai bune rezultate din Departamentul de Poliție. Poate că de aceea ne înțelegeam atât de bine. Eram la fel, dacă nu chiar mai ambițios decât el. Dar eu aveam limite când venea vorba de ce eram dispus să fac și nu m-aș fi comportat cu un coleg așa cum o făcuse Lupe cu Joe.

Ani mai târziu aveam să aflu că Lupe nu era genul care să aibă remușcări.

În 2013 mi-am adus aminte de acea noapte nebunească din Austin, când am fost arestați. De data aceasta l-am arestat eu pe Lupe Trevino. Lucram ca agent special șef în biroul DEA din Houston și eram însărcinat cu aducerea lui Lupe la secție, pentru că încălcase legea. Ajunsesse șeriful Comitatului Hidalgo în McAllen, Texas, și acum era acuzat că primise sponsorizări ilegale de la traficanți de droguri pentru a-și finanța candidatura. Fiul său Johnathan, pe care Lupe îl lăuda tot timpul în fața mea ca fiind un ofițer antidrog sub acoperire foarte bun, a fost de asemenea arestat pentru că șantajase niște traficanți de droguri. A primit 17 ani de închisoare în timp ce Lupe a ispășit cinci.

Nu pot spune că am fost surprins de arestarea lui Lupe. După cum spuneam, îi cam plăcea să ocolească sau să încalce regulile. La mijlocul anilor 1980, pe când încercam să-mi dovedesc valoarea în fața șefilor mei din DEA, arătându-le că sunt o stea în ascensiune, unele obiceiuri ale lui Lupe începuseră să mă influențeze și pe mine.

Într-unul din barurile mele locale preferate din estul Austinului am intrat în vorbă cu un traficant de droguri înalt, slab și foarte beat, care și-a tras scaunul lângă al meu. Am decis pe loc că aveam să-l folosesc ca să fac prima mea mare captură de droguri. Desigur, eram conștient că eram nesăbuit, deoarece, pentru a începe orice operațiune DEA, trebuia îndeplinit un întreg proces birocratic care începea cu completarea a nenumărate rapoarte. De asemenea, trebuia să desemnăm agenți de sprijin – cei care trebuiau să ne sară în ajutor dacă lucrurile o luau razna. Dar petrecusem ceva timp în acel bar și băusem câteva pahare, iar tipul ăla – care mi-a spus că numele său e Marvin – se lăuda cu relațiile pe care le avea în lumea drogurilor. Așa că l-am întrebat direct dacă are relații care să mă ajute cu o cantitate de mai multe grame de cocaină. Ochii i s-au aprins și mi-a spus că are pe cineva în Houston care mi-ar fi putut livra drogurile. A scos apoi un gram de cocaină din buzunar, spunându-mi că-l vinde pentru 100 de dolari. Aveam ceva bani la mine așa că i l-am cumpărat. Apoi i-am scris numărul meu de telefon pe o cutie de chibrituri, chiorându-mă la cifre ca să fiu sigur că le-am

notat bine, după care i-am zis să mă sune. Marvin nu mi-a dat numărul lui de telefon. Știam că deviasem de la linia DEA, dar trebuie să mărturisesc că urăsc hârțogăraia. Marvin îmi prezentase o ocazie și nu voiam să-mi scape nici în ruptul capului doar pentru că ar fi trebuit să completez niște formulare înainte.

Cu toate astea, știam că încălcaseam regulile, iar când m-am mai trezit din beție mi-am dat seama că intrasem în rahat. Eram încă în perioada de probă la DEA și eram sigur că șeful meu avea să mă suspende dacă-i spuneam ce se întâmplase. A doua zi i-am povestit smerit ce făcusem. Am scăpat cu o muștruluială serioasă, dar câteva luni mai târziu Marvin a început să mă sune pe telefonul de acasă. (Îi dădusem numărul meu pentru că nu reușisem să-mi amintesc numărul secret folosit pentru operațiuni sub acoperire la biroul DEA! Atât de beat fusesem în acea noapte.) Uitasem de Marvin aproape complet, dar l-am sunat înapoi. Mi-a spus că-mi poate face rost de oricâtă cocaină aș fi avut nevoie. Pe atunci nu se prea găsea cocaină în Austin, și chiar și dacă puneam mâna pe un gram era un eveniment.

De data asta, am făcut lucrurile ca la carte. După cum am mai spus, nu sunt un hârțogar, dar atunci am completat toate formularele și am deschis o investigație așa cum trebuie în privința lui Martin. Mai târziu, eu și Joe ne-am întâlnit cu el sub pretextul de a cumpăra câteva grame de cocaină. Prețul era 1 600 de dolari. Agenții de supraveghere DEA ne asigurau spatele, în timp ce noi așteptam ținta în parcare a unui complex rezidențial părăginit din estul Austinului. Marvin a apărut cu un alt hispanic pe nume Pedro și ne-a vândut cocaina. L-am plăcut imediat pe Pedro pentru că avea un fel plăcut de a vorbi și era foarte respectuos cu mine. Am plănuir să mai cumpărăm jumătate de kilogram o săptămână mai târziu – în noaptea dinaintea Crăciunului din 1985.

Îmi amintesc mereu de acel flagrant, deoarece s-a întâmplat în preajma Sărbătorilor. Atunci am început să primesc apeluri insistente de la Pedro despre cocaină și am început să mă enervez. Băieții de la birou erau și ei supărați pentru că însemna că probabil urma să fim nevoiți să facem arestări în Ajunul Crăciunului, când toată lumea vrea să fie acasă, cu familia. Am încercat să-i conving pe Pedro și pe Marvin să ne întâlnim săptămâna următoare, dar Pedro mi-a spus că e urgent. Dacă așteptam prea mult, urma să vândă cocaina unui alt client. Cererea era mare în Austin, mi-a spus. Eram presați serios și de biroului DEA Austin, pentru că aveam rezultate slabe. Cu toate aceste informații apăsându-mi pe umeri, am ignorat protestele colegilor și am acceptat să organizez flagrantul la ora prânzului, în Ajun. Astfel, dacă totul mergea conform planului, toată lumea se putea duce acasă mai devreme ca să petreacă sărbătorile împreună cu cei dragi.

La prânz, ne-am întâlnit în parcare unde băieții care făcuseră recunoașterea și supravegherea prealabilă erau deja pe poziții. Urmăreau din mașini un bărbat care parcase lângă Pedro și Marvin, înmânându-le ceva ce semăna cu o cutie de pantofi. Mai târziu am aflat că cel care făcuse pe curierul era fratele lui Pedro, pe nume Juan. Băieții noștri i-au dat de urmă în Houston și l-au arestat după câteva săptămâni. S-a dovedit că Juan lucra pentru autorități în timpul zilei; era ofițer de probațiune în statul Texas.

Când Pedro și Marvin ne-au înmănat jumătatea de kilogram de cocaină, le-am spus că sunt agent DEA și i-am arestat pe loc, în timp ce parcare se umplea de polițiști și de agenți federali în echipament de luptă. Am provocat destulă agitație, iar oamenii au început să iasă din apartamente ca să vadă despre ce este vorba. Printre curioși erau și soția lui Pedro cu cei trei copii mici ai lor, care locuiau în complexul rezidențial. Când și-au văzut tatăl în cătușe, copiii au început să plângă și au încercat să-i vină în ajutor.

Întreaga scenă mi-a frânt inima. Când l-am arestat pe Pedro i-am verificat buzunarele conform regulamentelor DEA și am găsit asupra sa 3 000 de dolari în bancnote de 100. Ambii știam că erau bani proveniți din traficul de droguri, dar în timp ce copilașii săi stăteau acolo cu lacrimi în ochi m-a luat deoparte și m-a rugat în spaniolă să-i dau banii soției pentru că era tot ce mai aveau. Și era Crăciunul.

Știam că Pedro avea să ajungă la închisoare și nu va mai petrece timp cu nevasta și copiii lui. Și mai știam că urma să încalc regulamentul DEA. Ar fi trebuit să confisc suma și să o includ în raportul despre flagrant. În loc să fac asta, m-am uitat în jurul meu, asigurându-mă că ceilalți ofițeri din grupul meu nu erau atenți. Apoi am luat rola de bancnote în mână, i-am băgat în buzunar și m-am îndreptat spre soția lui Pedro. M-am prefăcut că îi pun niște întrebări și i-am dat subtil banii, pe care i-a ascuns în buzunarul pantalonilor.

Nimeni nu a aflat ce făcusem. I-am spus doar lui Joe Regalado, care a ținut secretul toți acești ani.

Steve

În prima mea operațiune sub acoperire de la DEA, m-am oferit voluntar să mă dau drept matelot pe un vas. Nu orice fel de vas, ci un Hatteras Sportfish de 16 metri, pe care DEA îl confiscase de la alți traficanti. Habar n-am ce m-a făcut să mă bag, deoarece nu fusesem pe o barcă în viața mea. Nu știam nimic despre navigație. Singurul lucru pe care-l știam era să înot și eram sigur că aș fi rezistat câteva mile în ocean dacă lucrurile n-ar fi mers bine la bordul navei. Mi-am spus că incompetența mea totală e un inconvenient minor, deoarece nu voiam să stea nimic în calea visului meu de o viață de a lucra sub acoperire într-un flagrant de mare anvergură!

La fel ca în cazul tuturor forțelor de ordine, cu cât un agent mai tânăr duce la bun sfârșit mai multe cazuri supervizate, cu atât i se acordă mai multă libertate și responsabilitate. După câteva succese, superiorii simt că pot să-i acorde agentului șansa de a lucra fără supervisor. Cei mai deștepți recruți știu însă că e bine să-și verifice ideile și tacticile cu un mentor înainte de a trece la fapte.

Agentul special Gene Francar a avut o influență importantă asupra mea. Era un bărbat solid, cu o față de bebeluș, și a fost primul meu partener din DEA. Purta cămăși guayaberas asortate cu pantaloni de poliester și mocasini și era unul dintre cei mai inteligenți oameni pe care i-am cunoscut vreodată. Îi respectam experiența și înțelepciunea atât de mult încât îi ceream părerea despre orice. Gene știa mai multe despre rutele de aprovizionare decât oricine altcineva din agenție, în perioada în care sudul Floridei era punctul de intrare a cocainei columbiene în Statele Unite.

Când am ajuns în Miami, în noiembrie 1987, Gene lucra deja la un caz important vizând un grup de cubanezi din oraș care traficaau încărcături de sute de kilograme din Caraibe în Florida de Sud.

Gene avea doi informatori confidențiali (CI) pe care-i poreclise Cheech și Chong. Prima oară când i-am întâlnit îmi imaginasem că aveam să ne vedem într-un restaurant de lux sau într-un club șic. Credeam că aveam să întâlnesc doi tipi versați, cu școala vieții, care se îmbrăcau asemenea lui Crockett și Tubbs din Miami Vice. Îmi imaginam cum conducem toți mașini sport arătoase. În schimb, am urcat în mașina guvernamentală a lui Gene, după ce acesta a curățat scaunul din dreapta de ambalaje de

mâncare, haine și alte gunoaie care se adunaseră cu timpul. Am mers până la un fast-food Denny's de lângă aeroportul Miami International, unde ne-am întâlnit cu cei doi bărbați pe care Gene îi poreclise Cheech și Chong, după cele două personaje care fumau în permanență iarbă într-un serial TV foarte popular în anii 1970. „Cheech” era un tip alb mai în vârstă, iar „Chong” era un tip de vârstă mijlocie, asiatic și supraponderal. Ambii erau cărunți și m-am gândit că în curând urma să aibă nevoie de un cadru ca să se deplaseze.

Cheech și Chong erau piloți experimentați și se zvonea că lucraseră pentru CIA în trecut. Dețineau o firmă de import-export situată într-o hală adiacentă aeroportului Miami International, iar Gene pusese în biroul lor microfoane și camere video ascunse astfel încât toate întâlnirile lor cu răufăcătorii să poată fi înregistrate. La acea primă întâlnire, Gene și informatorii au discutat despre posibilitatea de a livra 500 de kilograme de cocaină care urma să vină din Cuba și să aterizeze în Statele Unite. În acel moment ai fi putut să mă dobori dacă mă atingeai cu o pană. Deși eram angajat de câteva luni și participasem la capturi importante de droguri, volumul despre care discutau acum mi se părea enorm. Învățasem însă să-mi păstrez fața lipsită de expresie, ca să-mi ascund surprinderea. Când s-a încheiat întâlnirea cu Cheech și Chong, în drum spre birou, Gene m-a întrebat ce părere am despre cele auzite. I-am spus că eram de părere că informatorii lui vindeau gogoși. Fiind profesionist, Gene m-a întrebat de ce cred asta. I-am spus că nu-mi venea să cred că cineva ar fi putut livra 500 de kilograme de cocaină într-un singur transport.

– De unde ziceai că ești? m-a întrebat Gene râzând.

Odată ce m-am implicat în caz, am aflat că Gene îi pune pe Cheech și Chong să-și ofere serviciile de transport – folosind bărci sau avioane – pentru a muta cantități uriașe de cocaină prin Caraibe pentru cartelurile de droguri. Cazul cubanez avea prioritate zero.

Sub îndrumarea lui Gene, Cheech și Chong au avut mai multe întâlniri cu traficanții care i-au contractat să transporte cocaină din insulele Turks și Caicos până în Miami, pe mare.

Vasul nostru folosit pentru operațiunea sub acoperire avea o cameră de zi cu canapele, scaune, mese și lămpi și era înțesat de microfoane și de camere video ascunse. Sub zona principală în care se putea sta, erau o chicinetă, un frigider, un congelator, o baie mică și două camere minuscule cu paturi suprapuse. Camerele aveau uși glisante, dar erau foarte mici și destul de claustrofobe.

În exterior era zona principală pentru pescuit la pupa, dotată cu un scaun pentru pescuit plasat strategic în mijloc. O scară ducea pe punte, unde erau cârma, stațiile radio și sistemele radar. Puntea era acoperită cu un umbrar de pânză și înconjurată cu pereți de plastic gros care se puteau închide cu fermoar în cazul în care vremea se înrăutățea.

În partea din față a bărcii, era mult spațiu deschis unde te puteai întinde, însă acum era ocupat de o barcă pneumatică cu un motor Zodiac care servea drept barcă de salvare în cazul unui naufragiu. O mai foloseam și ca să ajungem la mal când Hatteras era ancorată în larg.

Am beneficiat de un curs fulger de navigație din partea unui coleg, agentul John Sheridan, care se pricepea la vase. DEA avea doi agenți speciali la bord, antrenați și certificați de Paza de Coastă SUA, care puteau îndeplini rolul de căpitani. Totuși, ca să par un matelot autentic, mi-am lăsat barba să crească și am petrecut săptămâni întregi bronzându-mă. Când am ridicat ancora, încă nu-mi reușise bronzul unuia care își petrecuse mare parte din viață bătut de vânt și de valurile mării. Nu-mi păsa. Era cel mai palpitant lucru pe care-l făcusem în toată cariera.

După cum se obișnuia în astfel de servicii de transport, traficanții le dăduseră informatorilor noștri – Cheech și Chong – 50 000 de dolari în avans pentru a acoperi o parte din costurile pentru aducerea bărcii la Providenciales – Provo pe scurt – și mita care trebuia plătită oficialităților ce urmau să permită încărcăturii să ajungă pe barcă. Taxa standard de transport în acele zile varia între 3 000 și 5 000 de dolari pe kilogram. Noi ceream 3 500 de dolari pe kilogram, astfel că onorariul nostru total avea să însumeze 1,75 milioane de dolari. Este exemplul perfect care explică de ce așa de mulți oameni erau dispuși să-și riște libertatea pentru bani, nu credeți?

La începutul lui februarie 1988, eram în sfârșit gata de drum și trebuia să plecăm din Fort Lauderdale către Provo – o distanță de peste 600 de mile – pentru a prelua drogurile. Chiar când ne pregăteam să plecăm, traficanții ne-au oprit, pentru că nu era totul gata în Turks și Caicos. Am stat ca pe ace două săptămâni în Miami, până când am primit confirmarea de plecare.

În prima noastră zi în larg, am ajuns până la Treasure Cay în Bahamas – la 189 de mile de Fort Lauderdale – înainte să lovim un recif. Coliziunea a îndoit una dintre elice și nava a început să tremure și să se scuture, iar căpitani au oprit imediat motoarele. După parlamentări îndelungate, căpitanul mai tânăr a intrat în apă ca să verifice elicele și a descoperit că una dintre ele era cu adevărat îndoită. Nu o mai puteam folosi, dar

rămăsesem totuși cu un motor funcțional, așa că ne-am îndreptat spre Treasure Cay. Era prima zi în larg și nu mă simțeam prea bine în situația dată, dar eram tipul cel nou și am decis să mă încred în căpitani.

Cei doi căpitani s-au certat îndelung, dar a doua zi am navigat spre Nassau. Au aranjat prin radio ca divizia aeriană a DEA să ne livreze o elice nouă la Nassau.

Locuiam toți într-un spațiu destul de strâmt, așa că i-am cunoscut destul de bine pe cei doi căpitani. Căpitanul principal era mai în vârstă și avea o înfățișare aspră, specifică unuia care-și petrecuse toată viața pe apă, în plin soare. Încălțările lui de vas erau foarte folosite și purta tricouri decolorate și pantaloni scurți. Putea fi luat oricând drept proprietarul unui vas de pescuit de închiriat într-un port de agrement din Florida de sud. Avea o voce răgușită și înjura mult. Al doilea era înalt și blond și părea un tip a cărui slujbă era să navigheze pe iahturi de lux.

Cei doi căpitani se contrau constant. Nu erau neapărat certuri, cât păreri diferite despre cum ar fi trebuit condusă Hatteras. Și nu le era jenă să-și dea cu părerea despre cum ar fi trebuit făcute lucrurile. După câteva zile în larg însă, aveam mai mare încredere în părerile căpitanului mai în vârstă, deși îmi plăcea mai degrabă să stau de vorbă cu cel tânăr, pentru că nu era atât de dur. Deoarece nu aveam pic de experiență pe o barcă, trebuia să-mi țin gura și să învăț de la ambii.

În Nassau am primit elicea pe care cei din divizia aeriană a DEA o lăsaseră pentru noi în portul de agrement. Am avut noroc cu o navă de aprovizionare pentru submarine care se afla în zonă, iar doi scafandri ai Marinei americane ne-au ajutat să înlocuim elicea.

A fost o adevărată revelație pentru mine. Era un moment minunat de colaborare între agenții federale, care demonstra câtă influență avea DEA. În acel moment am înțeles cât de important era războiul împotriva drogurilor. Nu-mi venea să cred că DEA și Marina erau dispuse să aloce atâtea resurse pentru a putea duce investigația la bun sfârșit. Eram profund impresionat!

În ziua următoare am plecat spre destinația noastră, Providenciales, în insulele Turks și Caicos.

Tensiunea din cabinele noastre minuscule de pe barcă era însă în continuă creștere și se agrava. A fost alimentată și de reparațiile la elicea avariata, care ne întârziaseră cu două zile, poate chiar trei. Căpitanii nu se putea pune de acord asupra celor mai simple lucruri și erau agasați de non-marinarul care se găsea printre ei. Nu doar că eram

prima dată pe un vas pe ocean, dar activam în DEA de mai puțin de un an. Apoi, când marea a început să se agite, am început toți să vomităm.

Deși ne era destul de rău, eu mi-am revenit mai repede deoarece avusesem mai mult timp la dispoziție pentru odihnă în comparație cu cei doi căpitani. Din cauză că întârziaseam atât de mult, am continuat să navigăm și pe timpul nopții. Îmi dădeam seama că cei doi căpitani erau extenuați din pricina răului de mare și pentru că stătuseră treji atât de mult timp.

În a treia zi, situația cu cei doi căpitani era destul de sumbră. Vedeam că aveau nevoie cu disperare de o pauză și de odihnă. Am urcat pe punte și m-am oferit să îi ajut, spunându-le că pot naviga pe timpul nopții ca să poată dormi și ei. Am decis împreună că eram capabil să am grijă de vas și mi-au făcut o inițiere-fulger în navigare, în folosirea radarului și a stației radio. Mi s-a spus să nu ating nimic în timpul cartului meu. Barca era dotată cu pilot automat, așa că cei doi au setat viteza și cursul spunându-mi să nu mă ating de nimic. Cea mai mare responsabilitate pe care o aveam consta în a verifica radarul de mai multe ori pe oră, pentru a mă asigura că nu se aflau alte ambarcațiuni de care ne-am fi putut ciocni pe traiectoria noastră. Apoi, cei doi s-au dus la culcare.

Era o îndatorire atât de simplă, încât până și un marinar de uscat ca mine s-ar fi descurcat. Cel mai greu avea să fie să stau treaz toată noaptea, dar, după câteva ore în care verificasem radarul de mai multe ori – radarul bărcii scana o rază de 17 mile în toate direcțiile –, mintea a început să rătăcească. Lipsit de somn, am început să devin paranoic și m-am panicat, crezând că aveam să ne ciocnim cu altă navă sau să lovim un recif. Mi-am imaginat și alte catastrofe. Și dacă s-ar fi întâmplat ceva aveam să fim la 17 mile departe de orice formă de ajutor! Dacă ne loveam de un recif și deveneam mâncare pentru rechinii care-și făceau veacul sub apă? Chiar atunci i-am auzit – sunetul a sute de pești sărind în barcă. Și brusc mi-am dat seama cât de imens e oceanul și am început să mă îngrijorez și mai mult.

În ciuda oboselii, am reușit să urmez instrucțiunile și să mențin barca pe cursul stabilit. Când s-au trezit căpitanii câteva ore mai târziu, cel mai în vârstă a urcat scările în grabă, să mă întrebe ce se întâmplase. Se comporta de parcă ceva era în neregulă. Nu deviasem de la curs și nu mă atinsesem de aparate, dar a început să mă acuze că schimbasesm viteza și direcția navei. Chiar dacă am încercat să-i explic să nu se schimbase nimic, n-a vrut să mă asculte și mi-a spus să cobor de pe punte. Nu trebuie să mai menționez că episodul nu a contribuit la detensionarea stresului pe care-l simțeam cu toții.

În cea de-a cincea zi cu cei doi căpitani cu rău de mare la comandă, m-am îmbolnăvit și eu, dar am reușit să-mi mențin calmul, deși n-am reușit să relaxez tensiunea care intervenise între mine și ei.

Dar, pe măsură ce ne apropiam de Provo și greața a început să-mi treacă, am decis că trebuie să încerc să fac pace. În timp ce ambii căpitani erau preocupați de navigație, am făcut niște fleici de vită la grătar, am copt cartofi și am făcut un sote de ciuperci și i-am surprins cu o masă decentă. Deși crezusem că avea să fie o idee bună, nici unul dintre căpitani nu s-a arătat mulțumit. N-au spus mare lucru în afară de faptul că nu li se părea cel mai potrivit moment pentru friptură de vită, în condițiile în care încă nu ajunseserăm la destinație. Evident că atitudinea lor nu mi-a căzut bine și eram pregătit să părăsesc nava, ca să fiu sincer, și să plec cât mai departe de acei doi indivizi.

Când am ajuns la Provo, i-am rugat să mă ducă cu barca Zodiac pe mal. Îmi făcusem bagajul cu o noapte înainte și nu mai voiam să am nimic de-a face cu ei. M-am întâlnit cu Gene și câțiva agenți din Grupul 10 care veniseră cu avionul înaintea noastră ca să pregătească operațiunea. În acea noapte, am dormit pe podeaua camerei de hotel a lui Gene, pentru că nu voiam să mă întorc pe barca celor doi nebuni.

Am așteptat la piscina hotelului unde era cazat Gene în Provo, dar pentru că ajunsesem târziu, traficanții au decis să amâne livrarea pentru vreo două săptămâni. Ne-am întors cu toții în Miami și cei doi căpitani au rămas pe barcă în timp ce noi reprogramam livrarea. Eram foarte bucuros că mă întorc în Miami. Nu-mi puteam imagina că aș mai fi putut sta vreodată cu ei în acele camere strâmte. Când totul a fost din nou stabilit, am zburat înapoi în Turks și Caicos.

La câteva zile de când sosisem pe insulă, conduceam o camionetă rablagită în care se mai aflau cei doi căpitani de vas și un polițist local (coordonasem totul împreună cu poliția din Turks și Caicos) îndreptându-ne spre aeroportul Provo, pentru a aștepta cocaina. Ne-am ascuns la capătul pistei pe un drum îngust, departe de terminalul aeroportului. Într-un târziu, un bi-motor a aterizat și a venit spre capătul pistei, unde eram noi. În acel moment, încă nu știam de unde decolase acel avion, dar am preusupus că venea din Cuba. În timp ce avionul făcea o manevră de întoarcere, îndepărtându-se de noi spre terminal, ușa s-a deschis și cineva a aruncat pe jos mai multe ranite. I-am zărit pe cei doi piloți, care erau hispanici și păreau să aibă douăzeci și ceva de ani. Purtau guayabera și pantaloni lejeri. Avionul arăta ca orice alt aparat de zbor, doar că toate scaunele fuseseră scoase ca să aibă mai mult loc pentru cocaină și pentru a reduce greutatea

aparaturii. Era o practică răspândită printre traficanții de droguri și ne indica clar că avionul era folosit pentru transporturi ilegale.

Stabiliserăm că aveam să ieșim pe pistă după ce avionul avea să aterizeze. După ce ajungea la capătul pistei în apropierea unui hangar, avea să se întoarcă, iar noi – cei doi capitani de vas DEA, polițistul local și cu mine – aveam să ieșim din ascunzătoare și să preluăm cocaina. Alți membri ai echipei erau staționați în apropiere și ne puteau veni în ajutor în caz de nevoie.

Piloții nici măcar nu ne-au băgat în seamă, iar noi nu le-am vorbit. Descărcarea mărfii a durat mai puțin de un minut. După ce toate gențile au fost descărcate, avionul s-a îndreptat spre zona terminalului unde a realimentat și a decolat la scurt timp după aceea, îndreptându-se probabil spre Cuba.

După ce am strâns toate ranițele, le-am dus într-o zonă sigură pentru a le verifica conținutul. Le-am cântărit și am confirmat că aveam de-a face cu 400 de kilograme de cocaină.

După ce am testat cocaina, a sosit un avion DEA și am urcat ranițele în avion pentru a fi transportate la Miami. Am rămas cu ranițele în tot acest timp, pentru a menține custodia asupra lor. Era atât de multă cocaină în avion încât abia am avut loc. A trebuit să mă târăsc peste ranițe și să-mi fac loc între ele, apoi am decolat spre aeroportul Opa-Locka din Miami. În Florida, alți agenți DEA ai Grupului 10 așteptau să ajute cu transportul spre un spațiu de depozitare sigur, unde am înregistrat drogurile ca probe.

În vreme ce cocaina se afla în siguranță în custodia DEA, Cheech și Chong i-au mințit pe traficanți, spunându-le că au ascuns drogurile în compartimentele secrete ale vasului Hatteras Sportfish și că drumul până la Miami putea dura până la două săptămâni, în funcție de condițiile meteo și de poziția patrulelor de coastă. Vasul Hatteras trebuia să păstreze aparența unui vas de pescuit aflat într-o ieșire mai lungă.

Două săptămâni mai târziu, Cheech și Chong i-au sunat pe cubanezi și le-au raportat că transportul ajunsese în siguranță la Miami și că era gata de livrare. Am coordonat o „livrare internațională controlată” a cocainei către traficanții din Miami și am supravegheat punctul de predare până când am simțit că e momentul propice în care puteam să-i arestăm în posesia drogului.

În vreme ce eu însoțeam cocaina înapoi în Florida de sud, Gene, împreună cu oficiali ai Biroului Procurorului General al Statelor Unite

din Miami, pregăteau dosarul de acuzare a lui Raúl Castro, vicepreședintele Cubei și fratele mai tânăr al dictatorului Fidel Castro. Cu toții credeau că Raúl era creierul din spatele transportului de cocaină. Ulterior, am aflat că avionul care transportase 400 de kilograme decolase într-adevăr din Cuba. Piloții zburaseră la Provo, predaseră drogurile și se întorseseră pe insulă. După ce a decolat din Provo, avionul a fost urmărit de un avion militar american AWACS până când a aterizat pe insula comunistă.

Dar, chiar înaintea prezentării cazului nostru în fața marelui juriu, supervisorul nostru direct ne-a ordonat să ne oprim.

Ne-a spus să nu-l punem sub acuzare pe Raúl Castro, fără alte explicații.

Câteva luni mai târziu, generalul Arnaldo Ochoa Sánchez, erou revoluționar decorat, a fost pus sub acuzare pentru luare de mită de la traficanți de droguri columbieni în scopul înlesnirii transportului a mii de kilograme de cocaină pe teritoriul Cubei, o țară pe care Fidel Castro o declarase cu mândrie liberă de droguri încă de la revoluția din 1959. În ceea ce mulți experți cubanezi au descris ca un proces-spectacol, Ochoa și alți 13 acuzați au fost judecați de un tribunal militar extraordinar și găsiți vinovați pentru transportul a câtorva tone de cocaină și de marijuana spre Statele Unite. Mărturiile de la proces păreau să confirme ceea ce știam deja la DEA – autoritățile cubaneze permiseseră ca insula să fie un punct de tranzit pentru cocaina care trebuia să ajungă în Statele Unite. Dar frații Castro erau cei care colaborau cu cartelurile. Chiar dacă Ochoa fusese implicat, participase la ordinul liderilor supremi ai revoluției. Nimeni în Cuba nu acționa fără știrea lui „Comandante“.

Cu toate acestea, Ochoa a fost condamnat la moarte. În zorii zilei de 13 iulie 1989, popularul general, împreună cu alți trei oficiali militari cubanezi, au fost împușcați de un pluton de execuție la baza militară a Tropas Especiales din Havana.

N-am aflat niciodată dacă execuția lui Ochoa a fost determinată de captura noastră din Turks și Caicos, dar Ochoa s-a dovedit a fi un țap ispășitor convenabil pentru liderii comuniști.

Am aflat adevărul la mulți ani după incident.

Ordinele de a renunța la acuzarea lui Castro nu au venit din partea Departamentului de Justiție, ci chiar de la Casa Albă. De la însuși președintele Reagan. Nu trebuie să vă explic faptul că am fost uluiți.

Dar descifrarea realităților geopolitice și a relațiilor dintre Statele Unite și Cuba ne depășea nivelul de salarizare, așa că până la urmă am acceptat situația.

Javier

Câteodată îmi era atât de frică în misiune, încât mă rugam. N-am fost niciodată un catolic practicant, dar încă îmi aduc aminte rugăciunile pe care mama și bunica obișnuiau să le zică. Nici nu mai știu câte rugăciuni am închinat Fecioarei sau de câte ori am repetat Tatăl Nostru în diverse momente ale carierei mele, când eram convins că aveam să mor.

Cred că prima oară când am simțit fiorul acela rece și umed-lipicios a fost pe la mijlocul anilor 1980, când încă eram în Austin. Agenții mai vechi mi-au aranjat o operațiune sub acoperire în care trebuia să joc rolul unui mexican care avea 250 de kilograme de marijuana. Misiunea mea era să negociez cu un grup de distribuitori și să-i atrag în capcană. Petrecusem multă vreme negociind în cluburile de striptease din Austin în timp ce stăteam la băut înainte să trebuiască să fac livrarea unui pilot care era informatorul nostru. Era un tip destul de simpatic, dar avea un avion cu un singur motor care mi se părea minuscul și dădea impresia că se ținea într-o singură bucată doar pentru că era legat cu bandă adezivă.

După o tonă de hârtoage de completat – temutele hârtoage! – și multă birocrație, am primit permisiunea biroului central DEA din Washington să încărcăm cele 250 de kilograme de iarbă – care provenea din mai multe capturi făcute în Austin – în avion. Marijuana a fost încărcată în saci din pânză pe care i-am îndesat în compartimentul de bagaje al avionului parcat pe un aeroport mic din afara orașului Austin. Ca să facem totul să arate cât mai veridic cu putință, informatorul nostru, un alb mai în vârstă care era contrabandist, ne-a spus că avea să apeleze turnul de control ca să-i roage să deruleze role de hârtie igienică – semnalul traficantilor că totul era în regulă și se putea ateriza.

Eram destul de încordat când m-am urcat în avionul minuscul, care nu mi se părea deloc stabil. Informatorul, care era și pilotul avionului, mi-a spus că aparatul e sigur și că-l purtase prin numeroase operațiuni de contrabandă. Înghesuit în scaunul de lângă pilot, mi-am ținut respirația când avionul a plecat de pe pistă și a început să planeze deasupra peticelor de tufișuri uscate de la marginea vestică a orașului Austin. Avionul tremura și tușea în timp ce se îndrepta spre o pistă foarte scurtă și acoperită cu praf, marcată cu rolele de hârtie igienică. Transpiram abundent și mă țineam de marginile scaunului când pilotul

a început manevrele de aterizare. Dar imediat ce s-a apropiat a tras de manșă, iar avionul s-a ridicat, decolând din noua abrupt. Mișcarea bruscă și turbulența rezultată m-au aruncat instantaneu în panică, moment în care am fost sigur că aveam să mor. Simțindu-mi frica, pilotul a încercat să mă liniștească. Mi-a explicat că acea manevră era menită să indice faptul că se putea ateriza fără probleme. În timp ce ne apropiam de sol, micuțul avion a sărit dintr-o parte în alta, țopăind prin praf înainte să aterizeze. Într-un final s-a oprit, lucru care crezusem că nu avea să se mai întâmple. Am mai spus o rugăciune mulțumindu-le bunului Dumnezeu și Fecioarei din Guadalupe că nu ne-am prăbușit.

La sol, am văzut un grup de bărbați care stăteau lângă mașini, la marginea pistei. N-am recunoscut pe nimeni la început, iar bucuria faptului că simțeam în sfârșit pământul sub picioare s-a topit repede, temându-mă că aterizasem într-o capcană. M-am relaxat când i-am recunoscut pe cei doi agenți sub acoperire care s-au repezit spre avion, au deschis compartimentul de bagaje și au început să descarce sacii din pânză plini cu marijuana.

Mă mișcam încet, deoarece picioarele îmi erau nesigure, și m-am îndreptat spre o coșmelie de la marginea pistei, unde erau parcate un Suburban negru și o camionetă gri închis. Agentul principal sub acoperire și interlopul adevărat, care era cumpărătorul de marijuana, au început să se apropie repede de mine, deci începea spectacolul. Am vorbit într-o engleză stricată în timp ce dădeam mâna cu interlopul care mi-a spus că numele său e Steve. Era foarte curtenitor și se purta respectuos cu mine, crezând că sunt proprietarul drogurilor. Steve era însoțit de un agent sub acoperire pe nume Larry. După ce am terminat cu politețurile, ne-am urcat în Suburban și am părăsit pista. Marijuana fusese încărcată în camionetă, care arăta ca toate camionetele din Texas. N-ai fi bănuț niciodată că transporta 250 de kilograme de marijuana.

În drum spre Austin, Larry a continuat să păstreze aparențele. Îl peria pe Steve, spunându-i că tocmai trăiau începutul unei frumoase prietenii, că știa o grămadă de potențiali cumpărători care aveau nevoie de cantități importante de marijuana în mod regulat. Îi repeta că eu eram regele incontestabil al marijuanei și îi puteam livra marfă cu tonele. M-am străduit să conving pe toată lumea că puteam să livrez. Cât timp erau dispuși să plătească cash.

Steve ne plătise deja un avans de 200 000 de dolari, dar mai trebuia să ne dea 700 000, pe care promisese că avea să îi plătească la livrare. Ne-a spus că avea alți cumpărători cu banii împrăștiați prin tot sudul orașului Austin. Prima noastră oprire a fost la un hotel dărăpănat, unde

am început să descărcăm marijuana. Când Steve s-a apucat să numere 100 000 de dolari, am dat să-l arestăm. A încercat să fugă, dar l-am prins câteva minute mai târziu. Unii dintre cumpărătorii care așteptau să cumpere marijuana la hotel au văzut momentul arestării și au luat-o la fugă. Doi dintre ei au ajuns la mașini, iar eu am intrat în acțiune și am urcat într-o mașină închiriată – un Lincoln Continental al unuia dintre interlopi. A urmat o urmărire ca în filme. La un moment dat, mergeam pe contrasens pe o stradă cu sens unic, adrenalina pompând, claxonând ca scos din minți pentru ca lumea să se dea la o parte.

M-am oprit cu roțile scrâșnind în fața mașinii unui interlop pe care l-am blocat într-un colț. Am sărit din automobil și i-am pus cătușele în câteva secunde. Am arestat 5 oameni în acea zi și am confiscat peste 800 000 de dolari.

Steve a fost singurul care a ajuns la tribunal și a reușit să-și angajeze unul dintre cei mai buni avocați de drepturi civile din țară ca să-l apere. Tony Serra, un avocat hipiot din San Francisco, avea părul lung legat într-o coadă de cal, care devenise semnul lui distinctiv, și apăruse deja pe toată lumea, de la Hells Angels la membrii Armatei de Eliberare Simbioneze, gruparea care o răpise pe Patty Hearst în 1974. Cazul său cel mai important și cu cea mai mare încălcare politică a fost apărarea lui Huey Newton, cofondator al Partidului Black Panther. În 1970, Serra a câștigat apelul la condamnarea lui Newton pentru că împușcase un polițist din Oakland care îl trăsese pe dreapta în timpul unui filtru, trei ani mai devreme.

Dar în orașul majoritar alb și baptist Waco, Texas, locul în care se găsește ultraconservatoarea Universitate Baylor, Serra a fost mai degrabă o vulnerabilitate decât un punct forte în apărarea traficantului. Pe lângă toate acestea a mai fost și extrem de arogant pe durata procesului. Procurorul general adjunct al Statelor Unite și DEA îi oferiseră lui Steve, clientul lui Serra, o înțelegere în termeni foarte avantajoși, pe care traficantul fusese dispus să o accepte. Serra o refuzase, iar cazul a ajuns în fața judecătorului Walter Smith, care mai apoi avea să câștige notorietate națională după ce a prezidat procesul membrilor sectei davidienilor care scăpaseră de asediul sângeros al agenților federali din 1993, în urma căruia au murit 80 de membri ai cultului apocaliptic, dintre care 20 de copii. În timpul procesului lui Steve, am depus mărturie și am rețut discuția pe care o avusesem în Suburban referitoare la aprovizionarea cu cantități mari de marijuana. Singura întrebare pe care îmi aduc aminte că mi-a pus-o Serra a fost dacă minciuna făcea parte din fișa postului. Țin minte că i-am răspuns că mințeam doar când lucram sub acoperire. Poate că răspunsul meu l-a blocat, pentru că nu a mai avut întrebări pentru mine.

Steve a fost găsit vinovat și condamnat la 30 de ani de închisoare.

Steve

Cu picăturile de sudoare prelingându-mi-se pe față, mi-am fixat pistolul-mitralieră Colt 9 mm la umăr și am crăpat un pic ușa găurită de gloanțe a încăperii, avertizându-i pe ceilalți agenți să stea pe loc.

Era miezul verii în suburbiile orașului Miami, iar ascunzătoarea noastră în dormitorul matrimonial al unei case cu chirie din Hialeah tocmai fusese descoperită. Kevin Stephens, partenerul meu din DEA și fost pușcaș marin din Indiana, tocmai fusese împușcat în braț de două ori de una dintre țintele noastre – un traficant de cocaină cubanez care se dezlănțuise într-o rafală de gloanțe după ce flagrantul nostru se transformase într-o confruntare mortală.

Am auzit un zgomot în sufragerie. Am tras cu ochiul prin ușa dormitorului și i-am văzut pe cei doi răufăcători înarmați, pe agentul nostru sub acoperire și pe informator care zăceau pe podeaua sufrageriei, implorând să nu fie împușcați. Am închis ușa și am cerut prin stație ajutorul celor două echipe de rezervă. Kevin a deschis ușa dormitorului tocmai când unul dintre răufăcători făcea același lucru din partea cealaltă. Kevin a strigat „Poliția!”, iar interlopii au început să tragă cu pistoalele. Kevin a reușit să tragă câteva focuri cu pistolul lui de 9 mm înainte să fie lovit de două ori în braț. În timp ce se prăbușea, a reușit să trântască ușa!

Acum, cu chipul asudat și mâinile mânjite de sângele lui Kevin, am îndreptat mitraliera în direcția suspectilor din sufragerie. Cu coada ochiului, l-am zărit pe informatorul nostru încercând să stea drept, cu sângele șiroind printre degetele duse la gât în încercarea de a-l împiedica să țâșnească în toate direcțiile. Fusese împușcat de al doilea răufăcător, cu un revolver de calibru .357, chiar când ieșea în fugă pe ușa din față. Pete, agentul sub acoperire, stătea pe podea și urla după ajutor.

Cum se petrecuse acest fiasco?

Crezusem cu toții că va fi o tranzacție sub acoperire rapidă, iar în aparență totul părea floare la ureche: ne prezentăm la casa pe care o închiriaserăm într-un cartier mai sărăcăcios, le oferim infractorilor niște bani și îi arestăm în vreme ce-i numărăm, confiscând, evident, și „coletul” – 17 kilograme de cocaină a 26 000 de dolari kilogramul.

Nimic mai simplu, nu?

Gândul ăsta stupid mi-a trecut prin minte când flagrantul nostru plănuit pe genunchi s-a transformat într-un măcel.

Era 1989, lucram deja de doi ani în Grupul 10, Grupul Forței Caraibiene. Ne specializasem pe capturi mari, de ordinul sutelor de kilograme de cocaină, care soseau în portul Miami din Medellín, via câteva insule mici din Caraibe, precum Haiti, Cuba sau, cele mai memorabile pentru mine, Insulele Turk și Caicos.

Drept urmare, coordonarea unei operațiuni de capturare a numai 17 „chei” nu prezenta, în aparență, nici o problemă. Partenerii mei, Pete, Lynn și Kevin, o vedeau mai degrabă ca pe-o ocazie de a ieși din birou în acea după-amiază și de a se distra puțin cu un caz care nu necesita prea multe pregătiri.

Eu și Kevin ne mai confruntaserăm cu situații dificile în trecut. Eram amândoi agenți tineri, dispuși să ne aventurăm în orice misiune, dornici să avansăm în grad. Cu un an înainte de nefericitul flagrant de la Hialeah, promisem o misiune internă, într-un caz în care infractorul era un polițist sub acoperire care-i identifica pe traficanții de cocaină, construia cazul și se asigura că aceștia vin cu banii să cumpere cocaina. Polițiștii sau agenții federali sub acoperire îi arestau apoi pe traficanți și băgau banii în buzunare.

La sfârșitul anilor 1980, când violența din lumea drogurilor era la apogeu, în Florida de sud mișunau agenți sub acoperire din toate agențiile federale. Ca să nu mai vorbim de polițiștii locali sub acoperire. Toți înarmați, erau destul de bine pregătiți și erau mereu în competiție unii cu alții. Nimeni nu purta uniformă; toți erau în haine civile.

Spre finalul lui 1988, cu un an înainte să ne trezim într-o situație imposibilă în fiascul de la Hialeah, eu și Kevin am interogat un informator care ne-a spus că tocmai cunoscuse un traficant care vindea cocaină cu kilogramele. Am încercat să obținem cât mai multe informații de la el. Cu toate că știam foarte puține despre posibilele noastre ținte, eram doi agenți tineri, dornici de afirmare și, credeam noi, cu ajutorul superiorului nostru din Miami, Gene Francar, aveam suficiente informații pentru a pregăti flagrantul.

Pornind de la sfatul lui Gene, l-am trimis pe informator să se întâlnească cu traficanții la un Denny's lângă aeroportul Miami International. Din varii motive, restaurantul cu pricina era unul dintre locurile preferate de întâlnire ale traficantilor, probabil datorită caracterului său anonim și a apropierii de aeroport. Parcarea de peste

drum de restaurant le dădea echipelor noastre de supraveghere posibilitatea să vadă cu cine se întâlnea informatorul și ce tip de mașini conduceau. Iar dacă totul mergea conform planului, aveam să luăm urma infractorilor, să aflăm unde locuiesc și ce localuri frecventează.

Eu și Kevin am ajuns împreună cu echipa de supraveghere și ne-am ocupat poziția în parcare de vizavi de Denny's. Și am așteptat. Conduceam un Oldsmobile vechi și rablagit cu geamuri fumurii, lucru de altfel destul de obișnuit în Florida de sud, unde majoritatea automobilelor au geamuri fumurii.

Am intrat în parcare și m-am poziționat astfel încât să am o vedere bună spre intrarea în restaurant. Am parcat lângă o camionetă, de asemenea cu geamuri fumurii. Restaurantul era în dreapta, iar camioneta în stânga mea.

Chiar înainte să-l trimitem pe informator la întâlnirea de la restaurant, motorul camionetei de lângă mine a pornit, iar eu am tresărit brusc. Pe lângă intrarea în restaurant, urmăream și vehiculele din împrejurimi, dar nu văzusem nici o mișcare și presupusesem că nu era nimeni în camionetă. Atunci, camioneta a părăsit locul de parcare și s-a plasat între mine și ușa principală. Nu mai vedeam nimic, iar din camionetă n-a ieșit nimeni.

Imediat mi-am dat seama că ceva nu miroase deloc a bine și am realizat că în vreme ce noi îi urmăream pe infractori, ei făceau același lucru. Ne supravegheau.

Era oare o echipă de asasini pregătită să ne prindă pe noi sau pe informatorul nostru într-o ambuscadă? Sau poate doar un soț sau un iubit gelos care își spiona soția sau prietena?

I-am cerut sfatul lui Gene și am hotărât să investigăm camioneta din parcare. Trebuia să știm cine e înăuntru – o situație posibil mortală. Eu, Kevin și alți agenți am mers cu mașina într-o parcare din apropiere și ne-am echipat ca pentru razie: veste antiglonț, centuri și jachete de intervenție – lucruri pe care le aveam mereu în portbagaj. Ne-am urcat în mașinile „sub acoperire” și ne-am întors în parcare din fața magazinului. Conform planului, trei dintre mașinile noastre au descins în parcare și s-au oprit în fața camionetei. Alte unități de supraveghere au flancat camioneta. Am aprins girofarurile albastre și am ieșit din mașini cu arma în mână. Ne-am legitimat ca ofițeri de poliție și le-am ordonat celor din camionetă să iasă afară. Portierele s-au deschis încet, de ambele părți, iar oamenii au ieșit cu mâinile ridicate. În mână țineau insignele de poliție.

„Răufăcătorii“ noștri s-au dovedit a fi agenți sub acoperire din Divizia narcotice a Departamentului de Poliție din Hialeah. Și ei derulau o investigație bazată pe informațiile primite de la informatorul lor. Era o concurență acerbă între agenții, iar mulți ofițeri și agenți deveniseră teritorialii în privința misiunilor lor. Pe deasupra, nu voiau să divulge nimic altor servicii, pentru a primi toți laurii la sfârșit. Iată un caz de ciocnire între polițiști, însă unul cu final fericit. De prisos să spun că nimeni n-a fost mulțumit de rezultatul acestei investigații. Era deopotrivă dureros și enervant să lucrezi luni de zile la un singur caz și să-ți ia altul caimacul. Nu am prins nici un infractor, însă am răsuflet cu toții ușurați că nimeni nu fusese rănit.

Eu și Kevin am avut noroc în acea zi, însă, din păcate, norocul n-a ținut. În acele clipe tensionate ale flagrantului din Hialeah, m-am uitat scurt la mâinile mele mânjite de sângele arămiu al lui Kevin și mi-am spus că vom muri amândoi.

Cum de ne-am trezit într-o situație atât de dificilă? Cum naiba greșiserăm în halul ăla?

Sursa noastră confidențială era un cubanezo-american scund și îndesat, care fusese informator DEA în Miami vreme de 15 ani. Nu cred să fi fost vreodată traficant de droguri, dar n-am de unde să știu. Nu aveam niciodată încredere deplină în acești oameni. Sursa noastră nu conducea mașini scumpe și nu se îmbrăca țișător. Prefera să se învârtă prin lumea tenebroasă a traficantilor de cocaină, în care se integra cu ușurință, dar se întreținea cu traficanți mărunți, oameni care nu gestionau decât maximum 50 de kilograme de cocaină, ba chiar mai puțin. Poate părea straniu că cineva care face trafic cu 50 de kile ar intra în categoria „infractorilor mărunți“, dar la câtă cocaină circula prin Florida de sud la sfârșitul anilor 1980, era greu să ții pasul.

Sursa a aranjat o întâlnire cu cei doi suspecti la casa cu pricina joi după-amiaza. Însă când suspectii cu mustață și guayabera au ajuns, n-au vrut să coboare din mașină.

– Ceva nu-mi miroase a bine, a zis unul dintre ei după ce a dat o tură cu mașina prin cartier – o adunătură de case mohorâte tencuite cu gips, cu gratii la ferestre și petice de pământ neacoperite cu iarbă în fața câte unui zid de beton – într-o încercare de recunoaștere rapidă.

Pete și sursa au ridicat din umeri și au stabilit o nouă întâlnire a doua zi.

Dimineața de vineri fusese umedă și sufocantă – o zi obișnuită de vară în Florida de sud. Pe la amiază, când programasem întâlnirea cu

traficantii, abia mai puteai să respiri de smog și arșiță. În sufrageria vilei, care duhnea a igrasie, Pete și sursa se prefăceau că studiază mostra de două kile de cocaină adusă de suspecti. Aceștia le-au spus că vor aduce restul de 15 kilograme când vor vedea banii. Când Pete și sursa le-au spus că nu au toți banii – peste 400 000 de dolari – unul dintre ei a scos un pistol semiautomat de calibru .45 și le-a ordonat să se întindă la podea.

Cum Pete și sursa au început să strige, am înțeles că situația luase o întorsătură foarte primejdioasă. Cât timp am cerut eu întăriri prin radio, Kevin a deschis ușa și a intrat rapid într-un schimb de focuri. S-a prăbușit chiar la picioarele mele. Am înșfăcat o pernă și i-am presat-o pe cele două răni, apăsând puternic ca să opresc sângerarea. În vreme ce încercam să-l stabilizez pe Kevin, unul dintre infractori a dezlănțuit o rafală de gloanțe din spatele ușii închise a dormitorului, continuând să tragă până a rămas fără muniție. Lynn, un bărbat înalt, fost bancher din Carolina de Nord (DEA a avut mereu o componentă eclectică), a tras și el prin ușa închisă. La finalul acestui schimb de focuri, ușa dormitorului număra 23 de găuri.

Când am intrat în sufragerie cu pistolul mitralieră sprijinit de umăr, pregătit de un nou schimb de focuri, am înțeles că traficanții se făcuseră nevăzuți. Unul dintre suspecti – creierul operațiunii – a fugit într-o mașină condusă de un al treilea suspect, care-i aștepta în parcare. Al doilea a încercat să fugă, târându-și piciorul, dar l-am somat să rămână nemișcat. Ulterior, am aflat că suspectul numărul doi tocmai fusese diagnosticat cu HIV, iar boala îl afectase deja, ceea ce explica dificultatea cu care se mișca. Aruncase pistolul pe trotuar. Agenții de supraveghere de afară l-au arestat când a încercat să iasă din casă. Șoferul mașinii a fost prins în noaptea aceea în Miramar, un oraș din comitatul vecin Broward, iar cel care îl împușcase pe Kevin în primul schimb de focuri s-a predat poliției trei săptămâni mai târziu, în New York.

Deasupra căsuței din Hialeah, elicopterul se pregătea să aterizeze, urmând să-i transporte pe Kevin și sursa confidențială la unitatea de urgențe a spitalului Jackson Memorial din Miami. Kevin a intrat imediat în operație, însă sursa, acoperit aproape complet de sânge, a murit chiar când elicopterul ateriza la spital.

Am aflat mai târziu că traficanții plănuiseră să ne tragă în piept de la bun început. Nu aveau cele 17 kilograme de cocaină promise; plănuiseră doar să fure banii.

Învățăturile trase din acel flagrant ratat m-au însoțit pe întreaga durată a carierei mele la DEA.

Prima lecție: hoții nu cunosc onoarea. A doua lecție: nici o tranzacție cu droguri nu trebuie considerată „de rutină”.

Javier

Am fost un mare fan al unui superstar tejano* anume, care chiar știa să cânte. Așa că m-am simțit destul de aiurea când i-am pus cătușele la mâini.

Eram șocat! Îl ascultam des, melodiile sale melancolice erau îndrăgite de majoritatea cunoscuților mei din Texasul de sud, mai ales de bunica mea.

Momentul în care am ajuns pe bancheta din spate a unui Lincoln Continental Mark IV, înconjurat de cutii cu CD-urile sale, a fost una dintre cele mai bizare coincidențe din viața mea, pe bune. Și mai ciudat a fost că șoferul îndesat, cu mustață pleoștită, nu era altcineva decât legenda în carne și oase!

Lucram sub acoperire într-un caz de trafic cu metamfetamină pe care prietenul meu Joe Regaldo de la Poliția din Austin începuse să îl investigheze. La mijlocul anilor 1980, metamfetamina produsă în zeci de laboratoare risipite prin toate cartierele sărace din Austin devenise o mare problemă. Căutam întotdeauna indiciile: tomberoane pline de cutii cu diluant și acid de baterie, dar și parcele de gazon ars în preajma laboratoarelor amenajate în case. De obicei, producătorii de metamfetamină vărsau excesul de chimicale în jurul caselor dărăpănate din cartierele sărace. Înăuntru căutam vase de sticlă, pătate cu reziduuri de pudră, așezate pe plite.

Cristalele sau pudra de metamfetamină creează o dependență deosebit de puternică. Asemenea cocainei, metamfetamina atacă sistemul nervos central și poate fi trasă pe nas, injectată sau înghițită. Afectează instantaneu nivelul dopaminei din creier, intensificând plăcerile resimțite, dar, în același timp, îl pune pe utilizator într-un serios pericol de moarte, din cauza substanțelor chimice periculoase folosite în procesul de producție. Spre deosebire de cocaină, metamfetamina este artificială și relativ ieftin de produs.

Aveam un informator care lucrase într-un „depozit de chimicale” din Austin – un hispanic gras, între două vârste, pe nume Johnny. Depozitul era într-o zonă rău famată din estul Austinului, unde trăiau o mulțime de traficanți hispanici. Când intrai în clădire, era o tejghea lungă care îți

limita accesul în partea din spate. Clienții făceau comanda la Johnny, care le aducea substanțele la teighea.

Depozitul de chimicale se afla într-o magazie veche din ciment văruiat, înconjurată de copaci, într-un cartier cu locuințe dărăpănate. Copacii ne ajutau să îi supraveghem și, uneori, stăteam ore întregi în mașină, ascuns pe după un pâlc verde, ca să văd cine intră și cine iese din clădire. Reușisem să descâlcesc o mulțime de cazuri de trafic cu metamfetamină urmărind clienții depozitelor de chimicale. Înainte să lucrez la DEA nu auzisem de aceste depozite, dar am aflat foarte repede că, de fapt, erau afaceri în toată regula, unde se vindeau chimicale industriale – eter, sodiu, amoniac, dar și alți solvenți de curățare și recipiente pentru chimicale, cum ar fi paharele Berzelius. În plus, vindeau și fenilacetona, cunoscută drept P2P, ingredientul principal din rețeta metamfetaminei. Dacă o comanda cineva, mai mult ca sigur o folosea ca să producă droguri în vreun laborator aflat într-o pivniță.

De îndată ce a devenit informatorul meu, Johnny mi-a spus că proprietarii, tată și fiu, câștigau o mulțime de bani. Aveau chiar și un camion cu numele companiei pe care îl foloseau ca să livreze producătorilor locali comenzi uriașe în butoaie de câte 200 de litri. Dar aveau și probleme. Tatăl îmbătrânise și începuse să scape lucrurile din mână, iar fiul său profita și transformase afacerea într-una ilegală. Edgar, fiul, era de vârsta mijlocie, deșirat și foarte alb, și ieșea puternic în evidență printre negrii și hispanicii din cartier. Potrivit lui Johnny, pentru a-și finanța stilul de viață îmbelșugat, Edgar fura și din banii companiei și vindea chimicale traficantilor de droguri. Edgar mă cunoștea și a fost foarte cooperant când i-am pus întrebări legate de afacere. Mi-a povestit despre clienții legali ai companiei, dar a negat că ar fi făcut vreodată afaceri cu interlopilor. Nu a bănuț niciodată că îl racolasem pe Johnny.

Firește că Johnny știa ce afaceri învârteau șefii lui, știa că vindeau băieților răi recipiente de laborator și chimicalele necesare fabricării metamfetaminei și mai știa că e posibil să îi areștăm, iar din cauza asta era mai mult decât fericit să coopereze. Era polița lui de asigurare că nu va ajunge la închisoare dacă urma vreodată să facem razii în depozit.

Mai mult, îl plăteam pe Johnny de fiecare dată când ne oferea un pont. Ne suna de fiecare dată când vreun infractor cumpăra cantități mari de chimicale. Se întâmpla des, iar Johnny mă suna în timp ce infractorii erau la teighea și plăteau. În momentul acela lăsam baltă tot ce făceam și fugeam, pentru că sediul DEA era în apropierea depozitului.

Țin minte că, la un moment dat, Johnny mi-a spus de un client care părea că face afaceri legale. Era alb, înalt, bine îmbrăcat, iar când l-am urmărit am constatat că locuia într-o casă mare dintr-un cartier exclusivist din Austin și conducea mai multe afaceri legale, cu sediul în oraș. Dar a devenit foarte repede suspect după ce a comandat un butoi de 200 de litri de P2P. L-am urmărit când a sosit la depozit și l-am zărit pe Johnny care îi pune butoiul în camionetă cu ajutorul unui motostivuitor. Ne-am ținut pe urmele lui până a ajuns la o firmă privată de transport și am urmărit butoiul până în Waco. Ulterior, l-am arestat și am reușit să dovedim legăturile lui cu traficanții de metamfetamină și că facilitase și alte transporturi de chimicale către băieții răi. Cazul său a stat multă vreme prin tribunale, iar eu eram deja în Columbia când a fost condamnat. Dar, până la urmă, a ajuns la închisoare și a pierdut totul, inclusiv casa cea mare.

Cu altă ocazie, Johnny m-a sunat să îmi spună că șefii săi tocmai cumpăraseră sute de pahare de laborator și alambicuri pentru fabricarea metamfetaminei. Paharele, pe care patronii depozitului le cumpăraseră de la o licitație guvernamentală, încă aveau etichetele de probe DEA. Nu-mi venea să cred! Agenții noștri confiscaseră de pe stradă accesoriile necesare producției de droguri, iar guvernul le dădea înapoi! Dacă nu le-am fi confiscat, infractorii le-ar fi revândut pe toate către traficanți. Le-am făcut un scandal enorm Șerifilor SUA, pentru că a lor fusese ideea să le vândă la licitație.

În 1985, când am început să lucrez cu Departamentul de Poliție din Austin la cazul cu metamfetamina, 30 de grame costau aproximativ 1 500 de dolari. Împreună cu Joe Regaldo, am început să cumpăr, sub acoperire, metamfetamină de la un tip care se lăuda că poate să facă rost de cantități uriașe. Am cumpărat de la el câteva grame, apoi am comandat aproape jumătate de kilogram, la un preț de aproape 20 000 dolari. Poliția din Austin nu dispunea de banii ăștia, așa că DEA a intrat pe fir, iar noi ne-am pregătit să facem arestările, sperând că traficanțul ne va duce să îl întâlnim pe cel care îi dădea marfa.

Interlopul ne-a spus să ne întâlnim în parcare luxoasă a unui restaurant din vestul orașului. Lupe Trevino, șeful lui Joe care superviza arestarea, ne-a spus să nu ne „plimbăm” cu traficanțul. În cazul în care am fi urcat în mașina lui, nu aveam voie să mergem nicăieri. Trebuia doar să-i facem semn când intram în posesia drogurilor, iar Lupe urma să trimită ajutoare care să îi blocheze pe traficanți și să intervină pentru arestare.

Dar lucrurile au mers prost de la început, chiar din momentul în care Joe și cu mine am intrat cu mașina în parcare restaurantului și l-am

zărit pe traficant, care ne făcea semn să urcăm în mașina lui.

Îmi plăcea Lincolnul cu roata de rezervă pe portbagaj pentru că în vremurile acelea foarte puțini aveau o astfel de mașină. În timp ce mă așezam cu Joe pe bancheta din spate, am dat la o parte mai multe cutii cu CD-uri ca să îmi fac loc. Nu am sesizat că bărbatul din pozele de pe coperta CD-urilor era același cu șoferul. De fapt, nici măcar nu ne-am dat seama că exista un șofer până când interlopul nu s-a strecurat pe scaunul pasagerului, iar mașina a dat în spate și apoi a pornit în trombă. Am intrat amândoi în panică. Am spus că nu ne simțim în siguranță să mergem spre o destinație necunoscută. Chiar atunci, traficantul a scos un pachet de sub scaunul din față și l-a azvârlit spre noi. Părea că e jumătatea de kilogram de metamfetamină, astfel încât i-am spus că trebuie să ne întoarcem în parcare de la restaurant pentru că lăsasem banii în mașina cu care venisem. Șoferul a întors și a pornit înapoi, ceea ce a fost un noroc, pentru că unitatea de supraveghere ne pierduse urma imediat după ce pleaserăm. Am respirat ușurat când i-am văzut pe oamenii noștri învârtindu-se prin parcare. Când Lincolnul s-a oprit, mi-am scos șapca, semnalul pentru intervenție, iar Joe și cu mine ne-am scos pistoalele și i-am arestat pe cei doi. Polițiștii și agenții DEA au sosit în momentul în care îi puneam șoferului cătușele. Nu s-a împotrivit și a recunoscut timid că, într-adevăr, el era legendarul tejano. Am rămas șocat și i-am mărturisit că familia mea din Laredo și Hebbbronville îl îndrăgeau. Când a trimis telegrama către centrală, șeful meu a ținut morțiș să specifice că l-am arestat pe faimosul artist tejano.

Cei doi bărbați au făcut ani de închisoare. Înainte să îl arestez și să îi pun cătușele, legendarul artist a luat un CD dintr-o cutie de pe bancheta din spate a mașinii. A scos o cariocă din buzunar și s-a semnat cu o înfloritură.

Muzică tejano – formă de muzică populară aparținând locuitorilor de origine mexicană, din Texasul central și de sud (n. red.)

Steve

La scurt timp după ce tipul care l-a împușcat pe Kevin a fost arestat în New York, DEA m-a repartizat temporar în altă parte, pentru a mă scoate din Miami în timp ce Kevin se recupera. Recuperarea deplină a lui Kevin a durat un an, dar într-un final a revenit la datorie în DEA. Pe mine m-au trimis în Bahamas pentru trei luni, ca să lucrez la Operațiunea BAT, care se desfășura cu participarea comună a DEA, a Poliției Naționale Regale din Bahamas, a Pazei de Coastă a SUA și a Armatei SUA. Pe scurt, patrulam cu elicopterele pe deasupra arhipelagului Bahamas, uitându-ne după bărci de viteză și alte vase implicate în activități de contrabandă. După ce am petrecut o săptămână în Nassau, în biroul DEA al ambasadei SUA, am plecat la Freeport pentru misiunile zilnice, deseori obositoare, de recunoaștere. După cum s-a dovedit în cazul procesului Lehder, insulele Bahamas și întregul arhipelag al Caraibilor erau absolut cruciale pentru traficantii de droguri. Înainte să fie arestat, Lehder organizase o adevărată operațiune militară în zona Recifului Norman, cu tot ce trebuia: de la piste de aterizare, avioane de mici dimensiuni și bărci de viteză până la zonă de cazare pentru armata de piloți, marinari și traficanți care importau nonstop cocaină în zona Floridei de sud.

În ciuda importanței pe care o aveau Insulele Bahamas pentru cartelurile mari, am fost șocat să aflu că în Freeport opera un singur agent DEA. Asta a însemnat că a trebuit să lucrăm 24 de ore cu 24, șapte zile pe săptămână. Nu a fost un lucru rău; eram încă bucuros că eram agent, chiar dacă asta însemna că trebuia să zbor zilnic cu elicopterul, în căutarea activităților suspecte. În mod obișnuit, făceam două patrule aeriene în fiecare zi, una dimineață și cealaltă seara târziu. Dar, dacă primeam vreun telefon care ne raporta activități suspecte, fugeam de îndată către aeroport.

Într-o zi, după rondul de dimineață, m-am întors la casa pe care o închiriam în Freeport, ca să completez acte. În timp ce eram acolo, am primit un telefon de la supraveghetorul de grup al DEA, Pat Shea, agentul care coordona Operațiunea BAT. Pat mi-a spus că primiseră informații că un traficant de droguri, pe nume Pablo Escobar Gaviria, fusese zărit în Reciful Comorilor și că folosea un avion privat pentru a se deplasa. Pat ne-a dat un număr de înregistrare mexican al avionului și ne-a spus să plecăm imediat către aeroportul Freeport. A trimis

întăriri suplimentare și elicoptere din Nassau, dar noi știam că vom ajunge mult mai repede și că vom fi în prima linie a acestei operațiuni.

Pat m-a întrebat apoi dacă știam cine este Escobar. Deși auzisem de numele ăsta, dar și câte ceva despre reputația sa, prin intermediul unor cazuri la care lucrasem în Miami, nu aveam – pe atunci – nici cea mai vagă idee despre cât de implicat era în traficul de cocaină. Tocmai ce începusem să citesc Regii Cocainei, scrisă de reporterii Miami Herald – Guy Gugliotta și Jef Leen. Există o poză cu Escobar în carte, iar Pat mi-a spus să o iau cu mine și să ajut la identificarea lui Escobar dacă ne-am fi întâlnit cu el.

Când am ajuns la aeroportul din Freeport, paza de coastă era ocupată cu pregătirea elicopterului. Cei doi piloți și cei doi membri ai echipajului verificau lista de dinainte de zbor. Când au ajuns și cei doi polițiști din Bahamas, am decolat către Reciful Comorilor. În timpul zborului, toți am purtat căști cu microfoane ca să putem comunica. În mod obișnuit, eu aș fi stat pe locul dintre cei doi piloți, iar polițiștii în spate. M-am încredințat că toată lumea știa cu cine am putea să ne întâlnim, în cazul în care informația pe care o promisem era reală. Și m-am asigurat că toată lumea știa despre reputația violentă a lui Escobar.

Se știa că Pablo Escobar călătorește însoțit de un arsenal uriaș de arme, o putere de foc mult superioară față de ceea ce dispuneam noi. Eu aveam un pistol Smith & Wesson de 9 mm; ofițerii din Bahamas purtau pistoale de calibru .38 și automate foarte vechi, care păreau recuperate din al Doilea Război Mondial. De obicei, paza de coastă nu purta arme, ci le ținea încuiate într-un compartiment, în elicopter. Acestea erau două pistoale de calibru .45 și două puști de calibru 12. Deși poate părea că aveam putere de foc mare, știam sigur că Escobar beneficiază de mult mai mult. Nu ne puteam pune cu el.

În ziua aceea am zburat foarte jos – la o înălțime de 15–30 de metri deasupra oceanului. În timp ce ne apropiam de Reciful Comorilor, piloții ne-au informat că zăriseră un avion pe pistă, care se pregătea să decoleze. Am zburat mai aproape, peste un grup de arbori, și am putut vedea avionul privat pe pistă, gata să decoleze. Piloții au încetinit și am putut să citesc numărul de înregistrare de pe coadă. Deși, într-adevăr, avionul avea numărul mexican, una dintre cifre nu se potrivea cu numărul pe care ni-l dăduse Pat. Am decis totuși să acționez și i-am spus pilotului să blocheze pista, pentru a preveni decolarea avionului.

Când am aterizat, ne-am pregătit pentru o confruntare. Am coborât, alături de polițiștii din Bahamas, cu armele scoase. M-am apropiat de avionul mexican și mi-am trecut degetul de-a lungul gâtului, făcându-le

semn să oprească motorul. În schimb, piloții au turat motoarele, de parcă ar fi fost gata să decoleze. Cei doi polițiști s-au trântit pe burtă și și-au îndreptat mitralierele către avion. Eu m-am așezat într-un genunchi și mi-am ațintit pistolul în direcția aparatului de zbor. Piloții noștri au rămas pe scaunele din elicopter cu pistoalele de .45 și puștile la îndemână. Responsabilitatea lor principală era să protejeze elicopterul, dar pentru că ne respectam reciproc, aveam încredere în ei că, în cazul unui schimb de focuri, vor veni să ne ajute.

Într-un final, avionul și-a oprit motoarele, iar piloții au ridicat mâinile. Ne-am apropiat cu precauție, neștiind la ce să ne așteptăm. Când s-a deschis ușa, unul dintre piloți stătea la intrare, cu mâinile ridicate, și vorbea repede în spaniolă. Știind că limba universală a piloților este engleza, i-am ordonat pilotului să se calmeze și să iasă din avion ca să putem vorbi. Ne-a spus că adusese câțiva directori la Reciful Comorilor și ne-a permis să ne uităm în avion. Nu auziseră de Pablo Escobar și, după ce le-am arătat poza lui din Regii Cocainei, au susținut că nu îl văzuseră niciodată până atunci. Doar după ce am parcat elicopterul am zărit celălalt avion cu numărul de înmatriculare pe care ni-l dăduse Pat. Piloții mexicani ne-au asigurat că avionul aparținea aceleiași companii și că fusese folosit pentru a transporta un alt grup de directori către Reciful Comorilor.

După ce au sosit întăririle, i-am interogat pe toți cei care lucraseră la aeroportul de la Reciful Comorilor, arătându-le poza alb-negru din carte. Nici unul dintre ei nu l-a recunoscut pe grăsunul cu mustață și în ținută lejeră: cămașă cu mânecă scurtă și blugi. După câteva ore, ne-am întors în cele din urmă la Freeport.

Fusese Escobar în ziua aceea la Reciful Comorilor și reușise să zboare cu unul din avioanele acelea? Nu vom ști niciodată.

Javier

Prima oară când am simțit metalul rece al revolverului presat de tâmpla mea am vrut să mă las de meserie.

Am aflat de la un informator despre vânzarea a 500 de grame de heroină neagră de catran. Era o operațiune simplă de infiltrare sub acoperire cu partenerul meu de la DEA – un veteran care fusese până atunci în Afghanistan –, iar eu urma să pretind că mă interesează să cumpăr heroina, apoi spărgeam ușa și îi arestam pe infractori. Exact ca-n filme.

Afacerea urma să aibă loc în sudul Austinului, o adunătură posacă și arsă de soare de case de amanet, case de drogați, magazine abandonate și dealeri de mașini la mâna a doua. N-am avut timp să alcătuim o echipă de sprijin, dat fiind că era weekend și nimeni nu voia să lucreze. Privind retrospectiv, ar fi trebuit să anulăm toată tărașenia, dar cum spuneam înainte, eram entuziasat și așa fi făcut orice să impresionez.

Am mers la un hotel sărăcăcios. Am bătut la ușă, cu răsuflarea tăiată. Unul dintre traficanți ne-a poftit înăuntru. Nici n-am avut timp să trec în revistă camera sordidă de hotel, cu cuvertura înflorată din poliester, cu mocheta pătată și aparatul vechi de aer condiționat care scuipa aer stătut, că unul dintre indivizi – bărbosul cel scund – a scos un pistol de sub o pernă înflorată și mi l-a lipit de tâmplă.

– Dacă ești polițist, tu vei muri primul, mi-a spus el în spaniolă.

Am înghițit în sec. Nu voiam să mor așa, cu un glonț înfipt în țeastă, din cauza a 500 de grame de heroină. Mi-am închipuit cum mă voi confesa. Aveam să-i spun că sunt doar un actor jucând un rol, urma să ne strângem mâinile, să râdem și să plecăm fiecare în treaba sa. Doar o neînțelegere. Nu voiam să mă bag în așa ceva. Pe frunte mi se formau broboane de sudoare, așa că m-am forțat să rămân calm, recitând rugăciunile din copilărie, în vreme ce traficantul (de-acum înainte îi voi spune Mexicanul) perora despre Mexico și Nuevo Laredo.

Nuevo Laredo?

Evident că știam totul despre Nuevo Laredo! Era dincolo de granița orașelului în care copilărisem. Brusc și fără premeditare am început să

îndrug verzi și uscate despre La Zona. I-am turuit despre spelunci, m-am lăudat că umblam pe la Papagallo și 123 – cluburi care erau totodată bordeluri adevărate. Infractorul a început să se înmoaie și, în cele din urmă, a coborât revolverul.

Iată că toate acele clipe petrecute cu prietenii din liceu în cartierul roșu își găseau într-un final utilitatea!

Am revenit la flagrant, cu pulsul bubuindu-mi în urechi. L-am convins cumva pe Mexican să ne arate heroina, s-o inspec-tăm. Am rupt o bucățică din cărămida neagră și gumoasă și am sfărâmat-o între degete. Am dus-o la nas și am simțit izul de gudron.

Partenerul meu s-a dus la mașină să ia cei 10 000 de dolari pe care îi aveam la noi. Mă pregăteam pentru un schimb aprig de focuri, când agenții din echipa de sprijin urmau să dea buzna în camera de motel. Conform planului, echipa de intervenție trebuia să intre după plecarea partenerului meu. Am făcut privirea roată, încercând cu înfrigurare să găsesc o soluție să intru în baie, de unde puteam să trag în infractori. Mi-am pipăit revolverul de calibru .38, pe care Mexicanul fie nu-l depistase, fie îl trecuse cu vederea pentru că nu-i păsa de el, acum că îl convinsesem că nu sunt polițist. Inima îmi bătea cu putere când partenerul meu s-a întors cu o pungă de hârtie în mână, în care erau banii. Echipa de intervenție nu-l zărise în parcare, astfel că se întorsese în motel fără întăriri. A aruncat punga pe pat. Infractorii au lăsat armele jos și s-au repezit să numere banii. Am schimbat o privire cu partenerul meu. Era o ocazie perfectă. Mi-am poziționat pistolul, fără ca ei să observe asta.

„Toată lumea la podea!”, am strigat în spaniolă, scoțând revolverul.

Când echipa de sprijin a dat într-un târziu buzna în încăpere, eu îl înșfăcasem pe infractor și urlam la el fiindcă aproape murisem acolo. I-am fript și câțiva pumni, dar n-a comentat, știind prea bine că aș fi putut să-l ucid.

„Când mai ai de gând să vinzi droguri, lasă fututul de pistol acasă!” am urlat la Mexican.

Am învățat multe în acea zi și mi-am jurat să nu mă mai pun în astfel de primejdie vreodată – în spații închise, în camera unui hotel.

Desigur, am făcut-o lată imediat ce am ajuns în Columbia.

Partea a treia

Javier

Nu auzisem de Pablo Escobar până să ajung în Columbia. Adevărul e că nu mi-am dorit să ajung vreodată acolo. Optasem pentru Ciudad de Mexico după ce stagiul petrecut la Austin s-a încheiat. În schimb, am fost repartizat la Bogotá, și eram extrem de dezamăgit.

Și, odată ce am pus piciorul pe pământ columbian, n-am mai scăpat de Pablo Escobar Gaviria. În comunicările noastre interne la DEA, era „TKO 558, număr de caz ZE-88-0008”. Să ne înțelegem, era noua mea misiune, dar, după noaptea de 18 august 1989, Pablo Escobar a devenit o adevărată obsesie pentru mine.

Escobar era șeful cartelului Medellín, care, la data sosirii mele, în 1988, era cea mai puternică grupare de traficanți de droguri din lume. 80% din toată cocaina din lume provenea din Columbia, procesată din frunze și pastă de coca din Peru și Bolivia. În Columbia, armata de sicarios a lui Escobar – majoritatea infractori mărunți până în 20 de ani din cartierele sărace ale orașului Medellín – se deda la acte de narcoterorism. Până la venirea mea, uciseseră deja sute de polițiști, procurori, judecători, reporteri, precum și traficanți rivali.

Escobar și ceilalți membri ai Cartelului Medellín se opuneau violent planurilor guvernului columbian de a extrăda traficanții de droguri în Statele Unite. În 1984, politicienii au dezbătut o lege care ar fi permis guvernului federal să extrădeze un cetățean columbian chiar și în cazul în care ar fi fost doar suspectat de o infracțiune. Liderii cartelului, care-și mituiau sau asasinau adversarii din Columbia pentru a evita arestarea, știau că nu ar fi putut să exercite o asemenea influență în Statele Unite, iar orice proces ar fi însemnat o condamnare la închisoare pentru mulți ani.

Astfel că au ripostat în cel mai brutal mod posibil: morțile violente ale adversarilor lor erau un avertisment că Los Extraditables – Extrădabili – nu acceptau nici o interferență. Plata o plomo – argint sau plumb – era principiul călăuzitor al Cartelului Medellín. Cu Escobar fie negociai și acceptai mita pentru a închide ochii, fie primeai un glonț în țeastă.

În acele zile de început al terorii majoritatea celor care i-au stat în cale lui Escobar făcând lobby pentru extrădare au încasat mai multe gloanțe în cap.

Unul dintre primii susținători ai extrădării a fost ministrul justiției columbian Rodrigo Lara Bonilla, un cruciat al cauzei, membru al Nuevo Liberalismo, o aripă progresivă Partidului Liberal al cărui co-fondator era. Fost avocat, politicianul de 37 de ani nu se temea să îl denunțe pe Escobar, dând la iveală felul în care acesta finanța prin corupție și crimă toate proiectele comunitare care-i câștigaseră renumele de Robin Hood în Medellín. Dezvăluirile făcute publice când Escobar fusese ales în congresul columbian ca locțiitor au devenit motivul principal pentru care Lara a rezistat doar 8 luni ca justițiar principal al guvernului federal. A fost împușcat de doi dintre oamenii lui Escobar, pe bancheta din spate a Mercedesului care-l ducea spre casă în noaptea de 30 aprilie 1984 – la trei zile după ce-l denunțase pe Escobar ca infractor și începuse demersurile pentru confiscarea averii. Guvernul SUA îl avertizase pe Lara că viața îi era amenințată, iar ambasada îi dăduse chiar și o vestă antiglonț. Vesta a fost găsită lângă cadavrul lui, pe bancheta din spate a mașinii. Corpul era atât de ciuruit de gloanțe, încât probabil că nici vesta nu i-ar fi putut salva viața.

Legiuitorii columbieni au fost atât de revoltați de moartea sa încât au aprobat imediat tratatul de extrădare. Administrația Reagan făcea de mult presiuni asupra Columbiei pentru a vota legislația necesară activării tratatului, iar Statele Unite au cerut imediat extrădarea a 100 de columbieni. Ca să fiu sincer, nu ne prea interesau traficanții de duzină care se găseau pe acea listă; noi ne concentrăm pe liderii Cartelului Medellín – José Gonzalo Rodríguez, Gacha, clanul Ochoa și Escobar.

Guvernul columbian a intensificat presiunea împotriva Cartelului Medellín, așa că gruparea a declanșat o campanie de teroare. Pe 6 noiembrie 1985, cartelul a susținut dezastruosul asediu de la Palatul de Justiție din Bogotá. Zeci de luptători de gherilă M-19 au luat cu asalt clădirea, luându-i ostatici pe toți cei 25 de judecători ai Curții Supreme de Justiție și sute de alți oameni. Ținta grupării de stânga era să „denunțe guvernul care a trădat poporul columbian”. Planul era să forțeze judecătorii să-l pună sub acuzare pe președintele în exercițiu pentru încălcarea unui armistițiu cu rebelii, semnat în urmă cu un an și jumătate. Aceștia erau furioși și din cauza tratatului de extrădare și s-au înțeles cu capii Cartelului Medellín ca nici un columbian să nu fie deferit justiției unei alte țări. Ulterior, s-a aflat că Escobar finanțase personal asaltul. Însă guvernul președintelui Belisario Betancur a refuzat să negocieze și a trimis armata să salveze ostaticii. Pe parcursul următoarelor două zile, militarii columbieni au lansat un atac sângeros cu tancuri și explozibili, în urma căruia au murit 11 judecători, 35 de luptători de gherilă și 48 de soldați. Alte 11 persoane – majoritatea angajați la cantină – au dispărut. A izbucnit un incendiu – sau, mai

degrabă, a fost provocat – care a distrus mii de documente folosite de tribunal pentru a decide extrădarea traficantilor de droguri. Conform știrilor, multe dintre dosarele arse aveau legătură cu cazul lui Pablo Escobar.

În ciuda violențelor, liderii columbieni au continuat să-și riște viețile și să lupte împotriva traficantilor. La un an după atacul asupra Palatului de Justiție, Guillermo Cano Isaza, editor și co-proprietar al ziarului El Espectador, al doilea mare cotidian al țării, a fost împușcat mortal de doi asasini pe motocicletă, în timp ce ieșea din tipografia ziarului, situată într-o suburbie industrială a Bogotei. Ziarul lui Cano fusese primul care documentase viața interlopă a lui Escobar, începând din 1976. Ziarul publicase o știre despre arestarea acestuia pentru trafic de droguri, împreună cu vărul și omul său de încredere, Gustavo Gaviria Rivero, și cumnatul lui, Mario Henao. Cano a republicat articolul ulterior, când Escobar a fost ales în congresul columbian în 1982, deși a fost obligat să demisioneze după atacurile venite din propriul partid și în urma articolelor lui Cano, care denunțau rolul acestuia în Cartelul Medellín.

Escobar a jurat să se răzbune, iar crimele au continuat.

La doi ani după moartea lui Cano, pe 25 ianuarie 1988, procurorul general al țării, Carlos Mauro Hoyos Jiménez, a fost răpit și omorât de gorilele lui Escobar. Conform lui Jhon Jairo Velásquez Vásquez, cel mai important călău al cartelului, cunoscut ca Popeye, Escobar voia ca Hoyos să fie judecat pentru trădare și l-a acuzat că luase mită de la DEA pentru a susține extrădarea columbienilor. Conform lui Popeye, Escobar mai spunea și că Hoyos acceptase mită și din partea membrilor propriei grupări.

Am ajuns în Bogotá imediat după asasinat. Vestea morții lui Hoyos făcuse valuri, mai ales că fusese ucis în zona Medellínului – fieful cartelului. Nu știam aproape nimic despre violențele care sufocau Columbia și foarte puține despre Escobar, omul care avea să-mi domine gândurile pentru următorii ani. Pe atunci, nu existau sesiunile de informare pentru noile misiuni în DEA, și prea puține dintre evenimentele care se petreceau acolo ajungeau în ziarele din Texas.

Mi-a luat ceva până când am deslușit situația și am început să înțeleg ce presupunea noua mea misiune. Eram un soldat în linia întâi a războiului împotriva drogurilor purtat de America, dar aveam să îmi dau seama de acest aspect mult mai târziu. Pe moment, eram șocat de cât de nepregătite erau echipele mele de sprijin în cel mai periculos loc din lume.

Mi-e greu să vă descriu cât de sinistru e să ajungi într-un oraș aflat în război. În mare, străzile erau pustii în timpul nopții, iar soldați în echipament de asalt, cu puști AK47 și însoțiți de ciobănești germani feroși ținuti în lese scurte, stăteau de pază la fiecare hotel din oraș.

Biroul DEA se afla în subsolul vechii ambasade a SUA, un bunker înconjurat de un zid de beton cu bare de metal ascuțite, aflat în centrul Bogotei. Sediul nostru era foarte mic, murdar și se afla chiar lângă garajul ambasadei. Mașina ambasadorului era parcată chiar în fața ușii noastre, iar eu simțeam că respiram gaze de eșapament cât era ziua de lungă. Biroul în sine era foarte înghesuit și uneori se inunda în timpul ploii. Aveam tot timpul grijă să nu lăsăm documente pe podea, de frică să nu fie distruse de apă. Aveam alveole cu ziduri improvizate care se ridicau până la jumătatea înălțimii biroului. Dacă te ridicai de la biroul tău, puteai să vezi ce face vecinul și era imposibil să nu auzi fiecare conversație.

Când am fost ales pentru misiunea din Bogotá se spunea că în biroul DEA era mult balast și că foarte mulți agenți rămăseseră pur și simplu acolo, ceea ce nu era greu în Columbia, unde agenții primeau cu 50% mai mult peste salariul de bază, cea mai mare parte reprezentând „sporuri de pericolozitate”. Rezultatele flagrantelor și capturile de droguri erau în schimb foarte slabe și nu exista aproape nici un fel de coordonare cu autoritățile locale. Unul dintre dezavantajele constante era faptul că nu puteai avea niciodată încredere în polițiștii și militarii columbieni. Am aflat repede că ne înșelam amarnic.

Am fost unul dintre cei șase noi agenți angajați de pe tot întinsul Statelor Unite pentru a injecta biroul din Bogotá cu oameni talentați, curajoși și hotărâți să obțină rezultate. Noul nostru șef era Joe Toft. Agentul DEA a ajuns în Bogotá odată cu mine. Era un veteran încăpățânat care promovase din post în post, în San Diego, Roma, Madrid, Dallas, Washington și San Antonio. Toft îmi fusese șef în Texas și îl respectam enorm. Înalt de 1,82 metri, era o prezență impunătoare în birou. Crescuse în Bolivia și vorbea fluent spaniola. Era exigent și hotărât – un tip dur și direct, care nu suporta leneșii. Toft a pus oamenii la treabă, pentru că venise la Bogotá cu ordine de la centru să schimbe total performanțele biroului local. Când a ajuns în oraș a început să refuze prelungirea detașărilor pentru agenții care stătuseră cu mâinile în sân. În mod normal, agenții speciali DEA sunt detașați pentru doi ani pe un post, după care pot alege să-și prelungească misiunea până la maximum 6 ani. În ciuda pericolului, Columbia era o destinație foarte căutată, datorită banilor în plus.

Toft nu avea prea mulți prieteni la ambasadă și socializa rar cu noi, agenții. Își petrecea weekendurile jucând tenis și ne mai invita din când în când pe unii dintre noi să jucăm baschet sau volei, dar era extrem de agresiv și competitiv. Striga la tine dacă greșai pe teren. Într-un meci de volei jucat în sală, Toft și ambasadorul au avut un schimb serios de urlete pe tema unui presupus aut.

Toft era obsedat de muncă, și când socializa o făcea cu prietenii lui din poliția și armata columbiană. Petrecea mult timp construindu-și relații cu cei mai importanți oficiali ai forțelor de ordine și le cerea agenților pe care-i avea în subordine să-și creeze propriile rețele în rândurile Poliției Naționale Columbiene (PNC) și al militarilor din prima linie a luptei contra lui Escobar. La prima noastră ședință ne-a spus că, dacă urma să aibă loc o confiscare de cocaină sau o arestare importantă, voia ca polițiștii columbieni să ne sune înainte și să ne dea detaliile. Nu voia să afle informația din ziarele de a doua zi.

Acest aspect în sine l-a diferențiat pe Toft de predecesorii săi, care se consultau rareori cu agențiile columbiene. Ca urmare, toți șefii PNC îl respectau și îi cereau des sfaturi. Toft a devenit foarte apropiat de maiorul Jesús Gómez Padilla și de generalul Octavio Vargas Silva, ambii șefi ai PNC în perioada căutării lui Escobar. Îl cunoștea și pe Hugo Martinez, colonelul PNC care avea să se dovedească esențial în timpul căutărilor. Toft și Martinez nu erau însă deosebit de apropiați pentru că Martinez părea să fie un pic gelos pe relația dintre Vargas și Toft. De partea lui, Toft a clădit o relație strânsă cu Miguel Maza Márquez, șeful contraspionajului, DAS, echivalentul columbian al FBI. Când Toft vizita ambele agenții, gărzile îl așteptau pregătite. Îl escortau în lifturile private pe care le foloseau doar generalii. Pe Vargas, care a devenit mai apoi arhitectul și comandantul Blocului de Căutare Escobar, Toft îl vizita acasă în fiecare sâmbătă dimineată pentru ședințe de strategie. Câteodată, îl însoțeam pe Toft la aceste întrevederi. Toate aceste relații ne-au ușurat munca. În retrospectivă, nu cred că am fi reușit nimic în căutarea noastră pentru Escobar fără Toft.

Sub îndrumarea lui Toft am construit în scurt timp relații importante cu autoritățile locale, toți veterani ai brutalului război împotriva drogurilor, care își văzuseră mulți dintre prieteni și colegi omorâți. Toft simțea că poliștii antidrog și agenții federali columbieni nu aveau să ne ia niciodată în serios dacă nu ne ofeream voluntari în operațiunile lor, demonstrând astfel că eram dispuși să ne riscăm viața în lupta împotriva cartelurilor.

Gary Sheridan a fost primul meu partener în Columbia. Am ajuns la Bogotá în același timp. Știam de la început că urma să tăbăcim funduri

în războiul contra drogurilor sub conducerea foarte capabilă a lui Toft.

Fost agent al Biroului pentru Alcool, Tutun, Arme de Foc și Explozibili (ATF), Gary era zvelt și era grizonant. Era distins și avea un aer serios. Deși putea părea cam plin de el la prima vedere, era un tip cu foarte mult bun simț. Ne-am înțeles foarte bine și, la scurt timp după ce am ajuns în Columbia, i-am urmat exemplul și am petrecut mult timp cultivând surse în comunitatea forțelor de ordine columbiene.

Gary a fost cu mine în noaptea în care viețile amândurora s-au schimbat, iar căutarea lui Escobar a devenit o urgență importantă.

Pe 18 august 1988, o zi de vineri, ne-am îndreptat spre restaurantul și barul nostru preferat. Mr. Ribs era un local foarte popular în nordul fițos al orașului. Era preferat de expați americani, politicieni locali și columbieni bogați. Specialitățile erau coastele de porc suculente, vita la grătar, hamburgerii în stil american și cartofii prăjiți. Berea era tot timpul rece sloi, iar Mr. Ribs era plin în weekenduri. Eu și Gary am comandat hamburgeri de la o chelneriță drăguță și zveltă, cu părul lung și castaniu. Tocmai începusem să ne bem berea, când chelnerița noastră s-a apropiat în stare de șoc, cu lacrimi șiroind pe obraji, și ne-a întrerupt.

– Galán a fost ucis acum câteva minute, ne-a spus cu o voce răgușită. Trebuie să închidem acum.

Uluiți de știrea că Luis Carlos Galán Sarmiento, candidatul prezidențial care era primul în sondaje, fusese omorât în timp ce era în campanie în Soacha, o suburbie de muncitori din Bogotá, am ieșit toți din restaurant într-un exod în masă. Nimeni nu și-a achitat nota. Asasinarea celui mai progresist candidat la prezidențiale, de la care se aștepta să câștige mai mult de 60% din voturi, era un eveniment mai important decât orice notă de plată, într-o țară care îndurase ani de teroare. La fel ca toți ceilalți oameni din Columbia, proprietarul restaurantului era într-o stare profundă de șoc și doliu.

Fusese a treia încercare a lui Galán să ajungă președinte. Senator al aripii progresiste a Partidului Liberal la putere, fusese unul dintre cei șase candidați la nominalizare ai partidului pentru alegerile care urma să aibă loc în mai 1990. Programul său electoral se axa pe lupta împotriva corupției și a traficului de narcotice, iar el era principalul inamic al lui Escobar și al lui Rodriguez Gacha.

Politicianul cu mustață și discurs tăios era hotărât să-i extrădeze pe traficanți, denunțând cartelurile de câte ori avea ocazia, numindu-le

„cea mai mare amenințare la adresa justiției și a libertății“, peste tot în lume și în discursurile sale de campanie.

Desigur, Galán primise numeroase amenințări cu moartea, dar era inconștient de curajos și renunța tot timpul la vesta antiglonț pe care managerul său de campanie, César Gaviria, insista s-o poarte cât timp era în campanie. De fapt, Gaviria, care ulterior avea să devină el însuși președinte, îl avertizase pe Galán că era prea periculos să meargă în Soacha în acea seară de vară fatidică.

Deși l-a ignorat pe Gaviria, Galán a purtat – ironic, pentru prima oară – vesta antiglonț. Când a urcat pe podium și a început să vorbească mulțimii de 10 000 de oameni, șapte bărbați înarmați dispersați în mulțime au deschis focul. Două gloanțe au străpuns abdomenul lui Galán chiar sub vestă, deoarece acesta ridicase brațele pentru a saluta mulțimea care îl aclama. Un fotograf aflat lângă candidatul prezidențial în momentul în care căzuse pe scenă a declarat că Galán a cerut să fie dus la spital, dar a murit în scurt timp. Peste o lună ar fi împlinit 46 de ani.

Asasinatul a avut loc în aceeași zi în care a fost omorât și colonelul Franklin Quintero, comandantul poliției provinciei Antioquia, în care se află orașul Medellín. Quintero, care lupta împotriva traficantilor de droguri de ani de zile, coordonând razii uriașe ce avuseseră ca rezultat capturarea multor tone de cocaină, ieșise din casă fără gărzile sale de corp obișnuite. A fost împușcat înainte ca mașina condusă de șoferul său să iasă de pe aleea din fața casei. Un martor a povestit la Radio Caracol că Quintero fusese străpuns de peste 100 de gloanțe și că mașina sa fusese distrusă de focurile de armă.

Afară, lângă Mr. Ribs, eu și Gary ne-am grăbit pe străzile haotice, în timp ce poliția și armata se chinuiau să instaleze filtre rutiere. Accesul în și din Bogotá a fost restricționat, iar tancurile armatei blocau intersecțiile principale, în timp ce polițiștii în echipament de intervenție dirijau mulțimile. Președintele țării, Virgilio Barco Vargas, a apărut imediat la știri, decretând starea de asediu și restabilind tratatul de extrădare cu Statele Unite. Acesta fusese suspendat temporar de curtea supremă, în aprilie 1988, din cauza unei proceduri legale. Declarând stare de urgență națională ca urmare a asasinării lui Galán și Quintero, Barco putea să se folosească de prerogativele extraordinare pentru a reactiva tratatul fără aprobarea legislativului. A mai ordonat razii pe tot teritoriul țării în urma cărora au fost arestați în jur de 10 000 de suspecți de trafic de droguri. Sub incidența stării de asediu, poliția putea reține suspecții timp de șapte zile fără a-i pună sub acuzare.

N-am să uit niciodată acea noapte nebună. Am mers acasă pe jos, arătându-mi întruna carnetul – un mic document cu coperti roșii care conținea permisul meu diplomatic – pentru a putea trece de baricadele poliției și prin mulțimea columbienilor obișnuiți care ieșiseră pe străzi ca niște zombi, amorțiți de șoc și suferință. Mă gândeam că Barco era un adevărat erou pentru că se folosea de moartea lui Galán ca să reactiveze tratatul și pentru că atacase atât de agresiv cartelurile. La înmormântarea lui Galán, câteva zile mai târziu, Barco a dat vina pentru asasinarea lui pe milioanele de consumatori de droguri din Columbia și din toată lumea, care susțineau și girau astfel cartelurile.

„Fiecare columbian sau străin care consumă droguri ar trebui să ia aminte că-i ajută pe cei care l-au asasinat pe Luis Carlos Galán”, a spus Barco în timp ce zeci de mii de oameni se înșirau pe străzile Bogotei, asistând la procesiunea funerară a lui Galán. „Columbia este cea mai mare victimă a unei organizații internaționale de narcotice dedicate traficului de droguri – o organizație mare și puternică cum n-a mai existat până acum în lume.”

Mai mult ca orice, asasinarea lui Galán a dus la căderea lui Pablo Escobar și a Cartelului Medellín. Știam că Escobar ordonase asasinatul și cred că toți columbienii știau asta. În orice caz, era cel mai vânat traficant de droguri în Statele Unite, primul pe lista de extrădări, acuzat de trafic de droguri și de asasinarea unui cetățean american, fostul său pilot, Barry Seal, în Louisiana, în 1986.

Am avut o întrunire de urgență la ambasadă, pentru a pune la cale o strategie. Barco a cerut direct sprijin Statelor Unite, iar în zilele de după asasinat, președintele George H.W. Bush a alocat un ajutor de urgență de 65 de milioane de dolari Columbiei, pentru a sprijini lupta împotriva cartelurilor de droguri, promițând alte 250 de milioane de dolari în viitorul apropiat.

„Ajutorul va include echipamente pentru poliție și personalul militar, iar primele transporturi vor sosi săptămâna viitoare”, a promis președintele într-o declarație de la casa de vacanță din Kennebunkport, Maine, la scurtă vreme după asasinarea lui Galán. „În plus, va include avioane și elicoptere, pentru a spori mobilitatea forțelor columbiene angajate în lupta împotriva drogurilor.” Administrația prezidențială a detașat și consilieri militari în ajutorul forțelor de ordine columbiene, pregătind astfel un război total împotriva infractorilor.

În sediul aflat la subsolul ambasadei, ne-am intensificat eforturile de a-i găsi pe Escobar și pe aghiotanții lui, în vreme ce ei și-au intensificat atacurile asupra guvernului.

Operațiunea nu avea un caracter urgent înaintea morții lui Galán. Ne rezumam la a strânge informații și a le pune la dispoziția columbienilor o linie telefonică nonstop pentru a primi ponturi legate de traficantul miliardar dat în urmărire. Colaboram cu forțele de ordine columbiene, discutam cu analiștii și, ori de câte ori columbienii executau o operațiune de anvergură, aveam la dispoziție 24 de ore să copiem cât mai multe documente posibil. Aveam așa-numitele „petreceri Xerox” – închiriam un depozit și copiatoare și lucram în schimburi cu angajații ambasadei în maratoane furibunde de copiat acte. Am avut zece astfel de petreceri. Informațiile adunate se concretizau ulterior în raiduri în cluburi, cabinete de avocatură și firme de contabilitate asociate cu Cartelul Medellín în Columbia și în Statele Unite.

În acele prime luni de după asasinarea lui Galán, am mai adus 20 de analiști în sprijinul nostru. Sub noua stare de asediu, nu mai aveam nevoie de motive pentru a-i pune sub urmărire pe suspecti. Când exista suspiciunea că ținta era traficant de droguri, loveam fără ezitare. În șase luni după asasinarea lui Galán, am arestat 30 de persoane suspectate de trafic de droguri și le-am extrădat în Statele Unite.

Unul dintre primii extrădați a fost José Rafael Abello Silva, sau Mono Abello, cum era cunoscut în lumea drogurilor. Era unul dintre piloții lui Escobar și șeful operațiunilor cartelului de pe coasta de nord a Columbiei. Grație capturării sale am reușit, două luni mai târziu, să dăm de urmele lui José Gonzalo Rodríguez Gacha, alias „Mexicanul”, unul dintre cei mai puternici traficanți de droguri din lume.

Abello a încercat să-i mituiască pe agenții DAS când aceștia au descins într-un restaurant de lux din Bogotá, unde lua cina cu iubita lui. Informatorul era controlat de mine, și cu toate că nu pot să-i dau numele nici după toți acești ani, pot să spun că ne-a fost devotat și ne-a servit ținta.

Din toate locurile posibile, Abello era urmărit în Tulsa, Oklahoma. Fusesse pus sub acuzare de un mare juriu federal pentru conspirație la importul și distribuirea cocainei. Abello a fost arestat în restaurantul din Bogotá pe 11 octombrie 1989, grație unui informator al lui Gary. Cinci zile mai târziu, Abello a fost transportat cu mașina într-un hangar al Aeroportului Internațional El Dorado din Bogotá, într-un convoi de aproape 20 de mașini de poliție. Trebuie să mărturisesc că acele prime extrădări erau fascinante. Și erau întotdeauna filmate și date la televizor seara, pentru a le arăta columbienilor justiția în acțiune. Odată ajuns la aeroport încătușat, Abello a fost predat unui grup de zece șerifi americani înarmați până în dinți, îmbrăcați în negru și cu un aer sobru. Șerifii l-au urcat într-un Boeing 747 cu direcția Tulsa. Potrivit legii

columbiene, prizonierul trebuia însoțit la bordul avionului de un ofițer al PNC. Ofițerul primea din partea noastră un bilet de întoarcere și diurnă.

Cu Abello eliminat, ne-a luat mai puțin de două luni să-l găsim pe șeful său, Rodriguez Gacha. A fost nevoit să iasă din ascunzătoare pentru a gestiona un transport de cocaină de la bordul unei nave aflate în portul Cartagena. Se poate ca acesta să fi fost unul dintre motivele pentru care a ieșit la suprafață, însă povestea adevărată este că era îngrozit. La acea dată, era probabil cel mai bogat membru al Cartelului Medellín, având profituri mai mari chiar și decât Escobar. Avea la dispoziție o mică armată de mercenari pe care-i importase din Israel pe post de bodyguarzi, însă arestarea lui Abello îl făcuse probabil să se simtă brusc foarte vulnerabil și expus.

Cunoscut drept „Mexicanul”, datorită preferințelor sale pentru muzica și mâncarea mexicană, Gacha era acuzat în Statele Unite în mai multe dosare de contrabandă, dar își mai făcuse câțiva inamici puternici și în Columbia. De la Cartelul Cali la trupele de gherilă FARC (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Columbia, sau Forțele Armate Revoluționare din Columbia) sau la mafia smaradelor condusă de Victor Carranza, toți îl voiau mort. Cu câteva luni în urmă, detonase o bombă în birourile lui Carranza și îi declarase război lui Gilberto Molina Moreno, un fost asociat în afacerea cu smaralde. Pentru a-și consolida monopolul asupra minelor de smaralde ale țării, a angajat 20 de asasini să-l omoare pe Molina, care a murit într-un masacru sângeros în timpul unei petreceri ținute la casa lui, în compania a 16 persoane.

La mijlocul lunii decembrie, Mexicanul era dintr-odată fugar. S-a îmbarcat pe o șalupă și a încercat să scape de poliția columbiană alături de fiul său, eliberat recent din arestul DIJIN (Dirección Central de Policía Judicial e Inteligencia) din Bogotá. Freddy, în vârstă de 17 ani, fusese arestat pentru scurt timp pentru uz de armă. L-am interogat în arest. Purta un ceas mult prea scump pentru vârsta lui și încerca s-o facă pe traficantul de droguri plin de bani. Dar în final mi-a lăsat impresia unui tânăr naiv și foarte înspăimântat. Poliția i-a dat drumul din lipsă de probe și l-a folosit apoi ca momeală pentru a ajunge la tatăl său. L-am urmărit pe Freddy, care ne-a condus în aceeași zonă din Cartagena unde îl trimisese deja pe informatorul nostru, un asasin profesionist pe nume Jorge Velásquez, mai cunoscut ca El Navegante – marinarul. Navegante era căpitan pe șalupele lui Rodriguez Gacha și se bucura de încrederea și de aprecierea traficantului. Ne întâlneam cu Navegante în locuri secrete din Bogotá – de regulă, restaurante sau camere de hotel. Îi promisesem un milion de dolari dacă ne duce la Rodriguez Gacha.

Odată ce Navegante ne-a ajutat să-l localizăm cu exactitate pe Rodriguez Gacha în apropierea micii stațiuni Tolú, colonelul de poliție Leonardo Gallego a trimis două elicoptere de artilerie și a instalat baraje rutiere pe drumurile comunale ce duceau spre Cartagena, pentru a-l prinde pe marele traficant. Cu peste 300 de ofițeri sub comanda sa, Gallego a reținut peste zece dintre gărzile lui Rodriguez Gacha. Printre ei era și un senator, care a încercat să-l mituiască pe Gallego cu 250 000 dolari în numerar. Gallego a refuzat banii și l-a arestat pe loc pe senator.

Pus în gardă de apariția elicopterelor și a polițiștilor în zonă, Rodriguez Gacha a fugit cu o șalupă în noaptea de 14 decembrie, alături de fiul său și de cinci dintre cei mai de încredere asociați ai săi. Șalupa a fost abandonată pe o plajă în El Tesoro, o micuță stațiune, unde îi aștepta deja o mașină. Au fost transportați într-un complex de căsuțe de pe plajă, unde au petrecut noaptea. Potrivit raportului DEA, „Rodriguez Gacha și însoțitorii săi au petrecut noaptea într-un mic complex de căsuțe din lemn în El Tesoro”. A doua zi, în jur de ora unu după-amiaza, zgomotul elicopterelor care se apropiau i-a pus din nou pe fugă. Polițiștii din elicopterele care urmăriseră șalupa l-au somat pe Rodriguez Gacha să se predea imediat. Rodriguez Gacha și Freddy au fugit din ascunzătoare într-o camionetă roșie, deghizați în fermieri. Apoi, Freddy și câteva gărzi de corp au coborât din mașină, au fugit spre un pâlc de copaci din apropiere și au început să tragă furibund asupra elicopterelor cu mitraliere și aruncătoare de grenade, dar au fost copleșiți de puterea de foc a poliției. Atât Rodriguez Gacha, cât și Freddy au murit răpuși de gloanțe. Când le-au recuperat cadavrele, Freddy era ciuruit, iar tatăl său de nerecunoscut. Chipul lui Rodriguez Gacha era o masă de carne însângerată.

A doua zi, trupurile lui Rodriguez Gacha, Freddy și ale celor cinci bodyguarzi au fost înhumate în orașelul Tolú, într-o groapă comună, pentru că era de neînchipuit ca cineva să vină și să revendice cadavrele, însă duminică, pe 17 decembrie, mama lui Freddy și sora lui Rodriguez Gacha au venit tocmai cu această cerere. Alături de ele era și Ismael Rodriguez Gacha, unul dintre frați. Un judecător a dispus deshumarea cadavrelor celor doi, care au fost transportate cu un avion privat la Bogotá, unde au fost reînhumate în Pacho, un orașel aflat la trei ore de capitala Columbiei. Curând, au sosit și rudele a trei dintre bodyguarzi să ceară deshumarea cadavrelor. Ceilalți doi au rămas acolo.

Câteva zile mai târziu, l-am adus pe Navegante la ambasadă, pentru a completa actele pentru recompensa de 1 milion de dolari, asigurându-l că-i va primi în câteva zile. Dar, după o lună de amânări birocratice, Navegante a început să-și piardă răbdarea. S-a întors la ambasadă pentru a se întâlni cu mine și cu Gary și ne-am instalat într-un birou

îmbâcsit, unde am băut o cafea prea dulce în trei cești mici. I-am spus să nu-și facă griji, că banii vor veni odată ce se descâlcesc ițele birocrăției guvernamentale. Dar Navegante nu mai avea încredere. A sărit de pe scaun, ne-a spus să uităm de bani și s-a dus țintă spre ieșire. Era furios de-a binelea! Ne-a spus pe un ton răstit că primise deja 1 milion de dolari recompensă de la Cartelul Cali pentru vânzarea lui Rodriguez Gacha.

Nu mi-a venit să-mi cred urechilor și i-am cerut să repete, ceea ce a și făcut. L-am escortat afară, apoi eu și Gary le-am raportat conversația șefilor noștri, care au hotărât să nu-l mai plătim, pe motiv că nu ar fi etic să angajăm efectiv un membru al unui cartel de droguri. Pe scurt, puteam fi acuzați că ne implicaserăm de partea Cartelului Cali în războiul lor murdar cu Escobar.

În ciuda încurcăturii cu recompensa lui Navegante, aveam motive să sărbătorim. Odată cu moartea unuia dintre cei mai importanți membri ai Cartelului Medellín, simțeam că nimic nu ne mai poate împiedica să punem întreaga afacere pe butuci. Dintr-odată, multe informații strânse în urma intervențiilor în forță începeau să dea roade.

Julio Corredor Rivera e un exemplu perfect. Era suspectat că spală bani pentru Escobar. Raidurile făcute de noi în biroul său din Columbia au dus la blocarea multor conturi ale cartelului în Statele Unite. Rivera a fost ucis ulterior de sicarios ai lui Escobar în Bogotá.

Am intensificat și operațiunile de strângere a informațiilor, iar viețile noastre au început să orbiteze în jurul centrului de colectare a informațiilor din sediul DIJIN al poliției columbiene din Bogotá – inima și sufletul investigațiilor noastre. Centrul de ascultare a telefoanelor era o enclavă secretă, ascunsă în spatele unui rând de birouri, în care accesul se făcea printr-un raft fals care funcționa ca ușă secretă. În acea cameră neaerisită se înghesuiau patru analiști de la poliția judiciară columbiană (DIJIN) de prin partea locului, care stăteau în fața unor module care monitorizau în jur de 50 de linii telefonice folosite de unii dintre cei mai mari traficanți din țară. În acele vremuri timpurii ale investigațiilor noastre, traficanții vorbeau fără să se ferească la telefon. Uneori vorbeau codat despre transportul cocainei, dar analiștii noștri au reușit rapid să descifreze codurile. De pildă, „Trimit 20 de vite cu față albă în La Playa” însemna „Trimit 20 de kilograme de cocaină în Miami”. Sau: „Vin 20 de pepeni prin Las Torres” însemna „Vin 20 de milioane de dolari prin New York”.

Îi vizitam zilnic pe analiști, iar ei mă lăsau să ascult înregistrările mai interesante făcute în acea zi. Astfel, am ajuns să fiu considerat puntea

principală între DEA și DIJIN. Uneori mă chemau să citesc vreun rezumat al descoperirilor făcute. Luam o mulțime de notițe într-un caiet și întocmeam rapoarte zilnice pentru șefii mei. Am numerotat toate caietele, iar la finalul misiunii din Columbia aveam 200.

Am ajuns să cunosc destul de bine un sergent pensionat. Era un tip tăcut, dar ne-a găsit o grămadă de informații care au dus la capturarea unor cantități însemnate de cocaină. Tehnic, ascultarea conversațiilor era ilegală, drept urmare, când îmi scriam notițele și le telegrafiam șefilor de la DEA, toată lumea știa că nu pot fi folosite ca probe în procese.

Cu toate acestea, interceptările ne-au oferit nenumărate piste pe care le-am transferat omologilor din Statele Unite. Dacă o interceptare ducea la o arestare, îl recompensam pe analist cu o scrisoare laudativă adresată superiorilor acestuia din Poliția Națională Colombiană, forța căreia îi revenea, la o adică, sarcina de a-l prinde pe Escobar. Scrisorile aveau mare valoare pentru ei, la fel și insistențele noastre de a le furniza informații obținute de la sursele noastre din Statele Unite. Le-am câștigat astfel încrederea și au înțeles și ei că genul acesta de operațiuni nu are niciodată sens unic. Câțiva dintre cei mai harnici analiști au primit bani în plus de la DEA, astfel că un polițist pensionat care câștiga 200 de dolari pe lună putea să-și dubleze venitul dacă lucra din greu pentru noi. Toate aceste lucruri se făceau în secret, iar șefii lor nu aflau niciodată.

Cu informațiile obținute din centrul de colectare a informațiilor la finalul lui 1990, eu și Gary am reușit să organizăm prima participare a unui polițist columbian la o intervenție. Analiștii din camera de ascultare au aflat că o grupare de traficanți (Cartelul de Coastă) opera lângă Monteria, un oraș murdar și ars de soare cu 150 000 de locuitori din nordul țării, în apropiere de țărmul Mării Caraibilor, și plănuia să trimită sute de kilograme de cocaină în Miami. Ne-am gândit amândoi că Pedro Rojas, căpitan în Poliția Națională Judiciară Bogotá, era omul potrivit pentru această misiune. Rojas era șeful Diviziei antinarcotice la DIJIN – înalt, slăbuț și foarte dedicat muncii sale. Era și un călăreț pasionat și la un moment dat mi-a arătat o fotografie cu el călare. Într-un fel ciudat, poza îi dădea o aură și mai puternică de om al legii.

Eu și Gary i-am oferit lui Rojas diurnă și bani de cheltuială ca să meargă în Monteria și să-i prindă pe traficanții care depozitau cocaina la partenerii lor din Cartelul Medellín înainte s-o trimită în Miami. Câmpurile nu foarte populate și apropierea de Marea Caraibilor făceau din Monteria un centru ideal pentru traficanții de droguri, care își

construiau piste de aterizare clandestine la marginea orașului și ascundeau lăzile de cocaină în hambare părăsite.

Rojas nu ajunsese prea departe cu misiunea, când lucrurile au luat o întorsătură extrem de urâtă. Pe 19 ianuarie 1991, Rojas și șoferul său polițist, Juan Enrique Montanez, urmăreau o mașină în care se aflau patru membri ai grupării de traficanți, spre o fermă de la periferia orașului unde, potrivit informațiilor, erau depozitate tone de cocaină. Cei doi au dispărut brusc. Am aflat ulterior că fuseseră uciși de oamenii lui Escobar și că trupurile lor fuseseră dezmembrate și aruncate în râul Sinú, care străbate orașul. Eu și Gary am fost distruși de moartea lor și i-am convins pe cei de la DEA să ofere banii ce i se cuveneau lui Rojas după încheierea misiunii din Monteria – în jur de 20 000 de dolari – familiei sale. Le-am dat banii soției și tatălui lui Rojas, care fusese și el polițist, într-o mică ceremonie la sediul DIJIN din Bogotá. Îmi amintesc că tatăl său, polițist la pensie, purta costum. Mi-o amintesc și pe soția lui. Eu și Gary venisem din partea DEA, și am ținut un scurt discurs prin care am mulțumit familiei, înainte să-i oferim soției plicul cu banii.

Ne simțeam amândoi vinovați că susținusem acea misiune și că-i dădusem lui Rojas fondurile necesare să plece la Monteria.

Informațiile obținute de Rojas au dus până la urmă la mai multe arestări și capturi de droguri în regiune, inclusiv la confiscarea a 10 180 de kilograme de cocaină găsite într-o fermă numită Manaos, la periferia orașului Monteria.

Acum, că războiul împotriva lui Escobar era în toi, eram trimis pe front tot mai des. De la Aeroportul Internațional El Dorado din Bogotá la Medellín făceai o oră cu avionul. Zburam cu avionul special DEA. Aveam piloții noștri, iar în perioada vânătorii lui Escobar, misiunile DEA la Medellín aveau prioritate în fața tuturor cererilor de zbor adresate DEA. Uneori, amânam alte misiuni ca să ajungem în Medellín cât mai repede.

Prima dată când am ajuns acolo, am fost preluat de poliție într-un convoi de trei blindate. M-am așezat între doi polițiști înarmați din cap până-n picioare, pe bancheta din spate a celui de-al doilea jeep. S-au uitat la mine și unul dintre ei m-a întrebat dacă am pistol. Când am răspuns afirmativ, m-au rugat să-l scot și să-l pun pe piept, cu degetul pe trăgaci, pentru restul călătoriei până la academia de poliție, unde urma să locuiesc pe perioada șederii mele în Medellín. În acele zile, asasinii pe motocicletă omorau sute de polițiști, așa că trebuia să fim pregătiți de atac.

Mi-am scos neliniștit pistolul semiautomat din oțel inoxidabil calibru 9 mm Smith & Wesson și l-am ținut la piept, pe bancheta din spate a

jeepului de poliție, timp de jumătate de oră, cât a durat drumul acela apăsător prin munți. Polițiștii din Medellín conduceau ca piloții de Formula 1. Pe serpentinele strânse, cu viraje luate în viteză, înghițeam încontinuu în sec să-mi stăpânesc greața.

Țineam pistolul atât de strâns în mână încât degetele mi-au devenit lipicioase. Aveam mari dubii în privința operațiunii de capturare a alunecosului Escobar – un naș al mafiei aflat în fruntea unei armate de asasini devotați și având la dispoziție sute de ascunzători și sute de milioane de dolari pentru a se apăra, ca să nu mai vorbim de trupele de gherilă comuniste pe care le cooptase în lupta împotriva statului.

Ce naiba caut eu aici?, m-am întrebat.

Dar a fost un derapaj de moment. Știam că fusesem ales să duc o misiune la îndeplinire – probabil cea mai importantă din cariera mea – și mi-am fixat ochii pe drumul șerpuitor dinaintea noastră.

Steve

A fost ideea lui Connie să ne mutăm în Columbia. Într-o bună zi, când deja locuiam în Miami de patru ani, mi-a spus:

– Hai, c-a fost grozav! Acum ce urmează?

Nu mă-nțelegeți greșit. Iubeam viața în Miami. Iubeam plajele, căldura și amestecul interesant de oameni. Miami este încă orașul nostru preferat din Statele Unite. Începusem să ne construim o casă în Fort Lauderdale și uneori credeam că aveam să ne petrecem restul vieții în Florida de sud.

Dar cred că, odată stabiliți, am ajuns amândoi la concluzia că lipsea ceva. Tânjeam după mai multă agitație și provocări. Iar când Connie m-a întrebat ce urmează, cred că îi era clar că următoarea aventură în cariera mea trebuia să fie Columbia. Lucrasem în diverse cazuri în Miami legate de Escobar și de gruparea lui, așa încât Columbia ar fi fost ocazia mea de a-l urmări direct pe Escobar. Dacă urma să lucrez ca agent DEA și să vânez traficanți de droguri, atunci voiam să țintesc prada cea mai mare. Connie avea totuși o condiție: nu venea decât dacă putea să-l ia pe Puff, motanul ei.

La scurt timp după ce am cerut transferul în Columbia, am fost ales pentru biroul DEA din Baranquilla, un oraș istoric din nordul țării, pe coasta Mării Caraibilor. Eram foarte emoționați în legătură cu mutarea, dar după câteva săptămâni am fost anunțat că numele meu fusese retras de pe listă și îi dăduseră postul altui agent, care vorbea deja limba spaniolă. Mi s-a părut nedrept, iar eu și Connie am fost foarte dezamăgiți.

După ce am depus o plângere, un coordonator de personal al DEA m-a sunat câteva luni mai târziu, dând dovadă de oarece compasiune, și m-a anunțat că urmau să se ofere trei posturi în Bogotá și că ar trebui să aplic pentru unul dintre ele. Am făcut-o și, în cele din urmă, am fost ales.

Am început să ne documentăm despre Columbia, și astfel ne-am dat seama că mutarea în Bogotá avea să însemne într-adevăr aventura vieții noastre. Și că urma să fie o aventură deosebit de periculoasă. Connie încă mai are broșura pe care o promisem de la Departamentul de Stat,

plină cu sfaturi, care le sugera membrilor familiilor angajaților guvernului Statelor Unite să călătorească doar pe calea aerului între orașele mari, deoarece deplasarea cu mașina în afara Bogotei te expunea unui risc ridicat de a fi răpit sau de a-ți fi furată mașina. Drumurile de țară erau considerate de mare risc din cauza barajelor rutiere care puteau fi controlate de răufăcători deghizați în polițiști sau militari. Atentatele cu bombă erau la ordinea zilei, ne amintea broșura. Am observat că Connie chiar căuta să afle dacă putea să-și ia pisica în Columbia.

Urmărisem cu atenție știrile despre Columbia de-a lungul anilor și știam de laboratoarele de cocaină din junglă, de mașinile capcană și de asasinarea judecătorilor, a politicienilor sau chiar a oamenilor obișnuiți care avuseseră ghinionul să fie prinși într-un schimb de focuri.

Pe lângă traficanții de droguri, violența din țară era și produsul luptătorilor de gherilă din M-19 și din FARC (Forțele Armate Revoluționare ale Columbiei, menționate mai sus), care lucrau adesea în tandem cu cartelurile, oferind servicii de securitate pentru operațiunile din junglă ale traficantilor.

Văzusem destule în cariera mea de om al legii, dar țin minte că am fost șocat de imaginile de la televizor cu rudele îndurerate ale morților și de rămășițele fumegânde al zborului Avianca 203. Avionul a explodat la cinci minute după decolarea de pe Aeroportul Internațional El Dorado din Bogotá și s-a ciocnit de un versant în dimineața zilei de 27 noiembrie 1989. Buletinele de știri din Statele Unite comentau imaginile în care se vedeau resturile contorsionate ale epavei avionului, geamantanele sfărtecate și hainele împrăștiate pe versantul de la periferia Bogotei. Nu au fost difuzate prim-planuri cu cadavrele mutilate, considerate probabil prea înspăimântătoare pentru știrile de seară. Aveam să văd acele imagini ale dezastrului mult mai târziu, la televiziunea națională columbiană, care le arăta adesea când difuza vreo știre despre Pablo Escobar.

Bomba, pusă de unul dintre asasinii lui Escobar, i-a ucis pe toți cei 107 pasageri și membri ai echipajului. Ulterior, am aflat că doi dintre agenții noștri ar fi urmat să zboare cu acel avion, la fel ca și César Gaviria, candidatul progresist la alegerile prezidențiale. Am mai aflat că nu existase nici un fel de informație prealabilă despre pericol, așa că a fost un miracol faptul că Gaviria și cei doi agenți ai noștri și-au anulat călătoria.

La câteva ore după ce accidentul a șocat lumea, un bărbat neidentificat a sunat la Radio Caracol și a spus că Extraditables aruncaseră aeronava

în aer pentru a omorî mai mulți informatori ai poliției care se aflau în avion. A mai declarat postului de radio că victimele dăduseră polițiștilor informații care i-au dus la una dintre ascunzătorile lui Escobar, forțându-l pe regele drogurilor să fugă pentru a-și salva viața.

Dar la centrul DEA din ambasada Statelor Unite, agenții credeau că adevărata țintă fusese Gaviria, fostul manager de campanie a lui Galán. Atentatul Avianca era o nouă etapă în sinistra hotărâre cu care Escobar vâna pe oricine avea legătură cu campania lui Galán. Asemenea candidatului asasinat, Gaviria își purta campania susținând o atitudine dură împotriva Extraditables.

Columbienii erau zdruncinați de morțile civililor de la bordul zborului Avianca – prima dată când un avion comercial fusese ținta unui act de terorism în țară –, iar indignarea și disperarea lor se intensificau. Extraditables păreau de neoprit. Câteva zile mai târziu, pe 6 decembrie, au lovit din nou – detonând 500 de kilograme de dinamită lângă sediul DAS din Bogotá. Bomba a omorât 60 de oameni și a rănit alți 1 000, distrugând sute de clădiri până la câteva străzi distanță. Ținta a fost generalul Miguel Maza Márquez, directorul DAS și unul dintre cei mai mari dușmani ai lui Escobar. Acesta a scăpat nevătămat și în anii următori avea să se dovedească una dintre cele mai sigure surse de informații ale noastre din Columbia.

Cinci luni mai târziu, în mai 1990, gruparea și-a continuat nemiloasa campanie de teroare. Extraditables s-au aflat în spatele exploziilor unor mașini capcană lângă două complexuri comerciale din Bogotá, soldate cu moartea a 26 de oameni și rănirea mai multor zeci. Sute de oameni erau la cumpărături în cele două centre comerciale aflate în cartiere bogate ale orașului, când au explodat bombele. Printre victime, au fost o fată de șapte ani și o femeie aflată în a șasea lună de sarcină.

Oricât de terifiante erau acele statistici, știam că nimic nu avea să ne abată din cale. Poate că părea ireal, privind acele scene de carnaj în confortul sufrageriei noastre din Fort Lauderdale. Eram încă tineri – aveam treizeci și ceva de ani! – și eram hotărâți să ne mutăm în Columbia. Nimic nu ne putea împiedica. Connie mă susținea cu totul, chiar dacă însemna că trebuia să se mute din nou și să lase o slujbă pe care o iubea. Evident, familiile noastre ne considerau nebuni, dar Connie a făcut o treabă excelentă explicându-le că era ceva ce ne doream amândoi – o ocazie unică în viață.

Am obținut slujba chiar când terminasem construcția casei. Chiar am locuit acolo câteva săptămâni înainte să plec spre Washington pentru șase luni de cursuri de limbă. După patru ani în Florida de sud, nu

vorbeam decât spaniolă de baltă. Am închiriat casa unui alt agent DEA și familiei sale, care a avut foarte multă grijă de ea, chiar și după trecerea uraganului Andrew prin Florida de sud în august 1992, care a ucis 65 de oameni și a provocat pagube de miliarde de dolari. Spre deosebire de mulți oameni din regiune care au rămas fără casă, noi am fost norocoși, scăpând doar cu pierderea unui copac din grădină și cu ceva pagube la niște pereți de rigips care fuseseră scuturați bine de vânturile de 240 km/h. Nu prea ne-a plăcut ideea de a părăsi noua casă din Fort Lauderdale, dar asta nu a stat în calea deciziei noastre de a ne muta în Columbia. Nimic n-a putut sta în calea acestei decizii.

Pe lângă asta, Connie și cu mine ne doream foarte mult copii. Eu aveam deja doi fii dintr-o căsătorie anterioară, dar locuiau cu mama lor, iar noi voiam să avem copii împreună. Am încercat fără succes, iar Connie a trecut degeaba printr-o grămadă de proceduri medicale cât timp am stat în Florida, așa că ne-am gândit să adoptăm, dar am aflat destul de repede că procedura de adopție din Florida de sud era o escrocherie de la cap la coadă. Era foarte scump, timpul de așteptare era foarte mare, și nimeni nu părea cu adevărat interesat de bunăstarea copiilor, cu excepția cazului în care erai faimos sau putred de bogat. Poate că lucrurile aveau să stea altfel în Columbia, deși nici posibilitatea de a înfia copii în acea țară nu ne-a influențat decisiv plecarea.

Chiar dacă discutasem la nesfârșit despre emoția de a merge într-un loc nou, recunosc că m-am imbarcat cu o oarecare neliniște în avionul spre Bogotá, la Aeroportul Internațional Miami. În timp ce zburam peste America Centrală și Darién, priveam pe geam cerul care se întuneca. Am strâns mâna lui Connie în timp ce încerca să ațipească pe scaunul de lângă mine.

Da, Columbia avea să fie o mare aventură pentru amândoi, dar eram sigur că urma să fie și cea mai importantă misiune din întreaga mea carieră de om al legii, să-mi solicite toate cunoștințele pe care le acumulasem până atunci și să-mi testeze abilitățile de ofițer antidrog.

Eram hotărât să-l prind pe Pablo Escobar. Luni de studiere a cazului mă convinseseră că era un monstru malefic. Știam că n-aș fi avut absolut nici o problemă să-i trag un glonț în cap.

Javier

Joe Toft voia de la mine să fiu cât de mult posibil în epicentrul violențelor legate de droguri și, în primul meu an în Columbia, asta a însemnat să petrec Crăciunul și Anul Nou în Medellín.

Totul făcea parte din marele plan al lui Toft – să demonstreze forțelor de ordine columbiene că le susțineam și ne asumam aceleași riscuri ca polițiștii obișnuiți pentru a da de urma celui mai căutat traficant de droguri din întreaga lume. PNC trebuia să știe cu certitudine că DEA selectase, în sfârșit, cei mai potriviți agenți și că eram gata să ne sacrificăm timpul personal pentru a lucra la caz, indiferent de obstacolele pe care aveam să le întâlnim în cale. Agenți CIA și SEAL Team Six erau de asemenea detașați la Medellín în mod regulat, dar oamenii noștri din DEA erau convinși că Escobar era exclusiv ținta noastră.

Era o strategie deșteaptă, și eram într-un tot de acord cu ea. În marea majoritate a timpului. Dar, în acel an, aveam planurile mele de Sărbători – unele incluzând o femeie foarte frumoasă – și ideea de a-mi petrece Crăciunul și Anul Nou într-o bază militară abandonată împreună cu o mână de polițiști columbieni și membri ai trupelor speciale ale Statelor Unite îmi dădea o stare proastă.

Nu mă-nțelegeți greșit; în ciuda violențelor, Medellín era un oraș foarte frumos – potrivit de cald, înconjurat de munți împăduriți, cu străzile pline de unele dintre cele mai frumoase femei pe care le văzusem vreodată. Înainte ca traficanții să transforme Medellín într-o zonă de război urban, cel de-al doilea oraș ca mărime din Columbia era un centru industrial, cu două milioane de locuitori, în plină dezvoltare, cunoscut pentru exportul de textile și de orhidee. Dar după ce Escobar și amicii lui Extraditables își lansaseră războiul împotriva guvernului și poliției, rata omorurilor ajunsese la o medie de 20 pe zi. În 1990, 350 de polițiști fuseseră omorâți în violențele provocate de traficul de droguri, dintr-un total de 4 367 de omucideri. În 1991, rata omorurilor crescuse la 6 349. Se împușcau atât de mulți oameni, în special în weekend, încât orașului nu-i mai ajungeau ambulanțele. Taxiurile și mașinile personale opreau adeseori cu scrâșnet de roți în fața camerei de gardă a spitalului public, cu răniți zăcând pe banchetele din spate îmbibate de sânge.

Mașinile capcană erau de-a dreptul îngrozitoare, pentru că niciodată nu știai când avea să fie detonată una dintre ele. În astfel de cazuri, nu prea aveai șanse de supraviețuire. Odată, o mașină capcană a explodat lângă o arenă pentru lupte cu tauri, omorând 20 de polițiști tineri care se aflau în zonă, pe platforma unui camion. La o înmormântare a unor polițiști cu care mă împrietenisem, erau opt sicrie. Polițiștilor de elită care făcuseră parte din echipele antidrog și care mureau la datorie li se țineau slujbe religioase la capela din sediul Blocului de Căutare a lui Escobar înainte de plecarea spre orașele lor de origine.

Pe lângă mașinile capcană, Cartelul Medellín avea și alte metode de a omorî polițiști, cărora li se pusese un preț în jur de 100 de dolari pe cap. Adesea, cartelul plătea fete frumoase să seducă un polițist într-un bar pentru ca mai apoi să-l invite acasă, unde un grup de sicarios aștepta să-l lichideze. De multe ori, victima era torturată înainte de a fi omorâtă.

Cea mai des folosită metodă era tradiționalul și eficientul atac în trecere, cu doi indivizi pe o motocicletă, pasagerul executând victima cu focuri de armă. Desigur, metoda fusese testată pe judecători și pe politicieni, încă de când violențele aduse de traficul de droguri invadaseră țara la mijlocul anilor 1980. Mulți dintre informatorii mei au fost omorâți în acest fel în Medellín.

E greu să redau tensiunea care plutea în aer, sentimentul că erai mereu o țintă. Medellín era un oraș atât de periculos încât nu ni se permitea să rămânem acolo decât câteva zile la rând. Ca gringo antidrog, eram o țintă atât de evidentă, încât convoiul care mă escorta de la aeroport mă depozita de fiecare dată în ceea ce era pe atunci fortăreața locală – academia de poliție Carlos Holguin, aflată la periferia orașului.

Academia de poliție din Medellín era și centrul de comandă al Bloc de Búsqueda, sau Blocul de Căutare a lui Escobar – o trupă de elită, ofițeri antidrog ai Poliției Naționale Columbiene care își petreceau fiecare clipă vânându-i pe Escobar și pe acoliții săi. Fondat de președintele Barco în 1986, grupul schimbase câțiva șefi înainte ca treaba să devină cu adevărat serioasă și la conducerea grupului din Medellín să fie numit colonelul Hugo Martinez, în 1989. Generalul Vargas era șeful național al grupului și strategul principal. Pe teren în Medellín, Martinez era un polițist serios și un lider înnăscut. Înalt și zvelt, cu umeri lați și o prezență impunătoare, toți îl știau drept Flaco, sau Slăbănogul. Era puternic și impunea respect, deși nu prea socializa cu ceilalți membri ai Blocului și petrecea majoritatea timpului în birou, studiind rapoartele informative.

Martinez îl studiasse pe Pablo Escobar, îi cunoștea tabieturile și amantele și făcuse o hartă a caselor sale conspirative din Medellín. Știa că Escobar angajase arhitecți și constructori care să-i construiască ascunzătorile și că îi omorâse după ce își terminaseră treaba.

Aveam o relație mai degrabă oficială cu Martinez; ne întâlneam regulat pentru a face schimb de informații. Eu îi transmitemam piste legate de operațiunile traficantilor din Statele Unite și întocmeam hârțogăria pentru a asigura sprijinul financiar de care avea nevoie Blocul de Căutare din partea Washingtonului. În schimb, el îmi pune la dispoziție rapoartele informative ale PNC despre Cartelul Medellín pe care le adunau ai lui. Am știut din start că dacă exista cineva cu inteligența și hotărârea necesare pentru a-l captura pe Escobar, acesta era Hugo Martinez. Cred că și Escobar știa asta. Ura Blocul de Căutare și în special pe Martinez, deoarece erau singurii care luptau cu adevărat pentru a-l vedea arestat. Mai știa și că Martinez era incoruptibil. Tocmai de aceea a pus mașini capcană în apropierea academiei de poliție și a încercat să otrăvească niște ofițeri la Carlos Holguin. De asemenea, a mituit polițiști care să-i divulge activitățile Blocului de Căutare, motiv pentru care Martinez interzisese tuturor celor din academie să folosească telefoanele înainte de a pleca într-o razie. În ciuda eforturilor de a-l mitui și a miilor de amenințări împotriva lui și a familiei sale, Martinez nu a șovăit în misiunea sa de a-l prinde pe Escobar viu sau mort. Cel puțin, nu la început.

Când lucrurile deveneau cu adevărat periculoase în Medellín, zburam până la academia de poliție cu un elicopter Huey cu mitraliere de calibru .30 montate în uși. Elicopterul mă aștepta la aeroportul din Medellín pentru a mă duce până la bază. Zborul dura aproximativ un sfert de oră și aterizarea într-un luminiș înconjurat de copaci în interiorul școlii Holguin era întotdeauna înfricoșătoare, cu ambii mitraliori atârând în exterior pentru a se asigura că piloții nu atingeau coroanele copacilor cu palele elicei.

Academia de poliție adăpostea în jur de 600 de polițiști și semăna mai mult cu o bază militară americană decât cu o școală. Erau mai multe clădiri în spatele unui perimetru exterior extrem de bine păzit, cu două intrări destinate vehiculelor. Nu existau garduri, deși străzile înconjurătoare din cartierul învecinat erau blocate cu bariere de beton. Situată în cartierul de muncitori Comuna Manrique, academia de poliție ne oferea noaptea o panoramă care-ți tăia răsuflarea de-a lungul văii și luminile uneia dintre cele mai periculoase favele ale orașului, de unde Escobar recruta în mod regulat sicarios. Dacă nu știai la ce te uiți, acel peisaj cu lumini pâlpâitoare pe coasta maiestuoasă a dealului părea cu adevărat magic.

În ciuda prezenței polițiștilor înarmați până în dinți, siguranța bazei era problematică. Într-o noapte, un sicario a tras asupra noastră din interiorul perimetrului bazei Holguin, în timp ce noi mâncam hamburgeri și beam bere la barul Candilejas. Polițiștii sub acoperire au scos imediat armele și lumea a început să tragă, rezultatul fiind că un polițist sub acoperire a împușcat mortal un polițist în uniformă. În timpul agitației, mi-am lăsat hamburgerul și berea neatinse pe masă, aruncându-mă în spatele unei mașini împreună cu doi agenți CIA până când au încetat împușcăturile. Cei doi ar fi vrut să o luăm la goană de-a lungul unei străduțe întunecate ca să ajungem înapoi în zona principală a bazei, dar le-am spus că asta era cea mai sigură cale să fim împușcați, așa că le-am ordonat să stea locului la adăpostul mașinii. Sunt sigur că le-am salvat viața în acea noapte.

Stăteam în Cazarma Ofițerilor PNC, o clădire îngustă cu denumire pompoasă, fără aer condiționat sau încălzire. Vara dormeam cu geamurile deschise, ceea ce însemna că adormeam în bâzâitul constant al țânțarilor și mă trezeam plin de blânde roșii. Dormitoarele erau chiar lângă sala de mese, iar bucătarii începeau să zdrăngăne oalele și să gătească de la ora 3 dimineața. Fiecare cameră avea câteva paturi suprapuse și împărțeam adesea spațiul cu un grup de ofițeri PNC. Locul era strâmt și uneori incomod, dar așa am devenit cu adevărat colegi care împărțeau un scop comun. Și o baie. Era câte o baie la fiecare două camere, dar nu ni se dădea nici săpun și nici măcar hârtie igienică, în timp ce dușul era, de fapt, o țevă care ieșea din perete – fără cap de duș sau apă caldă.

Cu ocazia aceluși prim Crăciun am cunoscut în modul cel mai intim una dintre băi.

În Ajun, baza era aproape pustie, iar colonelul Jorge Daniel Castro Castro, un ofițer dur și exigent, șeful „uniformelor” din Medellín și responsabilul cu coordonarea a cinci-șapte operațiuni pe zi pentru prinderea lui Escobar, era ofițerul de serviciu și comandantul de facto al bazei. El și oamenii lui m-au invitat la o petrecere de Crăciun care s-a dovedit a fi un soi de inițiere a mea. Petrecerea avea loc într-una dintre casele ofițerilor din incinta bazei, lângă cazarma principală unde fusesem încartiruit. Erau vreo 15 oameni la petrecere, inclusiv soțiile și copiii ofițerilor, și toată lumea m-a făcut să mă simt ca acasă. Asta a însemnat că m-au îmbiat la shoturi de Aguardiente Antioqueño – poșirca locală – toată noaptea, iar eu am fost mai mult decât bucuros să accept. Dar când m-am întors în cazarmă, la ora două dimineața, mi s-a făcut foarte rău și mi-am petrecut următoarele câteva ore închis în baia comună, vomând copios. Castro probabil că m-a auzit prin somn din

camera alăturată. A sărit brusc, speriat de icniturele mele. Până să mă dezmeticesc, dăduse alarma, trezind toți ofițerii care se aflau în bază.

– Am nevoie de Alka-Seltzer, acum! urla colonelul, în timp ce alerga prin cazarmă. Dați-mi Alka-Seltzer! Urgență! Javier e pe moarte! Ajutor! Ajutor!

Și am primit Alka-Seltzer.

– Crăciun fericit! am reușit să îngaim spre Castro, care privea cu ochii scoși din orbite cum transpiram sprijinit de ușa băii.

După care m-am grăbit înapoi spre vasul de toaletă.

Steve

Eu și Connie am ajuns în Bogotá pe 16 iunie 1991, cu trei zile înainte ca Pablo Escobar să se predea poliției.

Era duminică, seara târziu, când am coborât din avionul American Airlines și am intrat în Aeroportul Internațional El Dorado, unde am fost întâmpinați de pereți de beton gri și anoști, fără urmă de reclame pe ei. Credeam că ajunseserăm într-un buncăr sovietic. Am fost dezamăgiți instantaneu.

Era multă gălăgie și agitație, cu oficiali strigând ordine într-o spaniolă pe repede-înainte, copii care plângeau și oameni care vorbeau tare unii cu alții. Alți pasageri se împingeau și se buluceau, și toată lumea încerca să ne evite – doi gringo care abia înțelegeau limba și se simțeau ca proaspăt aselenizați.

Am așteptat câteva minute ca escolta noastră DEA sau o gardă înarmată să ne întâmpine la ieșire, dar n-am observat pe nimeni care părea să ne caute, așa că am urmat mulțimea spre ghișeele de imigrări, ocupate de bărbați în uniforme kaki, sobri și cu un aer exagerat de oficial. Stând la rând, am fost abordați de un agent DEA, dar care nu era însoțit de o gardă armată, contrar protocolului la care ni se spusese să ne așteptăm. Abia ne-a aruncat o privire, în timp ce ne-a făcut semn să ne așezăm la coada rezervată diplomaților. Ne-am dat seama că e nemulțumit de faptul că trebuie să fie la aeroport la o asemenea oră într-o seară de duminică, și, pe baza fragmentelor de conversație pe care am reușit să le schimbăm, am aflat că plecase de la o petrecere a-ntâia – posibil chiar de lângă o doamnă interesată – pentru a avea grijă de noi. Era agentul de serviciu, ceea ce-l obliga la diverse responsabilități care nu fuseseră deja atribuite altcuiva.

Și în timp ce treceam prin controlul vamal, părea că avea să rămână cu noi toată noaptea deoarece vameșii columbieni refuzau să ne lase să plecăm împreună cu Puff, pisica noastră, deși toate actele fuseseră completate înainte să plecăm din Miami.

Până în ziua de azi nu am putut afla dacă problemele provocate de Puff aveau de-a face cu pașapoartele noastre diplomatice sau dacă nu cumva toți avuseseră o zi deosebit de proastă în acea duminică. Oricare ar fi

fost motivele, începutul nu părea să fie de bun augur și toți trei – Connie, eu și cu siguranță Puff – am fost zdruncinați de experiență.

Până să terminăm formalitățile legate de Puff, s-a făcut deja miezul nopții. Agentul a devenit și mai nesimțit și ne-a condus la o pensiune dărăpănată într-un cartier neumblat. Ne-a spus cât se poate de clar că nici un hotel din Bogotá nu avea să ne cazeze cu pisica.

Ne-am cărat singuri bagajele până în camera de la etajul al doilea. Cumva ciudat, ușa camerei nu ajungea până la tavan. Deschiderea era destul de mare ca oricine să poată intra prin ea. De fapt, nu era absolut nimic sigur în legătură cu locul în care ne cazasem, iar bagajele noastre ocupau mare parte din podea, astfel încât trebuia să ne strecurăm printre ele de fiecare dată când voiam să ajungem dintr-o parte în alta a camerei.

Când am fost gata de somn, mi-am pus pistolul de 9 mm pe noptiera de lângă pat. Când ne-am întins pe salteaua roasă și lăsată, ne-am rostogolit spre centrul ei, așa că ne-am înghesuit pe partea mea de pat. Puff probabil că simțise că se întâmplă ceva și a sărit în pat lângă noi. Nici măcar el nu a fost liniștit în acea primă noapte în Bogotá.

Eram foarte obosiți, dar nu puteam adormi. Atunci am auzit împușcături afară. Am luat imediat pistolul, dar apoi împușcăturile s-au transformat în rafale de mitralieră. Mi-am privit pistolul și m-am întrebat: Ce naiba să fac cu asta?

Deși rafalele au durat doar câteva secunde, Connie și cu mine ne-am privit și am început să ne întrebăm în ce ajunsesem să ne băgăm de data asta. Dar ne-am spus că aveam să învățăm cum să scoatem maximul posibil de pe urma noii noastre aventuri.

Poate că atitudinea pozitivă ne-a fost de ajutor, pentru că a doua zi – prima petrecută la ambasadă – unul dintre supervizorii mei ne-a pus la dispoziție apartamentul pe care-l folosea ca locuință provizorie pentru a ne putea muta din pensiune împreună cu Puff. Ruben Prieto și soția sa, Frances, locuiau într-un hotel din Zona Rosa, o zonă foarte șic, și erau programați să se mute în apartamentul temporar, dar când i-am povestit despre prima noastră noapte oribilă, ne-a cedat apartamentul, urmând ca ei să rămână la hotel. Asemenea nouă, erau iubitori de pisici. Am locuit în apartamentul lor timp de câteva luni, până când am găsit o locuință permanentă.

Prima săptămână a fost una de acomodare mai mult decât orice și nu am primit nici o sarcină specială. Aproape imediat m-am atașat de Javier și de Gary și am fost încântat când mi s-a spus că urma să lucrez

cu ei la operațiunea Escobar. Desigur, știam deja destul de multe despre Escobar în urma cercetării pe care o făcusem în Miami, dar nu-mi trecuse nici un moment prin cap că aveam să fiu unul dintre agenții principali ai operațiunii din Columbia. Pe deasupra, am avut noroc și în ceea ce privește colaborarea cu PNC, pentru că Javier și Gary dezvoltaseră deja o relație de încredere și de respect cu ei. Știam că trebuia să câștig singur încrederea și respectul columbienilor, dar am fost acceptat mult mai repede datorită faptului că Javier și Gary au garantat pentru mine de la început. Până la urmă, Gary a fost promovat și mutat în Baranquilla ca agent rezident principal, ceea ce a însemnat că eu și Javier aveam să lucrăm în continuare ca parteneri.

Bogotá părea să fie în alertă maximă în săptămâna în care eu și Connie am ajuns acolo. Pe străzi erau tancuri ale armatei și soldați înarmati, înarmați cu puști AK-47, oriunde îți mutai privirea. Peste tot erau jeepuri militare cu mitraliere de calibru .30 montate în spate și mânuite de niște soldați care păreau foarte tineri.

Însăși ambasada Statelor Unite era o minifortăreață. Mai multe echipe de securitate asigurau paza clădirii. Echipele de securitate columbiene păzeau perimetrul. Purtau niște uniforme urâte, de culoare maro, și erau înarmați cu revolvere de calibru .38 sau cu carabine. Poliția Națională Colombiană postase de asemenea agenți care patrulau perimetrul nonstop. Aceștia erau înarmați cu revolvere și puști de asalt – de obicei puști Galil de calibru 7.62 mm. Pe lângă toate acestea, erau și polițiști în civil printre vizitatori. Erau camere video peste tot.

Odată intrat, erai întâmpinat de alți gardieni în uniforme maro și de membri ai biroului regional de securitate al ambasadei, o divizie a Departamentului de Stat American responsabilă cu asigurarea siguranței ambasadei și a personalului acesteia.

Intrarea principală a clădirii ambasadei era păzită de pușcași marini americani înarmați cu pistoale de calibru .45, carabine, puști de asalt M16 și AR-15. Erau staționați în interiorul ușilor de acces într-o stație blindată de unde aveau acces la toate camerele de supraveghere și patrulau pe lângă toate ușile blindate încuiate. Parte din sarcina lor consta în verificarea birourilor pe timpul nopții pentru a se asigura că nici un document secret nu fusese lăsat la vedere. Dacă făceai o asemenea greșală și erai prins, primeai un avertisment scris pe un talon roz. Dacă strângeai mai mult de trei hârtiute de genul acela, erai considerat breșă de securitate și erai trimis înapoi în Statele Unite.

Gardienii angajați de o firmă privată erau responsabili cu verificarea mașinii în momentul în care treceai cu ea de porțile ambasadei. Ridicau

capota și verifica sub mașină cu o lanternă și o oglindă, cautând dispozitive explozive. Următorul filtru de securitate era al pușcașilor marini de la intrarea principală.

Odată trecuți de toate filtrele de securitate, am primit ecusoanele și am început să lucrez îndeaproape cu Javier. Am fost impresionat din clipa în care l-am cunoscut. Venise în Columbia cu trei ani înainte. Vorbea spaniolă și aveam în curând să apreciez faptul că deprinsese chiar și accentele de Medellín și Bogotá. Cunoștea pe toată lumea – polițiștii, traficanții de droguri mărunți pe care reușise să-i facă informatori și cele mai bune baruri.

La început, am lucrat în birourile de la subsol, dar apoi am fost mutați la etajul al treilea al ambasadei, care a devenit aripa dedicată exclusiv DEA, separată de restul clădirii printr-o ușă blindată. Javier și cu mine împărțeam un birou ale cărui ferestre dădeau în parcare adiacentă intrării principale în complexul ambasadei. Oamenii care se ocupau de securitate ne impuseseră să ținem mereu perdelele trase în așa fel încât nimeni din exterior să nu poată vedea în interior. Regula era valabilă pentru întreaga ambasadă. Javier și cu mine aveam câte un birou și câteva fișete și, pentru că eram principalul instructor responsabil cu armele de foc al DEA, aveam dulapuri cu încuietoare unde depozitam toate armele și muniția DEA.

Aproape imediat ce am ajuns, am primit o săpuneală de la noul meu șef, Joe Toft. Era un tip plăcut, dar mi-a explicat cât se poate de clar că avea nevoie de rapoartele informative pe care le compilam înainte de oricine altcineva. Misiunea lui era să prezinte informațiile ambasadorului și trebuia să facem bine ne asigurăm că erau autentice. Mai târziu am aflat că era supus unei presiuni constante atât din partea centralei DEA din Washington, cât și din partea celorlalte agenții din ambasadă. Există o competiție acerbă între DEA și CIA, iar Toft își dorea ca DEA să fie prima, ceea ce însemna că informațiile pe care le oferea ambasadorului trebuiau să fie exacte. Dacă informația pe care i-o puneam la dispoziție era bazată doar pe rapoarte informative neconfirmate, voia să știe asta de la început și apoi voia să afle exact ce făceam pentru a confirma datele.

Una dintre marile probleme pe care urma să le am cu Toft era aceea că tindea să creadă persoana care-i oferea prima o informație. Era foarte apropiat de șefii PNC și DAS din Bogotá, iar dacă ei îi spuneau ceva înainte ca noi să-i putem da vreo informație, credea întotdeauna versiunea lor în detrimentul celei oferite de noi. După care ne certa pentru că nu-i oferisem informația mai repede, în ciuda faptului că adesea informațiile nu erau complete sau precise. Cele mai oribile

săpuneli din viața mea au fost de la Toft din cauza rapoartelor informative incomplete primite de la altcineva. Mă bălăcărea pe holul DEA, în văzul și auzul tuturor. Greșea desigur, dar când venea timpul să-și ceară scuze, mă chema la el în birou și închidea ușa. Îi era imposibil să-și recunoască o greșeală de față cu toată lumea.

În ciuda temperamentului său, știam că Toft ne susținea total și își dorea cu disperare să câștigăm, adică să-l prindem pe Pablo Escobar. Pentru asta, aveam la dispoziție absolut tot ce ne doream – de la armament la elicoptere și chiar propriile vehicule blindate. În calitate de agenți DEA, ni s-au repartizat mașini Ford Bronco blindate. Aveam prioritate față de alți angajați ai ambasadei, lucru care provoca destulă invidie, deoarece majoritatea personalului din ambasadă era preluat și transportat spre și de la locul de muncă într-o dubă blindată care petrecea o veșnicie pe drum, prin traficul de dimineață absolut haotic al orașului. Personalul ambasadei nu avea voie să folosească taxiuri sau mijloace de transport în comun.

Bogotá era un oraș de peste patru milioane de locuitori, cu o infrastructură construită pentru o fracțiune din acest număr. Duba ambasadei făcea opriri dese pentru a prelua angajații răspândiți prin tot orașul. La disconfortul acestei navete zilnice se mai adăuga și faptul că, din cauza raționalizării, curentul electric era adesea întrerupt, iar semafoarele nu funcționau. Rezultatul era dezordine, haos, dezastru. Nu cred că ați putea înțelege dacă nu ați trecut prin așa ceva. Cireașa de pe tort – șoferii columbieni sunt mari viteziști, așa că simțeam că ne riscam viața de fiecare dată când porneam la drum.

Eu și Connie chiar am avut o experiență tragică într-o seară după ce m-am întors de la ambasadă. Părea că ne va lua o veșnicie să ajungem acasă din cauza întreruperilor de electricitate și a semafoarelor nefuncționale. Când am ajuns în cele din urmă acasă, l-am găsit pe Puff leșinat pe podea, abia respirând. Pentru că era târziu, cabinetul veterinar era închis. Dar Connie a reușit să o sune pe doctorița veterinară acasă și să-i descrie acesteia starea lui Puff. Doctorița a fost de acord să ne vedem la cabinet, dar, din nou, a trebuit să ne luptăm cu traficul infernal. Am ajuns la cabinetul veterinar cu vreo 15 minute înaintea ei. Din păcate, Puff a murit în brațele lui Connie.

Copleșiți de măsurile de securitate și de ciudățeniile culturale ale vieții în Columbia, eu și Connie am trecut prin câteva momente tensionate, dar, în cea mai mare parte, am învățat să nu ne luăm prea în serios. Doamne, și ce-am mai râs – totul era motiv de râs, de la constanta pronunție greșită a numelui meu fie ca „Steek” sau „Stick” (băț – n.tr.) până la traficul imposibil din Bogotá și ceștile minuscule de cafeluțe

dulci ca naiba, denumite tintos, pe care eram obligat să le beau la fiecare întâlnire de lucru! Eu sunt fan Cola fără zahăr și înainte de a mă muta în Columbia nu băusem niciodată cafea!

Cu unele obiceiuri locale pur și simplu nu ne-am putut obișnui. De exemplu, eram singurii clienți din restaurant care luau cina la ora 6 seara; restul țării mânca după ora 9. Devenise o glumă între noi și ospătărița restaurantului nostru preferat. Nu-mi amintesc acum numele localului, dar era singurul loc în care puteai mânca un sandviș Philadelphia cu carne de vită și cașcaval decent. Deși preferam să luăm cina mai devreme, ospătărița ne poftea tot timpul la masă și eram de obicei singurii clienți la acea oră.

Într-o seară, în timp ce așteptam să vină mâncarea, doi copii ai străzii mici și murdari se holbau la noi prin vitrina restaurantului. Connie și cu mine ne-am simțit vinovați, așa că am comandat un sandviș și pentru ei. Când le-am dus sandvișul afară, au răsărit de nicăieri 15-20 de copii ai străzii și doi adulți. Toți erau murdari și zdrențăroși și păreau să nu aibă adăpost. Eu și Connie am scos toți banii pe care-i aveam, ceea ce nu era mult, și am comandat sandvișuri pentru fiecare dintre ei. Managerul restaurantului a ezitat la început, spunându-ne că boschetarii nu au ce căuta înăuntru. I-am spus că înțelegem, așa că am scos sandvișurile afară și le-am oferit flămânzilor. Au fost foarte recunoscători pentru mâncarea primită și fiecare dintre ei a insistat să ne strângă mâna. Apoi s-au așezat toți într-un cerc mare. Adulții au dezvelit pe rând fiecare sandviș în parte dându-l din mână în mână, fiecare gustând și dându-l mai departe. Când sandvișul era mâncat, era dezvelit următorul și procedau la fel. Astfel fiecare primea o cantitate egală și îndestulătoare. Am rămas impresionați de disciplina lor și de grija arătată unul față de celălalt. Genul acesta de conduită nu era nici pe departe modul în care ne-am fi așteptat să se comporte oamenii fără adăpost din Columbia. Știam că puteau fi periculoși și că se protejau reciproc, dar am văzut și grijă, iar noi personal ne-am bucurat de recunoștința lor.

Cu toate acestea, trăiam într-o zonă de război și am învățat să nu luăm nimic de-a gata. Violența era o constantă. Carnajele din viața cotidiană erau pe ecranul televizorului nostru aproape în fiecare seară. Chiar dacă de multe ori nu înțelegeam ce spuneau prezentatorii și reporterii, nu puteam scăpa de acele imagini groaznice. În Bogotá, sunetul sirenelor de pe ambulanțe și mașinile de pompieri înghițea orașul asemenea ceții de dimineață care învăluia munții spectaculoși din jur, ascunzându-i privirilor noastre. Eu și Connie eram conștienți că orice mașină parcată putea să explodeze oricând. Ne era interzis să vizităm țara pe cont propriu, de frica răpitorilor. Un post în Bogotá era considerat o misiune dintre cele mai dificile; cei care aveau copii nu

aveau ce căuta acolo. La ani de zile după ce am plecat din Columbia, mi-e greu să-mi aduc aminte presiunea intensă care ne definea viața de zi cu zi în Bogotá. Fiind cetățean american și agent DEA, aveam pusă o recompensă de 300 000 de dolari pe capul meu – o sumă frumoasă pentru un sicario ambițios.

N-am avut curaj să-i spun lui Connie despre toate acestea decât la mult timp după ce am plecat de acolo. În fond, îndurase destule în tot acest timp.

Connie nu vorbea spaniolă și a fost nevoită să îndeplinească diverse sarcini birocratice la ambasadă, deoarece soțiilor membrilor DEA le era interzis să lucreze în afara instituției. Era, pur și simplu, prea periculos.

Cu toate acestea, nu mă puteam plânge de noua noastră viață. Ne-am mutat într-un apartament spectaculos aflat într-un cartier la modă din nordul Bogotei. Era un apartament spațios de patru camere, cu un foaier îmbrăcat în marmură și ferestre din podea până în tavan care ne ofereau o priveliște uluitoare a Anzilor către nord și a unui club de echitație către est. De fiecare dată când priveam în jos la caii minunat întreținuți care galopau purtând în spate călăreți echipați complet, cu cizme negre din piele lustruită, aveam impresia că privesc spre altă realitate. Putea foarte bine să fie o scenă de la Palm Beach Polo and Country Club. Dar așa trăiau cei bogați în Bogotá, într-o bulă de opulență, departe de favelele dărpănate care înconjurau orașul – locuri unde domneau violența și corupția. Cu toate acestea, eram recunoscători faptului că puteam să scăpăm de realitate din când în când și locuiam într-un loc minunat, chiar dacă era un complex înconjurat de ziduri și păzit de gărzi înarmate care vegheau intrarea. Ne învecinam cu cel mai bun mall din oraș și ne adusesem chiar și mașina, un Pontiac Grand Am gri din 1989. Problema era că nu existau aproape deloc mașini Pontiac în Columbia, așa încât când ieșeam să ne plimbăm cu mașina, atrăgeam atenția de fiecare dată, oamenii înconjurând-o în parcare, curioși să arunce o privire.

În weekend-uri ne plăcea să mergem la petreceri. Deseori mergeam „La Vizuina”, unde berile erau reci ca gheața și puteai să te înfrunți la bar dintr-un grătar de vită cu muștar. Eu și Javier ne opream des acolo ca să bem un pahar și să mâncăm un sandviș după serviciu, când lucram foarte târziu, sau, dacă era vineri seara, ne făceam veacul la Mr. Ribs. Nu era nimic neobișnuit să vezi 15 sau 30 de angajați DEA împreună cu soțiile sau prietenele ocupând barul. Toate acestea erau o încălcare flagrantă a protocolului de securitate al ambasadei. Regulile menționau că nu mai mult de trei membri ai personalului ambasadei aveau voie să se afle într-un local, în același timp. Logica era aceea că dacă un loc

anume devenea cunoscut ca loc preferat de distracție al personalului ambasadei, putea deveni o țintă pentru traficanții de droguri sau pentru diverse grupări teroriste. Mai mult, în cazul unui atac era de preferat să fie implicați cât mai puțini americani. Dar angajații DEA nu respectau tot timpul regulile și la fel se întâmpla și cu angajații ambasadei, care veneau cu noi la Mr. Ribs. Băieții de la biroul de securitate regională erau clienți fideli, iar ei erau cei care se asigurau că regulile se aplică, și erau prietenii noștri!

De cele mai mult ori, organizam petreceri de weekend la unul dintre noi acasă și de multe ori angajam o trupă de mariachi. Casetofonul era mereu dat la maximum pentru cine voia să danseze. Uneori angajam și oameni care să ne ajute cu mâncarea, băutura și curățenia de la final. Petrecerile țineau până în zori. Dacă era o petrecere dată în cinstea unui membru al personalului ambasadei care pleca înapoi acasă, sărbătoream momentul cu o tradiție pe care o denumiserăm „Cercul de aur“. Aurul în cauză era o sticlă de tequila „Jose Cuervo Gold“. Ne așezam în cerc, deschideam prima sticlă, aruncam dopul și beam direct din ea. Într-o noapte, am băut cinci sticle. A ieșit destul de urât. A doua zi, câțiva dintre noi ne-am întâlnit după-amiaza târziu la un restaurant în aer liber ca să mâncăm cele mai grase preparate și să ne dregem mahmureala împreună.

Pușcașii marini care lucrau la ambasadă dădeau și ei petreceri la locuința comună pe care o împărțeau, loc care-mi reamintea de o casă a unei frății de pe vremea studenției. Parterul era camera de zi și acolo se țineau petrecerile. Era o zonă pentru bar, o cameră cu masă de biliard și o bucătărie. Lângă bucătărie se găsea o piscină interioară. Pușcașii invitau de fiecare dată multe domnișoare columbiene, tinere și frumoase, deși noi, cei căsătoriți, mergeam împreună cu soțiile. Muzica era dată la maximum și berea era de la gheață.

În timpul sărbătorilor și cu ocazia marilor evenimente sportive din Statele Unite, precum Super Bowl sau finalele campionatelor universitare de fotbal american, organizam mese în apartamentul unuia dintre noi. Toată lumea aducea mâncare, băutură, gheață și orice mai aveam nevoie. Eu și Connie găzduiam cinele de Ziua Recunoștinței și pe cea de Super Bowl. Genul acesta de evenimente ne aducea tuturor aminte de acasă. Mâncam bine, ne delectam cu diverse băuturi și ne încredințam că cei care ne asigurau paza erau de asemenea foarte bine hrăniți.

Aveam nevoie de genul acesta de evenimente pentru a ne putea destinde și defula. Fiecare dintre noi era pregătit pentru tot ceea ce era

mai rău în fiecare zi, cu toată că reușeam până la urmă să ducem vieți normale. Încă nu știu cum.

Javier

Am privit totul la televizor – predarea lui Pablo Escobar.

Nici unul dintre noi n-a putut să prevadă așa ceva și am încasat știrea destul de rău – o lovitură zdrobitoare dată eforturilor noastre de a-l deferi justiției. S-a întâmplat pe 19 iunie 1991, iar eu eram în Medellín, dar Toft m-a sunat imediat chemându-mă înapoi la Bogotá după ce a fost anunțată predarea lui Escobar. Am privit imaginile în direct la ambasadă într-o liniște mormântală: elicopterul galben trimis de autorități ateriza lângă închisoarea-fermă cu piscină, jacuzzi, teren de fotbal și tot ceea ce asociază noi luxului, aproape de Envigado, orașul lui Escobar din munții de lângă Medellín. Imensa „închisoare“ se afla în clădirea fostului Centru de Reabilitare pentru Dependenții de Droguri și fusese renovată după cerințele lui Escobar atât de spectaculos, încât fusese poreclită La Catedral. Era dotată cu sisteme de securitate proiectate să nu-i permită lui Escobar să evadeze, dar și să îl protejeze de inamicii săi. Centrul renovat era înconjurat de un gard dublu înalt de 3 metri, cu 15 rânduri de sârmă ghimpată prin care treceau 5 000 de volți și șapte turnuri de pază. Pe lângă toate acestea mai existau și două posturi de pază situate la intrarea în complex. Escobar se oferise să plătească toate cheltuielile pentru întreținerea și funcționarea închisorii și primise promisiunea autorităților că nu urmau să aibă loc vizite și că închisoarea nu avea să fie survolată. Pe lângă faptul că se înconjurase de un grup dintre cei mai de încredere asasini ai săi care să-i asigure protecția, a distribuit chiar și pliante după ce s-a stabilit în La Catedral, rugând campesinos din zonă să-i raporteze orice activitate ciudată, aceștia urmând să fie recompensați în bani pentru efortul lor.

Escobar, care pe atunci avea 41 de ani, a coborât primul din elicopter. Purta blugi și avea un început de barbă care-i crescuse cât timp stătuse ascuns. Reporterii descriau cu sufletul la gură felul în care cel mai căutat om din lume și-a predat pistolul de 9 mm încărcat directorului închisorii înainte de a fi escortat până în celula lui de cinci stele, dotată cu o baie făcută la comandă – o obsesie a lui Escobar. Toate casele conspirative pe care le folosisese cât timp se ascunsese erau dotate cu vase de toaletă și instalații noi. A fost urmat de părintele Rafael Garcia Herreros, „preotul TV“ în vârstă de 82 de ani, cel care intermediase predarea către autorități. Clericul cărunt și charismatic era gazda emisiunii El Minuto de Dios (Minutul lui Dumnezeu), cel mai longeviv

program de TV din țară, care consta într-o scurtă predică ținută de preot înainte de știrile naționale de seară. Într-una dintre emisiunile din zilele premergătoare predării lui Escobar, preotul îl declarase pe sângerosul traficant de droguri „un om bun“.

– Pablo, predă-te mie cât mai curând posibil, a spus preotul într-una dintre emisiunile sale. Am un loc pentru tine la Universitatea Păcii.

Universitatea Păcii era numele pe care clericul i-l dăduse închisorii La Catedral. Garcia Herreros chiar le-a promis telespectatorilor că Escobar avea să folosească timpul de încarcerare pentru a studia Dreptul. Escobar își fabricase deja rolul de pacificator, descriind predarea sa unui jurnalist din Medellín, care-l însoțea în elicopter, ca fiind „un act de pace“.

– Acestor șapte ani de persecuție doresc să le adaug toți anii de încarcerare necesari pentru a contribui la pacea familiei mele și a Columbiei, a spus el.

Toată treaba avea un aer bizar – asemenea unui pasaj dintr-o nuvelă de-a lui Gabriel Garcia Márquez. De fapt, Garcia Márquez a scris depre povestea predării care fusese intermediată de prietenul său, politicianul și diplomatul Luis Alberto Villamizar Cárdenas. Escobar apelase la Villamizar, unul dintre dușmanii săi declarați și un susținător al extrădării sale, pentru a-i proteja drepturile în momentul predării, se spune, pentru că ar fi fost impresionat de felul în care Villamizar, un aliat politic al lui Galán care supraviețuise unui asasinat comandat de traficantul de droguri, negociase eliberarea dramatică a soției și a surorii lui, care fuseseră răpite și ținute ostatici timp de cinci luni de sicarios în 1990, din ordinul lui Escobar.

– În toți acești ani, Escobar a fost crucea mea și a familiei mele, i-a mărturisit Villamizar lui Garcia Márquez, care a scris despre chinul lui în Știri despre o răpire, ani buni mai târziu. Întâi mă amenință. Apoi comandă un asasinat împotriva mea și scap ca prin miracol. Continuă să mă amenințe. Îl asasinează pe Galán. Le răpește pe soția și pe sora mea, și acum vrea să-i apăr drepturile.

V-am spus că toată povestea era cât se poate de bizară. Și a devenit și mai penibilă odată cu răspunsul oficial oferit de autorități.

– Vreau să subliniez că angajamentul guvernului în lupta împotriva traficului de droguri rămâne de neclintit, a spus Gaviria fără să clipească, după predarea istorică. Nici o națiune nu a plătit un preț atât de mare precum cel plătit de Columbia în războiul împotriva traficului de droguri, instituțional și în mii de vieți omenești, iar comunitatea

internațională trebuie să-și asume responsabilitatea în acest conflict care implică și producătorii, și consumatorii.

Nici unul dintre noi, agenții, nu eram la curent cu discuțiile la nivel înalt care avuseseră loc între ambasadorul Statelor Unite și Gaviria, dar sentimentul general a fost acela că președintele columbian cedase în fața terorismului. La ambasadă, agenții erau furioși, la fel ca și cei din poliția columbiană. Toți simțeam că pierdusem și că Escobar își provocase țara și câștigase, deoarece Columbia îl lăsase să se predea, să trăiască în propria închisoare și chiar să-și angajeze propriii gardieni. Și toți știam că avea să continue să trimită tone de cocaină peste tot în lume, doar că de data aceasta avea să fie protejat de autoritățile columbiene!

Știam că băieții din Blocul de Căutare erau extrem de dezamăgiți deoarece, în anul premergător predării lui Escobar, fuseseră tot mai aproape să-l prindă și știau că traficantul era un fugar disperat. Noi ne făcuserăm treaba, procesând formalitățile pentru extrădarea a zeci de traficanți în Statele Unite, numeroși alții așteptând procedura în închisori columbiene.

– Chiar dacă împăratul nu a căzut, imperiul stă să se destrame, a declarat generalul Miguel Maza Márquez, directorul DAS, în vara anului 1990, pe când forțele de securitate de elită dădeau lovitură după lovitură, erodând ierarhia organizației lui Escobar.

În iunie 1990, o echipă specială a Blocului de Căutare l-a ucis pe comandantul militar de facto al Cartelului Medellín – Jhon Jairo Arias Tascón, zis Pinina, când acesta s-a opus arestării. Oficialii au spus că Pinina organiza activitățile sicarios și acțiunile teroriste ale cartelului. O lună mai târziu, Carlos Henao, cumnatul lui Escobar și un important director de securitate al cartelului, a fost prins împreună cu Edgar Escobar Taborda, șeful propagandei cartelului și autorul comunicatului de presă semnat de Extraditables. Cunoscut ca „poetul”, el era cel care comunica cu media, cu biroul federal pentru drepturile omului și cu procurorul general, declarând că forțele de elită ale Blocului de Căutare se comportau asemeni barbarilor, torturând și omorând membrii cartelului. Escobar devenea atât de disperat încât a impus o „taxă de război” pe transporturile de cocaină, luând procente suplimentare drept comision de la ceilalți traficanți ai cartelului pentru a-și finanța războiul împotriva guvernului.

Sunt destul de sigur că Escobar a fost șocat de atacurile succesive împotriva sa, când a început negocierile secrete pentru armistițiu cu Gaviria în vara anului 1990. Pentru câteva zile cel puțin, s-a instalat o

acalmie, iar atentatele cu mașini capcană care omorâseră mii de oameni pe teritoriul întregii țări s-au oprit brusc. Apoi, pe 11 august 1990 – la patru zile după ce Gaviria a depus jurământul ca președinte al țării – polițiștii PNC au dat o lovitură puternică cartelului Medellín, împușcându-l pe Gustavo Gaviria, vărul lui Escobar și mâna sa dreaptă. Gaviria coordona traficul de droguri pe rutele importante care treceau prin Mexic, Panama, Haiti și Puerto Rico. Gaviria a fost împușcat mortal într-un raid asupra unei case conspirative din Medellín. Nedespărțit de Escobar din copilărie, se ocupa de afacerile imperiului de cocaină.

Lovitura era la fel de importantă ca și lichidarea lui Rodriguez Gacha. Îndurerat, Escobar și-a vărsat furia pe poliție și pe guvern, iar violența a erupt din nou.

Cu toate acestea, guvernul continua să negocieze în secret cu Escobar. Am auzit câteva zvonuri, în mod special cele răspândite printre cei din DIJIN, că autoritățile erau în contact cu Escobar, vorbindu-se despre predarea sa într-o închisoare proiectată de el însuși, plină de gardieni aleși de el. N-am crezut o iotă din toate acestea la acea vreme. Părea o nebunie totală.

Până când a devenit realitate.

Tocmai de aceea polițiștii columbieni au luat-o atât de personal. Oamenii lui Escobar corupseseră poliția, și un locotenent PNC chiar dezertase. Pedro Fernando Chunza-Plazas fusese responsabil de instruirea sicarios în plasarea de bombe în mașini și asasinarea polițiștilor din Medellín. Chunza era atât de important pentru Cartelul Medellín, încât Escobar l-a făcut responsabil de protecția propriei familii.

Când nu-și trimitea asasinii în misiuni teroriste, Escobar cumpăra prin avocații săi congresmeni care să voteze împotriva extrădării.

Până la urmă, chiar această campanie de teroare și de mituire a lui Escobar l-a pus pe Gaviria într-o situație imposibilă. Spuneam tot timpul că nu poți și nu trebuie să negociezi cu un terorist, dar asta a făcut guvernul lui Gaviria. Și în timp ce guvernul său a părut incredibil de slab pentru că a acceptat condițiile lui Escobar, argumentul că totul fusese făcut pentru a scăpa oameni nevinovați de la a fi aruncați în aer de mașini capcană era unul important. La câteva ore după predare, congresul columbian a votat în favoarea interzicerii totale a extrădării, ceea ce i-a asigurat lui Escobar un anumit nivel de siguranță având în vedere faptul că Gaviria nu se mai putea răzgândi.

La săptămâni după predarea negociată a lui Escobar, ceva asemănător păcii s-a reîntors în Columbia. Mașinile capcană dispăruseră, iar columbienii părea să se bucure de reintrarea în normal a vieții. Dar cei care își riscaseră viața în căutarea lui Escobar se simțeau trădați, iar noul guvern părea slab pentru că acceptase toate cerințele traficantului. Nu numai că i-au permis lui Escobar să pledeze vinovat pentru un singur cap de acuzare care aducea după sine o pedeapsă de cinci ani, dar cel mai căutat infractor din lume avea să-și păstreze toate bunurile câștigate ilicit – milioanele, casele, mașinile de lux. Nimeni n-a pus măcar problema confiscării acestora.

Odată ajuns în siguranța celulei sale de lux, forțele de ordine știau că nu mai aveau cum să se atingă de el. Blocul de Căutare a lui Escobar a fost desființat, iar Martinez a fost recompensat cu un post diplomatic în Spania. La ambasadă, ne-am întors la cazurile de trafic de droguri.

Am fost șocat. Toată tărășenia mi-a lăsat un gust amar pe cerul gurii. Se schimbase totul, dar nimic. Cocaina continua să curgă din Columbia. Pablo Escobar se luptase cu guvernul și câștigase. Iar eu nu puteam scăpa de sentimentul că Escobar își comanda operațiunile dintr-o celulă confortabilă, iar toți acei polițiști columbieni muriseră absolut degeaba.

Steve

Una dintre primele mele îndatoriri din Columbia nu a avut nimic de-a face cu Pablo Escobar.

Desigur, Escobar era în continuare ținta noastră principală și încercam să colectăm cât mai multe informații despre activitățile lui în „închisoare”. Știam că nu avea să-și oprească afacerile interlope, că va continua să încerce să devină din ce în ce mai bogat și puternic, dar obținerea oricăror informații despre Escobar în acea perioadă era extrem de grea. În mare parte din cauza faptului că una dintre înțelegerile pe baza căreia se predase ne interzicea să ne apropiem de La Catedral. Nu puteam să îi interceptăm comunicațiile, lucru foarte neobișnuit. Informatorii nu ne furnizau aproape nimic. Și nu ne puteam apropia de perimetrul închisorii pentru nici un fel de supraveghere.

Cu investigarea lui Escobar lovindu-se de un zid la scurt timp după ce am ajuns în Columbia, m-am decis să-mi dedic timpul studierii tuturor dosarelor Cartelului Medellín pe care le aveam.

Atunci mi s-a ordonat să mă ocup de Carlos Lehder. Mai exact, sarcina mea era să organizez o mică operațiune în stil militar pentru a-i scoate familia apropiată din Columbia și a o reloca într-un program de protecție a martorilor din Statele Unite, cât mai repede cu putință. Lehder, cofondator al Cartelului Medellín, era singurul membru de rang înalt al grupării care fusese vreodată condamnat în Statele Unite pentru trafic de droguri. După un proces care a durat șapte luni la un tribunal federal din Jacksonville, Florida, a fost condamnat la 135 de ani de închisoare plus închisoare pe viață fără posibilitatea de eliberare condiționată. Pentru a-și reduce sentința și a asigura protecția familiei sale, aflată în Columbia, a fost de acord să semneze o înțelegere cu procurorii federali prin care se angaja să fie martorul cheie în procesul dictatorului panamez Manuel Antonio Noriega, un fost aliat al SUA și informator CIA care jucase un rol important în lupta împotriva răspândirii comunismului în America Centrală și în Caraibe, pion important în Afacerea Iran-Contra, care implicase contrabandă cu arme și droguri ca sursă de finanțare pentru susținerea gherilelor Contra în războiul lor împotriva sandiniștilor din Nicaragua, la mijlocul anilor 1980.

În lunile premergătoare procesului lui Noriega din septembrie 1991, alergam prin Bogotá încercând să găsim o ascunzătoare sigură pentru soția și fiica lui Lehder. Acesta se temea, pe bună dreptate, că inamicii săi din Columbia aveau să-i atace familia pentru a-l forța să nu divulge relația dintre Noriega și cartel. Știam că Escobar își trimisese deja călăii în Statele Unite pentru a elimina orice martor care urma să depună mărturie în proces.

În ceea ce se aștepta să fie o mărturie explozivă, Lehder a descris felul în care Noriega făcea afaceri cu Cartelul Medellín și cum vânduse efectiv dreptul de folosire a țării sale ca punct de tranzit contra unui procent din profitul de pe urma vânzării drogurilor. În același timp, oferea informații către DEA și CIA. În 1982, când era șeful serviciului de spionaj și combaterea traficului de droguri al statului Panama, Noriega i-a propus lui Escobar să „construiască o conductă de cocaină” către Statele Unite. S-a mai oferit și să spele bani pentru cartel. După o vizită secretă la ferma lui Escobar în Medellín, regele drogurilor i-a promis lui Noriega 1 000 de dolari pentru fiecare kilogram de cocaină care traversa statul Panama. Lehder estima că în fiecare lună peste o tonă de cocaină tranzita țara în drum spre Statele Unite. Lui Noriega i s-au mai promis și 5% dintr-o sumă de 60 de milioane de dolari, bani depuși săptămânal în băncile panameze la apogeul traficului de droguri. Toate acestea se întâmplau în timp ce Statele Unite îi plăteau anual 200 000 de dolari ca să fie informatorul lor!

În 1988, Statele Unite s-au săturat de duplicitatea lui Noriega, astfel că a fost pus sub acuzare de un tribunal federal american, pentru trafic de droguri. În decembrie 1989, în urma acuzațiilor că ar fi trucat alegerile naționale din Panama, președintele George H.W. Bush a lansat operațiunea Cauză Dreaptă. În timpul invaziei armatei Statelor Unite în Panama, Noriega s-a refugiat în ambasada Vaticanului din Panama City. Soldații americani au reușit să-l facă să se predea după ce au difuzat muzică rock cântată de The Clash, Van Halen și U2 la maximum într-o buclă nesfârșită, timp de trei zile și nopți. Pe data de 3 ianuarie 1990, Noriega s-a predat, devenind deținut în Statele Unite. A fost urcat într-un avion și adus în Miami pentru a fi judecat pentru acuzații de trafic de droguri, crimă organizată și spălare de bani.

Lehder fusese martor ocular la întâlnirile colonelului Noriega cu membrii cartelului și fusese responsabil cu transportul aerian de droguri în și din Panama. În timp ce se pregătea să depună mărturie, am fost însărcinat cu misiunea secretă de a-i pune familia la adăpost.

Siguranța familiei sale a fost o misiune atât de secretă, încât doar câțiva membri de încredere aflați în funcții înalte în Poliția Națională

Columbiană au fost înștiințați, iar șefii DEA au fost de părere că era cel mai sigur pentru familie să ne ocupăm doar noi de transfer, fără a implica autoritățile columbiene.

Toft mi-a înmănat un teanc de pașapoarte columbiene pentru membrii familiei lui Lehder. Pe lângă soția și fiica sa, mai erau membri ai familiei extinse nevoiți și ei să părăsească țara. Toate pașapoartele aveau pe ele viza pentru Statele Unite. Am sunat-o pe soția lui Lehder și am anunțat-o că găsisem un loc sigur unde puteau sta până când aveau să fie puse la punct ultimele detalii ale plecării. Apoi am rugat-o pe una dintre secretarele noastre să facă rezervări pe numele uneia dintre gărzile noastre de corp, la un hotel din elegantul cartier Zona Rosa din Bogotá, unde familia avea să locuiască preț de câteva zile, până când putea să fie scoasă din țară. Ne-am folosit de escoltas locali pentru a face mare parte din munca de teren. Escoltas angajați de DEA erau în mare parte polițiști columbieni pensionați, care fuseseră confirmați în prealabil de biroul nostru. Erău angajați cu normă întreagă pe post de gărzi de corp și erau tot timpul înarmați. I-am dat unuia dintre escoltas bani în numerar, iar acesta a plătit camerele de hotel și a revenit cu cheile.

Am sunat-o din nou pe soția lui Lehder și i-am spus să ne întâlnim în apropierea hotelului. Nu voiam ca familia să fie văzută la hotel în compania mai multor americani, pentru că asta ar fi atras prea mult atenția asupra lor. Astfel, m-am întâlnit cu micul grup din care făcea parte și fiica mult iubită a lui Lehder, Monica. Păreau speriați și agitați. I-am înmănat soției lui Lehder cheile de la camere și am încercat cât am putut să-i liniștesc pe cei din familia lui, după care le-am recomandat să nu iasă din camere și să-și comande mâncarea prin room service.

Fără ca ei să știe, mai mulți escoltas DEA erau staționați în hotel și în preajma lui, pentru a le asigura protecția.

Mai târziu în aceeași zi, am folosit o agenție de voiaj columbiană pentru a cumpăra bilete de avion. DEA avea o relație strânsă cu patronul unei agenții de voiaj locale, iar el s-a învoit să cumpere biletele pe nume false. Toate acestea se întâmplau bineînțeles înainte de atentatele de la 11 septembrie 2001, astfel că măsurile de siguranță nu erau foarte stricte. Știam că puteam să schimbăm numele de pe bilete la ghișeul companiei de zbor, odată ce toată lumea se afla în aeroport.

Familia a stat ascunsă în hotel și nu au existat incidente. Am vorbit de mai multe ori cu soția lui Lehder la telefon, dar conversațiile erau foarte criptice, pentru că nu știam cine ar putea asculta convorbirile. Am mers la hotel în ultima lor seară petrecută în Bogotá, dar am pus un escolta

să vorbească direct cu soția lui Lehder, pentru că nu voiam s-o vadă cineva stând de vorbă cu un gringo.

Conform instrucțiunilor noastre, escolta a transmis familiei să fie pregătită de plecare spre aeroport a doua zi la ora 5 dimineața. Le făcusem rezervare pe American Airlines, care avea un singur zbor zilnic între Bogotá și Miami, dimineața devreme.

A doua zi, mai mulți agenți DEA împreună cu mine, însoțiți de escoltas, am ajuns la hotel și am escortat familia lui Lehder până la SUV-urile noastre. Erau două mașini pentru membrii familiei plus doi agenți și un șofer în fiecare vehicul, și un al treilea SUV în spate pentru protecție suplimentară. Toți agenții noștri erau înarmați cu pistoale și puști de asalt pregătite de tragere în cazul în care s-ar fi declanșat un atac.

Guvernul columbian autorizase agenții DEA să poarte arme pe teritoriul țării, iar noi aveam toți permis de portarmă. Escoltas angajați de noi erau înarmați cu revolve, iar unii aveau pistoale mitraleră Uzi. Urmând un traseu prestabilit prin care am evitat arterele principale, am ajuns la Aeroportul Internațional El Dorado fără nici un fel de problemă.

La aeroport, am lăsat mașinile în parcare pentru personalul diplomatic, care se afla aproape de intrarea principală a terminalului internațional. Doi escoltas și doi agenți DEA au plecat într-o recunoaștere rapidă a aeroportului pentru a vedea dacă ceva era nelalocul său. Totul părea normal, așa că am scos familia din mașini, am luat bagajele și am escortat-o până la clădirea terminalului internațional. DEA avea o relație de colaborare strânsă cu personalul American Airlines din Bogotá, așa că aranjasem deja ca formalitățile de check-in să fie grăbite în așa fel încât familia să poată fi repede mutată într-o zonă mai puțin publică și mai sigură în așteptarea zborului. Imediat ce am intrat în aeroport, ne-am întâlnit cu persoana noastră de contact de la American Airlines, am mutat familia și bagajele pe o linie separată pentru control, am schimbat numele de pe biletele rezervate, folosind de această dată numele reale ale membrilor familiei lui Lehder, am îmbarcat bagajele și i-am escortat prin punctele de securitate ale aeroportului. Ne-am îndreptat cu toții spre o cameră de așteptare rezervată.

Când avionul a fost gata de îmbarcare, compania American Airlines a permis membrilor familiei lui Lehder să se îmbarce primii, pentru a nu fi nevoiți să stea la rând. Familia a fost deosebit de cooperantă și soția lui Lehder ne-a mulțumit pentru ajutorul pe care i-l oferisem, în timp ce se îmbarca. Zborul a decolat fără probleme și familia a ajuns în

siguranță la Miami după câteva ore. Odată aterizați în Miami, membrii familiei au fost întâmpinați de reprezentanții Biroului de Șerifi Federali ai Statelor Unite, după care nu am mai auzit nimic despre ei niciodată.

Nu m-am mai gândit la familia lui Lehder decât peste un an, când am primit o scrisoare ciudată la ambasada SUA din Bogotá, adresată mie. Adresa expeditorului indica că fusese trimisă de Biroul Federal al Închisorilor SUA, Secția Monitorizare Deținuți, Washington, D.C. Iar adresa destinatarului era scrisă în spaniolă. Era extrem de neobișnuit. De fapt, niciodată nu promisem sau văzusem o astfel de scrisoare. Plicul conținea o singură pagină de caiet pe care cineva scrisese de mână un mesaj care-mi era adresat. Scrisoarea suna așa: „SUA-92, Agentului Special DEA Steve Murphy, Bogotá, Columbia – Vreau să vă mulțumesc din suflet pentru că mi-ați ajutat familia și țara. La dispoziția dumneavoastră, CL.“

Mai promisem scrisori de la deținuți care se ofereau să-mi pună la dispoziție informații despre investigații în curs de desfășurare, dar de obicei priveam genul acela de mesaje cu un dram de scepticism. Niciodată însă nu mai promisem un mesaj de mulțumire de la un deținut.

I-am arătat scrisoarea lui Javier. Desigur, am știut amândoi imediat de la cine era.

Javier

L-am poreclit Oscar.

Încă nu-i pot dezvălui adevărata identitate. Să spunem doar că era o sursă – o sursă bună, care și-a spus povestea procurorului general al Columbiei și apoi nouă. Informațiile lui Oscar erau atât de importante, încât am hotărât să-l ducem în Statele Unite pentru a-l interoga cum se cuvine. Ulterior, a depus o mărturie secretă în fața Congresului american. Știam că Escobar avea să încerce să-l omoare, motiv pentru care l-am introdus în programul de protecție a matorilor din Statele Unite.

L-am cunoscut în Medellín, iar el ne-a povestit în detaliu ce se întâmpla în La Catedral la un an de la intrarea lui Escobar pe porțile închisorii, într-un spectacol grandios de predare pașnică în mâinile autorităților.

Oscar ne-a confirmat ceea ce bănuisem de la început – Escobar prezida în pușcărie cu gașca lui de răufăcători. Avea acces la transmițătoare radio securizate, faxuri și telefoane. Continua să ordone răpirea și asasinarea inamicilor săi, aici fiind incluși și orice martori potențiali în procesul Noriega din Miami. Unul dintre asasinii săi chiar a fost capturat în Statele Unite în timp ce încerca să îndeplinească ordinele lui Escobar.

Oscar știa ce vorbește. Ne-a povestit că era singurul supraviețuitor al unui masacru ordonat de Escobar din celula sa.

Totul începuse de la un sac de bancnote – bancnote putrezite – pe care sicarios de sub comanda lui Escobar îl descoperiseră, banii deteriorându-se pentru că nu fusese îngropați cum trebuie. Asasinii i-au dus sacul cu bani lui Escobar, în închisoare, și i-au spus că-l găsiseră pe o proprietate deținută de Gerardo Moncada, unul dintre traficanții lui Escobar din Medellín. Sicarios i-au spus lui Escobar că Moncada și partenerul acestuia, Fernando Galeano, ascunseseră de el acești bani. Oscar susținea că sicarios erau geloși pe Moncada și Galeano, așa că s-au dus la Escobar pentru a-i elimina. Planul a funcționat, pentru că Escobar a făcut o criză de nervi, urlând că fusese trădat de doi dintre cei mai de încredere oameni ai săi. A ordonat ca cei doi să fie aduși la închisoare pentru un „interviu”. Moncada și Galeano nu au suspectat nimic când au primit ordinul de a se întâlni cu șeful lor. Ba mai mult, nu

l-au luat cu ei pe șeful echipei lor de securitate, Diego Fernando Murillo Bejarano – cunoscut ca Don Berna.

Dar când Moncada a intrat și a văzut sacul cu bani putreziți pe pardoseală a știut imediat ce are de gând să le facă Escobar. Moncada a început să se bâlbâie încercând să-i explice lui Escobar că nu ascunseseră banii de el. Îngropaseră banii cu vreo cinci ani în urmă și pur și simplu uitaseră de ei. Escobar tăcea, dar toți cei aflați în cameră simțeau tensiunea plutind în aer. I-a acuzat pe cei doi că îi furaseră 20 de milioane de dolari din profitul de pe urma traficului de cocaină și le-a reamintit că puteau face afaceri doar datorită faptului că el își sacrificase libertatea în lupta împotriva extrădării. Le-a spus că aveau să-i plătească de acum înainte 200 000 de dolari pentru fiecare transport de cocaină pe care-l trimiteau în străinătate. Când cei doi bărbați, care-i fuseseră prieteni din copilărie și parteneri de afaceri preț de ani buni, au obiectat la auzul sumei, Escobar nu și-a mai putut ține mânia în frâu. După spusele lui Oscar, Escobar a luat un par și a început să-l lovească pe Moncada. Sicarios au sărit și l-au ucis pe Galeano. Cadavrele au fost arse și tăiate în bucățele. Apoi Escobar a dispus ca bunurile lui Moncada și Galeano să fie confiscate – ferme, afaceri și case. A mai ordonat și asasinarea familiilor acestora și a partenerilor de afaceri. Ca o reconfirmare îngrozitoare a dominației sale, și-a pus gorilele să le livreze soțiilor celor doi bărbați penisurile lor carbonizate.

Brutalitatea lui Escobar avea până la urmă să-i asigure sfârșitul.

Informațiile puse la dispoziție de Oscar s-au dovedit atât de devastatoare, încât guvernul columbian nu a mai putut ignora ceea ce se întâmpla în La Catedral. Gaviria a dispus ca Escobar să fie transferat într-o închisoare mai sigură – o cazarmă reconvertită de la periferia orașului Medellín. După cum era de așteptat, traficantul a refuzat să se supună, cerând o întrevvedere cu oficiali federali de rang înalt în La Catedral. Atunci, ministrul adjunct al justiției, Eduardo Mendoza, și directorul național al sistemului de penitenciare, locotenent-colonelul Hernando Navas, au fost trimiși în La Catedral pentru a negocia transferul. Naivii oficiali ai guvernului au venit fără escoltas înarmați pentru a-l anunța pe Escobar că avea să fie transferat în cazarma militară, urmând să se întoarcă în La Catedral în momentul în care securitatea va fi fost îmbunătățită.

Dar când au ajuns la închisoare, Escobar nu a avut chef de discuții. După ce au fost escortați până în apartamentul privat al traficantului, cei doi oficiali guvernamentali au fost înconjurați de gorilele lui Escobar și li s-a spus că aveau să părăsească incinta morți. Mendoza și Navas erau ostatici, împreună cu directorul închisorii. Mendoza avea să

povestească ulterior felul în care cel mai de încredere sicario al lui Escobar, Popeye, îi pusese țeava unui Uzi în ceafă, promițându-i că avea să-l omoare. La ora 4 dimineața, în timp oamenii lui Escobar continuau să-i amenințe cu moartea, Mendoza a auzit două explozii urmate de țipete și focuri de armă. Sute de soldați guvernamentali atacaseră pușcăria pentru a salva ostaticii și a-l captura pe Escobar, care reușise să fugă cu fratele său Roberto și o mână de deținuți, folosind un tunel. Deși trupele înarmate până în dinți și câinii lor de urmărire înconjuraseră zona din preajma Envigado în căutarea lui Escobar și a asasinilor săi, aceștia fugiseră de mult, ascunzându-se în una din numeroasele case conspirative pe care cartelul le deținea în Medellín și împrejurimi.

Mendoza, cu hainele făcute franjuri, a declarat mai târziu într-o conferință de presă că a fost salvat de un soldat și că a trebuit să se târască prin noroi în timpul schimbului de focuri, pentru a se feri de barajul de gloanțe care ricoșau din pereții închisorii.

Am auzit despre evadarea lui Escobar când am deschis televizorul în dimineața următoare. Când am ajuns la ambasadă, lucrurile o luaseră razna și toată lumea puneă întrebări. Nu aveam prea multe informații în acea dimineață, dar toată lumea intra la noi în birou și ne întreba ce se întâmplă. Ambasadorul vorbea cu președintele columbian, Joe Toft vorbea cu directorul PNC, iar noi vorbeam cu omologii noștri din PNC. Sunt sigur că și cei din CIA vorbeau cu omologii lor din armata columbiană și din diviziile lor de informații. Nu după mult timp, Toft ne-a chemat, pe Steve și pe mine, în biroul lui și ne-a informat că ambasadorul dorește să plecăm imediat în Medellín; un avion DEA ne aștepta la aeroportul din Bogotá. Cererea venea din partea PNC, care-l informase pe Toft că totul era într-o stare de confuzie. Media o luase razna din cauza evadării; cineva care susținea că e Escobar declara la radio că guvernul columbian își încălcase contractul, iar el nu făcuse nimic în neregulă.

Amândoi ne-am dus acasă ca să ne facem bagajele și ne-am grăbit spre aeroport. Toft ne-a spus că guvernul american voia să facem un inventar al lucrurilor pe care aveam să le găsim în interiorul închisorii, pentru a vedea dacă printre obiecte putem descoperi piste informative folositoare.

La fel ca toți cei din biroul DEA, eram încântați!

Evadarea însemna că eram acum liberi să urmărim ținta cea mai mare. Hăituirea reîncepea! Era șansa noastră să-i facem lui Escobar dreptatea pe care o merita.

Elicopterul Huey cu mitraliere de calibru .30 pe fiecare dintre cele două laturi ale sale ne aștepta când am aterizat pe Aeroportul Rionegro din Medellín. N-am putut să nu observăm că elicopterul PNC tocmai fusese reparat. Parbrizul păstra o urmă de glonț astupată. De fapt, în următoarele 18 luni ale căutării lui Escobar, toate elicopterele PNC cu care aveam să zburăm aveau cel puțin o gaură de glonț pe fuselaj. Am chicotit nervos împreună cu pilotul în timp ce aparatul decola, îndreptându-se spre Școala Carlos Holguin, nerăbdători să primim acceptul comandantului PNC de a pătrunde în La Catedral.

Deși Steve era deja în Columbia de un an, încă aveam rezerve în privința lui. Spaniola lui era încă destul de greoaie, dar vedeam că își dădea silința să învețe și folosea fiecare ocazie pe care o avea pentru a exersa. Nu eram foarte apropiați și, cât timp Escobar a fost la închisoare, am stat împreună în timpul prezentărilor DEA și am condus împreună câteva operațiuni, dar nimic de amploarea operațiunii de căutare a lui Escobar.

Nu prea știam cum să-l iau pentru că, din foarte multe puncte de vedere, eu și Steve eram complet opuși. Cu toate că păream o pereche ciudată, diferențele aveau mai târziu să reprezinte un avantaj pentru noi ca echipă. Steve era foarte organizat, în timp ce eu uram hârțogăria. În schimb, eu construisem o rețea amplă de contacte cu diverși membri ai agențiilor de aplicare a legii din Columbia la care puteam apela în orice moment.

Noua misiune de căutare a lui Escobar avea să ne apropie, și, în multe feluri, Steve avea să devină cel mai de încredere partener și cel mai bun prieten al meu.

Fecioara Maria veghea deasupra mea, în timp ce stăteam întins și treaz, întorcându-mă de pe o parte pe cealaltă în patul lui Pablo Escobar.

Niciodată nu-mi imaginasem că aveam să-mi petrec în felul acela prima noapte în La Catedral. E adevărat, nu-mi imaginasem în primul rând că aveam vreodată să intru în bârlogul leului – luxosul apartament care ar fi trebuit să fie celula de închisoare a traficantului miliardar.

Totul a început într-un stil oficial militar. Toft ne trimisese în La Catedral pentru a colecta cât de multe informații puteam găsi în acea închisoare la o zi după evadarea îndrăzneță a lui Escobar. Dar, odată ce eu și Steve am aterizat la Academia Carlos Holguin din Medellín, a trebuit să obținem permisiunea oficială pentru a putea vizita închisoarea. Trebuia să ne înfățișăm oficial în fața comandantului – un ofițer pe care nu-l plăcusem niciodată, care preluase comanda după ce Hugo Martinez fusese detașat în Spania în urma predării lui Escobar.

Colonelul Lino Pinzon era înalt și plin de sine – foarte impunător în uniforma scrobită a PNC. Mereu aveam impresia că nu-și dorise niciodată americani prin preajmă, și cine putea să-l invinuiască? Probabil că am fi avut aceeași părere dacă rolurile ar fi fost inversate. Oricum, nu am avut parte de o primire cordială, nici de ceșcuțe dulci de tinto, când ne-a primit în biroul său pentru a discuta logistica accesului nostru în La Catedral. Pinzon ne-a spus cât se poate de clar că el era cel care conducea operațiunea și avea să decidă cum va continua noua căutare. După o conversație scurtă și mai degrabă unidirecțională, am fost poștiți afară. Pe cât de importantă era pentru noi această nouă misiune de a da de urma lui Escobar, eu și Steve aveam impresia că acel colonel nu se grăbea prea tare.

În zilele de după evadarea lui Escobar, la bază domnea o stare de confuzie și cred că Pinzon avea propriile metode pentru a încerca să controleze situația. Nu exista nici un fel de infrastructură pentru a ajuta la capturarea lui Escobar, iar partenerii din alte agenții, ca noi sau băieții din DIJIN, nu prea erau consultați. Când doi ofițeri DIJIN în civil au apărut la bază pentru a-și începe treaba, au fost întâmpinați oficial de către Pinzon, care era decis să conducă operațiunea cu o mână de fier. A fost o idee proastă încă de la început, iar situația s-a deteriorat cu fiecare nouă zi. Ofițerii serviciului de spionaj columbian îl urau pe Pinzon, care îi forța să se trezească la ora șase dimineata, împreună cu ceilalți recruți PNC, pentru a face flotări. Asta după ce petrecuseră toată noaptea urmărind diverse piste spre Escobar. Băieții din DIJIN nu erau obișnuiți să dea explicații decât șefului lor din Bogotá, dar Pinzon îi forța să răspundă în fața lui. Am prevăzut ce avea să urmeze, știind că situația nu avea cum să continue așa. Una dintre primele solicitări pe care i le-am adresat lui Toft a fost aceea de a insista pe lângă amicul său Octavio Vargas Silva, cel care crease inițial Bloque de Búsqueda, să-l repună imediat în funcție pe Martinez, făcându-l din nou comandantul Blocului de Căutare din Medellín. Practic, l-am implorat. Simțeam că Martinez era singurul cu care am fi putut fi în stare să colaborăm.

După formalitățile de la academie, eu și Steve ne-am urcat din nou în elicopterul Huey și am zburat până la Envigado, la 20 de minute distanță. Elicopterul a trebuit să aterizeze la 3 kilometri de El Catedral, în vârful unui deal acoperit cu iarbă, deoarece Escobar instalase stâlpi în jurul închisorii pentru a împiedica aterizarea oricărui aparat de zbor. Instalase și un tun antiaerian care putea să doboare orice aparat care s-ar fi apropiat prea mult. Trebuie să recunosc că se gândise la toate, ca un adevărat strateg militar. Probabil că era preocupat de eventuale atacuri ale dușmanilor săi din guvern sau din cartelurile rivale.

Urcam acum pe un drum de pământ denivelat, parțial spălat de ploi și presărat cu bolovani mari. Am fost întâmpinați la porțile închisorii de un grup mic de ofițeri DIJIN. Aceștia făcuseră deja o cercetare preliminară a întregului perimetru și ne-au arătat poligonul de tir, unde deținuții se antrenaseră trăgând la țintă, și casa directorului închisorii, aflată în afara barierelor de securitate. În spatele închisorii găsiseră o gaură în gardul care înconjura perimetrul. Nu era vorba de o poartă; era o gaură în gard prin care oamenii puteau intra și ieși fără să fie nevoiți să treacă prin punctele de control. Mai era acolo și un teren de fotbal de dimensiuni normale care avea și nocturnă. Mai târziu am găsit și trofee în mai multe celule, semn că Escobar organiza turnee de fotbal în închisoare.

În interior, totul fusese distrus în urma schimbului intens de focuri cu autoritățile columbiene. Călcam pe cioburi de la ferestrele sparte, iar pereții erau ciuruiți de sute de gloanțe.

În clădirea principală se găseau câteva birouri pentru personalul închisorii, urmate de două rânduri de gratii pictate în verde – singurele pe care le-am văzut în interiorul întregii închisori, care parcă fuseseră lăsate acolo de văzul lumii, pentru a demonstra că acel complex, care semăna mai degrabă cu un hotel, era într-adevăr o închisoare. Era o mică glumă a lui Escobar – un praf în ochi menit să convingă autoritățile columbiene că e cu adevărat închis, chiar dacă închisoarea fusese renovată la ordinele sale!

După rândurile de gratii se găseau o infirmerie, camere de depozitare, o bucătărie și alte birouri. O sală de jocuri dotată cu mese de biliard și ping-pong era dominată de un tablou de prost gust care-l înfățișa pe Escobar împreună cu părintele Rafael Garcia Herreros. Escobar donase milioane organizațiilor caritabile ale preotului catolic și, bineînțeles, îl folosise în schimb pentru a negocia predarea sa autorităților columbiene.

Închisoarea era cam cum ne imaginasem – un club privat plin cu obiecte de lux, precum televizoare de ultimă generație, frigidere și combine stereo. Nici agenții americani, nici columbienii nu aveau idee cum reușiseră oamenii lui Escobar să care acele obiecte enorme până în vârful dealului. După cum nu aveam informații care să indice că Escobar ar fi contractat arhitecți și constructori care să ridice căsuțele de vacanță de pe dealul din spatele închisorii. Ulterior, am aflat de la cei din PNC că Escobar nu dormea niciodată mai mult de două nopți consecutive în același loc. Asta incluzând propria „celulă”. Folosea căsuțele de vacanță pentru petreceri și ca să doarmă în ele cu schimbul. Erau foarte frumos amenajate cu ghivece de flori, coșulețe cu flori

suspendate și tapiserii și draperii luxoase. Una dintre căsuțe avea o baie construită asemenea unui buncăr, cu pereți din beton armat de mai mult de un metru grosime. Unul dintre dormitoarele celor două căsuțe avea o ușă secretă care ducea la un tunel care oferea o cale de scăpare spre munți. Am auzit că Escobar avea de gând să transforme închisoarea într-o stațiune turistică după ce și-ar fi terminat sentința.

Bani fuseseră arși peste tot pe proprietate sau cel puțin așa ni s-a spus. La puțin timp după evadare, am început să auzim zvonuri despre cum trei subofițeri de poliție care păziseră închisoarea găsiseră o cale ascunsă cu milioane de dolari și nu declaraseră descoperirea. După întoarcerea în Bogotá, cei trei s-au pensionat. Nimeni n-a spus cât găsiseră, dar probabil era o sumă enormă. Mai auziserăm că un campesino găsise niște bani într-un sac, pe malul unui râu, care se ȳea dintr-o gaură săpată în pământ, în apropierea închisorii. Acel campesino a recunoscut în fața polițiștilor că luase o parte din bani, dar când aceștia l-au ȳntrebat de ce nu luase totul, el le-a răspuns că nu avusese timp, pentru că trebuia să se ȳntoarcă acasă pentru a mulge vacile.

ȳn acele prime săptămȳni intense și haotice petrecute la ȳnchisoare, elicopterele decolau și aterizau ȳncontinuu, transportȳnd o armatȳ de experȳi care scotoceau clȳdirile și zona din ȳmprejurimi. Am adus radare geo-penetrante și experȳi care să caute rȳmȳșite umane ȳngropate, dar nu am gȳsit aș a ceva pe terenul din jurul ȳnchisorii.

„Celula“ lui Escobar era un dormitor/birou extins, surprinzȳtor de ordonat. Patul era fȳcut, iar baia foarte curatȳ. Escobar avea un fix pentru bȳi curate și bine proporȳionate și de fiecare datȳ cȳnd fȳceam o razie la una dintre casele folosite de el gȳseam o baie strȳlucind de curȳtenie, cu instalaȳii nou-nouȳe.

Apartamentul privat adȳpostea și o mulȳime de arme diverse. Escobar avea brȳȳri de siguranȳă și un telescop avansat de mare putere, instalat ȳn apropierea balustradei terasei, chiar ȳn faȳa intrȳrii ȳn celulȳ. Un ofiȳer PNC ne-a spus cȳ Escobar folosea telescopul pentru a-ș i putea vedea soȳia și copiii cȳnd vorbea cu ei la telefon.

ȳn biroul alȳturat am gȳsit o casetȳ de film ȳn coșul de gunoi. Cȳnd am dezvoltat filmul, am descoperit imagini cu Escobar, inclusiv de-acum infama imagine cu el ȳmbrȳcat ȳntr-un jersey albastru, care a ajuns fotografia celui mai cȳutat om de pe planetȳ, cu oferta de recompensȳ de douȳ milioane de dolari pentru informaȳii care ar fi dus la prinderea lui. Guvernul columbian oferea separat peste ș ase milioane de dolari. Și cȳ veni vorba de afișul pentru recompensȳ, le avea pe toate ȳn dosarele

sale: cele care fuseseră tipărite pentru capturarea lui în Columbia, precum și aproape fiecare articol care apăruse despre el. Am mai găsit și stive de cărți publicate pe cont propriu, semnate de Escobar și sicarios care lucrau pentru el. Volumele legate în piele, cu caricaturi care ridiculizau Statele Unite, purtau semnătura lui Escobar și erau puse în cutii de cadou făcute, de asemenea, din cea mai fină piele. Nimeni n-a aflat vreodată cine tipărise cărțile. Aveam treburi mai importante pe cap.

Eram fascinați de ce găseam și ne-am grăbit să fotografiem totul. Pe lângă teancurile de cărți satirice, am găsit volume despre creșterea porumbeilor călători. Erau mai multe cuști pentru porumbei în complex, inclusiv una aflată chiar în afara celulei lui Escobar. Porumbeii erau folosiți pentru a transmite mesaje către diverși asociați și membri ai cartelului lui Escobar.

În interiorul biroului lui Escobar am găsit un seif gol. Fără îndoială că luase toți banii înainte de a evada. Am mai găsit desuuri dantelate și jucării sexuale, inclusiv vibratoare, aranjate ordonat într-un dulap. În dosarele de corespondență ale lui Escobar, surprinzător de ordonate și organizate metodic, am găsit toate amenințările pe care le primise de la dușmanii săi și scrisori trimise de mame care-și ofereau fiicele ca jucării sexuale în onoarea traficantului.

În ciuda faptului că era un afemeiat, le era extrem de devotat copiilor săi. În exteriorul celulei sale era o zonă de relaxare din care se putea vedea un loc de joacă cu o casuță pentru copii, dotată cu apă curentă și electricitate.

Ne-am alăturat imediat ofițerilor serviciului de spionaj și colonelului Alonzo Arango Salazar – adjunctul DIJIN – care conducea operațiunea de verificare a bunurilor lui Escobar. Aveam o relație bună cu Arango, care ne-a întâmpinat cu brațele deschise și ne-am alăturat percheziției sistematice a închisorii – un proces care avea să dureze în jur de trei luni. Printre experții aduși de noi se afla și agentul ATF J.J. Ballesteros, care a rămas la închisoare mai multe săptămâni pentru a verifica un arsenal enorm, încercând să identifice proveniența armelor confiscate. J.J. era detașat în Bogotá și atașat biroului DEA din ambasadă. Nu le-a spus niciodată șefilor săi din Washington că ni s-a alăturat în Envigado pentru percheziție și a petrecut zile bune la închisoare până să-și dea seama cineva că lipsește. Când șefii DEA din D.C. au aflat, i-au ordonat să se întoarcă imediat în Bogotá, lucru care nu ne-a picat deloc bine. J.J. avea o reputație excelentă în PNC; vorbea fluent spaniola și munca depusă în La Catedral era neprețuită pentru noi.

Plecarea lui J.J. din închisoare a fost unul dintre momentele mai amuzante petrecute de noi în timpul percheziției. Celălalt moment a fost provocarea lui Arango. Avea un simț al umorului bolnav și m-a provocat să dorm în patul lui Escobar în prima mea noapte petrecută acolo. La venirea nopții, Steve se întorsese deja în Bogotá pentru a coordona căutarea lui Escobar de la sediul DEA, iar eu rămăsesem singur cu polițiștii columbieni și ofițerii DIJIN detașați în închisoare. Ofițerii columbieni dormeau în dormitoarele de lângă apartamentul lui Escobar – fără doar și poate ocupate înainte de mica armată de sicarios a traficantului.

N-am reușit să dorm decât o noapte în patul lui Escobar, iar în restul nopților petrecute în închisoare am dormit împreună cu băieții din PNC în dormitoare. Nu era nimic în neregulă cu patul. Dimpotrivă, era deosebit de confortabil – mare și făcut la comandă, cu o bază din ciment și două saltele tari puse una peste alta. Am schimbat înainte cearșafurile, și când a venit timpul să mă culc m-am băgat sub pătura colorată. O tăcere sinistră a înghițit dormitorul, și eu mă foiam treaz de pe o parte pe alta. Nu puteam să adorm, deși eram epuizat de zborul din Bogotá și de ziua agitată și palpitantă pe care o petrecusem examinând lucrurile lui Escobar.

Afară, aerul de munte era răcoros și înviorător. Eram atât de izolați, încât întunericul era total – atât de palpabil și de adânc, încât îmi făcea pielea de găină. Observasem Fecioara de pe perete de cum intrasem în cameră. Treaz fiind, am aprins veioza de pe noptieră și am coborât din pat să mă plimb prin cameră. Fecioara era acolo, luminată de aura lămpii. Era din ceramică – imaginea serenității așa cum îl ținea pe pruncul Iisus în brațele sale. Nu m-am putut abține să mă gândesc cum putea un bărbat care ucisese mii de oameni nevinovați să se roage Fecioarei Maria, să ceară protecția și binecuvântarea ei.

M-am întors înapoi în pat și am stat treaz toată noaptea încercând să-l descifrez pe Pablo Escobar. Cum putea ca sufletul său hain să adăpostească vreo fărâmbă de bine, orice credință în Dumnezeu și în Fecioară? Cu cât mă gândeam mai mult la toate acestea, cu atât mai tare mă înfuriam. Imaginea sicriilor polițiștilor de la toate înmormântările la care participasem de când eram în Columbia, epava contorsionată din atentatul Avianca, panica de pe străzile Bogotei ca urmare a asasinării lui Galán se derulau acum prin mintea mea.

Somnul a devenit imposibil.

Zăngănitul oalelor din bucătăria apropiată pe care le-am auzit la ora cinci dimineața a marcat sfârșitul binevenit al unei nopți de chin. Băieții

din PNC pregăteau micul-dejun și aroma cu o nuanță de nuci a cafelei proaspăt făcute s-a strecurat în dormitor. Nu-mi place neapărat cafeaua și o beau rareori, dar mirosul ei m-a adus la realitate, vestind o nouă zi și reînviindu-mă cumva pentru enorma sarcină pe care o aveam în față – să-l aducem pe traficanțul ucigaș în fața justiției.

Steve

Puiul fiert mi-a făcut felul: gri și stafidit, cu resturi de pene rămase în pielea tare. M-am chinuit să-l mănânc cu orezul și cartofii care ni se serveau la aproape fiecare masă la baza Holguin, deoarece nu primeam întotdeauna o bucată de pui sau alte proteine. Asta mâncau polițiștii columbieni și era important să demonstrăm că le eram alături până la capăt în această reluare a vânătorii lui Pablo Escobar.

Așa că am mâncat puiul. Când nu primeam pui, rămâneam doar cu orez și cartofi. Pentru că nu aveau nici un gust, puneam ketchup peste orez ca să-i dăm savoare. Până în ziua de azi, îmi face plăcere să mănânc orez.

Pentru a le câștiga încrederea, dormeam în paturi suprapuse cu până la șapte polițiști în camerele dormitor. Saltelele erau pline de cocoloașe și jilave, și fiecare dintre noi primise doar o pătură subțire de armată care să ne protejeze de răcoarea aerului de munte. Dimineata ne spălam cu apa rece care țâșnea sacadat din capetele de duș. Hârtia igienică și săpunul erau obiecte de lux.

Baza Holguin era punctul central al operațiunii de căutare, iar eu și Javier știam că era important să dormim împreună cu polițiștii locali și să îndurăm aceleași lipsuri ca ei, motiv pentru care am ajuns să mănânc tot puiul acela, iar în primele zile, cel puțin, ne-am supus ordinelor lui Pinzon, care părea destul de depășit de situație. Din fericire, lobby-ul nostru pentru revenirea lui Martinez a funcționat în cele din urmă. Toft și ambasadorul au reușit să-l convingă pe directorul PNC, generalul Octavio Varga Silva, care l-a convins la rândul său pe președintele columbian că Hugo Martinez era singurul om potrivit pentru acea sarcină. La două luni după evadarea lui Escobar, Martinez s-a întors din Spania la baza Holguin, pentru a prelua comanda operațiunilor de căutare.

Atunci l-am cunoscut pe colonel. Era înalt și într-o formă fizică excelentă. Avea părul negru și des și purta întotdeauna un combinezon militar de culoare verde. Era prietenos, dar avea un aer autoritar și profesionist. Nu pierdea timpul la palavre și te privea întotdeauna în ochi când ți se adresa. Te asculta când aveai ceva de zis și era extrem de politicoasă, dar nu era nici o îndoială că el era șeful. Nu trebuia să o spună; pur și simplu, știai.

Eram în Columbia de mai bine de un an când l-am cunoscut pe Martinez. Mulțumită lui Javier am ajuns să am o relație grozavă cu el. Javier a garantat pentru mine ca partener al său, ceea ce a însemnat că Martinez m-a întâmpinat cu brațele deschise în Blocul de Căutare încă de la început. Ușa biroului său îmi era tot timpul deschisă și era răbdător cu spaniola mea rudimentară și cu întrebările mele care nu se mai terminau.

Javier și cu mine nu eram singurii fericiți să-l vadă pe Martinez înapoi la conducere; un val de entuziasm și de ușurare s-a răspândit și printre ceilalți. Dintr-odată se percepea în aer un sentiment general de speranță și toți simțeam că de această dată aveam să-l prindem pe Escobar.

În primele săptămâni de după evadarea lui Escobar, Toft a vrut să se asigure că măcar unul dintre noi rămânea în Medellín cât timp celălalt era la ambasadă. Eram responsabili cu monitorizarea percheziției închisorii în căutarea oricărei fărâme de informație utilă, dar prioritatea noastră era găsirea lui Escobar. A fost o perioadă intensă, cu experți în informații și analiști care se perindau încoace și încolo și grupuri de oficiali guvernamentali curioși care se comportau asemenea unor turiști morbizi, avizi să arunce o privire în închisoarea care timp de un an găzduise cel mai faimos nelegiuit al lumii.

Nici unul dintre noi doi n-a prea avut timp liber în acea perioadă și am început să lucrăm mult peste program. În Bogotá, încercam să ne întoarcem în apartamentele noastre măcar o dată pe zi pentru a dormi preț de câteva ore, a face un duș și a ne schimba hainele. Era destul de haotic, dar până la urmă a devenit un haos controlat. De Crăciun, ni s-a spus că unul dintre noi trebuia să rămână în țară. Javier, care era burlac, s-a oferit cu mărinimie voluntar pentru ca eu și Connie să ne putem întoarce acasă, la familii. Javier și-a luat vacanțe cu alte ocazii, dar în acele 18 luni intense ale celei de-a doua căutări, eu și cu el n-am făcut altceva decât să trăim și să respirăm Pablo Escobar. Nici unul dintre noi nu avea cine știe ce viață socială. O vedeam pe Connie din când în când, iar Javier lucra aproape nonstop.

Cred că pe nici unul dintre noi nu prea l-a deranjat să lucreze încontinuu. Voiam cu disperare să-l găsim pe Escobar, și simțeam că singurul mod în care puteam să facem progrese era dacă monitorizam activ linia telefonică instalată la bază, la care se primeau ponturi, și să mergem în cât de multe razii ne permitea Martinez. Tehnic, participarea noastră la raiduri alături de forțele de ordine columbiene era împotriva politicii Statelor Unite, iar eu și Javier am purtat discuții îndelungate despre încălcarea ordinelor care ne cereau să rămânem în perimetrul

bazei din Medellín. Știam că rostul acelor ordine era propria noastră siguranță și că tot personalul american din bază trebuia să respecte aceleași reguli. Dar mai știam și că nu ne-am fi putut îndeplini misiunea dacă stăteam deoparte și așteptam doar ca cei din PNC să-și riște viețile în căutarea lui Escobar și a organizației sale. Așa că, la începutul perioadei petrecute în Medellín, eu și Javier am căzut de acord că trebuia să ne alăturăm PNC, în special unității de elită DIJIN. Am decis să ieșim din bază cu PNC, când simțeam că aveam un motiv întemeiat. Și am stabilit că nu aveam să le spunem celorlalți americani când urma să ieșim. În acest fel nu îi expuneam situației jenante de a raporta activitățile noastre înapoi în Bogotá. Militarii americani care erau cu noi în bază erau tipi isteți și probabil știau ce făceam, dar nu ne-au întrebat niciodată, iar noi nu le-am spus.

Genul acesta de aranjament „nu-întreba-nu-răspunde” a durat mai bine de un an și jumătate, cât l-am urmărit pe Escobar în acea a doua vânătoare. Nu pot spune că Toft era la curent cu faptul că noi părăseam baza și ne alăturam misiunilor operative și de supraveghere ale PNC, dar era un tip inteligent, așa că probabil bănuia că ceva se-ntâmplă. Primeam ordine care sugerau faptul că știa că participăm la razii. De pildă, ni se interzicea să ne înarmăm cu puști – de asalt sau carabine – sau să purtăm orice haine kaki care ne-ar fi făcut să semănăm cu militarii sau polițiștii columbieni. Nu am chestionat acele ordine, iar Toft, în mare parte, ne-a lăsat în pace.

Ne asiguram întotdeauna că este la curent cu informațiile pe care le strângeam în Medellín, misiunile întreprinse de PNC și rezultatele acelor misiuni. Știa că răspândeam material informativ obținut în Medellín către alte birouri DEA din lume și se asigura că avem la dispoziție resursele necesare pentru a ne face bine treaba. Dar nu ne întreba niciodată dacă părăseam baza, iar noi nu-i menționam niciodată nimic.

Și columbienii știau că încalcăm regulile și aveau grijă să nu ne expună niciodată unor situații care să ne pună viața într-un pericol extrem. Drept urmare, întotdeauna îi lăsam pe columbieni să conducă ostilitățile. La rândul lor, ei se asigurau să fim tot timpul în siguranță, deși era mai mult un exercițiu de autoiluzionare, din moment ce ne riscam viața în fiecare zi petrecută în Medellín.

În schimb, cele mai mari probleme pe care le-am întâmpinat nu au avut de a face cu pericolul care ne înconjura, mâncarea oribilă, relația noastră cu polițiștii columbieni sau orele de muncă interminabile. Încă mă doare să recunosc că cele mai mari obstacole în căutarea lui Pablo Escobar au fost adesea chiar compatrioții noștri americani.

Relația dintre DEA și agențiile de spionaj ale Statelor Unite, cum ar fi CIA sau NSA, în Columbia, era cel puțin tensionată. Există o competiție total nesănătoasă între noi și CIA, provocată în mare parte de faptul că șeful stației CIA din Columbia ne disprețuia munca.

Ca agenți DEA principali din Columbia, eu și Javier ne concentrăm pe aplicarea legii și pe deferirea lui Escobar justiției. Într-un sens general, eram permanent în căutarea oricăror probe care ar fi putut fi folosite împotriva traficantilor de narcotice într-un tribunal american. CIA avea o altă misiune, concentrându-se pe grupările insurgente ca FARC și pe legăturile lor cu regimurile comuniste. FARC devenise atât de puternic, omorând zeci de soldați ai forțelor de securitate columbiene, încât, pe 9 noiembrie 1992, Gaviria a decretat starea de urgență. I-a înfierat pe „teroriști, ucigași și cei care iau ostatici, acea bandă de fanatici dezaxați care n-au citit încă în ziare despre sfârșitul totalitarismului comunist”.

Desigur, Gaviria știa că FARC nu se mai ocupa doar cu răspândirea ideologiei marxiste. După cum a observat el foarte bine, „gruparea caută doar să-și îmbogățească liderii și să-și umfle conturile luând ostatici, șantajând, plătind asasini și cerând taxă de protecție”.

Starea de urgență a lui Gaviria a fost o binecuvântare pentru vânarea lui Escobar, deoarece a însemnat că orice răufăcător care ne putea oferi informații utile primea o reducere substanțială a pedepsei. Cu toate că până la urmă Curtea Constituțională a Columbiei – cea mai înaltă instituție juridică a țării – avea să anuleze prevederea în mai 1993, am beneficiat de ea în cele câteva luni în care a fost validă și am obținut o grămadă de informații de la asasini și de la găinari prinși, care ne-au oferit piste de investigație valoroase spre Escobar.

La început, am primit o mulțime de informații și de materiale informative prin care am putut corobora relația comodă pe care FARC o întreținea cu cartelurile cocainei. Știam că membrii FARC asigurau paza laboratoarelor de cocaină din junglă ale Cartelului Medellín. Am transmis această informație îndeplinindu-ne datoria, mai departe, către personalul CIA. Dar șefii CIA ori nu voiau să admită că există o legătură între comunism și cocaină, ceea ce ar fi încurcat firele ideologice, sau poate că o făceau din motive care nu ne-au fost niciodată dezvăluite. Oricum ar fi fost, contextul a creat o relație de lucru groaznică între DEA și CIA, iar partea tristă era că insurgenții și cartelurile profitau de pe urma certurilor noastre intestinale.

În Medellín, au reușit chiar să creeze o ruptură între trupele Delta Force ale Armatei și echipele SEAL Team Six ale Marinei staționate la baza

Holguin, imediat după evadarea lui Escobar. Din start a fost evident că spionii aveau acces la date ultrascrete legate de Escobar, dar au refuzat să ni le împărtășească pe motiv că nu aveam autorizațiile de securitate „adequate”. A fost nevoie ca Joe Toft să intervină pe lângă ambasadorul Morris Busby pentru a ne primi autorizațiile, dar CIA tot ne-a dat informațiile cu reticență și cu țârâita. Încă îmi amintesc umilința pe care am trăit-o când mergeam la birourile lor din ambasada Statelor Unite din Bogotá. De fiecare dată când intram acolo, aprindeau o lumină albastră de semnalizare, prin care li se indica tuturor că „cineva din afară” se găsea printre ei. Apoi, ni se cerea să ne așezăm la un birou ca pentru copii aflat în afara biroului șefului stației și al asistentului său, unde ni se permitea să evaluăm informațiile. Eram mereu supravegheați de două perechi de ochi. Credeți-mă, nu ne-am simțit niciodată bineveniți acolo.

Până la urmă, n-am descoperit nimic util misiunii noastre în dosarele lor. De multe ori am observat că telegramele lor conțineau aceleași informații pe care noi înșine le relataserăm cu câteva zile înainte. Cu toate astea, rapoartele nu menționau niciodată că informația provenea de la DEA! Tot materialul informativ despre Escobar din rapoartele CIA era întotdeauna atribuit unei „surse de informații de încredere”. Evident, asta demonstra că CIA avea acces la toate rapoartele și comunicările pe care le pregăteam, dar noi nu ne bucuram de aceeași curtoazie profesională din partea lor.

Situația se înrăutățise atât de mult încât eu și Javier eram convinși că CIA ne intercepta telefoanele de acasă pentru a afla ce informații suplimentare discutăm între noi. E ilegal ca CIA să investigheze cetățeni americani, așa că, dacă suspiciunile noastre se adevăreau, însemna că agenția comitea o infracțiune. Nu aveam nici o dovadă, dar au existat ocazii în care am înțeles că cei din CIA cunoșteau detalii intime ale conversațiilor noastre. De asemenea, când puneam receptorul în furcă după o convorbire, mai obișnuiam să-l ridicăm imediat înapoi și auzeam doar liniște pe linie în loc de obișnuitul ton. Așteptam ascultând, până când auzeam o serie de clicuri înainte ca tonul să revină.

Eram cumva paranoici? Se poate, dar nu eram dispuși să riscăm în cea mai importantă misiune a carierelor noastre. Dacă nu CIA ne monitoriza telefoanele, putea să fi fost guvernul columbian. Într-o călătorie pe care am făcut-o în Statele Unite, am cumpărat niște faxuri. Am instalat unul acasă la Javier și pe celălalt în apartamentul meu din Bogotá. Un al treilea l-am instalat la școala Carlos Holguin. Aveam unul deja în biroul nostru din ambasadă. La acea vreme tehnologia de interceptare a faxurilor era relativ nouă și nu prea folosită, așa că de

fiecare dată când eu și Javier aveam ceva important să ne spunem, scriam pe o foaie de hârtie pe care o trimiteam prin fax.

Când eram nevoiți să vorbim la telefon, foloseam un cod special. Utilizam diverși termeni în așa fel încât nimeni să nu știe exact despre ce vorbim. Multe convorbiri se bazau pe deducții, așa că, dacă nu știai exact despre ce sau cine discutam, cel mai probabil nu ai fi putut înțelege mai nimic. Pentru anumiți interlopi foloseam porecle sau alte cuvinte pe care doar noi le știam. Ne puteam referi la cineva despre care vorbisem în prealabil, fără să-i menționăm numele. Când venea vorba de locuri, ne refeream la evenimente din trecut care se întâmplaseră acolo sau prin împrejurimi, fără să numim exact locul. Pentru întâmplări, ne refeream la ceva similar care deja se întâmplase. De exemplu, vorbeam despre un traficant care fusese ucis într-un schimb de focuri cu poliștii, pentru a vorbi de fapt despre o țintă actuală. Dacă aveam informații despre un loc din afara Medellínului, ne refeream la acel loc vorbind despre cineva care trăia acolo. De exemplu, dacă discutam despre Baranquilla spuneam: „unde locuiește Gary”, sau dacă era Cali ziceam: „unde lucrează Javier și Max”, sau dacă era vorba de Miami spuneam: „unde am locuit eu”. New York era „locul unde e Sam”.

În retrospectivă, se poate să fi fost din cale afară de precauți, dar eram foarte încordați și trăiam într-un loc în care eram țintele răufăcătorilor, ambii având recompense de sute de mii de dolari puse pe capetele noastre. Da, eram paranoici. Și pe măsură ce căutarea lui Escobar s-a intensificat, am devenit și mai paranoici. Eu și Javier știam că nu putem avea încredere în nimeni.

Și după ce CIA l-a amenințat pe Javier cu închisoarea, am știut că eram efectiv pe cont propriu.

Javier

Vocea lui Escobar era inconfundabilă, chiar și prin zgomotul static al transmisiilor radio. Era o voce adâncă și guturală. Vorbea rapid, în frânturi de propoziție marcate de un puternic accent paisa. Părea fericit să-l salute pe fiul său adolescent, Juan Pablo, cu care dialoga în fiecare zi la ora 5 după-amiază. Dar, după evadare, capacitatea noastră de a intercepta acele convorbiri devenise intermitentă, iar agenții columbieni de la baza PNC nu mai auziseră nimic de la Escobar de aproape patru luni, în mare parte din cauză că ascultau pe o frecvență radio greșită.

Obținusem frecvența de la o sursă care lucra în biroul procurorului general. Sursa vorbise de mai multe ori cu Juan Pablo, încercând să negocieze predarea. Memorase frecvența și mi-o transmisese mie. Ulterior, a fost ucis de oamenii lui Escobar. Eu am predat frecvența celor doi agenți CIA staționați la baza Holguin.

Aveam propriul centru de colectare a informațiilor în bază, operat de ofițeri PNC. Guvernul columbian înființase și o linie telefonică pentru ponturi, oferind o recompensă frumoasă oricui putea să ofere informații despre locul în care se ascundea Escobar. Tot guvernul plătise niște reclame TV vesele prin care încuraja cetățenii să apeleze numărul liniei telefonice. Cu acel entuziasm cu care se promovează, de regulă, câștigarea loteriei, reclamele promiteau pe nerăsuflăte până la 6 200 000 de dolari și o viață nouă în străinătate oricui aducea informații care ar fi condus la capturarea lui Escobar.

Vizele pentru SUA erau la mare preț în Columbia, iar Steve și cu mine am reușit să obținem o mulțime de informații utile de la diverși polițiști de grad inferior și agenți secreți cu care ne-am împrietenit pe baza promisiunii acestor vize. Le făceam cinste cu hamburgeri și bere când se săturau de rațiile jalnice pe care le primeau la bază și mergeau în barul Candilejas din apropiere. Maiorii Hugo Aguilar și Danilo Gonzalez ne-au devenit buni prieteni, împărțându-ne mereu tot felul de informații. Lucrau amândoi zi și noapte și erau responsabili pentru multe razii de succes împotriva Cartelului Medellín. Din momentul în care au aflat că-i puteam ajuta cu vize pentru SUA printr-un program special al ambasadei care simplifica formalitățile în schimbul informațiilor despre Escobar, practic s-au așezat la coadă oferindu-și

ajutorul! Noi aveam să completăm un formular oficial prin care declarăm că ne ajută, iar ei primeau în schimb o viză pe cinci ani, ceea ce era practic aur pentru ei. În curând, ne-am trezit îngropați de pașapoartele altor ofițeri. Pe termen lung, a fost grozav pentru noi, pentru că am construit mai multe relații personale, ceea ce ne-a înlesnit munca.

Și la bază eram asaltați de telefoane care ofereau ponturi. Câteodată, cei care sunau nu voiau altceva decât să vorbească cu un gringo, pentru că nu aveau încredere în autoritățile columbiene, așa că îmi petreceam majoritatea timpului în bază, în centrul de colectare a datelor. De fiecare dată când eu sau Steve răspundeam liniei fierbinți, trebuia să ne întâlnim cu potențialii informatori la autogara din Medellín. Nu voiam să vină la Blocul de Căutare. Linia de ponturi și centrul de date erau monitorizate nonstop.

Scopul principal al centrului de date era interceptarea convorbirilor radio și telefonice ale lui Escobar și ale membrilor cartelului, în încercarea de a localiza și a prinde cât de mulți traficanți se putea. Accesul în centru se făcea prin biroul lui Martinez, unde se găsea o bibliotecă încastrată în perete. În interiorul bibliotecii era un buton ascuns. Apăsarea acestuia elibera un mecanism care ținea biblioteca în loc. Odată ce mecanismul era deschis, biblioteca pivota spre interiorul biroului lui Martinez și noi puteam intra în centrul de date. CIA știa de existența centrului PNC și, la câteva luni după ce începuse a doua căutare a lui Escobar, agenții l-au abordat pe Martinez pentru ca acesta să le amenajeze și lor o astfel de cameră. Martinez a fost de acord, cu condiția ca oamenii lui să aibă acces la informațiile adunate de CIA.

Centrul de date al CIA din baza Holguin era minuscul și fiecare bucățică de podea era ocupată de teancuri înalte de documente, computere și de o mașinărie mică – asemenea unui transmițător – care intercepta frecvențe radio. Am dat la o parte niște documente de pe un scaun și m-am așezat, așteptând apelul programat după-amiaza între Escobar și fiul său. La ora 17:00, cei doi agenți CIA care monitorizau radioul mi-au făcut semn să mă apropii.

Al nostru era!

L-am recunoscut imediat pe Escobar deoarece îi mai auzisem vocea în interceptări de-a lungul ultimilor ani. Vorbea repede și cu un accent puternic, un fel de târăgănare sudistă în spaniolă, punctată de pues (păi, atunci) la fiecare câteva cuvinte. După ani de studiu al obiceiurilor sale, cunoșteam deja codurile. De exemplu, los tombos era expresia pe care o folosea pentru a vorbi despre PNC și se referea la pălăriile safari în trei

colțuri purtate de polițiștii columbieni. Locurile erau exprimate în cifre. Caleta 3 era o ascunzătoare într-o fermă. Eram extaziați în timp ce ascultam scurta conversație. Era pentru prima dată în câteva luni când reușeam să-l interceptăm. Agenții CIA au înregistrat conversația și apoi m-au lăsat să o ascult de pe o casetă. Am întrebat dacă pot să duc caseta colonelului Martinez ca să poate asculta și el conversația dintre traficant și fiul său. Când au fost de acord, am traversat holul până la colonelul Martinez, căruia i-am spus că am o surpriză. A știut imediat că era vorba de vești bune și ne-am așezat în camera micuță cât mai aproape de masă și casetofon. Când i-a auzit pe Escobar și Juan Pablo vorbind printre interferențele statice, pe fața colonelului Martinez s-a întins expresia a ceea ce nu pot descrie decât ca fiind fericire pură. Am ascultat cu mare atenție scurta convorbire care detalia cum Juan Pablo trebuia să intre în legătură cu procurorul general Gustavo de Greiff Restrepo pentru a negocia predarea lui Escobar. Fără să-l înștiințeze pe președintele columbian, de Greiff acționase pe cont propriu, oferindu-i în secret lui Escobar protecție și o sentință mai blândă dacă accepta să se predea. Ne-am gândit că de Greiff își dorea să fie următorul erou columbian și să se folosească de valul de notorietate pentru a deveni noul președinte al Columbiei. De Greiff negocia predarea prin unul dintre adjuncții săi din Medellín, care reușise cumva să se împrietenească cu Juan Pablo. Acest adjunct îmi dăduse și mie frecvența radio. Prin radio, Escobar și-a îndemnat fiul să negocieze cea mai profitabilă înțelegere posibilă cu reprezentanții lui de Greiff. Era dispus să se întoarcă la închisoare, i-a spus el fiului său, dar numai dacă era vorba despre La Catedral sau de o altă închisoare din Medellín.

„Dios te bendiga” i-a spus Escobar, folosind expresia familiară prin care își încheia fiecare conversație purtată cu Juan Pablo. Îi spunea întotdeauna că îl iubea și puncta totul prin „agate pues” – „pune-te pe treabă odată”! Apoi am auzit un clic, ceea ce însemna că a închis aparatul de transmisie.

Martinez a fost foarte entuziasmat și, în timp ce ne îndreptam spre biroul său, m-a rugat să-i fac rost de o copie a casetei audio. Mă gândeam că nu ar fi nici o problemă să fac rost de casetă când m-am întors în biroul minuscul și i-am rugat pe băieții din CIA să-mi facă o copie. Mi-au spus să revin într-o jumătate de oră. M-am întors în dormitor pentru a scrie un raport al convorbirii pe care o ascultasem pe casetă și, după cinci minute, cineva mi-a bătut la ușă. Era un ofițer PNC care mi-a spus că gringos – acesta era felul în care polițiștii columbieni se refereau la toți americanii, inclusiv cei din CIA – voiau să-mi vorbească. Când m-am întors în cămăruța lor, mi-au dat telefonul cu șeful stației CIA la celălalt capăt al firului. Acesta a urlat practic în receptor.

– Sub nici o formă nu ai voie să-i dai lui Martinez o copie a acelei casete audio! a urlat el. M-am făcut înțeleș, Peña?

Ca să fiu sincer, se făcuse atât de bine înțeleș încât totul îmi părea la fel de limpede ca o baltă de noroi.

Când am ezitat, vocea turbată de cealaltă parte a aparatului m-a amenințat cu arestul și acuzații de trădare.

Trădare?

Îmi înghețase sângele în vine și am început să-mi amintesc umilința îndurată în ultimele zile ale stagiului din timpul facultății în Texas. Mă simțeam asemenea tânărului recrut de atunci, care stătea emoționat în fața comandantului închisorii Huntsville în timp ce acesta îl făcea mexican leneș, amenințându-l că îi va distruge cariera înainte ca ea să înceapă. Toate pentru că cerusem un schimb de tură pentru a putea participa la nunta unui membru al familiei mele.

Dar, în timp ce ascultam tirada șefului stației CIA, știam că ceva nu era în regulă. Totuși, el a repetat amenințarea, iar eu am încheiat promițându-i reticent că nu aveam să îi dau înregistrarea lui Martinez.

Zdruncinat și furios, m-am întors în camera mea, și în timp ce încercam să dau la telefon de Joe Toft în Bogotá, un alt ofițer PNC mi-a bătut la ușă. De data aceasta, Martinez voia să mă vadă. M-am îndreptat încet spre biroul colonelului, încercând să mă hotărăsc în ce fel să-i dau veștile proaste. Până la urmă, am decis să fiu sincer cu omul care era cam singura noastră speranță de a-l prinde pe Escobar.

Nici până în ziua de azi n-am uitat mina de tristețe și sentimentul de trădare care au apărut pe fața lui Martinez când i-am spus de caseta audio. Eu personal mă simțeam total rușinat în fața lui. Iată-mă, în biroul lui, în baza lui, păzită de trupele sale. Noi, americanii, eram oaspeții săi. I-am spus că dacă aș fi fost în locul lui i-aș fi dat afară pe toți gringos, inclusiv pe cei din DEA.

Nu mai era nimic de zis, părea chiar lipsit de demnitate să încerc să menționez că totul era din pricina unei invidii josnice și a unei rivalități între agenții.

I-am predat frecvența radio lui Martinez, care și-a notat-o pe un bilețel și a dat-o mai departe oamenilor din centrul lor radio. Apoi a plecat la Bogotá pentru a se consulta cu superiorul său, Vargas. Scandalul inutil provocat de caseta audio aproape că a pus punct colaborării noastre cu unul dintre cei mai capabili și muncitori oameni ai legii din Columbia.

Sunt sigur că au existat apeluri telefonice panicate între Toft și Vargas în încercarea de a liniști ceea ce putea foarte bine să se transforme într-un incident internațional.

Dezamăgit, m-am întors la patul meu suprapus, mi-am repornit laptopul obosit și am continuat să-mi scriu raportul.

Steve

Scrisoarea de la Pablo Escobar era scrisă de mână, cu litere mari de tipar pe hârtie neliniată, și era adresată colonelului Martinez de la școala Carlos Holguin. Copii ale scrisorii fuseseră trimise și procurorului general al Columbiei, guvernatorului statului Antioquia și primarului orașului Medellín. Semnătura includea și o amprentă a degetului mare.

Am fost informat în legătură cu amenințările telefonice pe care le-ați ordonat împotriva mamei mele la o zi după ce „angajați” din subordinea voastră au detonat o mașină capcană lângă o clădire în care locuiesc unele dintre rudele mele. Vreau să știți că acțiunile voastre teroriste nu m-au oprit din lupta pe care o port, iar poziția mea a rămas neschimbată.

Scrisoarea era datată 28 ianuarie 1993, și când am văzut-o am știut ce înseamnă: Escobar era disperat. Știam că legiunile de asasini loiali lui erau eliminate, proprietățile îi erau aruncate în aer sau confiscate, iar familia sa era în pericol.

Dar în timp ce Blocul de Căutare strângea lațul, amenințările pe care le primea veneau din altă parte. Propriii inamici ai lui Escobar hotărâseră să se răzbune, „să-l șteargă pe Pablo Escobar de pe fața pământului”.

Misterioasa grupare de justițieri se autointitula Perseguidos por Pablo Escobar (Persoane persecutate de Pablo Escobar) și își spuneau Los Pepes. Los Pepes erau finanțați de rivalii din Cartelul Cali, împreună cu ce mai rămăsese din familiile Moncada/Galeano – rudele traficantilor Fernando Galeano și Gerardo Moncada, a căror asasinare brutală în La Catedral dusesese la evadarea lui Escobar din închisoare.

„Vrem să-l facem pe Pablo Escobar să simtă pe pielea lui efectele genului de terorism pe care l-a promovat”, declara gruparea în primul său comunicat de presă din ianuarie 1993. „De fiecare dată când Pablo

Escobar săvârșește un act de terorism împotriva oamenilor fără apărare, vom răspunde cu aceeași monedă.”

În primele luni din 1993, Los Pepes au pornit o campanie sângeroasă – tactica pământului pârjolit – prin care au ucis peste 20 dintre cei mai apropiați colaboratori ai lui Escobar, și au detonat 11 mașini capcană în Medellín. Pe lângă asasinarea a numeroși avocați, contabili și parteneri de afaceri de-ai lui Escobar, gruparea a vizat și femeile de serviciu care făceau curat în casele rudelor sale sau profesorii care îi meditau copiii. Au atacat și casele rudelor îndepărtate ale lui Escobar, forțându-le pe multe dintre acestea să părăsească țara. Unii au încercat să se stabilească în Chile, dar autoritățile de acolo nu le-au permis șederea.

Los Pepes aveau un simț aproape teatral al răzbunării simbolice, ținând oameni și proprietăți dragi lui Escobar. De exemplu, La Manuela, o fermă de 20 de acri aflată aproape de locul de naștere al traficantului, Rionegro. Ferma era una dintre reședințele favorite ale lui Escobar și purta numele fiicei sale celei mai mici. Avea teren de fotbal, terenuri de tenis și chiar o discotecă în casa imensă în stil rustic care domina proprietatea. Los Pepes au ars-o aproape până la temelii. Ulterior, printre rămășițele carbonizate și-au făcut apariția tâlharii care au spart pereții în speranța că ar putea găsi pachete de bani.

Până și neprețuita colecție de mașini de epocă a lui Escobar a devenit o țintă când Los Pepes au incendiat o hală unde traficantul își ținea mașinile, printre care se afla și un Pontiac 1933 care, susținea Escobar, îi aparținuse lui Al Capone.

În scrisoarea sa către Martinez, părea că Escobar nu știa cine se află la originea noilor atacuri care începuseră să fie îndreptate împotriva sa și a familiei sale. El continua să dea vina pe PNC și avea tupeul să-i mustre pentru folosirea torturii și a violenței împotriva oamenilor săi. În scrisoarea sa, se referea la „sutele de tineri pe care i-ați ucis în centrul vostru de tortură de la Școala Carlos Holguin”.

Dacă la academia de poliție se practica tortura, noi n-am știut nimic. În cele 18 luni pe care eu și Javier le-am petrecut acolo, am fost înconjurați de reprezentanți ai diverselor filiale ale agențiilor columbiene de aplicare a legii și de observatori ai respectării drepturilor omului desemnați de biroul procurorului general din Bogotá să supravegheze activitățile noastre și ale poliției columbiene. Ei erau câinii de pază responsabili cu respectarea drepturilor omului și prevenirea oricărui abuz care ar fi putut avea loc la Carlos Holguin. Pe lângă columbieni, colegii noștri americani din CIA și Delta Force raportau și ei activitățile noastre către ambasadă.

Când PNC interoga un acuzat în interiorul bazei – sau oriunde altundeva – nu eram niciodată prezenți. Autoritățile columbiene ne transmiteau verbal declarațiile învinuitului sau ne predau un raport informativ. Dacă PNC voia ca informatorul să fie remunerat, îl înregistram în actele DEA și îl interogam direct noi. Eram dispuși să trecem cu vederea unele metode neortodoxe ca să ne facem treaba, dar nici eu și nici Javier nu am depășit limitele. În fond, manualul DEA spune limpede care ne sunt îndatoririle. Pe lângă obligația respectării Constituției Statelor Unite oriunde ne-am afla, ni se interzice să supunem deținuții oricărei forme de „tratament crud sau inuman”, iar „dacă o astfel de activitate este observată de un reprezentant DEA, acesta se va retrage ca semn al dezaprobării mele”.

Ceea ce puteam oferi unui deținut, dacă credeam că informațiile obținute erau valoroase, erau sume de bani și câteodată o viață nouă în Statele Unite. În brutala zonă de război care devenise Columbia în perioada celei de-a doua căutări a lui Pablo Escobar, grija de bază a unui suspect era întotdeauna propria siguranță. Dacă Escobar afla că unul dintre foștii săi asasini colaborase cu poliția sau cu noi, individul era ca și mort. Noi le ofeream siguranță și șansa de a fi relocați într-un loc secret în Statele Unite.

Dacă am mai fi avut nevoie să ni se reamintească de disponibilitatea lui Escobar de a ataca, chiar încolțit și disperat fiind, dovada era acolo, în scrisorile pe care i le trimitea lui Martinez cu o frecvență sporită după ce Los Pepes apăruseră în peisaj. Escobar declarase război total Columbiei la mijlocul lui ianuarie 1993, cu două săptămâni înainte să-i trimită prima scrisoare lui Martinez.

„Vor urma represiuni împotriva familiilor membrilor guvernului”, scria el cu litere de tipar. „Nu uitați că și voi aveți o familie.”

Martinez era obișnuit cu amenințările. Escobar plătitise un bucătar să-l otrăvească mâncarea colonelului, racolase un cadet de poliție care să-l împuște, îi atacase casa cu sticle incendiare și îl trimisese pe unul dintre foștii săi colegi, care participase la prima operațiune de căutare din 1990, să-l mituiască, oferindu-i șase milioane de dolari ca să oprească războiul pornit în timpul primului Bloque de Búsqueda. În schimbul mitei, Escobar voia ca Martinez să întrerupă căutările sau, mai bine, să se prefacă doar că-l caută, dar fără a-i face probleme. La un moment dat, în timp ce Martinez asculta o interceptare a lui Escobar, traficanțul i s-a adresat personal.

– Colonele, am să te ucid, a spus Escobar. O să-ți omor toată familia până la a treia generație și apoi am să-ți dezgrop bunicii, am să-i împușc

și am să-i îngrop la loc. Ai înțeles?

Dacă s-o fi temut, Martinez nu a lăsat să se vadă asta, mai ales în preajma oamenilor săi din PNC. În timpul celei de-a doua operațiuni de căutare a lui Escobar, și-a luat măsuri de siguranță pentru a-și pune familia la adăpost. I-a luat de acasă și i-a instalat pe toți în bază, unde îi putea supraveghea tot timpul. Membrii familiei sale locuiau într-o casă a academiei de poliție care era probabil cel mai sigur loc din Medellín. Martinez a trebuit să facă aranjamentul cu Vargas, deoarece mai toți ofițerii implicați în căutarea lui Escobar și-ar fi dorit ca familiile lor să locuiască acolo.

Fiul colonelului, locotenentul Hugo Martinez, lucra și el în bază. Asemenea tatălui său, era înalt și zvelt, tot timpul proaspăt ras și emanând un aer profesionist – genul de persoană pe care o plăci din prima clipă. Nu era deloc arogant sau snob, chiar dacă tatăl său conducea Bloque de Búsqueda. Locotenentul avea aptitudini tehnice și învăța cum să folosească echipamentul de radio-localizare (RDF). Practica RDF este arta prin care se poate localiza sursa unei anumite frecvențe radio. În spectrul radio există literalmente mii de frecvențe, iar provocarea consta în a găsi frecvența folosită de Escobar. Escobar folosea doar radiotelefoane, care funcționau pe diverse frecvențe radio, pentru a comunica cu membrii familiei sale. Deoarece era conștient că îi monitorizam convorbirile, schimba constant frecvența pentru a ne îngreuna sarcina.

Tânărul locotenent ne povestea tot timpul ce învățase despre monitorizarea frecvențelor și ieșea pe teren, în oraș, pentru a se antrena în utilizarea echipamentului RDF. În aceste ieșiri practice, încerca să trianguleze convorbiri telefonice prin RDF. După aceea revenea în bază și se întâlnea cu tatăl său ca să-l pună la curent cu ceea ce descoperise. Cei doi cereau ajutor și altor experți tehnicieni. Când se întorcea din aceste exerciții de teren, locotenentul încerca să ne explice ce mai descoperise, ce greșeli făcuse și cum le corectase. Eu și Javier nu-i prea eram de ajutor, deoarece nu aveam deloc experiență cu așa ceva. Pe lângă asta, mie îmi lipsea vocabularul de termeni tehnici spanioli de care aș fi avut nevoie pentru a înțelege ce spunea locotenentul, așa că explicațiile detaliate erau aproape complet neinteligibile pentru mine. Unii dintre băieții din PNC erau sceptici în legătură cu echipamentul folosit de locotenent, dar poate că erau și un pic geloși pentru că era fiul colonelului.

Cât despre colonel, Martinez nu prea era bucuros că fiul său era implicat în vânătoarea lui Escobar, în mare parte din cauza pericolului la care se putea expune.

Când venea vorba de familia sa, Martinez era foarte protector, evident. Eu și Javier am observat că fusese destul de speriat de prima scrisoare de la Escobar. Cine n-ar fi fost? Într-un moment de panică totală, Martinez a amenințat cu demisia din Blocul de Căutare, iar noi am aranjat în grabă vize de SUA pentru întreaga sa familie. Până la urmă însă, au rămas. Poate a avut ceva de-a face cu emoția celei de-a doua vânători. Simțeam în oase că ceva se schimbasesc; viața pe fugă începea în sfârșit să-i vină de hac lui Escobar. Grijă sa pentru soția și copiii lui semăna cu panica. Încerca din răspuțeri să-i scoată din Columbia, iar la o lună după ce îi trimisese lui Martinez scrisoarea de amenințare, Escobar i-a spus soției sale, Maria Victoria, s-o ia pe fiica lor de opt ani, Manuela, și pe fiul lor de 16 ani, Juan Pablo, și să plece în Miami. Dar când aceștia au încercat să se imbarce pe aeroportul internațional din Bogotá, autoritățile columbiene le-au refuzat accesul.

Escobar s-a speriat atât de tare, încât a apelat la guvernul american pentru a cere ajutor pentru familia sa. Într-un interviu acordat The New York Times prin fax, din ascunzătoarea sa, Escobar a promis că se va preda dacă Statele Unite garantează siguranța soției și a copiilor săi și le acordă vize de rezidență.

Desigur, am refuzat rapid oferta. Așa că războiul a continuat.

Hăituit de Los Pepes și PNC, simțeam că Escobar nu mai are cale de scăpare. La mai puțin de două luni după ce scrisoarea ajunsese în bază, Escobar a primit o lovitură aproape fatală. Javier era în Medellín, când câțiva membri ai Blocului de Căutare au plecat într-o razie pentru a-l prinde pe Mario Castaño Molina, mai cunoscut ca El Chopo, mâna dreaptă a lui Escobar. El Chopo era responsabil de coordonarea activităților teroriste ale lui Escobar și organiza și armata tot mai mică de sicarios care erau încă loiali șefului. Era, de asemenea, responsabil de zeci de asasinate. PNC aflase unde se ascundea după o razie a colegilor din DIJIN la o fermă din afara Medellínului, unde Escobar depozita dinamită și arme. În schimbul unor pedepse reduse, doi dintre sicarios arestați la fermă le-au spus autorităților unde îl puteau găsi pe El Chopo, care stătea la un hotel din Medellín. Martinez era foarte bucuros că reușise să dea de urma adjunctului lui Escobar și a ordonat unei forțe de intervenție formată din opt membri DIJIN să-l prindă viu pe El Chopo. Era sigur că El Chopo cunoștea locul în care se ascundea Escobar. Între timp, agenții DIJIN ascultau deja linia telefonică folosită de El Chopo în hotel, așteptând momentul să atace, când au aflat că asasinul tocmai comandase prânzul. În momentul în care băieții din DIJIN au ajuns la hotel, i-au bătut la ușă.

– Prânzul dumneavoastră, domnule, a spus unul dintre agenți în timp ce ceilalți au ridicat armele.

Când El Chopo a deschis ușa, unul dintre agenți i-a oferit o înțelegere: ei aveau să-l țină în viață în schimbul informației despre locul în care stătea ascuns Escobar. Dar asasinul nu era dispus să asculte. El Chopo și-a scos pistolul automat Browning de 9 mm și a început să tragă. Era însă în dezavantaj numeric, iar băieții din DIJIN l-au împușcat. A murit pe loc, cadavrul său contorsionat fiind ciuruit de 48 de gloanțe. Chiar dacă nu reușiseră să afle nimic despre Escobar de la El Chopo, Blocul de Căutare dăduse prima lovitură mortală dintr-o întreagă serie care avea să urmeze. Vargas era atât de încântat, că a venit imediat din Bogotá pentru a-i felicita personal pe membrii Blocului de Căutare pentru treaba excelentă pe care o făcuseră.

Într-un raport secret pe care l-am pregătit pentru Toft despre ceea ce numeam Operațiunea Envigado din martie 1993, notam că „Escobar este îngrijorat și sub o presiune extremă din cauza operațiunilor zilnice ale PNC care au ca scop arestarea sa. Până acum, PNC a executat aproximativ 3 000 de mandate de percheziție în scopul arestării sale.” Cei din PNC îi vizau contabilii, avocații, finanțatorii și sicarios. Autoritățile confiscaseră bunuri ale traficantului în valoare de peste 14 milioane de dolari, inclusiv trei ferme din zona Medellín. Un total de 25 de asasini loiali lui Escobar fuseseră uciși, fie de PNC, fie de Los Pepes. Alți 95 fuseseră arestați, iar 22 se predaseră de bună voie autorităților.

Dar pagubele colaterale erau la fel de grave. Între 22 iulie 1992, când a evadat Escobar, și mijlocul lunii martie a anului 1993, când am redactat raportul către Toft, 136 de ofițeri de poliție au căzut la datorie, uciși de acoliții lui Escobar. Numărul morților crescuse și la nivel național. Columbia trecuse prin cel mai sângeros an al său, raportându-se 29 000 de omucideri în 1992, comparativ cu 25 110 în anul precedent. În Medellín și Bogotá, 112 civili muriseră din cauza atacurilor cu mașini capcană, în timp ce 427 fuseseră răniți.

La o lună după moartea lui El Chopo, Connie și cu mine eram în Bogotá când ne-am întors acasă sub nori de fum gri – rezultatul unei explozii puternice a unei mașini capcană. Văzusem deja știrea la ambasadă și am icnit când am văzut nebunia de metale contorsionate, fumul și fețele pline de sânge ale victimelor aflate în stare de șoc. Explozia avusese loc la Centro 93, un complex comercial din nordul select al orașului, la doar câteva străzi de casele noastre. 20 de oameni au murit în acel atentat cu bombă, inclusiv patru copii. Deflagrația mașinii pline cu 200 de kilograme de explozibil a transformat selectul complex comercial într-un morman de moloz. Magazinele de pe o strada alăturată aglomerată

au fost distruse, iar peste 20 de mașini parcate în apropiere au fost făcute praf. Explozia a acoperit mare parte a nordului orașului cu un nor dens de fum, care nu s-a răspândit nici la câteva ore după incident.

Eu și Connie fuseserăm în acel mall de mai multe ori; ea chiar cu două zile înainte de atentat. Fațada complexului era complet din sticlă, astfel că vă puteți imagina ce s-a întâmplat în momentul exploziei; milioane de cioburi au zburat prin aer, omorând și schilodind pe oricine au lovit.

Seara, când ne-am întors acasă, eu și Connie am urmărit imaginile cu pompieri care duceau pe brațe trupurile neînsuflețite ale unor copii. Aparent, în acea zi, multe mame își duseseră copiii la mall pentru a cumpăra rechizite. Încă mai cred că adevărata țintă a atacului era una dintre farmaciile deținute de liderii Cartelului Cali, care se afla peste drum de complex, dar explozia își atinsese scopul – declanșase panică în toată țara.

După ce am văzut tot acel carnaj, prima noastră reacție a fost aceea de șoc când am înțeles cât de cruzi puteau fi unii oameni. Apoi ne-am înfuriat pentru tot ceea ce se întâmplase atât de multor oameni nevinovați. Și ce făcea lucrurile și mai oribile era mutilarea și moartea copiilor.

Ani buni după întâmplare, imaginile disperării și ale dezastrului continuă să mă bântuie. Încă îmi aduc aminte strigătele unei femei disperate care călca peste moloz și cadavre în căutarea fiului său, urlând la cameră:

– Mizerabilule... Dumnezeu, de ce nu l-au prins încă?

Cel puțin asta cred că spunea în spaniolă. Toată lumea știa că se referea la Pablo Escobar. Ca de fiecare dată când mai săvârșea un act brutal de teroare împotriva poporului columbian, Pablo Escobar nu a revendicat, de fapt, niciodată vreunul din atentatele de la complexe comerciale. Dar toată lumea știa că el este cel responsabil.

Deși Escobar a ordonat atentate cu bombă pe întreg teritoriul Columbiei, atentatele petrecute la complexe comerciale locale mi-au întărit cumva hotărârea de a-l prinde. Eram deja dedicați misiunii noastre, dar acele incidente au fost decisive pentru mine și am luat hotărârea de a face tot ce îmi stă în putință pentru a-l lua pe Escobar de pe străzi.

Și Los Pepes știau că Escobar era în spatele atentatului de la mall, iar a doua zi au răspuns cu un act de răzbunare dezaxat al cărui rezultat a fost faptul că toți cetățenii decenti s-au întors împotriva lor. Sâmbătă,

17 aprilie – la o zi după atentatul de la Centro 93 –, 15 atacatori înarmați care lucrau pentru Los Pepes i-au ucis pe Guido Parra Montoya, unul dintre cei mai vechi avocați ai lui Escobar, și pe fiul său de 16 ani. Parra fusese mediatorul principal dintre Escobar și guvernul columbian și mai apoi de Greiff, încercând să negocieze predarea traficantului. Los Pepes au lovit fără milă. Au târât tatăl și fiul afară din complexul de apartamente în care aceștia locuiau în Medellín, i-au împușcat și au îndesat cadavrele în portbagajul unui taxi furat.

„Ce zici de prețul pe care l-ai plătit pentru atentatul din Bogotá?” stătea scris cu litere de mână pe un carton înfășurat pe capul uneia dintre victime. Pe un alt carton scria: „Ai fost răpit pentru că lucrezi pentru Pablo Escobar”.

Los Pepes preferau genul ăsta de artificii dramatice și mai târziu au mai lăsat un astfel de carton prins de corpul mutilat al unui alt asociat al lui Escobar. Juan Guillermo Londono White, care tranzacționa valută și administra banii cartelului, era denunțat ca fiind „omul de paie și inițiatorul răpirilor în numele lui Pablo Escobar” după cum stătea scris pe cartonul legat de cadavrul său și semnat Los Pepes. Toate aceste mesaje marca Los Pepes erau gândite să reamintească de zilele când Extraditables ai lui Escobar lăsau bilețele la locul crimei – de obicei, un carton prins în jurul gâtului victimei însângerate.

Dacă îi simpatizasem în vreun fel pe Los Pepes ori chiar îi felicitasem în secret pentru că îi atacau pe Escobar și pe asociații acestuia, acele sentimente au dispărut rapid după execuția oribilă a lui Parra și a fiului său nevinovat.

Chiar și așa, exista foarte mult interes în privința activităților acestora. Deși nu aveam informații legate de membrii bandei de justițieri, Toft ne cerea notificări aproape din oră în oră legate de activitățile lor, mai ales când erau omorâte persoane importante. În stil lui clasic, Toft nu voia să afle din ziar despre noile acțiuni ale Los Pepes; el voia să știe ce au făcut imediat după ce o făcuseră. Situația Los Pepes a devenit prioritate zero pentru ambasada SUA deoarece, într-un final, au apărut acuzații că PNC îi ajuta cu informații și probabil chiar colabora cu ei.

În timpul unei întâlniri cu o sursă secretă – un oficial de rang înalt din guvernul columbian – eu, Javier și Toft am aflat că Los Pepes infiltraseră într-adevăr Blocul de Căutare.

„Au avut bandiți în Bloque de Búsqueda și au identificat două dintre aceste persoane ca «Alberto» și «Bernardo»”, am notat după ce am terminat interogarea sursei. Informația pe care ne-o împărtășea sursa venise de la Rodriguez-Orejuela, membru al Cartelului Cali, care a

insistat asupra faptului că generalul Vargas și colonelul Martinez din PNC erau la curent cu aranjamentul, iar Cartelul Cali oferea „zece milioane de dolari imediat după capturarea și/sau moartea lui Escobar“.

Ca să fie limpede, nu am reușit să confirmăm niciodată această informație și ne îndoiam serios că generalul și colonelul s-ar fi implicat într-o afacere atât de dubioasă. Dar când au aflat despre aceste zvonuri, unii dintre conșopiiștii din Washington au vrut să retragă Forțele Speciale Americane (Forțele Delta și SEAL Team Six) din Columbia și au încercat să ne interzică mie și lui Javier să mai călătorim sau să mai stăm în Medellín.

Cine erau liderii Los Pepes? Cu toții aveam bănuieli, iar, la un moment dat, Pablo Escobar l-a acuzat chiar pe colonelul Martinez ca fiind comandantul din umbră al grupării.

Am stat cât de departe am putut de Los Pepes, dar, la un moment dat, s-au apropiat cam mult pentru confortul nostru.

Javier

Puțin peste 1,50 metri înălțime, cu un păr ondulat până la umeri, Dolly Moncada era mignonă și drăguță. Îmbrăcată simplu în blugi atent călcați, o bluză de mătase, fără bijuterii și nemachiată, nu arăta ca una dintre cele mai bogate femei din Columbia.

De fapt, când am cunoscut-o, eram convins că se găsea la ananghie. Era văduva lui Gerardo Moncada, asociatul lui Escobar care fusese ucis în La Catedral. Întâlnirea mea cu ea a fost intermediată de Oscar, informatorul nostru care ne dăduse vestea că Escobar îi omorâse pe Moncada și Galeano în interiorul închisorii, dând apoi ordin ca familiile lor din Medellín să fie masacrate – masacrul care a precipitat fuga sa din închisoare.

Dolly reușisese cumva să scape de carnaj, dar la limită. În ziua în care am cunoscut-o în casa ei aflată sus pe colinele din Medellín, era o femeie vizibil speriată și agitată. După moartea soțului său era o țintă sigură – un inamic al lui Escobar.

Am o slăbiciune pentru femeile frumoase, în special pentru cele vulnerabile, așa că am promis că voi face tot ce pot pentru a o ajuta.

Și totuși, era ceva la ea ce nu-mi prea inspira încredere, ceva care trăda un caracter dur ca piatra sub înfățișarea feminină și vulnerabilă pe care încerca s-o afișeze. Părea fragilă, dar stăteam totuși față în față cu o femeie obișnuită să dea ordine.

Am întâlnit-o la câteva zile după ce oamenii lui Escobar îi spărseseră locuința, mai degrabă palat, întorcând totul cu susul în jos. În timp ce stăteam de vorbă în sufrageria spațioasă cu o vedere superbă asupra orașului și a piscinei enorme din curte, priveam în jurul meu la vesela făcută țandări, la canapelele și scaunele răsturnate. Ne-a spus, mie și reprezentantului procurorului general columbian care mă însoțea în acea vizită neobișnuită, că majoritatea lucrurilor îi fuseseră furate. Singurul lucru rămas intact părea să fie o sticlă de scotch din ceramică. Beam scotch pe atunci, așa că am observat sticla imediat. Avea o decorațiune cu portretele prințesei Diana și al prințului Charles și era numerotată. Mi-am dat seama că era o piesă de colecție. Mă întrebam de unde făcuseră rost de așa ceva și cât plățiseră pentru ea.

Când m-a observat privind sticla, Dolly a luat-o emoționată și mi-a întins-o. I-am mulțumit și am pus-o la loc. Nu acceptasem mită niciodată în întreaga mea carieră de până atunci și nici nu aveam de gând să încep.

Când vorbea, îi tremura vocea și-și frământa mâinile ca să le oprească din tremurat. Mi-a spus că are cinci copii mici de care trebuie să aibă grijă. Se vedea că era disperată și am încercat s-o liniștesc. Îi era foarte frică – pe bună dreptate – că Escobar avea să-i omoare pe ea și toată familia ei. Era prea periculos să o interogăm în Medellín, așa că am aranjat să o trimitem în Washington împreună cu familia. Am asigurat-o că Statele Unite aveau s-o ajute și, după ce am părăsit conacul, am început imediat să lucrez pentru a obține vizele de rezidență pentru ea și mai mulți membri ai familiei ei. La momentul acela nu-mi imaginam că e lefteră. Trebuia să aibă bani – poate chiar milioane de dolari – ascunși pe undeva. Cu toate acestea, DEA a plătit toate biletele de avion, iar eu chiar am însoțit familia – zece persoane în total – până la Washington, unde i-am predat pe toți agenților noștri înainte de a mă întoarce în Columbia. Ea și familia aveau să locuiască într-un hotel unde aveau să fie interogați de colegii noștri din DEA, dar când aceștia au apărut la hotel, Dolly și familia ei, pur și simplu, dispăruseră. Nu și-au mai ținut niciodată promisiunea de a ne da informații despre Escobar și Los Pepes.

Pe lângă Dolly Moncada, l-am cunoscut și pe Don Berna, deși pe atunci nu suspectam că avea vreo legătură cu Los Pepes. Știam foarte puține despre el, doar că procurorul general de Greiff îi permisesese să viziteze Blocul de Căutare și autorizase utilizarea sa ca informator. Cumva, reușise să-l convingă pe de Greiff că putea livra informații valoroase care să ajute în operațiunea de căutare a lui Escobar. Așadar, beneficiind de susținerea procurorului general, Berna avea voie să intre în bază. Cu toate acestea, eu și Steve eram extrem de atenți în preajma lui Berna, deoarece nu înțelegeam pe deplin rolul lui. A fost în vizită la Blocul de Căutare de mai multe ori. Era greu să nu-l observi. Era un bărbat masiv, cu o mustață stufoasă, și purta doar cămăși cu mânecă scurtă, niciodată băgate în blugi. Venea cu un convoi de mașini de teren – de obicei Toyota Land Cruiser negre, strălucitoare – și părea tot timpul înconjurat de o duzină de gărzi de corp înarmate. Îl vedeam adesea stând de vorbă cu băieții din DIJIN. Odată, Martinez, care refuza să se întâlnească cu el, mi-a spus că era sceptic în privința informațiilor pe care Don Berna le împărtășea oamenilor săi. Dar toată lumea îi făcea pe plac datorită directivei lui de Greiff.

Unul dintre membrii de elită ai Blocului de Căutare – Danilo – mi-a făcut cunoștință cu Don Berna. Îmi aduc aminte că lucrul care m-a izbit

când l-am cunoscut, pe lângă burta impresionantă, a fost ceasul său de mână masiv. M-a surprins privindu-l și i-am spus că e un ceas frumos. Și l-a scos de pe încheietură și mi l-a înmânat. Am fost șocat și am început să protestez, spunând că nu pot accepta un cadou atât de valoros. Era un Rado de aur și valora probabil câteva zeci de mii de dolari. M-am panicat, dar Danilo a insistat să-l accept. Mi-a spus că Don Berna s-ar fi simțit ofensat dacă îl refuzam.

– Ar putea chiar să te omoare dacă-l refuzi, a glumit Danilo râzând.

Nu era deloc amuzant.

Am luat ceasul, dar am scris imediat un raport către Toft și am trimis ceasul la sediul DEA din Bogotá. La fel ca în cazul sticlei de scotch a lui Dolly Moncada, nu doream nici măcar să las impresia că accept vreun cadou.

De mai multe ori, când membrii echipelor de recunoaștere ale Blocului de Căutare erau plecați în diferite misiuni și eram nevoiți să ieșim ca să ne întâlnim cu informatori noi în afara bazei, Don Berna își trimitea gorilele, care întreprindeau misiuni de recunoaștere în stil militar pentru a se asigura că terenul e liber. Când ajungeau în stația de autobuz unde ne întâlneam, de obicei, cu informatorii, cei care așteptau acolo se retrăgeau imediat la apariția lui Don Berna și a oamenilor săi. Întotdeauna ne întâlneam cu oamenii care sunau la linia fierbinte la autogară, pentru că era un loc spațios și oferea cu ușurință discreție. Autogara din Medellín este cea mai aglomerată din Columbia, cu sute de autobuze care vin și pleacă zilnic și cu o mulțime de restaurante și magazine. Era un loc grozav pentru a te face nevăzut și chiar mai bun pentru a interoga un viitor informator pentru că ne puteam putea pierde ușor în mulțime.

Ne-am întâlnit cu mulți informatori la autogară, stabilind întâlnirile în localuri cu nume precum Kokorico sau Pollos Frisby, un fel de versiune columbiană a KFC, dar mult mai gustoasă. Trebuie să recunosc că faptul că puteam părăsi baza și mânca altceva în afară de orez, fasole și o bucățică minusculă de pui era întotdeauna o recompensă. Nu ne deranja drumul până la autogară, chiar dacă vreo 70% dintre cei care ne livrau ponturi nu aveau mare lucru de spus. Dar 30% dintre interogatorii produceau material informativ util. Îmi amintesc că unul dintre informatori ne-a livrat informații financiare și am făcut o razie la un complex comercial deținut de Luis Carlos Molina, un finanțator influent care îi dădea milioane lui Escobar. Acesta pusese la cale și asasinatul lui Guillermo Cano Isaza, editorul ziarului El Espectador împușcat din ordinul lui Escobar în 1986. Când am făcut razia, îmi

amintesc că am luat cu asalt birourile principale și am confiscat aproape jumătate de milion de dolari în numerar. Molina nu era acolo, dar reprezentantul procurorului general care ne însoțea a confiscat banii. Informatorul a fost ucis ulterior de oamenii lui Escobar.

În acele ultime luni ale operațiunii de căutare a lui Escobar, activitatea de la baza Holguin s-a întesit. Pe lângă vizitele frecvente ale lui Don Berna, o altă „sursă” s-a dovedit a fi un tip roșcat și cu barbă, căruia toată lumea îi spunea Chaplin. Mai târziu, am aflat că fusese infiltrat de liderii Cartelului Cali, care-l trimiseseră să spioneze activitatea PNC.

Am început să observ și un colonel PNC care tocmai fusese eliberat de FARC după cinci ani de captivitate în junglă și fusese mutat în una dintre casele bazei, împreună cu familia sa. Colonelul fusese abuzat mental și fizic din plin, părăd mai tot timpul pierdut în spațiu. N-avea nimic de-a face cu Blocul de Căutare, dar i s-a permis să rămână în bază pentru că nu putea merge niciunde altundeva. Colonelul, al cărui nume nu l-am aflat niciodată, îmi amintea – dacă mai aveam cumva nevoie de așa ceva – de costul uman al nenumăratelor războaie care sfâșiau țara.

Unele dintre părțile bune erau interacțiunile noastre cu maiorul Jesús Gómez Padilla, al doilea om din comanda diviziei de ofițeri a poliției. A fost unul dintre eroii nerecunoscuți ai operațiunii de căutare. Vorbea o engleză stricată și încerca tot timpul să aibă grijă de mine și de Steve. Gomez fusese antrenat de trupele SUA și era un specialist al operațiunilor de teren, mai ales în jungla din jurul orașului Medellín. Am mers cu el în numeroase operațiuni, în junglă și în munți, pe urmele lui Escobar. Odată, ne-a luat cu el într-o operațiune la o finca, sau fermă, deținută de Escobar, urmând informațiile pe care le adunasem de la una dintre rudele traficantului care ne contactase la bază. A sunat la linia de ponturi și ne-a mărturisit că Escobar se ascundea în acea finca. Am plecat imediat, dar traficantul tocmai plecase. Una dintre probleme s-a dovedit a fi fost că femeia nu avea telefon în casă așa că trebuise să meargă pe jos până la un magazin din apropiere ca să ne sune, motiv pentru care ne-a luat câteva ore să ne organizăm. După ce am percheziționat și inventariat tot ce am găsit în finca, am descoperit postere și fotografii care-l înfățișau pe Escobar îmbrăcat asemenea revoluționarului mexican Pancho Villa, dar și altele în care arăta ca un adevărat gangster de modă veche.

Cu o altă ocazie, am primit un pont de la o femeie care a vrut să vorbească doar cu un gringo, așa că am luat telefonul. Mi-a spus că unul dintre sicarios ai lui Escobar se întâlnea cu o prietenă de-a ei și că aveau să se vadă chiar în acea seară într-o discotecă din Medellín.

Am știut că trebuia să acționăm imediat, dar era sâmbătă seara târziu, iar baza era practic goală, așa că l-am contactat pe unul dintre căpitani, poreclit Galletas (Prăjituri). Acesta a strâns imediat o echipă de recunoaștere formată din alți patru tipi din DIJIN și am plecat împreună spre discotecă pentru a ne întâlni cu sursa noastră. Femeia îmi spusese că va purta o rochie roșie și va sta la bar în ceea ce s-a dovedit a fi o sală de dans în stil rustic, frecventată de oameni din clasa muncitoare, care dansau toată noaptea pe ritmuri de salsa și meringue.

În discotecă era întuneric și muzica era tare. Vreo 80 de oameni erau pe ringul de dans acoperit cu rumeguș, în timp ce alții stăteau sprijiniți de bar, sorbind din sticle de bere și dând peste cap shoturi de aguardiente. Am văzut-o pe informatoare imediat – o brunetă cu părul lung, cu pantofi cu tocuri înalte și o rochie roșie scurtă și mulată pe corp. Eu purtam blugi și un tricou polo pentru a mă integra în peisaj, dar în timp ce mă apropiam de bar frumoasa informatoare a știut imediat cine sunt și a venit spre mine, luându-mă de mână și conducându-mă pe ringul de dans, în vreme ce ofițerii columbieni – cei care-mi păzeau spatele – rămăseseră la ușă. Femeia îmi spusese la telefon că nu voia să aibă de a face cu polițiștii columbieni pentru că nu avea încredere în ei. N-am întrebat-o niciodată de ce, dar le-am spus celor doi ofițeri PNC care veniseră cu mine să stea deoparte. Ringul era plin de cupluri asudate, iar muzica pulsa cu volumul la maximum. Abia puteam distinge ce-mi spunea femeia, care se lipise de mine, vorbindu-mi în ureche. În timp ce ne apropiam de un cuplu de pe ringul de dans, mi-a făcut semn cu ochii în direcția unui adolescent deșirat, oacheș, care dansa încet cu o fată. Se țineau atât de strâns în brațe, încât el nu m-a observat în timp ce m-am apropiat de el din lateral. Mi-am scos pistolul și l-am lipit de stomacul lui, spunându-i că e arestat. A încercat să mă împingă și să o ia la fugă. Dansul s-a oprit când cineva mi-a observat pistolul. Am auzit țipete și mi-am dat seama că oamenii o luaseră la fugă, încercând să părăsească barul, dar nu mi-am pierdut concentrarea, ținând bine pistolul, în timp ce cu cealaltă mână imobilizasem umărul adolescentului. Muzica s-a oprit brusc. Când puștiul a încercat să fugă, cei din PNC au sărit să-l imobilizeze, trecând pe lângă oamenii speriați, spărgând sticle de bere și pahare de aguardiente în timp ce-l târau afară din bar, împingându-l pe bancheta din spate a unei mașini de poliție parcate afară. În ciuda momentului de panică, nimeni nu a fost rănit. După ce am ieșit din club trăgând captivul după noi, salsa a reînceput și cuplurile de dansatori s-au întors pe ring. Dansau acum de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Am realizat interogatoriul în bază, în prezența lui Juan, un reprezentant al biroului lui de Greiff, care a pus întrebările și apoi m-a lăsat și pe mine să le pun pe ale mele. Juan era un tip serios în cea mai mare parte

a timpului, dar era și foarte amuzant și devenise un bun prieten și aliat pentru noi în bază.

Juan era înalt, bine făcut și nu-i era teamă de nimeni și de nimic. Era foarte respectat de PNC. Juan fusese cel care se împrietenise cu Juan Pablo, obținându-ne frecvența radio folosită de Escobar. Avea încredere totală în noi și ne pune la dispoziție orice informații culegea în timpul raziilor PNC în Medellín. Steve și cu mine îl luam tot timpul cu noi să bem cafea și să mâncăm hamburgeri și dormeam cu el în aceeași cameră când eram la bază.

Juan a fost cel care a vorbit când l-am interogat pe tânărul nostru captiv. Acel sicario avea doar 17 ani, dar era deja un veteran al războiului drogurilor din Medellín. Ne-a spus pe un ton foarte arogant că omorâse deja zece polițiști. Pe același ton, care începea efectiv să mă calce pe nervi, a spus că îl iubea pe Pablo Escobar și că era bucuros să omoare și să moară pentru el. Primea 100 de dolari pentru fiecare polițist mort și îi dădea majoritatea câștigurilor mamei sale. Escobar îi oferise o viață nouă în mahalaua în care crescuse și îi permisesse să-și scoată mama dintr-o sărăcie lucie. Acum, avea un frigider nou-nouț, mâncare și un acoperiș deasupra capului, iar asta era tot ce-l interesa. Orice bani câștigați de pe urma crimelor săvârșite îi rămâneau erau cheltuiți pe teniși, blugi și bere. Știa că speranța de viață printre asasinii lui Escobar nu trecea de 22 de ani și că stilul de viață mafiot avea să-i fie probabil întrerupt de glonțul vreunui polițist sau că va muri într-un atac al justițiarilor. Pe lângă asociații înstăriți din cartelul lui Escobar, Los Pepes – împreună cu un număr de membri corupți ai departamentului de poliție – țintiseră tinerii asasini care lucrau pentru Escobar. Grupurile de activiști pentru drepturile omului documentaseră o serie de masacre în care muriseră tineri din comunas sărace lipite pământului care înconjurau orașul. Între timp, tânărul era conștient că nu avea să părăsească niciodată acel barrio sărac unde își petrecuse toată viața, dar nu conta. Repeta că era pregătit să moară pentru Escobar, pe care-l considera un sfânt. Când am auzit asta am știut că era unul dintre motivele pentru care Escobar era încă în libertate și sarcina de a-l prinde se dovedise atât de grea de-a lungul anilor. Genul acesta de cod strâmb al onoarei și loialității îi permitea lui Escobar să se ascundă sub nasul nostru, protejat de oamenii săi dispuși să-și sacrifice viața pentru el.

După ce l-am arestat pe tânăr, informatoarea m-a sunat din nou și am aranjat ca DEA să-i plătească 5 000 de dolari în schimbul informației. N-am știut niciodată ce s-a întâmplat cu acel tânăr asasin arogant și cu gura mare. Dar n-am să uit prea curând ce mi-a răspuns când l-am întrebat cum îl cheamă.

– Angelito, mi-a spus. Îngeraș.

Steve

Încercam s-o sun pe Connie cel puțin o dată pe zi când eram în Medellín. Dacă nu reușeam să dau de ea, îi transmiteam mesaje prin Javier, pe care îl sunam în fiecare dimineață la ambasadă pentru a-l pune la curent cu ce se întâmplase cu o noapte înainte în Medellín.

Dacă aveam timp, și dacă Connie ajungea la ambasadă ca să-și înceapă tura, Javier o găsea și o aducea la telefon pentru a putea vorbi câteva minute. De multe ori însă nu aveam timp să vorbesc, pentru că trebuia să ieșim la operațiuni sau misiuni de supraveghere. Când se întâmpla așa, Javier avea grijă de fiecare dată să-i spună lui Connie că eram bine și că aveam să vorbesc cu ea mai târziu în aceeași zi. Cred că tot ceea ce voia Connie era să știe că sunt bine pentru a-și putea începe ziua în liniște.

Era deja obișnuită cu mine departe de casă. Începuse pe vremea când locuiam în Miami și lucram ture foarte lungi. În perioada petrecută în Florida de sud, eram plecat de acasă cu zilele urmărind suspecti, făcând flagrante și călătorind în diverse părți ale lumii în interes de serviciu. Dar când a evadat Escobar, iar eu și Javier am început să trăim practic în baza din Medellín, conceptul de „a fi plecat de acasă” a ajuns la un cu totul alt nivel.

Connie nu a lăsat niciodată cunoștințele ei reduse de spaniolă și nici mașinile capcană să o împiedice să-și trăiască viața în Bogotá. Când ieșea în oraș, folosea atâta spaniolă câtă știa, acompaniată de multe gesturi și zâmbete. Cred că mare parte din felul în care columbienii au acceptat-o cu brațele deschise se datora faptului că soția mea știa să râdă de ea însăși. Când nu era la lucru sau avea o zi liberă, își petrecea timpul liber cu prietenii, americani și columbieni. Îi plăcea să citească, să meargă la cumpărături și petrecea mult timp în aer liber, plimbându-se și făcând mișcare. În ciuda tuturor avertismentelor Departamentului de Stat legate de necesitatea de a fi permanent în alertă în Bogotá, Connie încerca să aibă aceeași rutină ca în Statele Unite. În cele 18 luni de căutare a lui Escobar a petrecut mult timp singură, dar s-a plâns rareori. Știa ce făceam eu și Javier și că era prioritatea numărul unu pentru ambasadă și pentru Columbia, așa că a făcut tot ce i-a stat în putere pentru a mă susține.

Cu siguranță au existat și neplăceri: trebuia să meargă cu microbuzul securizat al ambasadei spre și înapoi de la serviciu – un drum de mai mult de o oră atunci când era oră de vârf – și trebuia să poarte cu ea un aparat de emisie-recepție setat pe frecvența Pușcașilor Marini de la ambasadă, în cazul în care se găsea într-o situație periculoasă și ar fi avut nevoie de ajutor. Connie este foarte isteată și a învățat foarte repede să fie atentă la tot ce o înconjură. De fiecare dată când ieșea singură prin Bogotá, era atentă la ce făceau cei din jurul ei și dacă era urmărită sau dacă cineva o privea mai mult decât era normal.

Pentru a face timpul să treacă mai repede și ca să-și controleze anxietatea, Connie îndeplinea diverse sarcini în ambasada SUA. Neputând să lucreze ca soră medicală autorizată în Columbia, s-a ocupat de comunitatea de expați americani care lucrau pentru ambasadă. Din cauza violențelor din Columbia în acea perioadă, partenerii celor care lucrau în ambasadă nu aveau voie să aibă locuri de muncă în afara ambasadei, astfel că soția mea lucra împreună cu Mary Lou Rinehart, soția altui membru al DEA, ca ofițeri de legătură cu comunitatea (CLO).

Responsabilitatea lor principală era aceea de a pregăti pachete de bun-venit și să ofere ajutor la adaptare cetățenilor americani care veneau să lucreze pentru prima dată în ambasada din Bogotá. De asemenea, organizau multe dintre evenimentele de socializare în care era implicat personalul ambasadei, coordonau și supervizau petrecerea anuală de Crăciun a Armatei Salvării pentru copiii columbieni defavorizați și făceau voluntariat pentru bisericile catolice care ajutau oamenii fără adăpost din Bogotá. Pe lângă toate acestea, Connie se ocupa de aproape orice altceva mai era nevoie.

Printre cele mai importante sarcini ale CLO era aceea de a organiza orarul terenului de tenis de la rezidența ambasadorului. Deși poate suna neînsemnat, era chiar opusul. Personalul ambasadei se alinia în fiecare luni dimineața în fața biroului CLO pentru a-și rezerva intervalele orare în care puteau să folosească terenul de tenis. Connie avea tot timpul grijă ca Toft, un jucător de tenis competitiv, să primească ziua și ora dorite în fiecare săptămână.

După evadarea lui Escobar, Connie a lucrat o perioadă și în biroul DEA ca funcționar la arhivă. Când eram în Bogotá, faptul că lucram în același birou ne dădea ocazia să ne vedem toată ziua. În același timp, știam că trebuie să ne lăsăm reciproc spațiu pentru a ne face treaba. Connie ieșea la masă cu prietenele ei, iar eu cu ai mei, deși în majoritatea zilelor mâncam la birou sau la cantina ambasadei din cauza volumului de muncă.

Din momentul în care Connie a început să lucreze pentru serviciul poștal din ambasadă, viețile noastre s-au schimbat pentru totdeauna.

Sarcinile ei includeau escortarea corespondenței până la aeroportul internațional, pentru a se asigura că totul era încărcat în siguranță în avion, și sortarea scrisorilor și pachetelor care soseau din State. Într-o zi, a observat un număr din revista Time care avea pe copertă un articol despre adopții internaționale. Conform revistei, Columbia era prima țară din lume după numărul de copii adoptați de cetățeni americani. Connie a citit articolul emoționată, după care a luat legătura cu agenția guvernamentală care facilita adopții în Bogotá.

Cumva, Connie a devenit foarte apropiată de femeia care coordona Instituto Colombiano de Bienestar Familiar, agenția federală care superviza adopțiile din toată țara. Cât ai zice pește, eram pe lista de așteptare pentru adopția unui copil din Columbia! Cu ajutorul prietenei lui Connie – o femeie pe care o vom numi Alissa (nu e numele ei real) – multe dintre piedicile birocratice au devenit ușor de gestionat sau, în unele cazuri, au dispărut cu totul. Cu toate că am urmat procesul firesc, Bienestar ne-a aprobat ca părinți adoptivi într-un timp record, după o vizită la domiciliu. Trebuie să spun că ne-a ajutat și statutul nostru de diplomați. Când Alissa ne-a anunțat că a găsit un copil pentru noi, am fugit la biroul ei. Ne-a spus că nu ne poate arăta dosarul copilului, dosar care se găsea la ea pe birou, dar când s-a ridicat de la birou pentru a intra într-o ședință, eu și Connie am aruncat un ochi pe dosar.

M-am îndrăgostit pe loc de fetița înfășată pe care am văzut-o în poză. Numele ei era Monica și am repetat acel nume, imaginându-ne cum aveam să o iubim, cum aveam să fim împreună și s-o ajutăm când îi va ieși primul dinte, apoi cum va fi în prima zi de grăniță sau la petrecerea de absolvire a liceului! Eram peste măsură de fericiți și cred că nici unul dintre noi n-a dormit în noaptea dinaintea zilei în care trebuia să preluăm acel mic omuleț care avea să devină fiica noastră. A doua zi am călătorit până în Zipaquirá, un orașel aflat la nord de Bogotá, însoțiți de un șofer DEA. Am mers pe un drum abrupt și îngust până la Bienestar, care nu era chiar un orfelinat, ci mai mult un adăpost local pentru asistenți maternali și copii. Clădirea din beton, albă și ordonată, avea acoperișul de țiglă roșie și se afla pe o pantă ușoară, la poalele unui deal. Eu și Connie ne țineam de mână în timp ce am înaintat spre recepție. Deși era o zi călduroasă și însorită de octombrie, birourile Bienestar, cu gresia roșie, mobila simplă din lemn și camerele lor cavernoase, aveau un aer rece.

Ne-am întâlnit cu Alissa la centrul Bienestar din Zipaquirá, iar recepționista și ceilalți oficiali ne-au întâmpinat călduros. Alissa ne-a

condus din holul principal într-o încăpere spațioasă unde aveam să așteptăm sosirea asistentei maternale și a copilului. Asistenta era trecută de 40 de ani, bine îmbrăcată și atrăgătoare. O ținea pe Monica în brațe și în timp ce dădea instrucțiuni explicite personalului Bienestar în legătură cu orarul de masă al copilului și eu, și Connie am putut observa că îi era greu să se despartă de bebelușul pe care-l avusese în grijă în ultimele luni. Până la urmă, asistenta maternală a lăsat-o pe Monica în brațele Alisei și a părăsit încăperea cu lacrimi în ochi.

Monica era un bebeluș frumos și sănătos. Avea ochi mari și negri, un ten măsliniu perfect și păr castaniu închis. La început ne-a privit nedumerită și ni s-a explicat că probabil avea să treacă un timp până să ne zâmbească, semn că ne-a acceptat. Era posibil să sufere o oarecare anxietate de separare, așa că ne-am pregătit pentru a fi dezamăgiți. Dar părea mulțumită și ne-a lăsat să o ținem în brațe fără să se agite. Monicăi nu i-a luat mult să ne accepte. A zâmbit în mașină, după ce am plecat de la Zipaquirá, iar inimile noastre s-au topit. Eram oficial părinții ei adoptivi temporari și am fost preveniți că formalitățile complete de adopție aveau să dureze câteva săptămâni. Conținutul scutecului Monicăi a ajuns în poala lui Connie în timp ce ne îndreptam spre ambasadă pentru a o prezenta tuturor celor din biroul DEA – noua ei familie americană!

Pe vremea aceea, în timpul vânătorii lui Escobar, Bogotá era considerată o zonă extrem de periculoasă pentru copii și dacă aveai un copil cât erai la post, trebuia să te transferi după șase luni. Dar pentru că eram în toiul vânătorii lui Escobar, am cerut DEA prelungirea perioadei de ședere. Așa că Monica – singurul copil al ambasadei – a fost răsfățată de absolut toată lumea, inclusiv de eternul burlac Javier.

După apariția Monicăi în viața noastră, Connie a devenit casnică, ceea ce a presupus mult mai multă muncă decât cea de la ambasadă.

În timp ce noi ne acomodam cu fiica noastră, Pablo Escobar era din ce în ce mai neliniștit legat de propria sa familie. Spre finalul lunii noiembrie a anului 1993, familia lui era în străinătate – de data asta în Frankfurt, unde dețineau o proprietate.

Am aflat prin biroul lui de Greiff că soția lui Escobar, fiica lor de nouă ani și Juan Pablo, împreună cu prietena lui de 21 de ani urmau să zboare spre Frankfurt cu o cursă Lufthansa. Informația a apărut cu o zi înainte de zbor. Nu aveam prea mult timp, așa că ne-am grăbit să facem un plan – unul care să ajungă rapid la cele mai înalte niveluri ale guvernelor american și german.

Când am verificat lista pasagerilor, am observat că toți aveau bilete la clasa I, așa că ne-am grăbit să rezervăm un bilet pentru unul dintre agenții noștri. Am trimis un agent pe nume Ken Magee și l-am dotat cu camere spion de ultimă generație. Una dintre acestea era o cameră minusculă de 35 mm ascunsă într-o geantă mică folosită de obicei pentru aparatură foto. Lentila era poziționată discret într-un orificiu al genții. Declanșatorul era ascuns în mânerul genții, astfel încât agentul putea îndrepta geanta în direcția dorită și putea face fotografii fără să atingă aparatul. Era important pentru noi să documentăm atât persoanele alături de care călătorea familia, cât și pe cele cu care vorbeau în timpul călătoriei.

PNC, la ordinele generalului Vargas, l-a trimis pe colonelul Leonardo Gallego cu acel zbor. Îl cunoșteam și aveam încredere în Gallego, care era un ofițer foarte inteligent, capabil și loial. Biroul DEA din Frankfurt colabora cu guvernul columbian și, evident, cu sediul central DEA din Washington și cu ambasada din Bogotá. Poziția noastră era clară: familia Escobar trebuia împiedicată cu orice preț să ceară azil în Germania și trebuia repatriată în Columbia cât mai repede posibil. Familia nu a aflat niciodată că infiltrasem un agent DEA și unul PNC în acel avion.

Cu câteva ore înainte de decolarea avionului, mi-am luat camera foto și, împreună cu Javier, am plecat spre Aeroportul Internațional El Dorado. În primul rând, voiam să confirmăm faptul că persoanele înscrise pe lista pasagerilor erau cu adevărat membrii familiei lui Escobar. Și, deși era improbabil, voiam să vedem dacă nu cumva însuși Pablo Escobar își va face apariția. Știam că nu avea să se întâmple, dar nu ne permiteam să nu fim pregătiți pentru orice eventualitate.

Scena de la aeroport s-a transformat repede într-un circ. Cineva divulgase povestea presei columbiene și în aeroport erau o mulțime de oameni care încercau să facă fotografii, astfel că mă integram perfect în peisaj cu micul meu aparat foto Pentax de 35 mm, pe care-l aveam tot timpul în buzunar. Repet, voiam să vedem dacă mai era cineva care să călătorească împreună cu familia. Am observat mai mulți ofițeri înarmați de la biroul lui de Greiff care escortau familia. Gărzile erau îmbrăcate în civil, dar purtau bastoane și puști, pe care le foloseau pentru a-i îndepărta pe fotografi care încercau să-i filmeze pe cei din familia lui Escobar în timp ce traversau aeroportul. De Greiff le ordonase gărzilor să protejeze familia, iar acestora li se asigurase accesul într-o cameră privată în terminalul internațional al aeroportului, unde au fost ascunși de public în așteptarea zborului. Pe de o parte, a fost o idee bună din rațiuni de securitate, mai ales că Los Pepes voiau să-i omoare. Pe de altă parte, erau singurii cetățeni

columbieni care beneficiau de un astfel de tratament special și sunt sigur că de Greiff a văzut momentul ca pe o ocazie de a-i demonstra lui Escobar că biroul Procurorului General încerca să-l ajute. Privind retrospectiv, îmi dau seama acum cât de naiv era de Greiff. Nu cred în ruptul capului că Escobar avea de gând să se mai predea a doua oară, cum credea de Greiff. Cred că Escobar nu a vrut decât să-și pună familia la adăpost pentru a-și relua campania de asasinat și de atentate la un nivel nemaivăzut până atunci. Simțeam, de asemenea, că de Greiff voia să-și asume toate meritele în cazul în care Escobar s-ar fi predat pentru a doua oară, lucru ce l-ar fi ajutat în campania prezidențială. Toată situația era încărcată politic și condusă de interese personale.

După ce avionul a decolat, eu și Javier ne-am întors la ambasadă și am început munca. Toft a intrat într-o ședință cu ambasadorul Busby, care a înțeles gravitatea situației. Dacă familia lui Escobar primea azil având în vedere standardele destul de lejere ale Germaniei, urma să pierdem o pârgă importantă în încercarea noastră de a-l aduce pe Escobar în fața justiției. Eram sigur că eram pe cale să-l încolțim și că făcea din ce în ce mai multe greșeli, contactându-l pe fiul său și permițându-ne să-i localizăm ascunzătorile din Columbia cu o precizie din ce în ce mai ridicată.

Ambasadorul nu a pierdut nici un moment cât timp zborul Lufthansa a fost în aer. Voia să pună cât de multă presiune putea pe statul german ca să-l determine să expulzeze familia lui Escobar, astfel că a apelat direct la „Washington“, după cum ne-a spus Toft. Prin acea sintagmă, ambasadorul se referea la secretarul de stat Warren Christopher și chiar la președintele Bill Clinton, care a fost îndemnat să ia legătura cu cancelarul Germaniei, Helmut Kohl, pentru a se asigura că germanii erau la curent cu situația. Evident, întreaga afacere era extrem de delicată și se derula sub ochii presei din întreaga lume. Guvernul columbian susținea poziția SUA și puneau și ei presiune pe germani.

Când avionul a aterizat în Frankfurt, Toft ne-a anunțat că încă se negocia cu guvernul german. Avionul a rulat spre o zonă specială a pistei, iar familia lui Escobar a fost preluată de un autobuz privat și plasată în „carantină“ într-o cameră special amenajată a aeroportului din Frankfurt, până când avea să fie luată decizia finală. Colonelul Gallego ne-a povestit după aceea că germanii nu știau ce să facă, fiind chiar panicați. Parte din autorități erau de părere că familia ar fi trebuit lăsată în pace, pe când alții susțineau că trebuie să plece. Până la urmă, s-a decis că șederea avea să le fie permisă pe durata nopții, timp în care negocierile dintre președintele columbian, cancelarul german și autoritățile americane au continuat. Magee, agentul nostru din avion, ne-a sunat să confirme informația, precum și faptul că agenții DEA din

Frankfurt și colegii germani monitorizau situația. Era o situație tensionată. Magee ne-a spus că autoritățile germane nu luaseră o decizie legată de familia lui Escobar și că se gândeau serios să le ofere azil. Ulterior am aflat că negocierile tensionate dintre reprezentanții celor trei guverne au durat până în ultimul moment. Familia lui Escobar depusese o cerere pentru o ședere de trei luni și plănuiau să ceară azil, când germanii au decis în sfârșit să-i trimită înapoi în Columbia.

„Au depus toți cerere de intrare în Germania, unde doreau să rămână timp de trei luni ca turiști“, a specificat un comunicat al poliției germane. „După încheierea interogatoriului efectuat de Poliția de Frontieră, Ministerul de Interne german a decis întoarcerea acestora în țara de origine.“

Familia lui Escobar s-a întors cu următorul avion spre Bogotá, însoțită de patru ofițeri germani din serviciul de imigrări. Magee a stat cu două rânduri în fața lor. A reușit să fotografieze pașapoartele familiei, iar când le-a verificat scaunele, după ce aceștia au părăsit avionul, a găsit mai multe plicuri în care se aflau sume însemnate de bani, în total 80 000 de dolari. Mai târziu a aflat că, pe lângă banii numerar, Maria Victoria, soția lui Escobar, purta la ea o cantitate însemnată de aur și bijuterii. Magee a mai găsit și o scrisoare mototolită în limba engleză, în care scria printre altele: „Avem un prieten în Frankfurt. Spune că ne va căuta ca să ne ofere ajutor. Spune-i să-l sune pe Gustavo de Greiff.“ Scrisoarea nu a ajuns niciodată la destinatar, deoarece familia lui Escobar a fost sub supraveghere constantă din clipa în care a ajuns în Frankfurt.

Odată ce au aterizat înapoi în Bogotá, guvernul columbian a ordonat biroului lui de Greiff să abandoneze cazul. Protecția nu avea să mai fie asigurată de de Greiff, iar familia a fost escortată de ofițeri PNC până la Tequendama, un hotel de 5 stele din centrul capitalei. Zgârie-nori-ul uriaș este un complex cu peste 500 de apartamente pentru oaspeți, mai multe restaurante, piscine, magazine și un spa. A fost proiectat parțial de Le Corbusier în anii 1950 și era la un moment dat considerat model ideal de eleganță de clasele sociale superioare ale Columbiei. Tequendama găzduia frecvent evenimente internaționale și conferințe, fiind hotelul preferat al demnitarilor străini.

Dar, pe durata domniei sângeroase a lui Escobar, clădirea era și o țintă, iar eu și Javier am scăpat ca prin urechile acului de un atentat cu mașină capcană petrecut la finalul lunii ianuarie a anului 1993 – la două săptămâni după ce Escobar declarase din nou război total autorităților columbiene, în toiul celei de-a doua operațiuni de căutare. Eu și Javier trebuia să ne întâlnim cu un informator la hotel, iar eu eram în mașina

mea, așteptând în afara apartamentului lui Javier, când am auzit la radio că două bombe puternice explodaseră în centrul orașului – una într-o parcare, distrugând zeci de mașini, iar alta la Tequendama. Ambele bombe conțineau peste 50 de kilograme de explozibil. Am pornit spre hotel, dar traficul era blocat din cauza exploziilor. Ne-am hotărât să ne întoarcem acasă și ne-am contactat informatorul, care nu era în hotel când explodaseră bombe.

Nici în ziua de azi nu știm dacă noi am fost țintele.

La aproape un an de atunci, când familia Escobar s-a mutat în apartamentul uriaș din Tequendama, unele ferestre ale hotelului erau încă acoperite cu placaje de lemn care înlocuiau sticla gemurilor spulberate de suflul exploziei. Mai mulți ofițeri ai armatei stăteau de pază la intrare, în echipament SWAT, înarmați cu AK-47, în timp ce câini lup se zbăteau în lesele ținute strâns. Când s-a răspândit zvonul că familia Escobar urma să fie cazată în hotel, mulți dintre oaspeți și locatarii unui turn rezidențial învecinat au plecat unde au văzut cu ochii.

Divizia de spionaj a Poliției Naționale Columbiene a aranjat ca apartamentul în care urma să locuiască familia lui Escobar să fie împânzit cu echipament de supraveghere. Ofițerii au fost cazați la etajul de deasupra, de unde monitorizau apelurile telefonice către Escobar, care era din ce în ce mai îngrijorat de soarta familiei sale. Speram cu toții, acum că familia lui era din nou în Columbia, ca Escobar să-i sune mai des și poate chiar să rămână pe fir mai mult decât de obicei, ca să-l localizăm în sfârșit.

Los Pepes, care susțineau acum că-și încetaseră campania de teroare împotriva asociaților lui Escobar, au emis un comunicat de presă în ziua în care familia lui Escobar s-a întors în Columbia, în care declarau că erau pregătiți să reia războiul împotriva traficantului de droguri.

Escobar a sunat aproape imediat ce membrii obosiți ai familiei s-au cazat în hotel, extenuați și cu nervii întinși la limită. I-a ordonat lui Juan Pablo să ia legătura cu grupurile de apărare ale drepturilor omului și cu Națiunile Unite. Pe data de 30 noiembrie 1993, Escobar a emis propriul comunicat de presă cu semnătura și amprenta degetului său mare. Comunicatul le era adresat celor pe care-i suspecta că formau grupul justițiarilor, inclusiv colonelului Martinez, fraților Castano și membrilor Cartelului Cali.

„Domnilor Pepes“, începea scrisoarea, „susțineți, în comunicatul vostru mincinos, că nu mi-ați atacat niciodată familia, iar eu vă întreb: de ce ați atacat cu bombe clădirea în care locuia mama mea? De ce l-ați răpit pe

nepotul meu, Nicolas? De ce l-ați torturat și strangulat pe cumnatul meu, Carlos Henao? De ce ați încercat să o răpiți pe sora mea, Gloria? Întotdeauna v-au caracterizat ipocrizia și minciuna.”

Escobar continua acuzând gruparea de legături strânse cu autoritățile columbiene: „Biroul procurorului are o grămadă de dovezi împotriva voastră. Guvernul știe de brațul militar al Los Pepes, același care masacrează tineri nevinovați la colț de stradă. S-au făcut 10 000 de razii împotriva mea. Împotriva voastră, nici una. Totul îmi este confiscat. Nimic nu vă este luat vouă. Guvernul nu va emite niciodată un mandat împotriva voastră. Guvernul nu va aplica niciodată dreptatea fără chip împotriva polițiștilor criminali și teroriști.”

Orice ar fi susținut Escobar în declarația sa, care a fost pusă la dispoziția presei naționale din Columbia, realitatea era că familia sa căzuse în capcană, ostatică războiului brutal pe care el însuși îl pornise. După întoarcerea în Columbia, Maria Victoria implorase autoritățile să îi permită să părăsească țara, să poată pleca oriunde pentru a putea trăi în pace alături de copii.

Pentru familia lui Escobar, înconjurată de armata și de poliția columbiană, Tequendama era practic o închisoare, iar pentru ei avea să se dovedească blestemată. Dar poate că era blestemată pentru noi toți.

Deoarece tequendama înseamnă „cel care se grăbește să cadă” în limba chibcha a tribului Muisca din Columbia. În multe feluri, avea să se dovedească locul perfect pentru iminenta lor cădere.

Partea a patra

Javier

Știam că urmează să vânez cai verzi pe pereți, chiar înainte să mă îmbarc în avionul spre Miami. Nu voiam să plec pentru că știam că interceptările radio ale locotenentului Martinez ne aduceau tot mai aproape de descoperirea ascunzătorii lui Pablo Escobar. Eram siguri că era încă în Medellín. Știam și că e din ce în ce mai disperat.

Colaboratorii cei mai apropiați ai lui Escobar cădeau ca muștele. La câteva zile după ce familia lui Escobar a încercat să fugă în Germania, la sfârșitul lunii noiembrie, Juan Camilo Zapata, care se ocupa cu spălarea de bani și traficul de droguri pentru Cartelul Medellín, a fost împușcat mortal de membrii Blocului de Căutare la ferma sa de la marginea orașului. Pe data de 26 noiembrie 1993, ziua morții sale, am transmis următoarea telegramă: „Biroul Național Bogotá a primit informații din partea Poliției Naționale / Forța Operativă Medellín cu privire la moartea lui Juan Camilo Zapata-Vasquez [...] Aceasta s-a petrecut mai devreme în aceeași zi în Medellín, Columbia, în timp ce se încerca executarea unui mandat de arestare a lui Zapata pentru crimă.”

Zapata creștea cai și deținea Castillo Marroquin, un castel cu arhitectură maură situat în nordul Bogotei, unde dădea petreceri extravagante și unde avea și o discotecă. În timpul primei operațiuni de căutare a lui Escobar am făcut o razie la castel, dar Zapata dispăruse de mult. În acei primi ani ai operațiunii de căutare, Zapata reușise să rămână sub radar și era foarte puțin cunoscut chiar și de autoritățile columbiene, deși încercasem din greu să le convingem pe acestea că era un jucător important. Zapata, cunoscut ca El Caballista, era responsabil și cu organizarea răpirilor pentru cartel. De asemenea, conducea și bandele care vindeau droguri în Bogotá.

„Conform PNC, aceștia au putut localiza poziția lui Zapata folosind echipament de detecție electronică”, continua telegrama mea. „La aproximativ 5:30 PM, PNC / Forța Operativă Medellín a ajuns la Finca La Florida, aflată în comunitatea Antioquia din Copacabana. Abordat de PNC, Zapata a tras mai multe focuri cu un pistol de calibru 9 mm în direcția forțelor de ordine. PNC a răspuns cu foc, ucigându-l pe Zapata.”

Cu Zapata și alții dispăruți din peisaj, știam că ne apropiem din ce în ce mai mult de ținta cea mare.

Pe 1 decembrie 1993, Escobar împlinea 44 de ani și a devenit neglijent; a petrecut mai mult timp decât de obicei vorbind cu familia sa prin radiotelefon. Ulterior am aflat că a dat și o mică petrecere în ascunzătoare, de unde nu au lipsit tortul și o țigară cu marijuana. A sărbătorit în compania unei singure gărzi de corp.

Cu o săptămână înainte de ziua lui puteai simți emoția și speranța oriunde te găseai în bază. Atmosfera era aproape electrică. Escobar vorbea la telefon tot mai des și știam că are probleme serioase cu banii, deoarece atât cei care se ocupau cu spălatul banilor pentru el, cât și sicarios erau arestați sau omorâți. De asemenea, eram asaltați de apeluri pe linia fierbinte de la columbieni care susțineau că îl văzuseră pe Escobar în diverse locuri din Medellín. Pe lângă toate astea, eu și Steve trimiteam vreo zece telegrame pe zi către agenții noștri din toată lumea, în care le dădeam informații despre alți membri ai Cartelului Medellín care părăsiseră Columbia. Ponturile, care au condus la câteva zeci de arestări în Statele Unite, se bazau pe interceptările noastre telefonice, pe interogatorii și pe ceea ce primeam de la informatori. De asemenea, primeam ponturi și de la colegii noștri din State, informații pe care le predam Blocului de Căutare.

În Columbia, convorbirile telefonice dintre Escobar și Juan Pablo deveneau tot mai lungi și numeroase în timp ce de Greiff continua să pună presiune pe traficant pentru ca acesta să se predea. Cu tatăl său pe fugă, Juan Pablo, care avea 17 ani, devenise liderul organizației. „Juan Pablo este persoana care coordonează activitățile zilnice ale lui Escobar (securitate, corespondență, strategii)”, scriam noi într-o telegramă DEA secretizată, trimisă pe data de 21 septembrie 1993. „Juan Pablo a fost auzit amenințând oameni la ordinele lui Pablo [...] Conducerea organizației de către Juan Pablo Escobar denotă faptul că Pablo Escobar a rămas fără resurse, fiind nevoit să se bazeze pe fiul său [...] pentru a-i conduce activitățile.”

În ultimele două săptămâni ale vieții sale, l-am interceptat pe Escobar în timp ce îl ruga pe fiul său să facă rost de bani, deoarece toți finanțatorii săi ori muriseră, ori se ascundeau de Los Pepes și de poliție. Acele apeluri telefonice au dus la moartea sa, deoarece i-au permis locotenentului Martinez să-l poată localiza cu mai mare precizie. Știam toți că Blocul de Căutare se apropie de țintă și plecam în razii foarte entuziasmați. De foarte multe ori, știam că l-am ratat la mustață. În una dintre ultimele razii care s-a petrecut la o fermă din afara orașului Medellín, Escobar ieșise din clădirea principală pentru a merge în pădurea din apropiere de unde avea un semnal mai bun la telefon. Când și-a dat seama că ferma e atacată, a reușit să scape. Dar, deși reușise să se facă nevăzut din nou, eram siguri că Escobar era unde fusese

dintotdeauna – în orașul său natal Medellín, ascunzându-se sub nasul nostru.

Ordinul de a mă deplasa la Miami a venit direct de la ambasadorul Busby, care fusese informat de agenți federali de acolo că Escobar se îndrepta spre Haiti și că vechiul nostru informator, Navegante, care ne ajutase să-l prindem pe Rodriguez Gacha, avea să ne dea informații importante, doar că insista să o facă în persoană. Navegante locuia atunci în Florida de sud, în programul de protecție a martorilor. Și insista să-mi predea mie, și doar mie, informația despre Escobar.

N-am vrut să plec. M-am certat cu Toft; m-am certat cu Busby. Până la urmă nu aveam cum să mă opun ambasadorului, așa că, la o zi după ziua de naștere a lui Escobar – 2 decembrie 1993 – m-am îndreptat spre Aeroportul Internațional El Dorado și m-am urcat într-un avion spre Miami.

Când am ajuns după-amiaza în Miami, am fost întâmpinat la aeroport de unul dintre agenții locali DEA, care m-a condus spre locul de întâlnire stabilit – o hală spațioasă de lângă aeroportul internațional.

Navegante vorbea la telefon când am intrat. De cum l-am văzut, am știut că se petrecuse ceva important. Avea o expresie speriată și ochii i s-au mărit când m-a văzut intrând în hală în compania celui alt agent. Când m-am apropiat, a pus receptorul pe umăr și m-a privit direct în ochi.

– Acaban de matar a Escobar, mi-a spus.

Tocmai l-au omorât pe Escobar.

Steve

2 decembrie 1993 a picat într-o joi. Mă aflu în Medellín, la baza Carlos Holguin, în timp ce Javier fusese trimis în Miami pentru a investiga o potențială pistă nouă. Știam amândoi că era o pierdere de timp, dar nu se deosebea cu nimic de alte mii de piste false sau razii fără rezultat care caracterizaseră cea de-a doua operațiune de urmărire a lui Pablo Escobar.

Ca să fiu sincer, începusem să mă satur de Columbia și număram zilele rămase până la Crăciun pentru a ne putea întoarce în State pentru o vacanță de două săptămâni. Avea să fie primul Crăciun al Monicăi alături de întreaga familie și toată lumea abia aștepta să o cunoască. Și eu eram nerăbdător să-mi revăd cei doi fii, Josh și Zach.

M-am trezit devreme în acea dimineață, în principal pentru că eram cazat deasupra bucătăriei. Chiar și cu ferestrele închise puteam auzi personalul de la bucătărie mutând zgomotos oale și tigăi dintr-o parte în alta la ora obișnuită – pe la 3:30 dimineața – în timp ce pregăteau micul dejun pentru soldați. M-am trezit între ora 5 și 6 dimineața, m-am îmbrăcat și am ieșit să aflu ce planificaseră comandanții PNC pentru ziua în curs.

Datorită activităților celor din Los Pepes, se părea că informațiile de calitate erau din ce în ce mai multe. Zilnic creștea numărul operațiunilor întreprinse. De ceva vreme atmosfera din bază era electrizată, pentru că știam că eram din ce în ce mai aproape de capturarea lui Escobar. Nu mai văzusem genul acesta de agitație de câteva luni bune.

Mai întâi, i-am consultat pe ceilalți gringos pentru a afla ce aveau planificat pe baza noilor informații pe care le prelucraseră. În mod straniu, l-am găsit pe unul dintre tipii din CIA împachetând echipamentul centrului de date și încărcându-l într-un camion pe care-l închiriasse. Nu pot să spun că-mi părea rău văzându-i pregătindu-se de plecare.

Apoi am intrat la băieții care se ocupau de linia fierbinte, după care m-am întâlnit cu cei de la interceptări. După care am bătut la ușa colonelului Martinez, dar era prea devreme și acesta nu era în birou. Câteodată participa la alte întâlniri și se știa că lucra din camera sa, mai

ales diminețile. Am sunat și la biroul central DEA aflat în ambasadă pentru a le spune că sunt în viață și ca să aflu dacă au informații noi.

La scurt timp după aceea, unitatea DIJIN cu care lucram îndeaproape a părăsit baza pentru a-l escorta pe locotenentul Hugo Martinez și unitățile care operau echipamentul de localizare radio. Echipamentul triangula pozițiile de unde provenea o radio-emisie. În acea perioadă, telefoanele mobile funcționau pe frecvențe radio, iar locotenentul Martinez petrecuse luni de zile în încercarea de a găsi frecvența pe care o folosea Escobar pentru a intra în contact cu membrii familiei sale, pe atunci singurii rezidenți ai Hotelului Tequendama din Bogotá.

Cunoșteam frecvența pe care vorbea Escobar când își contacta fiul pentru a primi vești noi și pentru a da ordine. De fiecare dată când locotenentul Martinez se apropia cu echipamentul său de radio localizare, băieții de la DIJIN se desfășurau în zona de unde era emis semnalul.

După prânz, stăteam în pragul ușii care dădea în camera folosită de cei din Delta Force și SEAL (ceilalți gringos din bază), când am văzut că un agent CIA părăsește baza într-o mașină cu echipamentul de monitorizare al agenției, ignorând total agitația din jur. În același timp, i-am văzut pe directorii colonelului Martinez fugind spre biroul acestuia. I-am urmat ca să văd ce se întâmplă. Când am ajuns la ușă, colonelul Martinez mi-a făcut semn să intru în birou alături de ceilalți. Colonelul asculta și vorbea într-un aparat radio al poliției. Ceilalți ofițeri de poliție columbieni erau evident agitați și pregăteau ieșirea întregului Bloc de Căutare pentru o operațiune. Evident, e nevoie de mai mult de câteva minute pentru a mobiliza, a echipa și a pregăti 600 de ofițeri de poliție; să pornești și să aliniezi vehiculele de transport, să informezi diversele niveluri de comandă ale unității despre ceea ce se petrece, după care să urci toți oamenii în vehicule pentru a pleca în misiune.

Nu eram sigur cu cine vorbea colonelul Martinez prin radio, dar bănuiam că era un echipaj din avangarda DIJIN. Aceștia credeau că-l localizaseră pe Escobar.

Și, atunci, totul a început să se întâmple în același timp. Ofițerii lui Martinez au început să exploreze diverse opțiuni și tactici, dar era evident că cel care controla situația era colonelul. Le-a spus oamenilor lui din teren că toate trupele se pregăteau să iasă și să le vină în ajutor. Părea că le cere celor din teren să aștepte până când le trimitea întăriri, dar în același timp le-a ordonat să continue misiunea dacă nu aveau de ales.

Apoi aparatul radio a amuțit mai multe minute și mi-a fost teamă că fusese o nouă alarmă falsă. În cele 18 luni de când Escobar evadase din închisoare am trecut prin mai bine de 15 000 de razii și sute de cazuri în care acesta fusese reperat. De fiecare dată ne scăpase.

Cu toate acestea, ceva era diferit. Toată lumea vorbea în șoaptă cu colonelul, iar în aer se simțea în mod evident entuziasmul. Eu stăteam smirnă, încercând să ascult aparatul radio.

După o eternitate, s-a auzit o voce triumfătoare prin zgomotul static al aparatului.

„Viva Colombia!”

Toți cei din cameră au izbucnit în urale.

Am știut toți că Escobar era mort.

Javier

Nu știu dacă i-am spus ceva lui Navegante în momentul în care am auzit vestea. Pur și simplu, m-am întors și l-am rugat pe agentul DEA să mă ducă la aeroport, de unde am luat un zbor spre Bogotá. Steve m-a sunat să-mi dea veștile bune și, pe când mă îmbarcam, întreaga lume aflase că Escobar era mort.

Zborul spre Bogotá era plin de ziariști care mergeau în Columbia ca să relateze știrea. I-am recunoscut pe mulți dintre ei de la Telemundo și Univision, dar nu am vorbit cu nimeni.

Am trecut prin mai multe stări în timp ce îmi luam locul în avion. Pe de o parte eram încântat de moartea lui Escobar și dornic să mă întorc cât mai repede în Columbia. Dar, pe de altă parte, eram furios. După 6 ani lungi petrecuți căutându-l pe Escobar prin Columbia, fusesem chemat în afara țării ca să investighez un pont pe care-l știam ca fiind fals. Nu sunt sigur cum apăruse Haiti în peisaj. Mai promisem și informații conform cărora Escobar se ascundea într-o biserică din Bogotá. Dar nimic nu se potrivea unui tipar anume. Escobar era un produs al Medellínului. În orașul lui se bucura de cel mai mult sprijin și tot acolo se aflau și cei mai mari dușmani ai săi. Niciodată nu s-a îndepărtat prea mult de Medellín. Investise milioane în dezvoltarea comunităților din favele și era încă iubit de miile de cetățeni săraci ai orașului. Medellín era zona lui de confort. Pe deasupra, știam că era foarte îngrijorat de siguranța familiei sale. Era puțin probabil că avea să părăsească vreodată Medellínul, cu atât mai puțin Columbia.

După ce m-am întors în Bogotá, m-am dus direct la ambasadă. Toft a ieșit de la el din birou când a aflat că sosisem și m-a felicitat cu ocazia morții lui Escobar. N-am mai discutat vreodată despre Miami. Era ca și cum episodul nici nu s-ar fi întâmplat.

Steve

După ce i-am felicitat pe colonelul Martinez și pe ceilalți, am fugit în camera liniei fierbinți ca să trimit veștile către biroul DEA din Bogotá. Am sunat la recepția ambasadei, dar era ocupat. După mai multe încercări, am sunat la biroul administrativ DEA. Una dintre asistentele administrative a răspuns într-un final. Am rugat-o să mi-l dea pe Toft la aparat cât mai repede posibil. I-am spus că e o urgență. Au trecut minute lungi până când am auzit vocea aspră de la celălalt capăt.

– Poliția columbiană tocmai l-a ucis pe Escobar, mi-a spus Toft, înainte ca măcar să-l salut.

Fusese deja contactat de prietenul său Vargas, șeful PNC. Pierdusem șansa să fiu primul care să-i spună lui Toft despre un eveniment de o asemenea amploare.

I-am spus că o să plec spre locul incidentului, în cartierul Los Olivos de lângă Complexul Sportiv Atanasio Girardot pe care Escobar îl construise la începutul anilor 1980, când era considerat un adevărat Robin Hood. I-am spus că aveam să-i raportez mai târziu.

– Ai grijă să privești cu atenție cadavrul, mi-a ordonat Toft. Să fii sigur că Escobar e cu adevărat mort.

Am fugit în cazarmă să-mi iau echipamentul și aparatul foto, dar când am ajuns înapoi în curte întregul Bloc de Căutare dispăruse. Singurii rămași erau gardienii și personalul civil. Am început să trec mental în revistă multitudinea de opțiuni prin care aș fi putut ajunge la locul schimbului de focuri. În acel moment, un Jeep singuratic s-a întors în bază. Era colonelul Martinez, cu șoferul și o gardă de corp. Se întorsese să-și ia camera video și când m-au invitat am sărit în mașină cu ei și am ajuns la scena unde se întâmplase totul.

Zona era un cartier rezidențial liniștit, cu case de două sau trei etaje cu fațadele la stradă. Peste drum se afla un canal de drenaj al apei pluviale care mergea de-a lungul străzii, cu poduri pentru pietoni peste cursul apei din loc în loc. Convorbirea telefonică dintre Juan Pablo și Escobar care avusese drept rezultat localizarea traficantului l-a condus inițial pe locotenentul Martinez într-un loc greșit. Apoi și-a dat seama că apa din împrejurimi îi afecta procedura de localizare. După ce a compensat

pentru prezența apei și a recalibrat echipamentul, a reușit să localizeze cu exactitate ascunzătoarea lui Escobar din Los Olivos.

Când am ajuns cu anturajul colonelului, oamenii inundau deja cărările și se adunau în fața casei să vadă ce fusese acel schimb de focuri. Pe măsură ce soseau din ce în ce mai mulți ofițeri de poliție, veneau și din ce în ce mai mulți curioși. Zvonul că Escobar fusese ucis s-a răspândit cu repeziciune.

L-am însoțit pe colonelul Martinez într-o casă cu trei etaje, unde ne-am întâlnit cu mai mulți colaboratori DIJIN în civil. Erau entuziasmați și s-au grăbit să-mi spună că Escobar fusese omorât. Se felicitau, dându-și mâna și lovindu-se amical pe spate. Am aflat că în momentul în care locotenentul Martinez l-a găsit pe Escobar folosind echipamentul de localizare radio, cei din DIJIN au postat rapid agenți în fața și în spatele imobilului. Îngrijorați că Escobar ar putea avea o altă rută de evadare despre care nimeni nu știa sau că ar fi putut să cheme întăriri care să-l ajute să scape, cei din DIJIN au decis să spargă ușa și să-l captureze imediat. Ofițerii au aruncat în aer ușa de la intrarea în imobil și au pătruns rapid înăuntru. Locotenentul Martinez îl văzuse deja pe Escobar la o fereastră de la etajul al doilea al casei, dar ofițerii nu au vrut să riște nimic. Au verificat cu rapiditate primul etaj. Au urcat spre etajul al doilea, unde fusese văzut Escobar, moment în care traficantul a tras asupra poliției, care a răspuns cu foc. Escobar s-a refugiat la al treilea etaj cu polițiștii pe urmele sale. O fereastră de la acel nivel dădea spre acoperișul cu olane al casei învecinate, iar garda de corp a lui Escobar a sărit pe acoperiș, descărcându-și arma pentru a acoperi fuga șefului său. Poliția a somat bodyguardul, ordonându-i să nu mai tragă și să lase arma din mână. Cum individul a continuat, ofițerii PNC l-au împușcat, iar el a căzut de pe acoperiș. Alvaro de Jesús Agudelo, cunoscut ca El Limón (Lămâie), a căzut de la o înălțime de trei metri, aterizând pe iarbă, chiar lângă casă. Murise înainte să atingă solul.

Escobar a ieșit desculț pe aceeași fereastră, ajungând pe acoperișul casei alăturate. S-a lipit de peretele casei din dreapta ferestrei. Zidul îl proteja oarecum de ofițerii de poliție aflați în stradă, dar nu și de cei care-l urmăreau. Escobar avea două arme la el și a început să tragă asupra ofițerilor de poliție aflați în urma sa, în timp ce traversa acoperișul. Ofițerii de pe acoperiș și cei de jos din stradă au ripostat, lovindu-l pe Escobar de câteva ori. Acesta a căzut, corpul său prelingându-se pe acoperiș, cu burta albă ieșind de sub tricoul polo prea strâmt de culoare albastră.

Poc-poc-urile gloanțelor care au curmat viața primului narcoterorist al lumii s-au întâmplat atât de repede, încât nimănui nu-i venea acum să

creadă că Escobar murise cu adevărat.

Dar era mort de-a binelea.

După ani de dezamăgiri petrecuți în căutarea celui mai brutal traficant de droguri al lumii, ziua aceea era, în sfârșit, una minunată pentru Poliția Națională Colombiană. Erau încântați de reușita lor, iar eu mă bucuram foarte mult pentru ei.

Cu toate că Escobar și singura sa gardă de corp trăseseră asupra poliției, nici unul dintre ofițeri nu fusese rănit. Un ofițer DIJIN trecuse totuși prin momente dificile. Pe când lua un colț al celui de-al doilea etaj pentru a urca scările, în timp ce-l urmărea pe Escobar, se împiedicase și se lungise pe podea. În exact același moment, Escobar trăsesese asupra lui. Dacă nu s-ar fi împiedicat, ar fi fost lovit de glonțul lui Escobar. Căzătura îi salvase viața.

Eu și colonelul Martinez, împreună cu alți ofițeri PNC, am ajuns la fereastra de la etajul al treilea prin care Escobar și garda lui de corp săriseră pe acoperișul casei învecinate cu două etaje. Am văzut cum aproape toți ofițerii DIJIN erau pe acoperiș, unii dintre ei înarmați cu puști de asalt, alături de un cadavru întins pe olane. M-am uitat la rămășițele celui mai căutat om din lume: nu semăna deloc cu interlopul îndesat și mustăcios care rânjea din afișele care anunțau recompensa. Escobar se îngrășase enorm cât timp stătuse ascuns. Avea o barbă dezordonată. Blugii pătați de sânge păreau noi și fuseseră suflecați cu grijă la glezne, semn că-i erau prea lungi. Tălpile picioarelor erau pline de tăieturi și murdare ca urmare a fugii disperate prin casă și peste olanele sparte și inegale ale acoperișului.

Când m-au văzut, ofițerii de poliție mi-au strigat că i-au venit de hac lui Escobar. Le-am făcut cu mâna și am început să fac poze.

Apoi i-am însoțit pe colonelul Martinez și cei din anturajul său, am coborât și am ocolit casa până pe strada din spatele acesteia. Când am ajuns la casa pe acoperișul căreia zăcea Escobar, am văzut în iarbă cadavrul lui El Limón, ultimul sicario.

Am făcut poze care urmau să fie examinate și evaluate ulterior. Apoi am urcat cu o scară pe acoperișul unde se găsea Escobar. Am făcut numeroase poze cadavrului, harnașamentului cu teacă dublă și armelor cu care trăsesese asupra polițiștilor. De asemenea, i-am fotografiat pe ofițerii DIJIN stând alături de cadavru. Mulți dintre ei își doreau o poză alături de Escobar, așa că le-am făcut pe plac. Mi-au cerut apoi să mă alătur lor într-o poză cu Escobar, lucru pe care l-am făcut. Acea poză cu mine pe acoperiș, stând pe vine în spatele cadavrului lui Escobar,

ținându-l de o mânecă, a devenit destul de cunoscută, dar mi-a creat și destule dificultăți, mai ales la Washington și la Bogotá, în evenimentele ce au urmat imediat după moartea traficantului. Fotografia făcea să pară că un american îl omorâse pe Escobar, când toată munca fusese făcută, de fapt, de forțele de ordine din Columbia.

Dar nu m-am putut gândi la ramificațiile diplomatice. La fel ca toți cei care se aflau acolo, am fost acaparat de euforia momentului. După ani de teroare, sute de polițiști uciși, răpiri și atentate în care muriseră oameni nevinovați, Pablo Escobar era mort. Să subliniez: era mort. Pot să recunosc că m-a luat valul: eram în culmea fericirii.

În timp ce făceam pozele, am continuat să examinez cadavrul. Am văzut trei răni – una în spatele piciorului, una în fesă și una în urechea dreaptă. Era evident că rana care îl ucisese fusese cea din ureche. Ca tânăr polițist, luasem cursuri de investigare a omuciderilor și sinuciderilor și mai lucrasem cu genul acela de cazuri. Am cercetat zona din jurul plăgii din urechea lui Escobar și nu am văzut semne ale unor arsuri provocate de praful de pușcă, semn distinctiv al unei sinucideri sau al unui foc de armă tras din apropiere. Nu se punea problema ca Escobar să se fi sinucis. A fost important să determinăm cauza morții deoarece, la câțiva ani distanță, fiul lui Escobar, Juan Pablo, avea să încerce să manipuleze adevărul, susținând că tatăl său se sinucisese pe acoperiș. Probabil își imagina că această perspectivă l-ar fi făcut să pară curajos.

Sinuciderea era exclusă. Harnașamentul cu teacă dublă se afla lângă Escobar, împreună cu cele două pistoale de 9 mm. Mecanismul culisant al țevii unuia dintre pistoale se blocase în poziție de recul, fapt ce indica un încărcător gol. Văzusem deja urmele schimbului de focuri pe acoperiș. După ce am examinat locul și dovezile, nu am avut nici un motiv să pun la îndoială versiunea evenimentelor prezentată de poliția columbiană. Eu și Javier ne pusesem viața în mâinile acelor ofițeri timp de un an și jumătate și niciodată nu am simțit că suntem mințiți.

În timp ce eram pe acoperiș am văzut mulțimea care creștea constant pe trotuar. Veneau să vadă dacă Escobar e într-adevăr mort. Le-am văzut sosind pe mama cuprinsă de disperare și pe sora lui Escobar. Le-am privit în timp ce se certau cu poliția. Apoi sora lui Escobar a mers să vadă cadavrul gărzii de corp, moment în care a început să urle la poliție că nu au ucis pe cine trebuia. Acela nu era fratele ei, spunea aceasta. Au reușit să o calmeze, după care i-au spus că fratele ei zăcea mort pe acoperiș.

Armata columbiană a sosit și a îngrădit zona pentru a ține populația la distanță de imobilul în care investigația era încă în curs de desfășurare. Presa locală a început și ea să ajungă la locul faptei odată cu echipa de medicină legală. Am discutat cu locotenent-colonelul Norberto Peláez, unul dintre comandanții militari, și am decis că ar fi mai înțelept ca eu să nu fiu văzut de ziariști. Nu voiam să îmi asum vreun merit în detrimentul Poliției Naționale Columbiene, și nici unul dintre noi nu dorea să creeze impresia că americanii fuseseră cei care coordonasera și duseseră la bun sfârșit acea operațiune. Am coborât de pe acoperiș și m-am întors în interiorul casei în care fusese ucis Escobar. Am fotografiat fiecare cameră și obiectele aflate înăuntru. Am descoperit un taxi de culoare galbenă în garaj, ceea ce ne-a confirmat suspiciunile că Escobar se deplasa liber prin Medellín în timp ce vorbea cu fiul său pe telefonul mobil. În ultima lor conversație, Juan Pablo avusese o listă de întrebări care făceau parte dintr-o propunere de interviu venită din partea unui trust de presă columbian.

Până seara, consumasem patru role de film și eram gata să mă întorc în bază. Peláez a venit cu mine și a trimis câțiva ofițeri să mă însoțească, pentru protecție. Erau foarte îngrijorați în privința siguranței mele și au insistat să mă conducă, lucru pe care l-am apreciat. Eram toți încă euforici după toate câte se întâmplaseră în acea zi. M-am întâlnit cu alți americani în bază, cărora le-am povestit tot ce văzusem. Am sunat-o pe Connie pentru a-i spune că sunt bine și apoi i-am explicat totul lui Toft. L-am asigurat că nu aveam absolut nici un dubiu că Pablo Escobar era mort de-a binelea.

Mai târziu în seara aceea, mama lui Escobar, Hermilda, împreună cu două surori aveau să identifice cadavrul depus la morga municipală – aceeași morgă prin care trecuseră, în ultimele 16 luni, cadavrele a mai mult de 400 de polițiști, toți omorâți de asasinii lui Escobar în timpul celei de-a doua căutări.

– Criminalilor! țipa Hermilda către polițiștii care păzeau morga, doborâtă de durere.

Toft ne-a felicitat pe toți și mi-a spus că urmau să fie făcute aranjamentele pentru întoarcerea mea la Bogotá.

Când cei din poliție au început să se întoarcă la bază, nivelul de vigilență și securitate a fost crescut în mod dramatic. Toată lumea se aștepta la represalii. Simțeam toți că probabilitatea unor atacuri întreprinse împotriva noastră în cursul nopții era una sporită. Numărul celor care păzeau perimetrul a fost suplimentat și toți și-au păstrat armele la îndemână.

Cu toate acestea, seara respectivă s-a dovedit a fi una dintre cele mai liniștite dintre toate serile petrecute în Medellín. Datorită eforturilor poliției columbiene și ale guvernului care luptaseră împotriva lui Escobar, la fel ca și datorită atacurilor violente întreprinse de Los Pepes, aproape întreaga organizație a lui Escobar fusese eliminată sau încarcerată, astfel că nu mai avea cine să ne atace. Cu toate acestea, recunosc că nu am putut dormi liniștit. Eram toți încă energizați de ce se petrecuse în timpul zilei și, chiar dacă simțeam că ni se ridicase o greutate enormă de pe suflet, încă trăiam înconjurați de o senzație de îndoială, pentru că nu ne venea să credem cele întâmplate.

Chiar făcuserăm noi așa ceva? Chiar se terminase? Era ca un vis.

În Bogotá, Gaviria a apărut pe postul național pentru a da lumii vestea cea mare, iar în Washington, Clinton l-a sunat pe președintele columbian:

– Sute de columbieni – polițiști curajoși și oameni nevinovați – și-au pierdut viața ca rezultat al terorismului lui Escobar. Munca dumneavoastră onorează memoria tuturor acestor victime.

După ce toți s-au întors în bază, am fost abordat de Peláez, care m-a informat că nici un alt aparat foto, în afară de al meu, nu funcționase în ziua aceea, astfel că pozele făcute de mine erau singurele care arătau scena schimbului de focuri exact așa cum fusese.

Îmi plăcuse întotdeauna de Peláez. Era un tip plăcut și foarte inteligent și vorbea o engleză excelentă. Absolvise academia națională FBI și era admirat de ofițerii din comanda sa. Avea un pic peste 1,80 metri, era suplu cu părul și ochii închiși la culoare, într-o formă fizică excelentă. Făcea parte din personalul de comandă al colonelului Martinez și era în cercul apropiaților acestuia. Cât timp am locuit acolo, Peláez mă invita deseori să ne plimbăm prin bază și câteodată mergeam și în cartierul alăturat pentru un hamburger și o bere. Ne-am dus și la înghețată împreună, unde am discutat despre familiile noastre și despre locurile de baștină. I-am povestit lui Peláez despre relația mea cu Connie și despre cât de fericiți eram că am reușit să o adoptăm pe Monica, despre cum număram zilele până când aveam să o prezentăm familiilor noastre din State. Știu că sună sentimental, dar acele plimbări în care mergeam să ne cumpărăm înghețată m-au ajutat să-mi recapăt simțul normalității și mi-au permis preț de câteva minute să scap de tensiunea și starea de alertă care dominau rutina zilnică din bază.

Aveam încredere în Peláez, astfel încât, când mi-a cerut filmele, am fost de acord să i le dau fără ezitare. Am scos două role de film de 35 mm și Peláez le-a înmănat unui maior care le-a dus la dezvoltat. Maiorul a

promis că-mi va înapoia negativele alături de copii ale cadrelor pe care le doream. Mai târziu în aceeași seară, am aflat că filmele au fost dezvoltate, dar maiorul a refuzat să-mi înapoieze negativele sau copiile pozelor. Când l-am rugat pe Peláez să intervină, am primit negativele și fotografiile, dar nu pe toate. Maiorul păstrase anumite negative pe care nu le-am mai văzut. Majoritatea acelor negative reprezentau ofițeri DIJIN stând pe acoperiș lângă cadavrul lui Escobar – fotografii pe care le făcusem de la fereastra etajului trei.

În dimineața următoare am primit un telefon de la ambasadă prin care eram anunțat că Javier urma să sosească la baza poliției din Medellín în cursul zilei și că amândoi urma să ne întoarcem împreună la Bogotá în timpul serii. I-am aranjat lui Javier un elicopter de poliție care urma să-l preia de la aeroportul din Medellín și să-l transporte la bază. Eu mi-am făcut bagajele și am început să-mi iau rămas bun de la ceilalți americani și de la prietenii din poliție. Când a ajuns și Javier, am avut și mai multe de sărbătorit, deoarece el fusese implicat în căutarea lui Escobar încă din anul 1988. Cel mai mult regretam faptul că nu fusese acolo când Escobar fusese ucis.

Aș fi preferat să fi fost el prezent, pentru a putea lua parte la bucuria care a încununat finalul investigației. Pe de altă parte, deoarece Javier nu obișnuia să poarte la el un aparat foto, nu am fi fost în stare să fotografiem evenimentele istorice petrecute în acea zi dacă ar fi fost acolo în locul meu.

Reporteri din toată lumea au venit la Medellín pentru a relata moartea celui mai căutat om din lume și înmormântarea sa tumultoasă din ziua următoare. Mii de admiratori ai lui Escobar care trăiau în favelele Medellínului s-au îmbulzit într-o capelă mică, unde familia depusese sicriul deschis. Mulțimea s-a luptat pentru a se apropia de sicriul de argint și să atingă cadavrul în timp ce acesta era purtat spre biserică prin ploaia torențială. Strigând „Viva Pablo!”, cei care veniseră să-l plângă au oprit sicriul înainte ca ceremonia religioasă să poată începe. Mulțimea a scăpat atât de mult de sub control încât familia lui Escobar a trebuit să o ia la fugă pentru siguranță înainte de înmormântarea de pe culmea dealului Cimitirului Montesacro.

Noi n-am mai rămas să vedem nimic din toate astea. Nu ne mai păsa; eram bucuroși că murise. Când a sosit Javier, am mai dat o raită prin casa din Los Olivos, ne-am uitat prin portofelul lui Escobar căutând nume, numere de telefon și orice alt indiciu care ne-ar fi condus către alți membri ai cartelului Medellín. Dar nu mai era nimic de găsit.

Am aflat, de asemenea, de la șefii noștri de la ambasadă despre un incident din seara precedentă, a zilei în care a fost ucis Escobar, care a reprezentat o potențială amenințare la adresa mea și a lui Connie. Supervizorul meu direct și soția lui locuiau pe aceeași stradă cu noi, dar la 27 de cvartale mai la sud. În seara aceea, soția supervizorului meu își plimba câinele pe trotuarul din fața apartamentului lor. A observat o mașină cu patru ocupanți trecând încet în susul și în josul străzii, parcă în căutarea unei adrese. În final, mașina a încetinit lângă ea și unul dintre bărbați a întrebat-o dacă știa unde stătea seșor Murphy. Soțiile noastre erau foarte conștiente de posibilele situații periculoase și cum să le gestioneze. Le-a spus bărbaților că nu cunoștea nici un seșor Murphy și s-a întors imediat în casă, unde se afla un gardian înarmat. Nu am mai aflat nici o altă informație despre acei indivizi sau de ce întrebau unde locuiam. Dar DEA și ambasada au considerat-o o amenințare serioasă și au trimis trei oameni de la securitate la noi acasă. Echipa stătea la poarta de intrare în complexul cu trei apartamente. După ce m-am întors acasă în Bogotá, am fost în fiecare zi la muncă la ambasadă, dar Connie a rămas acasă cu Monica. Ni s-a părut ironic că gărzile erau staționate acolo pentru a ne proteja pe mine și pe Connie, dar nu știau cum arătam. Connie ieșea cu Monica în cărucior la plimbare, trecea pe lângă echipa de securitate, iar ei nu aveau habar cine era.

În acea după-amiază, eu și Javier am fost transportați spre aeroportul Medellín într-un elicopter de luptă al Poliției Naționale Columbiene. La Aeroportul Rionegro am urcat în avionul care avea să ne ducă la Bogotá. De la Aeroportul Internațional El Dorado am luat un taxi spre ambasadă, unde ne așteptau cei din biroul DEA, care ardeau de nerăbdare să vadă pozele făcute de mine după moartea lui Escobar. Știam, de altfel, că cei care colaboraseră îndeaproape cu mine și cu Javier voiau să ne felicite. Știam amândoi că e la fel de mult victoria lor așa cum era și a noastră.

Traficul era îngreunat pentru că ajunseserăm în oraș la oră de vârf, într-o vineri în care ploua abundant, iar șoferul de taxi s-a descurcat binișor ca să scape de străzile congestionate. Mă simțeam ciudat stând acolo în mașină și nu-mi mai puteam aduce aminte ultima oară când mă simțisem așa. De fiecare dată călătorisem de la aeroport în mașina blindată a DEA, cu escortă militară. Avionul nostru întârziase, ceea ce explica de ce nu ne așteptase nimeni la sosire. Eram într-un taxi îmbrăcați în blugi, tricouri polo și teniși, în Columbia, ceea ce ne făcea să ne simțim cumva eliberați – un semn că țara poate să se întoarcă la normal după ani și ani în care fusese un adevărat câmp de luptă.

Am ajuns la ambasadă în jurul orei cinei – ora cinei în Statele Unite. Ne-am îndreptat prin intrarea principală spre lifturi și am urcat la etajul al treilea folosindu-ne cardurile electronice pentru a intra în birourile DEA. În timp ce străbăteam holul, mi s-a părut ciudat să văd atât de multă lume umblând de colo colo după orele de program și vorbind tare despre cât de mândri erau. Noptile de vineri la ambasadă erau de obicei pustii, pentru că toată lumea încerca să scape mai repede ca să se poată bucura de weekend. Când am intrat în birou și am văzut panglici și baloane, ne-am dat seama ce se întâmplă.

„PEG** E MORT – DA!“ stătea scris cu litere mari de tipar pe un banner care fusese atârnat în biroul nostru și am fost întâmpinați cu aplauze spontane de toți colegii. Unul câte unul ne-au îmbrățișat și ne-au strâns mâna. Am fost surprins s-o văd pe Connie atât de târziu fără ca fiica noastră să fie cu ea, dar am aflat mai apoi că ea organizase totul și că o rugase pe Rosa, bona noastră, să aibă grijă de Monica cât timp aveam să sărbătorim victoria împotriva lui Escobar. Când am ajuns în capătul sălii, unde mă aștepta, Connie m-a strâns cu putere în brațe și m-a sărutat îndelung. Pariul nostru de a părăsi Miami fusese unul câștigător. Avusesem parte de o mare aventură, mare, dar și foarte dificilă. Iar acum, totul se încheiase și noi aveam să ne întoarcem acasă împreună cu fiica noastră.

Eu și Javier am ajuns într-un final la birourile noastre, unde ne-am lăsat bagajele și ne-am pregătit să ne alăturăm petrecerii, dar abia ne mișcam, deoarece eram asaltați încontinuu de persoane care ne puneau întrebări, ne felicitau sau doar ne ofereau bere. Connie și câțiva colegi cumpăraseră lăzi de bere și multă pizza ca să sărbătorim momentul cum se cuvine. Când am scos pozele făcute în Medellín cu o zi înainte, toată lumea s-a strâns în jurul meu și preț de câteva ore, împreună cu Javier, le-am povestit tuturor felul în care PNC reușise să-l găsească și ucidă pe Escobar. Cu toții voiau copii deoarece își dădeau seama că aveau să facă parte din istorie – cu toții fuseseră implicați în efortul de a pune capăt domniei lui Pablo Escobar, cel mai căutat om din lume. Cred că toți cei din DEA, alături de celelalte agenții cu care colaborasem, simțeau o ușurare profundă odată cu moartea lui Escobar.

În fond, prinderea lui Escobar fusese un efort comun; nu ne implicase doar pe Javier și pe mine alături de prietenii noștri din forțele de ordine columbiene. O grămadă de membri DEA contribuiseră semnificativ la investigație fără să primească același nivel de recunoaștere. Munca lor a fost vitală și a crescut la presiunea pe Escobar până când într-un final l-a determinat pe acesta să facă monumentală greșală de a vorbi prea mult la telefon în ziua aceea. Cazul Escobar a avut cea mai înaltă prioritate în ambasadă, ceea ce a dus la îngreunarea altor investigații în

curs. Majoritatea resurselor au fost direcționate către noi și operațiunea Escobar. Odată cu eliminarea acestuia, puteam să ne întoarcem toți la treabă și să ne ocupăm de celelalte amenințări la adresa columbienilor și a țării noastre.

Poliția Națională Colombiană și-a câștigat pe merit partea leului în ceea ce privește laudele pentru munca asiduă, angajamentul și sacrificiile făcute. Ne-au fost adevărați prieteni și aliați și au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a ne proteja pe mine și pe Javier. De asemenea, tot personalul american merită lăudat pentru contribuțiile aduse investigației, și nu vorbesc doar de oamenii din ambasada de la Bogotá, ci și de cei răspândiți în toată lumea. Am direcționat nenumărate piste către birourile DEA și către agențiile de aplicare a legii din State și fiecare birou a urmat acele piste cu rapiditate și profesionalism.

Într-un final, am rămas fără bere și pizza și am plecat să căutăm un club. Connie aranjase ca prietena noastră să rămână peste noapte la noi ca să poată avea grijă de Monica. Așa că am ieșit în oraș să sărbătorim! Nu-mi mai amintesc nici unul dintre restaurantele, cluburile sau barurile pe care le-am vizitat în noaptea aceea, cu toate că a fost una dintre cele mai grozave nopți din viața mea.

Știam toți că în clipa în care Escobar căzuse sub gloanțe – desculț pe un acoperiș cu olane – toți cetățenii din Columbia erau în siguranță. La câteva săptămâni distanță, am măsurat rata omuciderilor din Medellín și am descoperit fără surprindere că scăzuse cu 80%.

Am sărbătorit toată noaptea, până dimineța.

Pe când răsărea soarele deasupra Bogotei, o țineam strâns de mână pe Connie, ieșind din bar. Totul părea mai luminos în acea dimineță, până și smogul care, de obicei, acoperea orașul părea că se ridicase în timp ce columbienii se trezeau pentru a începe o nouă zi.

Ne apropiam de apartamentul nostru, iar soarele urca pe cer.

Un vânzător de ziare era deja la treabă. Văzusem ziarele din ziua în care eu și Javier ne întorsesem în Bogotá. Ne-am făcut o poză cu un exemplar al *El Tiempo* care titra „Al fin, cayo!” („În sfârșit, a căzut!”) pe prima pagină.

Dar titlul din *La Prensa* a rămas cu mine în acea dimineță glorioasă: „Bucurie nemuritoare! – Columbia, între delir și ușurare” proclama titlul principal, ocupând în întregime prima pagină a ziarului.

Nici eu n-aș fi putut s-o zic mai bine de atât.

Acronim de la Pablo Escobar Gaviria (n. red.)

Concluzie

Javier

A durat mai puțin de două săptămâni după moartea lui Escobar până să reînceapă activitatea cartelurilor de cocaină.

Desigur, Cartelul Cali beneficiase enorm de pe urma distrugerii Cartelului Medellín. Dacă analizezi istoria războiului împotriva drogurilor, observi că de fiecare dată când gruparea principală de traficanți este dezmembrată, apare imediat alta care să-i ia locul. Mai grav de atât era că liderii Cartelului Cali – frații Orejuela – au observat și au învățat din greșelile lui Escobar pe când acesta era încă în viață. Liderii Cartelului Cali au învățat importanța aspectului de a nu ieși cu nimic în evidență și au înțeles că trebuie să se concentreze pe îmbunătățirea rețelelor de distribuție. Tot timpul am susținut că cei din Cartelul Medellín s-au comportat ca niște cowboy din Vestul Sălbatic, în timp ce traficanții Cali se purtau ca niște oameni de afaceri, mult mai sofisticați – asemănători celor care fac tranzacții pe Wall Street.

Nu susțin că războiul împotriva drogurilor a fost un eșec. Investigația împotriva lui Escobar a fost un succes enorm, cu atât mai mult cu cât fusese un război personal pentru mulți dintre cei implicați. Cu toții pierduserăm prieteni și luaserăm parte la înmormântări de polițiști. Am trăit răpiri, atacuri cu bombă și atentatul Avianca – toate provocate de un singur om. A fost nevoie de un deceniu pentru eliminarea lui Escobar, dar i-am ajutat pe columbieni să-și recucerească țara, lucru de care sunt mândru. Cum, de altfel, sunt mândru și pentru că a fost primul moment din istorie când un cartel a fost distrus în întregime.

Cu toată că murise cel mai sângeros traficant al țării, în Columbia nu s-au schimbat prea multe deoarece noile cartele continuau să controleze procesul politic. Ca dovadă, un informator ne-a prezentat copia unei interceptări în care Miguel Ángel Rodríguez Orejuela, capul Cartelului Cali, îi spunea unui asociat că aranjase transferul bancar al unei sume care depășea 3,5 milioane de dolari și care trebuia să ajungă în conturile campaniei prezidențiale a lui Ernesto Samper. Alegerile erau la câteva zile distanță, iar Samper era foarte aproape în sondaje de candidatul principal, Andrés Pastrana Arango.

Ambasadorul Busby a ascultat interceptările într-o tăcere grea, după care i le-a trimis lui Joe Toft, care și-a pierdut cumpătul. Înregistrările i-au fost trimise și președintelui Gaviria, care i le-a transmis mai departe

procurorului general. Dar Toft era negru de supărare, știind că autoritățile nu aveau să facă nimic înainte de alegeri, astfel că a rugat Washingtonul să-i permită să scurgă înregistrările în presă. Americanii nu au fost de acord, așa că am stat toți cu mâinile în sân, privind cum Samper câștigă alegerile la mustață.

Toft însă, veteran de 30 de ani al războiului contra drogurilor atât în Statele Unite, cât și în America Latină, se săturase. A divulgat înregistrările reporterilor columbieni și americani, după care a mers personal la televiziunea columbiană pentru a denunța „narco-democrația” în care se transformase țara. După aceea, și-a dat demisia din DEA.

Nici unul dintre noi nu-l putea învinui. Luptaserăm toți îndelung și din greu și am simțit că în momentul victoriei lui Samper sacrificiile a sute de ofițeri de poliție, procurori și jurnaliști curajoși, care luptaseră alături de noi împotriva lui Escobar, au fost șterse cu buretele.

În timp ce mă pregăteam să părăsesc țara după victoria lui Samper, mi-am adus aminte de acea vară îndepărtată când eu și fostul meu partener Gary Sheridan am fost încuiați într-un restaurant când gorilele lui Escobar l-au asasinat pe candidatul la președinție Luis Carlos Galán, pe când acesta se afla în campanie undeva la periferia Bogotei.

Un sicario ales personal de Escobar, Jhon Jairo Velásquez Vásquez, cunoscut tuturor ca Popeye, a fost atunci unul dintre asasini. Popeye, care se lăuda cu uciderea a aproape 300 de persoane cât timp lucrase pentru Escobar, deși era bănuțat că omorâse mult mai mulți, a fost, până la urmă, condamnat pentru asasinarea lui Galán și a fost închis în Columbia. Dar în 2014 a fost eliberat după ce a ispășit 22 de ani dintr-o sentință de 30. Ultimul lucru pe care l-am auzit despre el este că făcea pe ghidul în niște tururi macabre în care le arăta turiștilor din Medellín locurile celor mai teribile masacre care s-au petrecut în acel oraș, pentru ca mai apoi să-i ducă prin cimitir, arătându-le mormintele tuturor oamenilor pe care i-a ucis.

Ai lua-o complet razna dacă ai încerca să înțelegi logica unor lucruri care se întâmplă în Columbia.

Și lucrurile au luat-o tot mai tare la vale. Acum câțiva ani, generalul Miguel Maza Márquez, bun prieten al DEA cât timp l-am vânat pe Escobar, șeful fostei DAS – echivalentul columbian al FBI –, a fost găsit vinovat pentru moartea lui Galán. Vestea m-a dărâmat – fusese arestat pentru că redusese numărul de agenți de securitate din preajma lui Galán chiar înainte ca acesta să fie asasinat. Habar nu am de ce a decis să schimbe dispozitivul din preajma lui Galán, dar sunt sigur că nu

pentru a-l omorî. Nimeni nu era mai hotărât în lupta împotriva lui Escobar cum era Maza, care supraviețuise unui număr de nu mai puțin de șapte atentate plănuite de Cartelul Medellín, inclusiv unui atac cu o mașină capcană detonată în fața biroului său din Bogotá.

La scurt timp după ce a ieșit din guvern în anul 1994, Gustavo de Greiff a plecat într-un turneu internațional de prelegeri prin care îndemna la oprirea războiului împotriva drogurilor. Omul responsabil pentru punerea sub acuzare a cartelurilor columbiene de cocaină vorbea acum despre legalizarea drogurilor! Cu siguranță că nu l-am înțeles niciodată întru totul pe de Greiff, a cărui decizie de a negocia cu Escobar a dus la prelungirea războiului împotriva sa și la moartea a mii de victime nevinovate.

De Greiff are totuși dreptate într-o privință. În ciuda miliardelor acordate agențiilor de aplicare a legii și subvențiilor pentru ajutorarea fermierilor săraci pentru a-i convinge să renunțe la recoltele profitabile de coca, mare parte a acestui război a fost un eșec. Am citit recent niște statistici compilate de Națiunile Unite care arătau că în Columbia recolta de coca din anul 2017 fusese una record. În acel an s-a produs destulă coca pentru fabricarea a mai mult de 1 300 tone de cocaină, o creștere cu 30% față de recolta anului precedent, conform Biroului pentru Droguri și Criminalitate al ONU în Columbia.

Consumul de droguri ilegale este o problemă globală. Vorbim despre traficanți care abia așteaptă să facă profit, fără să le pese de morțile provocate de consum sau de crimele rezultate din felul în care s-au obișnuit să facă afaceri. Avem nevoie ca măsurile luate pentru a-i aresta pe cei responsabili de comercializarea acestor produse letale să fie întărite. Cea mai mare amenințare pentru un traficant este extrădarea în Statele Unite.

Pe lângă asta, este nevoie de o prioritizare a educației sociale făcută cu cap și trebuie să devenim mai eficienți când vine vorba de conștientizarea populației în privința pericolelor consumului de droguri.

Îmi voi aminti întotdeauna de faptul că Pablo Escobar ordonase ca în laboratoarele lui de cocaină din junglă să fie atârinate panouri pe care scria: „Dacă veți fi prinși consumând produsul, vă voi uide cu mâna mea“.

Era un pic exagerat, dar edictul lui Escobar este un mesaj excelent. Ca societate, trebuie să avem o atitudine dură față de droguri. Trebuie să îmbunătățim programele educaționale care vorbesc despre pericolele dependenței. Trebuie să îmbunătățim programe ca Educarea

Rezistenței față de Abuzul de Droguri (DARĖ), care îi învață pe elevi pericolele afilierii la bande criminale și ale consumului de droguri. Dar nu putem lăsa o astfel de responsabilitate doar pe umerii sistemului școlar; educația în privința drogurilor trebuie să fie atotcuprinzătoare. Trebuie purtată atât în grupuri religioase, cât și acasă. Este problema tuturor.

Dacă am învățat ceva în DEA este faptul că războiul împotriva drogurilor necesită angajament total din partea întregii echipe. Dacă tipii buni vor să câștige au nevoie de sprijinul tuturor.

Când am ajuns în Columbia în 1988, aveam o problemă cu cravatele. Nu era ca și cum nu-mi plăcea să mă îmbrac la costum, doar că degetele mele erau neîndemânatică când venea vorba să-mi leg nodul la cravată. Nu erau destul de obișnuite cu astfel de lucruri plăcute, deoarece îmi petrecusem majoritatea timpului vânând răufăcători prin Texas și Mexic.

Puteam să apăs pe trăgaciul oricărei arme, dar în preajma unei cravate eram blestemat. În fond, nu de asta aveam nevoie când beam bere stătută într-unul dintre orașele de graniță când începeam ca polițist tânăr și mai apoi ca agent sub acoperire al Administrației de Control al Drogurilor (DEA).

Columbia însă era dintr-odată altceva. Încă înainte de a ajunge acolo am știut că avea să reprezinte o bornă în cariera mea. Ca agent special DEA detașat la Bogotá, eram acum un fel de diplomat. Biroul meu se afla în ambasada SUA din capitala columbiană și se aștepta din partea mea să mă îmbrac ca atare în fiecare zi în care mergeam la lucru.

Cravată și costum. Cravată și costum. Zilnic. Mi-am spus că avea să fie suportabil, cât timp puteam să-mi port cizmele de cowboy.

Dar n-am reușit să îmblânzesc acel nod de la cravată înainte de a-mi ocupa noul post. Acasă în Texas, de fiecare dată când mă așezam în fața oglinzii, decis să stăpânesc nodul, mă confruntam cu imposibilitatea de a întreprinde acel gest simplu. Mă uitam la reflexia mea în oglindă, concentrat pe bucata aceea subțire de mătase care-mi atârna de gât. De ce nu eram în stare să îl fac bine? Îmi ieșea de fiecare dată prea mare și dezordonat.

În primă fază, noua mea prietenă mi-a dat o mână de ajutor. Am început să ieșim la scurt timp după ce am ajuns în Bogotá, când prietenul ei din CIA i-a dat papucii. Era o brunetă înaltă și zveltă, cu ochii verzi-căprui și o veterană a posturilor administrative în diverse sucursale DEA din Europa. Muncea foarte mult, mergând la ambasadă și în weekend

pentru a ține pasul cu telegramele care soseau neconținut, pe lângă faptul că lucra până târziu în noapte în timpul săptămânii. Am ținut relația secretă, dar, până la urmă, colegii au aflat. Înainte de a lucra pentru DEA lucrase în departamentul pentru bărbați la Saks Fifth Avenue și îmi înnota expertă mica mea colecție de cravate, după care le monta ingenios cu benzi cu scai. În șifonierul meu din Bogotá aveam mai multe cravate cu scai, toate cu noduri perfecte. Tot ce trebuia să fac era să-mi trec o parte a cravatei înnodate pe sub gulerul cămășii și apoi să prind bucățile de scai împreună.

Dar nu mi-am imaginat niciodată că detașarea mea avea să dureze atât de mult timp. Pe la jumătatea perioadei de șase ani pe care am petrecut-o în Columbia, materialul cu scai a început să cedeze. Nodurile mai aveau puțin până se desfăceau, iar culorile cravatelor începuseră să se ducă. Așa că m-am întors în fața oglinzii, ca să încep să exerseze cu un set nou de cravate. Eram mai hotărât ca niciodată să învăț să fac nod.

Ciudat, am devenit expert în noduri de cravată imediat după ce l-am localizat și ucis pe Pablo Emilio Escobar Gaviria. Colegii noștri din Poliția Națională Columbiană au fost cei care au apăsat trăgaciul, dar după ce petrecusem fiecare clipă a ultimilor șase ani în căutarea ticălosului, era și victoria noastră.

Ofițerii PNC erau atât de încântați și de ușurați de moartea notoriului gangster al cocainei, încât păreau nerăbdători să-i onoreze pe toți polițiștii care luaseră parte la investigație, inclusiv pe agenții americani ai DEA alături de care lucrau cot la cot de foarte mult timp.

Americanii în cauză erau partenerul meu Steve Murphy și cu mine, polițiști de carieră care ajunseseră departe de casă pe urmele celui mai notoriu criminal al planetei.

Să revenim însă la cravată. În cea mai importantă zi a carierei mele, mi-am alocat timp suplimentar în fața oglinzii, în compania unei cravate roșii în dungi pe care o alesesem cu o seară înainte. Am pregătit o cămașă albă apretată și m-am asigurat că îmi călcaseam costumul gri deschis.

Mi-am pieptănat părul și l-am dat cu gel, iar când am terminat m-am gândit că arăt bine. Dacă stau să mă gândesc, pot să recunosc acum, uitându-mă la pozele de atunci, că arătam mai mult decât bine. Arătam grozav!

M-am mai privit o dată în oglindă și mi-am aranjat ochelarii pe nas. Guvernul columbian era pe cale să mă proclame erou și voiam să arăt cât se poate de bine la ceremonia organizată de directorul PNC, la care

urmau să ia parte oamenii pe care îi admiram cel mai mult în Columbia, cei care fuseseră partenerii noștri locali în căutarea lui Escobar.

Îmi cer scuze, ar trebui să fie invers: noi am fost partenerii lor; ei au fost tot timpul cei care au condus operațiunile și erau printre cei mai curajoși indivizi pe care i-am cunoscut, gata să iasă în misiune zi și noapte, știind că erau șanse mari să nu se mai întoarcă. Pentru mine, membrii de elită ai PNC erau cei mai buni dintre cei mai buni. Și mai știam că ceea ce-i făcea atât de buni era faptul că lupta împotriva lui Escobar nu era despre bani sau droguri.

Era răzbunare, pur și simplu. Răzbunare pentru toți nevinovații și sutele de ofițeri de poliție și de agenți speciali uciși de Escobar. Lupta împotriva lui era una personală pentru acești oameni și, după ce la rândul meu am pierdut colegi dragi în Columbia și am trecut prin perioadele cele mai dure ale terorii lui Escobar, vânătorearea celui mai căutat traficant de droguri din lume a devenit personală și pentru mine.

Cu săptămâni înainte ca cei din PNC să ne premieze, Escobar fusese împușcat în Medellín, iar cadavrul său zăcuse pe acoperișul cu olane al casei care fusese ultima sa ascunzătoare. Împușcarea sa a încununat ani de muncă de investigație foarte periculoasă purtată de autoritățile columbiene și americane – toți colaborând pentru a scăpa lumea de rău.

Escobar a fost răul pur. Nu a fost nici un erou. Poate că a cheltuit o parte infimă a miliardelor câștigate din vânzarea cocainei pentru a renova favelele din Medellín și pentru a construi un stadion de fotbal, dar brutalitatea sa a ținut Columbia în genunchi ani la rând.

Ceremonia a fost una foarte oficială și am fost surprins să-i văd pe toți foștii mei colaboratori din eşaloanele superioare ale poliției columbiene îmbrăcați acum la costum sau în uniforme de paradă. În timpul celor două vânători ale lui Escobar am petrecut mult timp împreună în baza Carlos Holguin a PNC din Medellín, mulți purtând haine civile – uniforma polițistului sub acoperire. Compusă din blugi spălăciți și tricouri polo.

Contrar politicii Statelor Unite, care le interzice agenților federali să participe alături de forțele de ordine locale la razii, eu și Steve am fost deseori în razii alături de acei ofițeri curajoși, luând parte la mii de operațiuni și ambuscade eşuate în Medellín și împrejurimi, în încercarea noastră de a-l aduce pe Escobar în fața justiției.

Acum, iată-ne îmbrăcați în haine de duminică și stând de vorbă cu un pahar de whisky în mână, asemenea demnitarilor la o petrecere. Era greu să nu rememorăm cele trăite în 2 decembrie 1993, ziua în care

Escobar fusese ucis, iar cartelul încetase să mai fie o forță în traficul de cocaină sau o amenințare teroristă. Era greu să numărăm exact zecile de mii de civili nevinovați pe care Escobar și armata sa de sicarios îi uciseseră în perioada terorii care începuse odată cu ordinul de asasinare a procurorului general în 1984. Teroarea continuase cu asasinarea judecătorilor, a unui candidat prezidențial, a jurnaliștilor și a sute de ofițeri ai forțelor de ordine.

În centrul sălii din secolul al XIX-lea în care s-a ținut ceremonia, am rememorat înmormântările polițiștilor din Medellín la care luasem parte în perioada când Escobar le oferea tinerilor săi asasini 100 de dolari pe cap de polițist mort.

Știam că aveam să accept premiul în numele acelor ofițeri tineri care muriseră în linia întâi. Și eram mândru să fiu alături de comandantul lor neînfricat, colonelul Hugo Martinez, militarul care își riscase viața ca șef al Bloque de Búsqueda – Blocul de Căutare care adunase 600 de ofițeri de elită în scopul vânării primului narcoterorist al planetei. Cu un pahar de whisky în mână am ținut un toast informal în cinstea lui Martinez și a fiului acestuia, locotenentul care purta numele tatălui, făcându-l pe colonel să radieze de mândrie. Hugo Martinez Jr. era la fel de neînfricat ca și tatăl său, arătând o hotărâre de neclintit.

S-a lăsat liniștea peste sala cu tavan înalt, sală pe pereții căreia atârnav tablouri ale celor mai importanți eroi ai independenței columbiene. Știam că moartea lui Escobar reprezenta un prag în istoria Columbiei, la fel de important ca și istoricele războaie împotriva Spaniei. Alături de Simón Bolívar și de omul de stat Francisco José de Paula Santander Omaña, care ne priveau de sus în uniformele lor militare complicate, am luat poziție de drepți înainte de începerea ceremoniei de decorare. Generalul PNC Octavio Vargas Silva, îmbrăcat formal într-o uniformă de paradă kaki pe care stăteau o mulțime de medalii aranjate cu precizie militară în partea stângă a jachetei, și-a dres vocea. A citit o proclamație din partea guvernului columbian, înainte de a conferi prestigioasele premii naționale dedicate forțelor de ordine. Vargas fusese arhitectul Bloque de Búsqueda și alesese pe sprânceană ofițerii care făcuseră parte din acea echipă incredibilă, cu toate că, până la urmă, meritele nu i-au fost recunoscute. Din punctul meu de vedere era un lider excelent și un cetățean model. După ce a primit bonusul din partea guvernului columbian, ca recompensă pentru coordonarea cu succes a operațiunii de căutare a lui Escobar, Vargas a donat banii unui fond dedicat familiilor ofițerilor uciși de către asasinii narcoteroristului.

O femeie polițist, îmbrăcată în costum de paradă cu toate onorurile, l-a urmat pe Vargas purtând o cutie îmbrăcată în piele. Fiecare medalie era

legată cu o panglică de mătase în roșu, albastru și galben – culorile drapelului columbian – și stătea pe o pernă de catifea în interiorul cutiei. Când mi-a venit rândul, am luat poziție de drepti, iar generalul a scos medalia cu grijă din cutie înainte de a mi-o fixa pe partea stângă a costumului meu, deasupra inimii. Ne-am strâns mâinile.

– Columbia îți mulțumește pentru curajul dovedit, Javier, mi-a spus Vargas, un militar îndesat, cu părul cărunt și sprâncene dese. Ești un erou.

– Soy un gran amigo de la Policía Nacional, i-am răspuns copleșit.

Mă simțisem dintotdeauna foarte apropiat de Vargas, în parte deoarece începusem să-l vânam pe Escobar în aceeași perioadă. Întotdeauna îmi spunea pe numele mic și-mi asculta sfaturile când venea vorba de strategii de căutare, chiar dacă eu eram un simplu agent, iar el era șeful Poliției Naționale Columbiene.

După ce mi-a fixat panglica de costum, Vargas a înaintat pe lângă cei aliniați după mine pentru a conferi alte și alte medalii.

Continui să rămân la fel de onorat de acel moment, așa cum am fost și atunci. Medalia este expusă în biroul meu de acasă. Columbienii au onorat DEA alături de propriii eroi curajoși, cu toate că ei au fost cei care s-au expus sacrificiului suprem, pierzând numeroși polițiști în vânătoarea lui Escobar.

În timpul anilor petrecuți vânându-l pe Escobar am fost gata să renunț de nenumărate ori, indignat de moartea atâtor columbieni pe care i-am considerat prieteni. Îi amintesc aici pe căpitanul Pedro Rojas, pe care eu și fostul meu partener Gary Sheridan reușiserăm să-l convingem să-i urmărească pe membrii cartelului în Montería. El și șoferul său au fost capturați, torturați și uciși, iar corpurile lor au fost făcute bucăți. Când am aflat vestea am fost distrus. Dar cumva, sacrificiul unor ofițeri asemeni lui Rojas, care și-au dat viața fără să își pună întrebări, cu mare curaj, în acea bătălie împotriva răului, mi-a reînnoit convingerea și mi-a dat puterea de a rămâne pentru a continua lupta.

Am învățat foarte multe de la ei. Printre cele mai importante lucruri învățate a fost acela de a nu renunța, mai ales când alții se uită la tine să vadă ce urmează să faci.

Noi suntem băieții buni și vom câștiga de fiecare dată.

Câteva săptămâni după ceremonie, am tot rememorat-o moment cu moment, bucurându-mă de onorurile primite – cuprins de mândria că

jucasem un rol în istorie.

Guvernul columbian ne recunoscuse curajul și hotărârea.

Mult timp m-am agățat de acel gând, mai ales pentru că în propria mea țară munca noastră prin care contribuiseam la prinderea celui mai căutat fugar din lume a trecut aproape neobservată.

Steve

N-am intrat în poliție ca să primesc premii, și meseria asta nu se face pentru a primi laude sau recunoaștere specială.

Asemenea lui Javier, am fost foarte onorat când am primit Crucea pentru Distincție în Serviciu a Poliției Naționale Columbiene, dar am fost destul de deziluzionat când moartea celui mai căutat om din lume nu a ajuns pe prima pagină a publicației DEA World, un bilunar al instituției care apărea la Washington.

A apărut un articol mic în revistă, iar șeful nostru Joe Toft ne-a promis că ne va nominaliza pentru Premiul pentru Distincție în Serviciu al Procurorului General, unul dintre cele mai prestigioase premii ale autorităților de aplicare a legii din Statele Unite. Redactase recomandările pe când eu și Javier eram în Columbia, dar nu a depus formularele la timp, astfel că biroul Procurorului General din Washington nu le-a acceptat. Eu și Javier fuseserăm transferați înapoi în State, iar Toft ieșise deja la pensie. Supervizorii noștri de nivel 1 și 2, care se aflau încă la Bogotá, ne-au promis că vor urmări recomandările și le vor depune din nou în anul următor, 1995. Actele au ajuns iar la biroul Procurorului General, dar, în loc ca pe ele să se afle numele noastre, acolo stăteau numele supervizorilor noștri. Ne-a fost greu să nu ne considerăm șterși din istorie.

În iunie 1995, Janet Reno, cea care era pe atunci procuror general, a oferit al doilea premiu ca importanță pentru angajații Departamentului de Stat supervizorilor noștri de rang 1 și 2 în DEA. „Pentru eforturile lor dedicate și energice în condiții ostile și periculoase, într-o investigație de 18 luni care a dus la re-capturarea lui Pablo Escobar Gaviria. Supervizarea lor zilnică, solicitantă emoțional și fizic, a condus în final la moartea lui Escobar și a asociaților săi criminali din Cartelul Medellín, încheind perioada de teroare care a sugrumat Columbia”, a spus Reno.

Cei doi erau tipi din forțele de ordine cu foarte multă experiență. Unul dintre ei ajutase la construirea cazului împotriva lui Carlos Lehder, singurul membru al Cartelului Medellín extrădat și condamnat în Statele Unite.

Dar cei doi fuseseră doar de câteva ori în Medellín. N-au trăit zile în șir în cazarma infestată de ȣanțari a PNC, acolo unde își avea cartierul general Bloque de Búsqueda. Făceau treabă bună în cadrul ambasadei din Bogotá, dar eu și Javier fuseserăm soldații din linia întâi care luptaseră din partea Americii în războiul împotriva drogurilor. Noi eram cei doi gringos cu un preț de 300 000 de dolari pe capetele noastre – țintele secrete pe care armata de asasini tineri ai lui Escobar își dorea cu disperare să le elimine.

După ce ne-am întors în State, mulți oameni ne-au întrebat cum reușiserăm să supraviețuim acelor ani petrecuți în Columbia sub frică și presiune continuă. Cred că am reușit să facem față ororii pentru că eram hotărâți să scăpăm lumea de răul cauzat de Escobar. Credința în Dumnezeu ne-a ajutat de-a lungul bătăliei. Asemenea cavalerilor de altădată, făceam parte din armata Domnului și credeam pe undeva că El avea un plan pentru noi. Iar acel plan nu includea și moartea noastră în Columbia.

Știam de asemenea că eram susținuți de DEA, mai ales după torturarea și asasinarea fostului meu coleg DEA Enrique „Kiki” Camarena Salazar în Mexic, în 1985. Guvernul american a răspuns morții sale de mâna asasinilor traficantului mexican Miguel Ángel Félix Gallardo cu o forță brutală și fulgerătoare, vânând oamenii care-l răpiseră pe Kiki și îl injectaseră cu amfetamine pentru a rămâne conștient în cele 30 de ore de tortură care au precedat moartea sa. Probabil că, pe undeva, Escobar a înțeles că dacă fi încercat să ne vâneze pe mine și pe Javier, guvernul american ar fi impus sancțiuni și restricții care ar fi putut să sisteze sau să îngreuneze dramatic operațiunea lui de trafic de droguri, afectând profiturile de miliarde pe care le făcea. Profitul era mai important pentru Escobar decât eliminarea a doi agenți DEA.

Eu și Javier știam că membrii de elită ai forțelor de ordine din Columbia – oamenii din PNC și DIJIN –, colaboratori în căutarea lui Escobar, ne păzeau spatele. Erau oamenii cu care împărțeam informația, alături de care locuisem, cu care stătusem la masă și alături de care trecusem prin cele mai grele și periculoase situații. Aveam încredere totală în ei. Când începeau să vorbească armele, știam că băieții aveau să rămână să lupte fără să se gândească să caute adăpost. Datorită faptului că dezvoltaserăm un sentiment de respect reciproc, ei știau la rândul lor că aveam să le fim alături când intrau în luptă.

După moartea lui Escobar, eu și Javier am luat-o pe drumuri diferite. El a petrecut o vreme în Puerto Rico urmărind o altă grupare de traficanți, după care s-a reîntors în Columbia pentru a se ocupa de Cartelul Cali, care crescuse în importanță odată cu dispariția lui Escobar din ecuație.

În vara anului 1994, eu am părăsit Columbia alături de familia mea și am fost detașat în Carolina de Nord, Atlanta și Washington.

Ani de zile am tăcut în privința rolurilor noastre în cea mai mare vânătoare de oameni a lumii. Nu am comentat despre subiect în vreme ce diverse reportaje și cărți acordau meritele altora, în mod total eronat, când venea vorba de moartea lui Escobar. Unul dintre autori ne-a acuzat că am cooperat cu Los Pepes, justițiarii ucigași ai Columbiei care l-au vânat pe Escobar în timpul celei de-a doua operațiuni de căutare. Cu toate că era vorba de un neadevăr, am ales să nu spunem nimic. E genul de autocontrol pe care îl înveți când lucrezi aproape toată viața sub acoperire. Alegi să nu te implici; alegi să-ți faci treaba.

Timp de ani și ani asta am și făcut, ne-am dedicat total încercărilor de a scăpa lumea de flagelul traficantilor de droguri.

După care, acum șase ani, ne-am trezit deodată în centrul atenției internaționale după ce Netflix ne-a rugat să participăm la crearea seriei Narcos. Munca pe care o depuseserăm în cazul Escobar a fost dezvăluită în sfârșit lumii, chiar dacă licența poetică a fost des folosită în munca scenariștilor și producătorilor acestui serial deosebit de apreciat.

Încă ne mai gândim la vânătoarea lui Escobar și nu ne vine să credem. Am fost doar doi provinciali normali care au avut ocazia să lucreze la genul de caz pe care-l prinzi o dată în viață – să fim soldați de linia întâi în cea mai mare vânătoare de oameni din istorie.

Epilog

Steve

Nu am crezut niciodată că voi mai reveni în Medellín după uciderea lui Escobar, dar, la câteva luni distanță, m-am regăsit într-o rutină familiară, pe bancheta din spatele unui jeep PNC, în timpul unei călătorii care-mi întorcea stomacul pe dos, pe străzile întortocheate ale orașului. De data asta, Connie era lângă mine. Urma să mai adoptăm o fetiță, pe Mandy, dintr-unul din orfelinatele orașului. Eram foarte nerăbdători și încântați când am plecat din apartamentul nostru din Bogotá, prin ceața dinaintea răsăritului, cu toate că nu doream să revăd locul spre care urma să călătorim. Am lăsat-o pe Monica dormind lângă bonă și ne-am început bucuroși călătoria.

Connie n-a spus nimic după ce am aterizat în Medellín; se afla pentru prima oară în oraș. Știam că e neliniștită și probabil re trăia toate momentele în care eu călătorisem în acel oraș în circumstanțe mult mai dificile. Nu discutasem niciodată despre asta, dar probabil că oroarea care înconjurase misiunea mea în timpul vânătorii lui Escobar o lovise dintr-odată și devenise vizibil palidă când am coborât din zborul Avianca și am fost întâmpinați pe pista Aeroportului Rionegro de un dispozitiv de securitate format din ofițeri PNC înarmați până-n dinți, care aveau să ne escorteze până în oraș. Erau toți membri ai Blocului de Căutare și pentru mine era o reuniune fericită. Pentru Connie era un film de groază.

Ne pregăteam să urcăm la bordul unui elicopter de atac Huey care ne aștepta pe pistă, dar Connie s-a oprit în loc. S-a uitat la aparat și m-a strâns de mână și apoi mi-a spus, mai mult în șoaptă:

– Nu mă urc în chestia aia nici în ruptul capului.

Poate că dispozitivul de securitate era un pic exagerat, dar eu nu remarcasem. Eram atât de obișnuit să fiu un gringo țintă în Columbia și, după câte știam, era posibil să fiu încă o țintă chiar și după moartea lui Escobar și desființarea Cartelului Medellín. Timp de un an și jumătate mă obișnuisem să mă uit constant în urma mea și să fiu escortat peste tot de ofițeri columbieni cu maxilare pătrate, înarmați până-n dinți. Cu toate că soția mea trăise în Bogotá în perioada terorii lui Escobar, Medellín era cu totul altceva. Ani întregi fusese kilometrul zero în războiul drogurilor – un oraș aflat tot timpul pe muchie de cuțit, unde fiecare mașină parcată putea ascunde o bombă.

Primisem permisiune specială din partea ambasadei pentru a mă întoarce în Medellín ca s-o adoptăm pe Mandy. După moartea lui Escobar, eu și Connie am știut că mai aveam foarte puțin timp în Columbia, care rămăsese un post nondependent pentru agenții DEA. Trebuia să plecăm cu fiica noastră Monica, dar ne doream cu disperare o surioară pentru ea. Alissa, care ne ajutase cu prima procedură de adopție, părăsise agenția federală din Bogotá și nu ne mai putea îndruma. De data aceasta, eu am fost cel cu inițiativă după ce m-am întâlnit cu vice-președintele unei instituții de adopții din Medellín. Vizita ambasada cu un grup de americani care tocmai adoptaseră copii prin agenția Casa de María y el Niño. Connie i-a transmis informația Alisei, care a inițiat primul contact înainte să-și părăsească slujba din Bogotá. La câteva săptămâni după moartea lui Escobar, am purtat mai multe discuții telefonice cu directoarea, o femeie entuziastă pe nume Maria care vorbea o engleză excelentă. Ne-a promis că ne va găsi un copil și, în aprilie 1994, ne-a trimis prin poștă o poză cu Mandy. Era foarte frumoasă, cu părul negru și gropițe adânci în obraji. I-am arătat poza Monicăi, care nu a părut prea interesată de noua ei surioară, dar noi eram în culmea fericirii și abia așteptam să o luăm pe Mandy în brațe.

Ambasadorul Busby în persoană ne-a semnat ordinul de deplasare spre Medellín, pentru a putea finaliza adopția lui Mandy, iar eu am avertizat-o pe Connie din timp că urma să avem tot timpul cu noi o escortă armată pe durata șederii acolo. Mai mult, ne era permis să fim în oraș doar în timpul zilei. Șederea noastră peste noapte era considerată prea riscantă. Deși Escobar nu mai era o amenințare, bandele de sicarios care bântuiau favelele de pe dealurile din jurul orașului mențineau atmosfera tensionată.

Când soția mea m-a luat deoparte la aeroportul din Medellín, m-am dus la locotenentul care venise să ne întâmpine și într-un mod cât se poate de amabil i-am spus că elicopterul nu era o soluție pentru noi, deoarece urma să avem mai multe întâlniri în oraș. Locotenentul l-a apelat prin radio pe colonelul PNC din Bogotá care organizase dispozitivul de securitate, explicându-i situația. Colonelul i-a transmis locotenentului că este autorizat să ne stea la dispoziție cu orice am avea nevoie pe durata șederii noastre în Medellín.

Nu sunt sigur de faptul că soția mea a fost de acord cu alternativa – transportul nostru într-un convoi de jeepuri PNC, escortați de ofițeri îmbrăcați în civil și înarmați.

După ce am părăsit aeroportul, convoiul a luat-o pe șoseaua care ducea spre oraș, șerpuind pe dealuri, la viteză maximă.

Connie mă auzise povestind despre acest drum periculos și înainte, dar nu putuse înțelege cu adevărat situația până când nu a trăit-o. Deși nu mai stăteam cu pistolul la mine, ținând degetul pe trăgaci, traseul rămăsese la fel de rapid și de periculos. Connie a strâns din pumni pe toată durata călătoriei, ținându-se de orice obiect care-i cădea în mână. În timp ce eram hurducăiți pe drumuri de munte pline de capcane, m-am întins spre ea, dar ea a rămas complet imobilă, vizibil îngrozită de acea operațiune nebunească.

Casa de María y el Niño era singura casă aflată pe o stradă liniștită, undeva la periferia orașului. Un drum lung de pământ ducea până la poarta gardului care înconjura proprietatea. După ce am trecut de poartă, am văzut copii alergând și jucându-se pe câmpurile care înconjurau orfelinatul. Erau foarte entuziasmați să-i vadă pe cei doi gringos care coborâseră din mașinile de poliție, iar unii copii au venit să ne întâmpine în timp ce coboram din jeep. Alții ne-au urmat și ne-au luat de mână în timp ce traversam peluza îndreptându-ne spre clădirea principală. Mai târziu, am aflat că toți sperau că eram acolo pentru a-i adopta.

Clădirea în care se afla agenția pentru adopții era curată, dar destul de spartană. Erau foarte multe poze cu copii pe pereți și adulții erau politicoși și se comportau ca niște profesioniști. În timp ce ne plimbam pe culoare auzeam copii cântând, jucându-se și râzând. Toate aceste lucruri ne-au impresionat. N-am auzit copii țipând sau plângând.

Maria, directoarea cu care vorbisem la telefon, a venit să ne întâmpine în momentul în care am intrat. Era de vârstă mijlocie, bine îmbrăcată și extrem de politicoasă. Vorbea engleza fluent și ne-a spus că a călătorit de multe ori în State. Avea cu ea un teanc de documente care ne permiteau să fim părinți adoptivi temporari până când întreg procesul de adopție putea să fie încheiat. Trebuia să ne reîntoarcem la Medellín pentru a finaliza procesul, dar ni se permitea să o luăm pe Mandy după ce o vedeam.

Am semnat toate hârtiile în biroul Mariei, luând la cunoștință data nașterii lui Mandy, greutatea ei la naștere și numele mamei sale naturale. După ce am încheiat formalitățile birocratice, am fost conduși într-o cameră mai mare unde Mandy ne-a fost adusă de un angajat al orfelinatului. Fusesse predată de asistenta maternală în aceeași zi, moment în care femeia primise un alt bebeluș în grijă.

Mandy avea 5 luni și ne-a zâmbit de cum am văzut-o, gropițele ei formându-se în obrăjorii moi. Nu plângea și nu se agita când cineva o

ținea în brațe. Maria ne-a permis să o ținem în brațe și ne-am îndrăgostit de Mandy instantaneu.

Ne făceam griji pentru Monica, deoarece tocmai împlinise 14 luni. Nu știam cum avea să se comporte cu noua ei surioară. În seara în care am ajuns, Monica ne-a întâmpinat la ușa de la intrare alături de Susan Jaques, una dintre cele mai apropiate prietene ale noastre din Columbia și soția unui coleg din DEA. Susan avusese grijă de Monica cât timp am stat în Medellín și ne ajutase să pregătim sosirea lui Mandy, cu toate că pregătisem terenul, explicându-i Monicăi faptul că în curând avea să se poată juca cu o fetiță mai micuță. Când am intrat în apartament, era cât se poate de entuziasmată și a început imediat să se poarte ca o soră mai mare.

Am așezat pături pe podea și ne-am întins cu toții pentru a prezenta fetele. Susan ni s-a alăturat. Connie i-a făcut cunoștință Monicăi cu Mandy și i-a explicat că aceea era noua ei surioară. Imediat, Monica s-a apropiat de Mandy și a început să gângurească, oferindu-i biberonul, aducându-i șervețele și o păpușică. Am supravegheat cu atenție situația, deoarece Monica nu înțelegea pe deplin cât de delicat poate fi un bebeluș. Monica îi aducea jucării mai mari și păpuși lui Mandy, care însă era prea micuță pentru ele, astfel că Monica le arunca. Majoritatea aterizau pe lângă Mandy, dar una sau două jucării au căzut fix peste bebeluș, așa că trebuia să fim atenți. Una peste alta, cele două fete au devenit surori și acea legătură specială s-a păstrat din ziua în care s-au văzut pentru prima oară.

Câteva săptămâni mai târziu, ne-am întors la orfelinat pentru a finaliza adopția lui Mandy. Membri ai PNC ne-au preluat de la Aeroportul Rionegro și de data aceasta nu s-a mai pus problema să ne urcăm în elicopter; am urcat direct în jeepurile care ne așteptau și care ne-au adus în oraș, unde am semnat hârtiile care o făceau pe Mandy oficial un membru al familiei noastre.

Am semnat hârtiile într-un birou gol și ne-am pregătit de plecare, nerăbdători să ne întoarcem la fetițele noastre care ne așteptau în Bogotá.

Odată terminate formalitățile, Maria ne-a întrebat dacă ne poate vorbi în particular înainte de a ne întoarce în capitală. Ne-am așezat pe scaunele cu spătar drept din biroul acesteia, îngrijorați că era ceva în neregulă cu adopția. Maria însă ne-a asigurat că Mandy era acum legal a noastră și nimeni nu ar fi putut să ne-o ia.

– Vreau să știu cine ești cu adevărat, m-a fixat Maria cu o privire de neclintit.

Când am întrebat-o de ce îmi pune o asemenea întrebare, femeia s-a scuzat, explicându-ne că agenția ei finalizase adopții pentru mulți americani, dar niciodată nu cunoscuse un cuplu ca al nostru – înconjurat de un asemenea dispozitiv de securitate.

– Lucrez pentru Departamentul de Justiție, i-am răspuns, poate un pic prea sec.

Speram să nu insiste.

Dar Maria știa că povestea noastră e mai complicată – ceva ce depășea informațiile pe care le inclusesem în hârtiile oficiale în care am declarat faptul că suntem angajați ai guvernului american.

– Te rog să-mi spui cu ce te ocupi în cadrul Departamentului de Stat, mi-a zis. Informația n-o să părăsească spațiul ăsta, dar trebuie să știu.

Atunci am întrebat-o dacă știe ce înseamnă acronimul DEA. Maria a ridicat din sprâncene și mai apoi a zâmbit larg.

– Mă gândeam eu, a spus ea atunci.

Apoi a arătat prin geamul biroului său către un bloc de apartamente cu opt etaje de pe un deal deasupra orfelinatului. M-a întrebat dacă știu cine a locuit odată acolo.

I-am răspuns că aceea era clădirea Monaco, acum abandonată, locul în care obișnuise să locuiască Pablo Escobar împreună cu familia – aceeași clădire pe care Los Pepes o atacaseră în ultimele luni ale propriei campanii sângeroase purtate împotriva Cartelului Medellín.

Eram încă destul de incomodat de interogatoriu și am întrebat dacă sunt probleme. Maria mi-a răspuns imediat că nu era nici o problemă și că ea împreună cu toți angajații au un respect enorm pentru Poliția Națională Colombiană și pentru ceea ce făcuseră americanii pentru a rezolva problemele cu care țara sa se confruntase din cauza traficului de droguri și a violenței.

Apoi, cu lacrimi în ochi, mi-a povestit despre fiul său adolescent care terminase liceul și lucra din greu pentru a intra la facultate. Într-o zi s-a întâmplat ca acesta să se afle în locul nepotrivit la momentul nepotrivit, trecând pe lângă un grup de traficanți de droguri care se certau intens. Înainte ca fiul ei și prietenii acestuia să poată părăsi zona, traficanții au început să se împuște, iar fiul ei a fost prins în focul încrucișat, fiind ucis de un glonț rătăcit.

Nu-mi pot imagina cât de groaznic fusese pentru Maria și pentru familia ei, dar știam că era povestea Columbiei sub răul reprezentat de Pablo Escobar. Erau mii de asemenea povești ale unor inocenți – copii – care plătiseră prețul suprem.

În acel moment am simțit că-i datorez Mariei adevărul, așa că i-am explicat că eu și partenerul meu Javier eram cei doi gringos care petrecuseră aproape doi ani în baza Holguin din apropiere, lucrând cu Bloque de Búsqueda pentru a-l prinde pe Escobar.

Maria era copleșită și lacrimile au început să-i curgă pe obraji. A venit din spatele biroului ca să ne îmbrățișeze pe mine și pe Connie.

– Mulțumesc, mi-a zis cu lacrimi în ochi în timp ce mă îmbrățișa. Mulțumesc pentru că ați adoptat acea fetiță drăguță. Și mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru Columbia.

Maria ne-a condus apoi spre convoiul de poliție care ne aștepta în fața clădirii, după care ne-a făcut semn cu mâna de rămas bun.

Mulțumiri

O vorbă înțeleaptă spune: „Găsește-ți o slujbă care să-ți placă și nu va trebui să muncești niciodată în viața ta”.

Eu și Javier am avut norocul să găsim o astfel de slujbă, ca agenți speciali DEA.

Am vrea să mulțumim DEA pentru resursele și susținerea oferite în căutarea lui Pablo Escobar. În special lui Joe Toft, șeful nostru, pentru stilul tenace de a conduce și pentru curajul său.

Dacă Javier și cu mine am fost „picioarele pe pământ” din Medellín, le suntem recunoscători oamenilor din DEA care au făcut zilnic sacrificii în timpul operațiunii Escobar, dar nu au primit niciodată recunoașterea pe care o meritau. Colegi agenți, analiști, detectivi și asistenți, toți au fost implicați și fiecare a jucat un rol special direct și indirect pentru a ne ajuta să închidem cu succes acest caz.

Poliția Națională Columbiană merită o recunoaștere specială și partea leului în căutarea lui Escobar. Eu și Javier am fost onorați de invitația de a participa la investigația condusă de PNC. Mii de ofițeri PNC au fost uciși sau răniți la vânătoarea primului narcoterorist al lumii, dar acest lucru nu a zdruncinat niciodată hotărârea PNC de a lupta împotriva răului. Conducerea lor a fost esențială, pentru că au avut curajul de a-și salva țara de pe marginea prăpastiei.

Și familiile noastre merită mulțumiri din inimă. Soția mea, Connie, a renunțat de câteva ori la propria carieră de asistentă medicală pentru a mă urma la noile posturi și în noile misiuni. Și-a petrecut multe, multe nopți singură în timpul călătoriilor mele, fără să știe dacă sunt bine, rănit sau mort. Trebuie să fii un om cu totul special pentru a putea trăi într-un asemenea stres. Connie m-a ajutat să rămân concentrat asupra misiunii mele și m-a ținut cu picioarele pe pământ.

Slujba de agent DEA nu este doar o slujbă, este un mod de viață. Cerințele unui asemenea mod de viață ne-au făcut pe mine și pe Javier să ratăm multe dintre lucrurile ce țin de viața de familie. În cazul meu, a însemnat ratarea evenimentelor importante de la școală și a zilelor speciale cu copiii mei. Le mulțumim tuturor membrilor familiilor noastre pentru răbdarea și înțelegerea lor în timpul absențelor noastre îndelungate.

Când am început proiectul acestei cărți, nu știam nimic despre lumea scriitorilor și a editurilor, dar, din fericire, am fost prezentați unui grup de profesioniști cu experiența și cunoștințele necesare pentru a transforma Vânătorii de oameni în realitate, oameni care acum ne-au devenit prieteni. Îi mulțumim din inimă scriitoarei noastre, Isabel Vincent, care a luat poveștile noastre nebune, disparate, și le-a transformat într-o operă de artă; agentului nostru literar, Luke Janklow, și lui Claire Dippel de la Janklow & Nesbit, care și-au făcut timp să ne conducă prin tot acest proces și încă o mai fac; creatorului și producătorului executiv al serialului Narcos, Eric Newman, care și-a arătat interesul în privința poveștii noastre și care ne-a prezentat vechiului său prieten, Luke Janklow; și lui Marc Resnick, Hannah O'Grady, Michelle Cashman, și întregii echipe St. Martin's Press, care au riscat cu doi moși pentru a scoate adevărul la lumină și pentru a limpezi lucrurile. Mulțumim pentru susținere și înțelepciune!!!

În final, dar nu în cele din urmă, vrem să-i mulțumim lui Dumnezeu pentru protecția și îndrumarea divină. Când lumea ne întreabă cum am supraviețuit, venim cu tot felul de motive și explicații, dar întotdeauna îi mulțumim întâi lui Dumnezeu pentru că ne-a ținut în viață în cele mai dificile circumstanțe pe care le-am trăit vreodată. Credem că Dumnezeu are un plan pentru fiecare dintre noi, iar pentru noi, planul Său a însemnat și să nu fim uciși în timpul a ceea ce a fost adesea o căutare chinuitoare și chiar mortală a celui mai violent criminal al lumii.

FOTOGRAFII

În calitate de ofițer de poliție, Steve, împreună cu un alt ofițer, Dave Gaither, salvează o mamă și pe copilul acesteia dintr-o casă în flăcări, în toiul nopții, înainte de sosirea pompierilor. Bluefield, Virginia de Vest – cca 1980 (Bluefield Daily Telegraph)

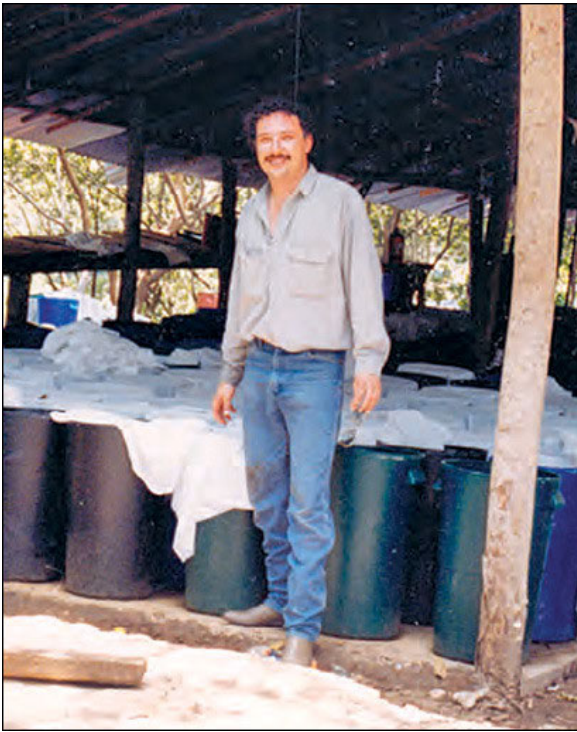
Steve cu colegii din Miami Group 10, imediat după confiscarea a 500 de kilograme de cocaină. Miami, Florida – 1988, toamna

O mică „recoltă” de numerar și bijuterii, confiscată de la doi colectori de bani din vânzarea drogurilor. Miami, Florida – 1991, primăvara

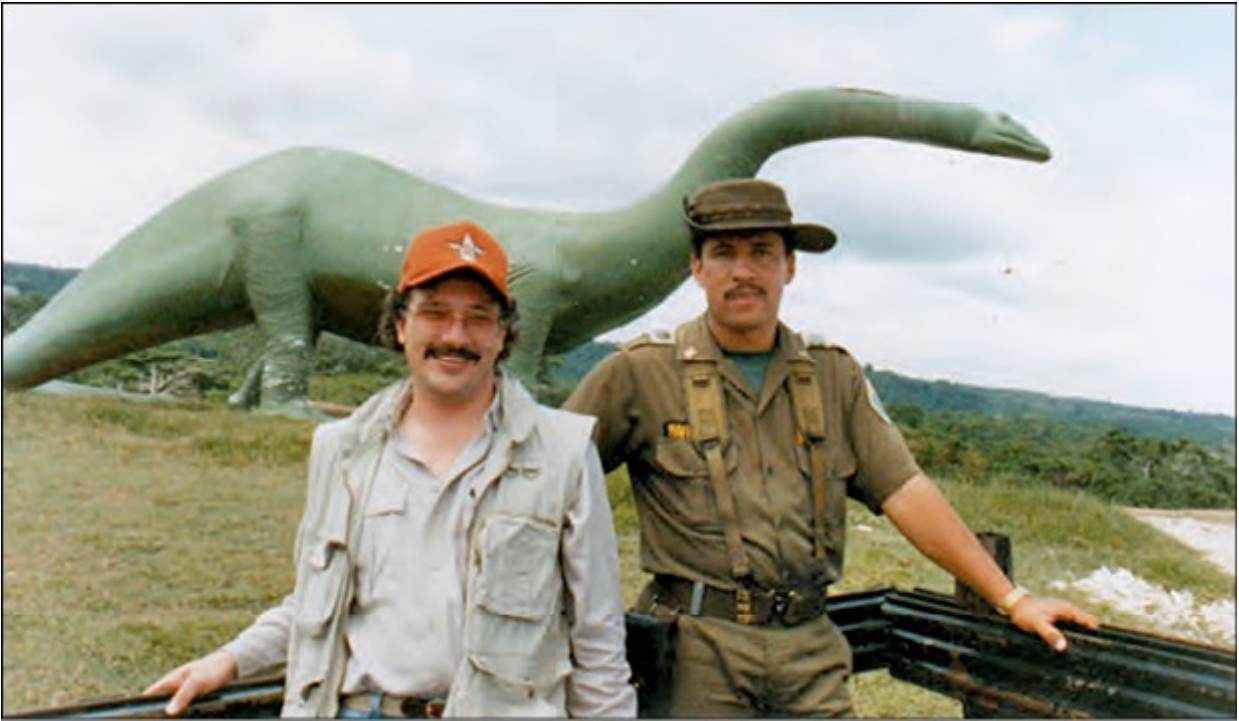
72 de kilograme de cocaină confiscate de Steve, Paza de coastă a SUA și forțele Poliției Regale Bahamas. Freeport, Bahamas – 1989, toamna

Javier, la un laborator de cocaină din jungla columbiană. (Agent Special DEA John Iwinski – decedat)

Javier și Bob Brown, oficial militar american în rezervă angajat în Programul de Asistență pentru narcotice și detașat la Ambasada din Bogotá, vizitând un laborator de cocaină din jungla columbiană. (Iwinski)

Javier și un membru al Poliției Naționale Columbiene, la ferma Hacienda Nápoles a lui Pablo Escobar, din suburbiile Medellínului. Ferma era parțial parc tematic cu dinozauri, parțial grădină zoologică, cu machete de dino-zauri în mărime naturală și de animale din întreaga lume. (Iwinski)

Javier, la intrarea în grădina zoologică de la ferma lui Pablo Escobar.
(Agent Special DEA Gary Sheridan)

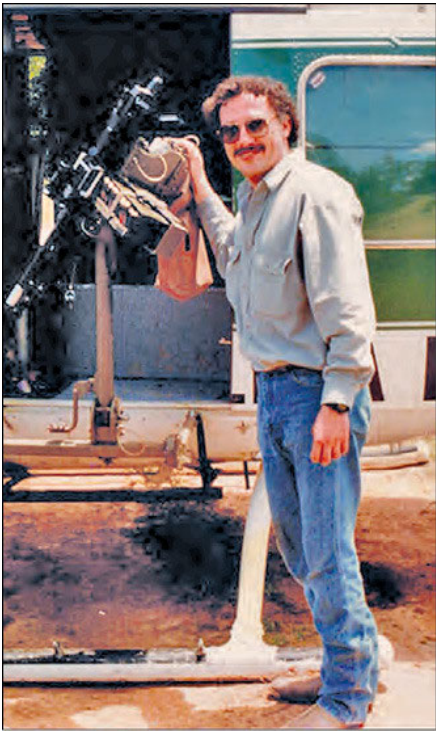
Javier, în smoching, înaintea unei petreceri la Ambasada din Bogotá, 1991.

Connie și Steve bucurându-se de timp prețios petrecut împreună pe malul oceanului. Fort Myers, Florida – septembrie 1990

De la stânga la dreapta, Javier, primul său partener DEA în Columbia, Gary Sheridan, și căpitanul Humberto Guatibonza, detașat la Blocul de Căutare, sărbătorind arestarea în New York a lui Dandeny Muñoz Mosquera, un sicario al Cartelului Medellín, cunoscut ca La Quica. Arestarea acestuia a fost rezultatul direct al gestionării de către Javier a informațiilor primite de DEA.

Javier, în fața elicopterului Poliției Naționale Columbiene cu care el și Steve mergeau la baza Carlos Holguín din Medellín. În toiul vânătorii lui Escobar, era mai sigur să zboare până la bază decât să riște tentative de asasinat pe șoselele întortocheate de la aeroport până în oraș.

Javier arată adâncimea „caletas” – tainițe descoperite în casele conspirative și laboratoarele de cocaină. Acestea erau folosite adesea de Cartelul Medellín pentru a ascunde bani și arme. (Iwinski)

Javier coboară într-o caleta pentru a demonstra cât de adânc este un depozit de arme și bani al cartelului. (Iwinski)

Javier pozează cu aurul și teancurile de bani ridicate dintr-o casă conspirativă din Medellín, în timpul vânătorii lui Escobar. (Sheridan)

Javier, cu un pistol din aur masiv care i-a aparținut lui Pablo Escobar.
(Sheridan)

Membri ai Cartelului Medellín, inclusiv Gustavo Gaviria (al doilea din dreapta), vărul lui Pablo Escobar și cel mai de încredere confident al său.

Aceasta este singura fotografie existentă care îl arată pe Escobar alături de faimosul membru al Cartelului Medellín Carlos Lehder, în stânga sa. Lehder este în prezent închis în Statele Unite și a depus mărturie împotriva fostului lider panamez Manuel Noriega când a fost extrădat în Statele Unite acuzat fiind de trafic de droguri și de spălare de bani. Fotografia a fost confiscată de Poliția Națională Colombiană în urma unei percheziții la una dintre proprietățile din Medellín ale lui Escobar.

Fotografie a lui Pablo Escobar confiscată în urma unui raid în una dintre casele sale conspirative. Regele drogurilor pozează cu un cocktail gigantic.

Fotografie a lui Pablo Escobar cu soția sa, Maria Victoria, confiscată în urma unui raid la o casă conspirativă din Medellín.

Javier și Steve, în fața intrării în „celula” lui Escobar din La Catedral, imediat după evadarea lui Escobar. Envigado, Columbia – iulie 1992

Steve, cu elicopterul Poliției Naționale Columbiene. Medellín, Columbia
– finele anului 1992

Javier, cu un exemplar al cărții pe care Pablo Escobar a comandat-o pentru a o oferi cadou de Crăciun. Cărțile, toate legate în piele, au fost găsite după evadarea regelui drogurilor din La Catedral, în vara lui 1992. Javier a condus percheziția DEA în închisoare.

Steve, la biroul lui Escobar din La Catedral, imediat după evadarea acestuia. Envigado, Columbia – iulie 1992

Steve și membri ai unității DIJIN a Poliției Naționale Columbiene, imediat după schimbul de focuri în care au fost uciși Pablo Escobar și garda lui, Limon. Medellín, Columbia – 2 decembrie 1993

Steve și Javier, la Ambasada SUA din Bogotá, ținând un afiș cu recompensa pentru găsirea lui Escobar și prima pagină a ziarului columbian El Tiempo, a doua zi după ce Escobar a fost ucis de Poliția Națională Colombiană. Bogotá, Columbia – 3 decembrie 1993

Generalul Octavio Vargas Silva, șeful Blocului de Căutare, decorându-l pe Javier – ianuarie 1994. (Iwinski)

Javier, Steve, Gary Sheridan, lt. col. PNC Leonardo Gallego și agentul ATF J.J. Ballesteros, la petrecerea de „rămas-bun” a lui Steve înaintea întoarcerii sale definitive în Statele Unite. Plăcuța de înmatriculare cu PABLO i-a fost oferită cadou lui Steve. Bogotá, Columbia – iunie 1994

Javier, alături de membri ai Blocului de Căutare, la o ceremonie ulterioară uciderii lui Pablo Escobar. Javier și Steve (care nu a fost prezent la ceremonie) au fost decorați cu cele mai înalte onoruri destinate forțelor de ordine în Columbia. (Iwinski)

Connie și Steve, cu cele două fiice adoptive, Monica și Mandy, chiar înainte de plecarea în Statele Unite. Bogotá, Columbia – iunie 1994

Table of Contents

[Cover Page](#)

[Vanatorii de oameni](#)

[INTRODUCERE](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Partea întâi](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Partea a doua](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Partea a treia](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Partea a patra](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Concluzie](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Epilog](#)

[Steve](#)

[Mulumiri](#)

FOTOGRAFII

Table of Contents

[Cover Page](#)

[Vanatorii de oameni](#)

[INTRODUCERE](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Partea întâi](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Partea a doua](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Partea a treia](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Partea a patra](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Concluzie](#)

[Javier](#)

[Steve](#)

[Epilog](#)

[Steve](#)

[Mulumiri](#)

FOTOGRAFII